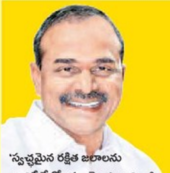

'స్వచ్ఛమైన రక్షిత జలాలను అందిస్తేనే గోండు, చెంచు, ఆదివాసి గిరిజనులు ఆరోగ్యంగా ఉంటారు.'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 17 సంచిక: 248

శుక్రవారం 29-11-2024

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

ఇక్కడ ఆడటం చాలా ఇష్టం

ఆస్ట్రేలియాతో సిరీస్‌పై రోహిత్‌శర్మ.. క్రికెటర్లకు ఆసీస్ ప్రధాని విందు - 13లో

బేర్ మెరుపుదాడి

సెన్సెక్స్ 1,190 పాయింట్లు క్రాష్.. నిఫ్టీ 361 పాయింట్లు డౌన్ - 13లో

చారిత్రక నిర్ణయాలతో..

సంపద సృష్టించాం

చంద్రబాబు పాలనలో సంపద ఆవిరైంది

కూటమి ప్రభుత్వంపై వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్ ఆగ్రహం

సెకీతో కారుచౌకగా యూనిట్ రూ.2.49కే కొనుగోలు చేయడం ద్వారా రూ.1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా చేశాం.. ఇది సంపద సృష్టి కాదా?

- 17 మెడికల్ మెడికల్ కాలేజీలు, రూ.13 వేల కోట్లతో మూడు పోర్టుల నిర్మాణం
- భవిష్యత్‌లో వీటి వల్ల వచ్చే ఉద్యోగాలు, పెరిగే జీఎస్‌డీపీ, అభివృద్ధి తదితర అంశాల ద్వారా భారీగా పెరగనున్న సంపద.. విద్య, వైద్య రంగాల్లో మేము తెచ్చిన విప్లవాత్మక చర్యల వల్ల కొన్ని తరాలకు లబ్ధి
- రూ.87,500 కోట్లు ఆవిరి చేసిన చంద్రబాబును సంపద సృష్టికర్త అంటారా?
- రూ. 1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా చేసిన నన్ను సంపద సృష్టికర్త అంటారా?
- యూనిట్ రూ.6.99కు కొన్న బాబు గొప్పా? రూ.2.49కు నేను కొంటే తప్పా?
- చౌకగా రూ. 2.49కే 25 ఏళ్ల పాటు 'సెకీ' సౌర విద్యుత్ ఇవ్వడం వల్ల రాష్ట్రానికి లబ్ధి జరిగితే తప్పుడు ప్రచారం చేస్తారా?
- అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ ఛార్జీలను మినహాయించామన్న సెకీ లేఖను పట్టించుకోరా?.. ఇక్కడ రాష్ట్రం, డిస్కంలు.. సెకీ మధ్య ఒప్పందం జరిగితే థర్డ్ పార్టీకి తావెక్కడ?
- రాష్ట్ర అప్పుల విషయంలోనూ ఇలాగే విషం చిమ్మారు
- బడ్జెట్‌లో రూ.6.46 లక్షల కోట్లు అని చంద్రబాబే బడ్జెట్ సాక్షిగా చెప్పారు
- బయటకొచ్చి అప్పులు రూ.10 లక్షల కోట్లు, రూ.11 లక్షల కోట్లు, రూ.14 లక్షల కోట్లు అని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తారు
- సోషల్ మీడియాలో పోస్టులపై పీడీ యాక్టు పెడతారా?

2లో

"కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ సెకీ.. ఏపీ ప్రభుత్వం, డిస్కంల మధ్య ఒప్పందం జరిగితే.. ఇక్కడ థర్డ్ పార్టీకి ఎక్కడ చోటు ఉంది? రేపు అమెరికా కంపెనీ వ్యాపారం చేయడానికి రాష్ట్రానికి వచ్చిందనుకుందాం. ప్రభుత్వం భూములు, సౌకర్యాలు కల్పిస్తుంది. జీఎస్టీ మినహాయింపులు, ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తుంది. అలాగని అమెరికా అధ్యక్షుడు బైడెన్.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రభావితం చేసి ప్రోత్సాహకాలు ఇప్పించారని అంటారా? అలా అనొద్దా? వాస్తవాలు తెలియకుండా దారుణమైన ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. వీటికి ముగింపు ఉండట్లేదు. - మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

"వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంతో పోల్చితే ఇప్పుడు వ్యవస్థలన్నీ వెనక్కిపోయిన పరిస్థితులు ఒకవైపు కనిపిస్తుంటే.. మరో వైపు చంద్రబాబు సంపద సృష్టి అంటున్నారు. రాష్ట్రానికి అదనపు ఆదాయం వచ్చేలా ప్రభుత్వం ఏవైనా కార్యక్రమాలు చేయగలిగితే దానిని సంపద సృష్టి అంటారు. రాష్ట్ర పురోగతిని మనసులో పెట్టుకుని, రాష్ట్రం భవిష్యత్తులో ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు సంపాదించే మార్గాలు ఎక్కడ ఉన్నాయని ఆలోచించి, ఆచరణలో పెట్టింది వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలోనే. మూడు కొత్త పోర్టులు, 17 కొత్త మెడికల్ కాలేజీల నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టాం. వీటి వల్ల జీఎస్‌డీపీ పెరుగుతుంది. ఉద్యోగాలొస్తాయి. అభివృద్ధి కనిపిస్తుంది. దీనినే సంపద సృష్టి అంటారు. ఈ పోర్టులు, మెడికల్ కాలేజీలు రేపు రూ.లక్షల కోట్ల విలువ చేస్తాయి.

ప్రతి రంగంలోనూ విప్లవం

- అసాధ్యమనుకున్నవి గత ఐదేళ్లలో సాధ్యం చేసి చూపాం
- వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

3లో

48 గంటల్లోగా క్షమాపణ చెప్పాలి

ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతిలకు వైఎస్ జగన్ అల్టిమేటం

లేదంటే ఒక్కో పత్రికపై రూ.100 కోట్లకు పరువు నష్టం దావా వేస్తా

పోలింగ్‌లో అంతటి వ్యత్యాసం..

నిజంగా ఆందోళనకరం

మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల పోలింగ్ వివాదంపై ఇండియా టుడే ఇంటర్వ్యూలో మాజీ సీఈసీ ఖురేషీ

- ఎంత పోలింగ్ అయిందీ ఎప్పటికప్పుడు ఫారం-17సీలో నమోదవుతూనే ఉంటుంది
- అలాంటప్పుడు మహారాష్ట్రలో పోలింగ్ శాతం భారీగా ఎలా పెరిగిపోయింది?
- ఇదెలా సాధ్యమో అర్థం కావడం లేదన్న మాజీ సీఈసీ
- దీనిపై ఈసీ కచ్చితంగా వివరణ ఇవ్వాల్సిందేనన్న ఖురేషీ
- ఈవీఎంల పనితీరుపై ఇప్పటికే దేశవ్యాప్తంగా అనుమానాలున్నాయి
- ఎన్నికల ప్రక్రియను మరింత పారదర్శకంగా మార్చాల్సిన అవసరం ఉంది..
- లేదంటే మొత్తం వ్యవస్థల మీదే ప్రజలకు నమ్మకం పోతుందని ఆందోళన

14లో

ఉద్యోగ భద్రత కోసం చంటి బిడ్డలతో ధర్నా 14లో

ఆరోగ్య శాఖకు అవినీతి జబ్బు

- డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల్లో ప్రతి పనికీ ఓ రేటు
- వైద్యులు, నర్సులు, ఉద్యోగులను పీడిస్తున్న కొందరు అధికారులు
- సెలవులు, ఎస్ఆర్, ఇంక్రిమెంట్.. దేనికైనా లంచం ఇవ్వాల్సిందే
- పనిని బట్టి రూ. 1,000 నుంచి రూ.15 వేలు వసూలు
- వసూళ్లపై విసిగిపోతున్న మెడికల్ ఆఫీసర్లు
- కోనసీమ జిల్లాలో అధికారిక వాట్సప్ గ్రూప్‌లో మెసేజ్‌లు
- అనంతలో డిప్యుటేషన్‌ల వ్యవహారంలోనూ అవినీతి ఆరోపణలు

11లో

జార్ఖండ్ సీఎంగా

హేమంత్ సోరెన్

- జార్ఖండ్ 14వ సీఎంగా జార్ఖండ్ ముక్తి మోర్చాకు చెందిన గిరిజన నేత హేమంత్ సోరెన్ ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. రాంచీలో జరిగిన కార్యక్రమంలో సోరెన్‌తో గవర్నర్ సంతోష్ కుమార్ ప్రమాణం చేయించారు.

6లో

'వక్ఫ్' బిల్లుపై జాయింట్ కమిటీ

గడువు పెంపు

- వక్ఫ్ సవరణ బిల్లుపై ఏర్పాటు చేసిన జాయింట్ కమిటీ గడువును కేంద్ర ప్రభుత్వం వచ్చే ఏడాది జరిగే పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాల చివరిరోజు దాకా పొడిగించింది. ఈ మేరకు గురువారం లోక్‌సభలో ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు.

6లో

శిక్షణలో హెడ్మాస్టర్

హఠాన్మరణం

- విజయనగరం జిల్లాలో జరుగుతున్న శిక్షణా కార్యక్రమంలో పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా నేరడి ఎంపీయూపీ స్కూల్ హెచ్‌ఎం శ్రీనివాసరావు గుండెపోటుతో మరణించారు. దీంతో ప్రభుత్వంపై టీచర్ల సంఘాలు మండిపడ్డాయి.

14లో

అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ చార్జీలు (ఐఎస్‌టీఎస్) నుంచి మినహాయింపుతో అత్యంత చౌకగా యూనిట్ రూ.2.49 చొప్పున 25 ఏళ్లపాటు సౌర విద్యుత్ కొనుగోలుకు కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ సెకీ(సోలార్ ఎనర్జీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా)తో ఒప్పందం చేసుకున్నాం. రాష్ట్ర చరిత్రలో ఇంత తక్కువ ధరకు విద్యుత్ కొనుగోలు చేసిన దాఖలాలు లేవు. ఇదో చరిత్రాత్మక ఒప్పందం.. చారిత్రక ఘట్టం

గతంలో రాష్ట్రంలో సగటు విద్యుత్ కొనుగోలు ధర యూనిట్‌కు రూ.5.10 కాగా మేం దాని కంటే యూనిట్ రూ.2.61 తక్కువకు కొనుగోలు చేశాం. దీనివల్ల ఏడాదికి రూ.4,400 కోట్లు ప్రభుత్వ ఖజానాకు ఆదా అవుతుంది. ఈ లెక్కన 25 ఏళ్లకు రూ.1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా అవుతుంది. సంపద సృష్టించడమంటే ఇదీ

చంద్రబాబు హయాంలో 2014-19 మధ్య సౌర విద్యుత్ యూనిట్ సగటున రూ.5.90 చొప్పున కొనుగోలు చేస్తూ విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాలు(పీపీఏలు) చేసుకున్నారు. మేం సెకీ నుంచి కొనుగోలు చేసిన దానికంటే యూనిట్ రూ.3.41 అధికంగా కొన్నారు. దీనివల్ల ఏడాదికి రూ.3,500 కోట్లు చొప్పున 25 ఏళ్లలో రూ.87,500 కోట్ల భారం ప్రభుత్వ ఖజానాపై పడుతుంది. మరి 25 ఏళ్లకు రూ.1.10 లక్షల కోట్లను ఖజానాకు ఆదా చేసి సంపద సృష్టించిన వైఎస్ జగన్ గొప్పా..? లేక రూ.87,500 కోట్లు ఖజానాపై భారం వేసి సంపదను ఆవిరి చేసిన చంద్రబాబు గొప్పా? - వైఎస్ జగన్

చారిత్రక నిర్ణయాలతో..

సంపద సృష్టించాం

చంద్రబాబు పాలనలో సంపద ఆవిరైంది: వైఎస్ జగన్

అత్యంత చౌకగా రూ.2.49కే విద్యుత్తు కొనుగోలుతో రూ.1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా చేశాం

రూ.6.99కు కొన్న బాబు గొప్పా..? రూ.2.49కు నేను కొంటే తప్పా?

కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు.. పోర్టుల నిర్మాణంతో భావి తరాలకు విలువైన సంపద సృష్టించాం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో సంపద సృష్టిలో భాగంగా విప్లవాత్మక అడుగులు వేశామని మాజీ సీఎం, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తెలిపారు. నిజమైన సంపద సృష్టి జరిగింది, రాష్ట్రానికి అదనపు ఆదాయాలు పెరిగింది, అదనపు ఆస్తులు సమకూరింది వైఎస్సార్ సీపీ హయాంలోనేనని స్పష్టం చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ సెకీతో కారుచౌకగా యూనిట్ రూ.2.49కే సౌర విద్యుత్తు కొనుగోలు ఒప్పందం కుదుర్చుకోవడం రూ.1.10 లక్షల కోట్లను ఆదా చేసి సంపద సృష్టించామన్నారు. అధిక ధరలతో పీపీఏల ఒప్పందాల గుదిబండ వల్ల సీఎం చంద్రబాబు రూ.87,500 కోట్లు ఆవిరి చేశారని ధ్వజమెత్తారు. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలో 17 కొత్త మెడికల్ కాలేజీలకు శ్రీకారం చుట్టడంతోపాటు దాదాపు రూ.13 వేల కోట్లతో మూడు కొత్త పోర్టుల నిర్మాణాన్ని చేపట్టామని.. వైద్య కళాశాలలు, పోర్టులు భవిష్యత్తులో రాష్ట్రానికి రూ.లక్షల కోట్ల సంపద సృష్టించే ఆస్తులుగా మిగులుతాయని పేర్కొన్నారు. గురువారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో వైఎస్ జగన్ మీడియాతో మాట్లాడారు.

చరిత్రలో నిలిచే ఒప్పందం..

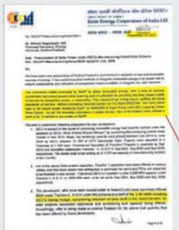
సుస్థిర వ్యవసాయాభివృద్ధే లక్ష్యంగా, రైతుల జీవనోపాధులు పెంచడమే ధ్యేయంగా వ్యవసాయ పంపుసెట్లకు పగటి పూట 9 గంటలు నాణ్యమైన ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేయాలన్న మా ప్రభుత్వ ఆశయాన్ని కేంద్రం సైతం అభినందించింది. రైతులకు మంచి చేస్తూ మీరు తలపెట్టిన ఈ గొప్ప కార్యక్రమానికి మా వంతు తోడ్పాటు అందిస్తామని చెప్పింది. ఐఎస్‌టీఎస్ చార్జీల నుంచి మినహాయింపు ఇస్తూ యూనిట్ విద్యుత్ అత్యంత చౌకగా రూ.2.49కే సరఫరా చేస్తామంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదిస్తూ కేంద్ర సంస్థ సెకీ లేఖ రాసింది. నాడు ఆ ప్రతిపాదనకు నేను ఒప్పుకోకుండా ఉంటే ఇదే చంద్రబాబు, ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ5తో కూడిన ఎల్లో బ్యాచ్ నాపై ఏరకంగా దుమ్మెత్తిపోసేవారో అందరూ ఒక్కసారి ఆలోచించండి. చంద్రబాబు, ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి నాపై ఇలా దుష్ప్రచారం చేయడం ధర్మమేనా? ఇంత తక్కువ ధరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఏ ముఖ్యమంత్రి, ఏ ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేయలేదు. ఏ ఒక్కరూ చేయలేనిదాన్ని, వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం చేయగలిగింది. ఒక చరిత్ర సృష్టించాం. చరిత్రలో నిలిచిపోయే ఒప్పందం ఇది.

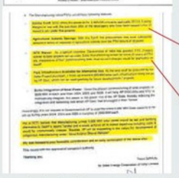
రైతులకు హక్కుగా ఉచిత విద్యుత్ లక్ష్యంగా..

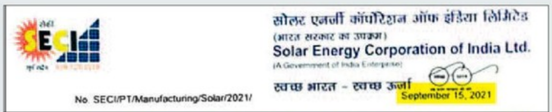
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, డిస్కంల మీద భారం పడకుండా.. మరో 25 ఏళ్ల పాటు రైతన్నలకు ఢోకా లేకుండా ఉచిత విద్యుత్తు అందించడంలో భాగంగా గతంలో ఎప్పుడూ చేయని విధంగా ఆలోచన చేశాం. 2020 నవంబర్‌లో 6,400 మెగావాట్లకు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రీన్ ఎనర్జీ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్(ఏపీజీఈసీఎల్) ఆధ్వర్యంలో సోలార్ పార్కులు రాష్ట్రంలో నెలకొల్పేందుకు టెండర్లు పిలిచాం. రూ.2.49 నుంచి రూ.2.58 చొప్పున విద్యుత్ సరఫరా చేయడానికి ఎన్టీపీసీ లాంటి పెద్ద పెద్ద సంస్థలు అందులో పాల్గొన్నాయి. దాదాపు 24 బిడ్లు దాఖలయ్యాయి. అయితే చంద్రబాబు అనే చంద్రగ్రహణం కారణంగా న్యాయ వివాదాలు తలెత్తి ఈ ప్రక్రియ ఆగిపోయింది.

మేం సంపద సృష్టించాం.. ఆవిరి చేసింది చంద్రబాబే

- మాట్లాడితే సంపద సృష్టిస్తానంటూ ప్రచారం చేసుకునే చంద్రబాబు తన హయాంలో సంపద ఏ విధంగా ఆవిరి చేశాడో ఒక్కసారి మీరే చూడండి. 2,500 మెగావాట్ల సోలార్ పవర్,, 3,494 మెగావాట్ల విండ్ పవర్ కోసం చేసుకున్న పీపీఏలను.. మా హయాంలో యూనిట్ రూ.2.49కే సరఫరా చేసేందుకు చేసుకున్న పీపీఏతో పోల్చి చూస్తే ఎవరు సంపద సృష్టించారన్నది అందరికీ అర్థమవుతుంది.
- సాధారణంగా విద్యుత్ కొనుగోలు ఒప్పందాల వల్ల 25 ఏళ్ల పాటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలపై భారం పడుతుంది. చంద్రబాబు హయాంలో 3,494 మెగావాట్ల పవన విద్యుత్ కోసం చేసుకున్న పీపీఏలను పరిశీలిస్తే సగటున యూనిట్ రూ.4.84 చొప్పున చేసుకున్నారు. మా హయాంలో అదే విద్యుత్ యూనిట్ రూ.2.49కే వచ్చింది. మా హయాంతో పోలిస్తే బాబు హయాంలో చేసుకున్న ఒప్పందాల వలన రూ.2.35 అదనంగా భారం పడుతుంది. 3,494 మెగావాట్లు అంటే 9 వేల మిలియన్ యూనిట్లు! యూనిట్ రూ.2.35 చొప్పున చూస్తే ఏడాదికి రూ.2 వేల కోట్లు అదనపు భారం పడింది. ఆ లెక్కన 25 ఏళ్లకు అక్షరాల రూ.50వేల కోట్ల భారం ప్రభుత్వంపై పడుతుంది. ఇక 2,500 మెగావాట్ల సోలార్ పవర్ కోసం చేసుకున్న పీపీఏలను పరిశీలిస్తే.. సగటున యూనిట్ విద్యుత్ రూ.5.90 చొప్పున కొనేందుకు ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. 2,500 మెగావాట్లు అంటే 4,200 మిలియన్ యూనిట్లు. మన హయాంలో చేసుకున్న పీపీఏల ప్రకారం యూనిట్ రూ.2.49లతో పోల్చి చూస్తే.. చంద్రబాబు హయాంలో సోలార్ పవర్ యూనిట్ విద్యుత్ రూ.3.41 పైసల చొప్పున అదనంగా చెల్లించేందుకు ఒప్పందం చేసుకున్నారు. అంటే ఏడాదికి రూ.1,500 కోట్ల చొప్పున 25 ఏళ్లలో రూ.37,500 కోట్ల అదనపు భారం పడుతుంది. చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అత్యంత చౌకగా యూనిట్ రూ.2.49 చొప్పున కొనుగోలు చేయడం వలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 25 ఏళ్లలో రూ.1.10 లక్షల కోట్లను ఆదా చేయడం ద్వారా ఆ మేరకు నేను సంపద సృష్టిస్తే.. అదే చంద్రబాబు హయాంలో చేసుకున్న సోలార్, విండ్ పీపీఏల వల్ల 25 ఏళ్లలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై అదనంగా రూ.87,500 కోట్ల భారం పడటం వల్ల ఆ మేరకు సంపద ఆవిరి అయిపోతుంది. ఈ తేడా గమనించాలని అందరినీ కోరుతున్నా.

No. SECI/PT/Manufacturing/Solar/2021/ September 15, 2021

The innovative model promoted by GoAP to utilize renewable energy, with a view to achieve sustainable agriculture growth while lowering cost of cultivation by providing day-time power supply to farmers at competitive prices, is noteworthy. This indeed will go a long way in uplifting the living standards of farmers, without increasing financial burden on the State DISCOMs. We have taken note of the recent tender floated by GoAP for 6400 MW of Solar Power with 50% Capacity Green Shoe Option. As per the available information in public domain, few of the bidders have offered a tariff of Rs. 2.49/kWh in the tender of GoAP

'పునరుత్పాదక ఇంధన వనరులను వినియోగించుకోవడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అవలంబిస్తున్న వినూత్న విధానాలు, చూపిస్తున్న చొరవను ప్రశంసిస్తున్నాం. చౌక ధరతో రైతులకు విద్యుత్ అందించాలన్న నిర్ణయాన్ని స్వాగతిస్తున్నాం. ఈ నేపథ్యంలో మీ నిర్ణయాలకు మద్దతుగా రాష్ట్రానికి చవగ్గా సౌర విద్యుత్ అందిస్తాం'అని లేఖలో పేర్కొన్న కేంద్ర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ సోలార్ ఎనర్జీ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సెకీ)

Similar Tariff SECI offers this power at Rs 2.49/kWh (inclusive applicable SECI's Trading Margin) in line with the suo-moto offer of the developers who have been issued Letter of Award (LoA) under this scheme

ISTS Waiver As a special incentive, Government of India has granted ISTS charges waiver to solar projects set up under Solar Manufacturing tender for entire 25 years of PPA life, irrespective of their commissioning date, thus no such charges would be applicable on GoAP

సౌర విద్యుత్‌ను యూనిట్ రూ.2.49కి చవక ధరకే 25 ఏళ్ల పాటు ఐఎస్‌టీఎస్ చార్జీల మినహాయింపుతో ఇస్తామని ప్రతిపాదిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సెకీ రాసిన లేఖ

సెకీ లేఖలో ముఖ్యాంశాలు ఇవే...

1. ఇందులో కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మినహా థర్డ్ పార్టీ (మూడో పక్షం) లేదు.
2. రూ.2.49కే యూనిట్ ఇవ్వడం. ఇంత తక్కువ ధరకు విద్యుత్ రావడం అనేది రాష్ట్ర చరిత్రలో లేదు.
3. ఈ ప్రాజెక్టుకు మాత్రమే 25 ఏళ్ల పాటు ఐఎస్‌టీఎస్ చార్జీలు ఉండవు అని కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పెషల్ ఇన్సెంటివ్ ఇస్తామంటూ లేఖలో స్పష్టం చేయడం.

తియ్యటి కబురుతో కేంద్రం లేఖ..

చంద్రగ్రహణం పట్టిన సోలార్ బిడ్ల వ్యవహారంపై దాదాపు 10 నెలలు కోర్టుల్లో పోరాటాలు చేస్తుండగా.. 2021 సెప్టెంబర్ 15న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తియ్యటి కబురు మాదిరిగా సెకీ నుంచి లేఖ వచ్చింది. రైతులకు పగటి పూటే ఉచితంగా 9 గంటలపాటు విద్యుత్ సరఫరా చేయాలన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చర్యలను అభినందించింది.సెకీ రాసిన ఆ లేఖలో యూనిట్ రూ.2.49 కే ట్రేడింగ్ మార్జిన్‌తో కలిపి ఇస్తామని ఉంది. రైతుల జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరిచే మీ ఉద్దేశాన్ని అభినందిస్తూ ఈ ప్రతిపాదన చేస్తున్నామని ఆ లేఖలో సెకీ పేర్కొంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పెషల్ ఇన్సెంటివ్ కింద ఇంటర్ స్టేట్ ట్రాన్స్‌మిషన్ సిస్టం(ఐఎస్‌టీఎస్) చార్జీలు 25 ఏళ్ల పాటు మాఫీ అవుతాయని లేఖలో పేర్కొన్నారు. 2024 సెప్టెంబర్‌లో 3 వేల మెగావాట్లు, 2025 సెప్టెంబర్‌లో 3 వేల మెగావాట్లు, 2026 సెప్టెంబర్‌లో 3 వేల మెగావాట్లు చొప్పున మొత్తంగా 9 వేల మెగావాట్లు సౌర విద్యుత్ ఇచ్చేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నామని సెకీ తెలిపింది. తమ ప్రతిపాదనపై సాధ్యమైనంత త్వరగా స్పందన తెలియచేయాలని సెకీ లేఖలో కోరింది.

రూ.6.99కు కొన్న బాబు గొప్పా..? రూ.2.49కు నేను కొంటే తప్పా?

- చంద్రబాబు హయాంలో పవన విద్యుత్(విండ్ పవర్)కు సంబంధించి 2014-19 మధ్య 3,494 మెగావాట్ల విద్యుత్ కోసం 133 పీపీఏలు చేసుకున్నారు. సగటున యూనిట్ రూ.4.84 చొప్పున కొనుగోలు చేసుకునేందుకు ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. 2014లో మాత్రం రూ.4.70 చొప్పున కొన్నారు.
- సోలార్ విద్యుత్ సంబంధించి 2014-19 మధ్య 2,500 మెగావాట్ల విద్యుత్ కొనుగోలు కోసం 35 పీపీఏలు చంద్రబాబు చేసుకున్నారు. యూనిట్ రూ.5.25 నుంచి రూ.6.99 చొప్పున కొనుగోలు చేసుకునేందుకు ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. 2014లో 649 మెగావాట్ల కోసం 30 పీపీఏలు చేసుకోగా యూనిట్ రూ.6.49కు కొన్నారు. 2015లో రూ.5.96కు, 2016లో వరుసగా యూనిట్ రూ.6.80కు, రూ.5.99, రూ.4.61,రూ.4.50 చొప్పున కొనుగోలు చేసేందుకు ఒప్పందాలు చేసుకున్నారు. అంటే చంద్రబాబు హయాంలో సోలార్ విద్యుత్‌ను సగటున యూనిట్ రూ.5.90 చొప్పున కొన్నారు.
- 2019-20లో ఏపీఈఆర్సీ టారిఫ్ ఆర్డర్ చూస్తే విండ్ పవర్ సగటు ధర యూనిట్ రూ.4.63, సోలార్ పవర్ సగటు ధర యూనిట్ రూ.5.90కు కొనేందుకు అనుమతినిస్తే.. మా హయాంలో రూ.2.49 చొప్పున అత్యంత చౌక ధరకు 7 వేల మెగావాట్లు సౌర విద్యుత్ కొనుగోలుకు ఒప్పందాలు చేసుకుంటే నాపై బురద జల్లడం ఎంతవరకు సమంజసం? ఆత్మనిర్భర్ కింద సోలార్ ప్యానళ్ల తయారీని ప్రోత్సహించేందుకు దేశంలో ప్రొడక్షన్ లింక్డ్ ఇన్సెంటివ్ కింద కేంద్రం గొప్ప అడుగు వేసింది.
- రాష్ట్రానికి మంచి చేయాలన్న తపనతో చరిత్రలో ముందెన్నడూ లేనంత చౌక ధరకు విద్యుత్ కొనుగోలు కోసం సెకీతో ఒప్పందం చేసుకున్న నేను మంచోడినా? లేక అంత దిక్కుమాలిన రేట్లకు పీపీఏలు చేసుకున్న చంద్రబాబు మంచోడా?

డిస్కంలను బాబు సంక్షోభంలోకి నెడితే.. మేం నిలబెట్టాం..

రైతన్నలకు దాదాపుగా 18 లక్షల వ్యవసాయ పంపు సెట్ కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. ఉచిత విద్యుత్‌ను రైతన్నలకు ఇచ్చేందుకు ఏటా దాదాపు రూ.9 వేల కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడుతోంది. పెట్టుబడి ఖర్చు తగ్గించగలిగితే రైతన్న ఆదాయాలు పెరుగుతాయి. అందులో ఉచిత విద్యుత్ ప్రధాన భూమిక పోషిస్తుంది. దీనివల్ల ప్రతి రైతన్నకు ఏటా దాదాపు రూ.40 వేల నుంచి రూ.45 వేలు ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. డిస్కంల పరిస్థితి చూస్తే చంద్రబాబు అధికారంలోకి రాక ముందు అంటే 2014 నాటికి రూ.29 వేల కోట్లు అప్పులు, బకాయిలు ఉండగా ఆయన దిగిపోయే నాటికి అంటే 2019కి ఏకంగా రూ.86 వేల కోట్లకు ఎగబాకాయి. దాదాపుగా 23.88 శాతం వార్షిక అప్పు పెరుగుదల (సీఏజీఆర్)తో చంద్రబాబు హయాంలో డిస్కంల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉంది. డిస్కంలను ఆదుకునేందుకు ఆయన చేసిన సాయం రూ.13,255 కోట్లు మాత్రమే. అదే వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో రూ.47,800 కోట్లు డిస్కంలకు అందించి ఆదుకున్నాం.

విద్యుత్ రంగం అప్పుల వివరాలు (రూ.కోట్లలో)

	2014 జూన్ 2	2019 మార్చి 31	2024 మార్చి 31
రాష్ట్ర విద్యుత్ రంగ రుణాలు	26,658	64,675	1,11,864
డిస్కంల విద్యుత్ కొనుగోలు అప్పులు	2,893	21,541	10,654
మొత్తం అప్పులు	29,552	86,215	1,22,518
సంపూర్ణ పెరుగుదల		56,664	36,303
సంయుక్త వార్షిక వృద్ధి రేటు (సీఏజీఆర్ శాతంలో)		23.88	7.28

చంద్రబాబు హయాంలో డిస్కంల అప్పుల వార్షిక వృద్ధి 23.88 శాతం ఉండగా, వైఎస్ జగన్ హయాంలో అది కేవలం 7.28 శాతమే అని స్పష్టం చేస్తున్న వివరాలు

అభినందించాల్సింది పోయి నిందలేస్తారా?

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య ఒక చరిత్రాత్మక ఒప్పందం జరిగితే.. యూనిట్ రూ.2.49కే రాష్ట్రానికి విద్యుత్ దొరుకుతుంటే.. పైగా స్పెషల్ ఇన్సెంటివ్‌గా అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ ఛార్జీల నుంచి మినహాయింపు కల్పించడం ద్వారా యూనిట్‌కు మరో రూ.1.98 ఆదా అవుతుంటే.. ఇంత మంచి ప్రతిపాదన రాష్ట్రానికి వస్తే ఎవరైనా క్షణం ఆలోచించకుండా ముందుకెళ్తారు. మేం కూడా అదే చేశాం. ఈ ఒప్పందం ద్వారా 25 ఏళ్లలో రూ.1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా చేయడం వలన సంపద సృష్టించాం. నిజంగా ఇదొక రోల్ మోడల్ కేసు. ఇంత మంచి చేస్తే నాపై రాళ్లేస్తారా? ఇంకా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే. ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజ్ కింద తమిళనాడు, ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్‌లకు సెకి ఎంతకు అమ్మిందో తెలుసా? ఆ మూడు రాష్ట్రాలకు యూనిట్ రూ.2.61 చొప్పున సరఫరా చేశారు. అంటే వాళ్లకంటే రూ.0.12 తక్కువకే విద్యుత్ తీసుకొచ్చిన నన్ను అభినందించి శాలువా కప్పి ప్రశంసించాల్సిందిపోయి బురదజల్లుతారా? ఇష్టమొచ్చినట్టు ఆరోపణలు చేయడం సమంజసమేనా? సంపద సృష్టించింది నేనా? చంద్రబాబా ? మీరే ఆలోచించండి. నేను సంపద సృష్టిస్తే.. చంద్రబాబు సంపద ఆవిరి చేశాడు. ధర్మం..న్యాయమనేది ఉండాలి కదా..! మంచి చేసిన వాడిపై రాళ్లు వేయడమే ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి, టీవీ 5తో పాటు చంద్రబాబుకు చెందిన ఎల్లో గ్యాంగ్ పనిగా పెట్టుకుంది. వీళ్లు తానా అంటే తందానా అనే ఇతర పార్టీల్లో ఉండే టీడీపీ సభ్యులు, మిడిమిడి జ్ఞానంతో సగం తెలిసి సగం తెలియక..చంద్రబాబును మోయాలన్న తపన, తాపత్రయంతో, జగన్‌పై బురద చల్లాలి అనే యావతో నోటికొచ్చినట్టు ఆరోపణలు గుప్పించడం ఎంతవరకు సమంజసం?

ఏపీ కన్నా అధిక ధరకు పవర్ సేల్ అగ్రిమెంట్ చేసుకున్న ఛత్తీస్‌గఢ్, ఒడిశా, తమిళనాడు రాష్ట్రాలు

రాష్ట్రం	ఒప్పందం జరిగిన తేదీ	యూనిట్ ధర (రూ.లలో)	సామర్థ్యం (మెగావాట్లు)
ఛత్తీస్‌గఢ్	12-08-22	2.61	300
ఒడిశా	22-07-21	2.61	500
తమిళనాడు	16-09-21	2.61	1000
ఆంధ్రప్రదేశ్	01-12-21	2.49	7000

అడ్డగోలు రాతలు.. వక్రీకరణలు

వాస్తవాలు తెలుసుకోకుండా అడ్డగోలుగా రాయడం వక్రీకరణ కాదా? ఐఎస్‌టీఎస్ చార్జీలు లేకుండా యూనిట్ రూ.2.49కే అత్యంత చౌకగా కొంటున్నప్పుడు ఇదే ఈనాడు రూ.5.73కు కొంటున్నామని ఎలా రాస్తారు. ఇది అబద్ధం కాదా? వక్రీకరణ కాదా? మనం యూనిట్ రూ.2.49కే కొనుగోలు ఒప్పందం చేసుకున్నాం. అది కూడా కోవిడ్ సమయంలో. ఈ ఏడాది మార్చిలో గుజరాత్‌లో సెకీ టెండర్లు పిలిస్తే యూనిట్ రూ.2.62 నుంచి రూ.2.67 చొప్పున ఖరారయ్యాయి. గుజరాత్‌లో ఉత్పత్తయ్యే విద్యుత్‌ను గుజరాత్‌లోనే సరఫరా చేసేందుకు ఈ ధర నిర్ణయించారు. టీవీ మోడల్ రేట్లు తగ్గినట్టుగా పవర్ ఉత్పత్తి రేట్లు కూడా తగ్గాలి అంటూ మరో వక్రీకరణ చేశారు. 55 అంగుళాల టీవీ గతంలో రూ.2 లక్షలు ఉంటే.. ఇప్పుడు రూ.55 వేలకే వస్తుంది కదా..! ఆ లెక్కన విద్యుత్ ధర కూడా ఇప్పుడు తగ్గాలి అంటూ వాదిస్తున్నారు. ఈనాడు వాదన ప్రకారమైతే.. ఇదే సోలార్ పవర్‌ను మా హయాంలో రూ.2.49 చొప్పున కొనుగోలు చేశాం. అంటే ఇప్పుడు అది రూ.1.50కే రావాలి కదా..? మరి గుజరాత్‌లో రూ.2.67 చొప్పున ఎందుకు కొనుగోలు చేస్తున్నారు? వాస్తవాలను వక్రీకరించి ఏ విధంగా అడ్డగోలుగా అబద్ధాలు అచ్చేస్తారో.. మాట్లాడుతున్నారో చెప్పేందుకు ఇదో ఉదాహరణ!!

సమగ్ర అధ్యయనం తర్వాతే ఒప్పందం

యూనిట్ రూ.2.49కే యూనిట్ చొప్పున విద్యుత్ సరఫరా చేస్తామని 2021 సెప్టెంబర్ 15న సెకీ నుంచి లెటర్ వచ్చింది. ముందే నిర్ణయించిన షెడ్యూలు ప్రకారం సెప్టెంబర్ 16న కేబినెట్ మీటింగ్ ఉన్నందున సెకీ ప్రతిపాదనను టేబుల్ అజెండాగా చేర్చి మంత్రివర్గ సహచరులతో చర్చించాం. అయితే ఆ కేబినెట్ మీటింగ్‌లో నిర్ణయాలేమీ తీసుకోలేదు. ఆమోదాలు తెలపలేదు. కేవలం సెకీ నుంచి వచ్చిన లెటర్‌లో పేర్కొన్న అంశాలపై లోతుపాతులను అధ్యయనం చేసి వచ్చే కేబినెట్ నాటికి ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేయాలని ఆదేశాలిచ్చాం. దీనిపై విద్యుత్ శాఖ అధికారుల కమిటీ ఏకంగా 40 రోజుల పాటు అధ్యయనం చేసిన అనంతరం 2021 అక్టోబర్ 25వ తేదీన నివేదిక సమర్పించింది. అక్టోబర్ 28న కేబినెట్ దీనిపై సుదీర్ఘంగా చర్చించిన అనంతరం ఏపీఈఆర్సీ నుంచి కూడా ఆమోదం తీసుకోవాలని సూచిస్తూ తీర్మానం చేసింది. నవంబర్ 11న ఏపీఈఆర్సీ గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇచ్చింది. దీంతో డిసెంబర్ 1వ తేదీన సెకీతో ఒప్పందంపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, డిస్కమ్‌లు సంతకాలు చేశాయి. ఎక్కడా థర్డ్ పార్టీ ఎవరూ లేరు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య జరిగిన పవర్ సేల్ అగ్రిమెంట్ ఇది. ఈ అగ్రిమెంట్ 3.2 క్లాజ్‌లో 25 ఏళ్లపాటు అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ ఛార్జీలు నుంచి మినహాయింపు ఇస్తామని స్పష్టంగా పేర్కొంది.

First page of power supply arrangement with SECI (GOI undertaking)

BUYING ENTITY PSA (Rev. 00) INDIA NON JUDICIAL

Government of National Capital Territory of Delhi

This Power Sale Agreement is made on the 1st day of December 2021 at Velagapudi, Andhra Pradesh

Between

Solar Energy Corporation of India Limited, a company incorporated under the Companies Act 1956, having its registered office at 6th Floor, Plate-B, NBCC Office Block Tower-2, East Kidwai Nagar, New Delhi-110023 (hereinafter referred to as "Buyer" or "SECI" as the case maybe, which expression shall, unless repugnant to the context or meaning thereof, be deemed to include its successors and permitted assigns) as a Party of the First Part;

Deputy Secretary to Government, Energy Department, A.P. Secretariat, Velagapudi, Amaravati

2021 డిసెంబర్ 1న సెకీతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కుదుర్చుకున్న ఒప్పందంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, డిస్కంలు తప్ప ఇతరులు ఎవరూ లేరని స్పష్టంగా పేర్కొన్న భాగం

Extract Power Sale Agreement providing for the tariff of power supply

fixed tariff of Rs. 2.42/kWh plus trading margin of Rs. 0.07/ kWh for the entire term of this agreement.

ఫిక్స్‌డ్ టారిఫ్ రూ.2.42తో పాటు ట్రేడింగ్ మార్జిన్ రూ.0.07తో కలిపి యూనిట్ రూ.2.49 పడుతుందని ఒప్పందంలో స్పష్టంగా పొందుపరిచిన భాగం

3.2.1.Buying entity shall not be liable for any payments to be made for any ISTS charges, open access, CTU scheduling charges (if any) and any other charges from injection/delivery point to the receiving substation(s) of Buying Entity.

3.2.2 Buyer shall neither be liable for obtaining the open access nor for any payments to be made for such open access to the concerned STU/CTU by Buying Entity.

3.2.3 This agreement is based on the waiver of the inter-state transmission charges for the conveyance of power namely Open Access Charges, CTU charges, scheduling charges

ఐఎస్‌టీఎస్ చార్జీలు, ఆ విధమైన ఇతర చార్జీలు ఏవీ కూడా వర్తించవంటూ సెకీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మధ్య ఒప్పంద పత్రంలో స్పష్టంగా పేర్కొన్న భాగం

గుజరాత్, రాజస్థాన్‌లలో పీఎల్ఎఫ్ అధికం

చంద్రబాబు ఎల్లో గ్యాంగ్ సభ్యులు ఓ విచిత్రమైన లాజిక్ తీసుకొచ్చారు. గుజరాత్‌లో రూ.1.99 విద్యుత్ వస్తుంటే... సెకీతో రూ.2.49కు ఎందుకు ఒప్పందం చేసుకున్నారని అడుగుతున్నారు. అయ్యా చంద్రబాబూ..! గుజరాత్, రాజస్థాన్ ఎడారి ప్రాంతాలు. అక్కడ ప్లాంట్ లోడ్ ఫ్యాక్టర్స్(పీఎల్ఎఫ్) 23.5 శాతం నమోదైతే, మన రాష్ట్రంలో 17-18 శాతం దగ్గర నమోదవుతాయి. ఏపీ, కర్నాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే, గుజరాత్, రాజస్థాన్‌లో సోలార్ పవర్ ఉత్పత్తి చేసే వాళ్లకు యూనిట్‌కు రూ.0.50 అడ్వంటేజ్ (తక్కువ) ఉంటుంది. దీనిపై మాట్లాడుతున్న వీళ్లు ట్రాన్స్‌మిషన్ వ్యయంపై ఎందుకు మాట్లాడడం లేదో తెలియడం లేదు. ఐఎస్‌టీఎస్ ధర ప్రతీ యూనిట్‌కు దాదాపు రూ.2 అదనంగా పడుతుందన్న విషయాన్ని కప్పిపుచ్చుతున్నారు.

ఇదీ సంపద సృష్టి అంటే..

- ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో తొలిసారిగా ప్రభుత్వ రంగంలో దాదాపు రూ.12 వేల నుంచి రూ.13 వేల కోట్లతో మూడు కొత్త పోర్టుల నిర్మాణం. ఒక పోర్టు 65 శాతం, మరో పోర్టు 30–40 శాతం, ఇంకో పోర్టు 25–30 శాతం పూర్తయింది. ఆ పోర్టులకు డబ్బుల కొరత కూడా లేదు. ప్రత్యేకంగా మారిటైమ్ కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేసి, ప్రత్యేకంగా రుణ సదుపాయాన్ని ఏర్పాటు చేసి.. నిధుల సమస్య లేకుండా చేశాం. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు కట్టడానికి అప్పట్లో రూ.600 కోట్లు నుంచి రూ.900 కోట్లు ఖర్చయి ఉండవచ్చు. ఇప్పుడు అదే ప్రాజెక్టు కట్టాలంటే రూ.50 వేల కోట్ల కంటే తక్కువ ఖర్చవ్వదు. అదీ సంపద సృష్టి అంటే.
- 17 కొత్త మెడికల్ కాలేజీలు కడుతున్నాం. అందులో 5 మెడికల్ కాలేజీలు మా హయాంలోనే పూర్తయ్యాయి. మరో 3 మెడికల్ కాలేజీలకు మెడికల్ కౌన్సిల్ సీట్లు కూడా కేటాయించింది. ఇలాంటి ప్రాజెక్టులు పూర్తయితే దానిని సంపద సృష్టి అని అంటారు. ఇవి అందుబాటులోకి వస్తే రాష్ట్రానికి అదనపు ఆదాయాలొస్తాయి. ఒక పోర్టు వస్తే, దాని చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాలన్నీ అభివృద్ధి చెందితే, దాని వల్ల జీఎస్‌డీపీ పెరుగుతుంది. ఉద్యోగాలొస్తాయి. అభివృద్ధి కనిపిస్తుంది. మెడికల్ కాలేజీలు వస్తే ఖర్చులు తగ్గుతాయి. టెర్షియరీ కేర్ అందుబాటులో ఉంటుంది. దీనిని సంపద సృష్టి అంటారు. ఈ పోర్టులు, మెడికల్ కళాశాలలు రేపు రూ.లక్షల కోట్ల విలువ చేస్తాయి.

సెకీతో ఒప్పందం ద్వారా రూ.1.10 లక్షల కోట్లు ఆదా చేశాం. ఇవన్నీ సంపద సృష్టి కాదా?

- ప్రతి గ్రామంలో సచివాలయాలను తీసుకువచ్చి లంచాలు, వివక్ష లేకుండా ప్రతి పథకాన్ని అందించాం.
- ప్రతి 50 నుంచి 60 ఇళ్లకు వలంటీర్ వ్యవస్థను తెచ్చి దాదాపు 540 రకాల సేవలు గ్రామంలోనే ఇంటి వద్దకే అందించాం.
- ఏ పథకం ఎప్పుడు అమలు చేస్తామన్నది క్యాలెండర్ పెట్టి మరీ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వం దేశ చరిత్రలో ఏదీ లేదు. అది ఒక్క వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం మాత్రమే.
- లంచాలు, వివక్ష లేకుండా ఏకంగా రూ.2.73 లక్షల కోట్లను డీబీటీ (ప్రత్యక్ష నగదు బదిలీ) ద్వారా లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లో నేరుగా జమ చేశాం.
- ప్రభుత్వ బడుల్లో ఇంగ్లిష్ మీడియం తీసుకువచ్చాం. ప్రైవేటు బడులు గవర్నమెంట్ బడులతో పోటీ పడే స్థాయికి తీసుకువచ్చాం. సీబీఎస్ఈ, ఐబీ వంటి విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చాం. మూడో తరగతి నుంచే టోఫెల్ క్లాసులు ప్రారంభించాం.
- నాడు–నేడుతో పాఠశాలలను బాగు చేశాం. ఆరో తరగతి నుంచి ప్రతి క్లాస్ రూమ్ డిజిటలైజ్ చేస్తూ ఐఎఫ్‌బీ ప్యానెళ్లతో డిజిటల్ బోధన ప్రవేశపెట్టాం.
- ఎనిమిదవ తరగతి పిల్లలకు ట్యాబులు ఇచ్చాం. మూడవ తరగతి నుంచి సబ్జెక్ట్ టీచర్ కాన్సెప్ట్ తెచ్చాం.
- పిల్లలను బడులకు పంపేలా తల్లులను ప్రోత్సహిస్తూ అమ్మ ఒడి అందించాం.
- పూర్తి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌తో పిల్లలకు అండగా నిలిచాం. సర్టిఫైడ్ ఆన్‌లైన్ వర్టికల్స్‌ను కరిక్యులంలో భాగం చేశాం. మాండెటరీ ఇంటర్న్‌షిప్ తెచ్చాం.
- గ్రామంలోనే ఫ్యామిలీ డాక్టర్ కాన్సెప్ట్‌తో ఇంటి వద్దకే వైద్యం అందించాం. విలేజ్ క్లినిక్‌లు ఏర్పాటు చేశాం.
- నాడు–నేడుతో పీహెచ్‌సీలు, సీహెచ్‌సీలు, జిల్లా ఆసుపత్రులు, టీచింగ్ ఆసుపత్రులు బాగు చేశాం.
- జీరో వేకెన్సీ పాలసీ తీసుకువచ్చి 52 వేల పోస్టులు కేవలం వైద్య రంగంలోనే భర్తీ చేసి స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్లు లేని కొరత 4 శాతం కంటే తక్కువకు తెచ్చాం.
- ఆరోగ్యశ్రీ ప్రొసీజర్లు 1000 నుంచి 3300కు పెంచి రూ.25 లక్షల వరకు పేదవాడికి ఉచితంగా వైద్యం అందుబాటులోకి వచ్చేలా చేశాం. ఆరోగ్య ఆసరా తీసుకొచ్చాం.
- గ్రామాల్లో దళారీ వ్యవస్థను తీసేసి, ఆర్‌బీకే వ్యవస్థ తెచ్చాం. ఈ–క్రాప్ ద్వారా పారదర్శకంగా ఉచిత పంటల బీమా ఇచ్చాం.

ప్రతి రంగంలోనూ విప్లవం

అసాధ్యమనుకున్నవి గత ఐదేళ్లలో సాధ్యం చేసి చూపాం
వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్
సచివాలయ, వలంటీర్ వ్యవస్థతో ప్రజల ఇంటి వద్దకు పాలన
లంచాలు, వివక్ష లేకుండా దాదాపు 540 రకాల సేవలు

> గవర్నమెంట్ బడుల్లో ఇంగ్లిష్ మీడియం సాధ్యమేనా.. గవర్నమెంట్ బడులు ఏనాడైనా ప్రైవేటు బడులతో పోటీ పడగలుగుతాయా.. అనే పరిస్థితుల నుంచి మొట్టమొదటి సారిగా ప్రభుత్వ బడులతో ప్రైవేటు బడులు పోటీ పడే పరిస్థితులు గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే చూశాం. గవర్నమెంట్ బడుల్లో ఇంగ్లిష్ మీడియంతో మొదలుపెడితే సీబీఎస్ఈ నుంచి ఐబీ వరకు ప్రయాణం, మూడో తరగతి నుంచే టోఫెల్ క్లాసులు, నాడు–నేడుతో స్కూళ్లను బాగు చేయడం, ఆరో తరగతి నుంచి ప్రతి క్లాస్ రూమ్ డిజిటలైజ్ చేస్తూ ఐఎఫ్‌బీ ప్యానెళ్లతో డిజిటల్ బోధన ప్రారంభించడం మనందరి ప్రభుత్వంలోనే సాధ్యమైంది. – వైఎస్ జగన్

> ఏ పథకం ఎప్పుడు అమలు చేస్తామన్నది క్యాలెండర్ పెట్టి మరీ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన ప్రభుత్వం దేశ చరిత్రలో ఏదీ లేదు. అది ఒక్క వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో మాత్రమే జరిగింది. లంచాలు, వివక్ష లేకుండా ఏకంగా రూ.2.73 లక్షల కోట్లను డీబీటీ (ప్రత్యక్ష నగదు బదిలీ) ద్వారా లబ్ధిదారుల ఖాతాల్లో నేరుగా జమ చేశాం. ఆ పాలన నుంచి ఈ రోజు మళ్లీ జన్మభూమి కమిటీలు.. మళ్లీ టీడీపీ నాయకుల చుట్టూ తిరగడాలు.. ఉన్నవన్నీ కటింగులు.. అసలు ఏ స్కీములు లేని పరిస్థితులు.. ఇదీ చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో కనిపిస్తున్న పరిస్థితి. – వైఎస్ జగన్

> ఎనిమిదవ తరగతి పిల్లల చేతుల్లో ట్యాబులు, మూడవ తరగతి నుంచి సబ్జెక్ట్ టీచర్ కాన్సెప్ట్, పిల్లలను బడులకు పంపేలా తల్లులను ప్రోత్సహిస్తూ అమ్మ ఒడి ఇవ్వడం, పూర్తి ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌తో పిల్లలకు ప్రభుత్వం అండగా నిలవడం, కరిక్యులంలో మార్పులు, సర్టిఫైడ్ ఆన్‌లైన్ వర్టికల్స్ కరిక్యులంలో భాగంగా తీసుకు రావడం, మాండెటరీ ఇంటర్న్‌షిప్.. ఇలా ఎన్నో విప్లవాత్మక మార్పులన్నీ జరిగింది వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే. – వైఎస్ జగన్

> వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంతో పోల్చితే ఇప్పుడు వ్యవస్థలన్నీ వెనక్కిపోయిన పరిస్థితులు ఒకవైపు కనిపిస్తుంటే.. మరో వైపు చంద్రబాబు సంపద సృష్టి అంటున్నారు. రాష్ట్రానికి అదనపు ఆదాయం వచ్చేలా ప్రభుత్వం ఏవైనా కార్యక్రమాలు చేయగలిగితే దానిని సంపద సృష్టి అంటారు. రాష్ట్ర పురోగతిని మనసులో పెట్టుకుని, రాష్ట్రం భవిష్యత్తులో ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు సంపాదించే మార్గాలు ఎక్కడ ఉన్నాయని ఆలోచించి, ఆచరణలో పెట్టింది వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలోనే.

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ ఐదేళ్ల పాలనలో రాష్ట్రంలో ఎప్పుడూ జరగని విధంగా అన్ని రంగాల్లో విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకురాగలిగామని వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డి తెలిపారు. ఇంతకు ముందు ఇలాంటి మార్పులు సాధ్యమేనా.. అనే పరిస్థితి నుంచి ఇలాంటి గొప్ప మార్పులు సాధ్యమే.. అని చేసి చూపించామని చెప్పారు. తన 3,648 కిలో మీటర్ల పాదయాత్రలో చూసిన ప్రజల కష్టాలను, తెలుసుకున్న సమస్యలను పరిష్కరించేందుకు గత ఐదేళ్లలో తమ ప్రభుత్వంలో ప్రతి అడుగూ ముందుకు వేశామని స్పష్టం చేశారు. ఆ క్రమంలో ప్రతి రంగంలోనూ ఎప్పుడూ ఊహించని విధంగా విప్లవాత్మక మార్పులు తీసుకురాగలిగామన్నారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ వైఎస్సార్‌సీపీ ఐదేళ్ల పాలనలో అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి దిశగా పడిన విప్లవాత్మక అడుగులను.. ఇప్పుడు అన్ని రంగాల్లో అడుగులు వెనక్కి పడుతున్న తీరును సాక్ష్యాధారాలతోసహా వివరిస్తూ చంద్రబాబు నేతృత్వంలోని కూటమి ప్రభుత్వ తీరును ఏకిపారేశారు. గత ఐదేళ్లలో లంచాలు, వివక్ష లేకుండా, గ్రామాల్లో ప్రభుత్వ పథకాలు ఇవ్వగలుగుతామా.. ఇవ్వడం సాధ్యమేనా.. అనే పరిస్థితి నుంచి ఇది సాధ్యమే అని చెప్పి గ్రామ స్వరాజ్యం తీసుకువచ్చామని చెప్పారు. ప్రతి గ్రామంలో సచివాలయ వ్యవస్థ, ప్రతి 50 నుంచి 60 ఇళ్లకు ఒక వలంటీర్ చొప్పున సరికొత్త వ్యవస్థ.. లంచాలు, వివక్ష లేకుండా ప్రతి పథకం, దాదాపు 540 రకాల సేవలు గ్రామంలోనే ఇంటి వద్దకే అందించామని గుర్తు చేశారు. ప్రతి ఇంటికీ మంచి చేయగలిగిన పరిస్థితులు గత ఐదేళ్ల పాలనలో చూశామన్నారు. ఈ సందర్భంగా వైఎస్ జగన్ ఇంకా ఏమన్నారంటే..

ప్రజారోగ్యానికి భరోసా

ఫ్యామిలీ డాక్టర్ కాన్సెప్ట్‌తో గ్రామంలో ఇంటి వద్దకే వైద్యం, విలేజ్ క్లినిక్‌లు, నాడు– నేడుతో పీహెచ్‌సీలు, సీహెచ్‌సీలు, జిల్లా ఆసుపత్రులు, టీచింగ్ ఆసుపత్రులు బాగు పడిందీ గత ప్రభుత్వంలోనే. జీరో వేకెన్సీ పాలసీ తీసుకువచ్చి ఒక్క వైద్య రంగంలోనే 52 వేల పోస్టులు భర్తీ చేయడంతో పాటు స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్ల కొరత 4 శాతం కంటే తక్కువకు తీసుకువచ్చిందీ వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే. తద్వారా దేశ సగటు స్పెషలిస్ట్ డాక్టర్ల కొరత 61 శాతం ఉంటే.. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అది కేవలం 4 శాతం మాత్రమే. ఆరోగ్యశ్రీ ప్రొసీజర్స్ 1,000 నుంచి 3,300కు పెంచి, రూ.25 లక్షల వరకు పేదవాడికి ఉచితంగా వైద్యం అందుబాటులోకి తెచ్చిందీ వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే. ఆరోగ్య ఆసరా, ప్రతి పార్లమెంట్ నియోజకవర్గంలో ఒక మెడికల్ కళాశాల చొప్పున కొత్తగా 17 మెడికల్ కళాశాలల నిర్మాణం, టెర్షియరీ కేర్‌ను అందుబాటులోకి తేవడం కూడా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలోనే జరిగింది.

రైతన్నకు తోడుగా నిలిచాం

రైతన్నను చేయి పట్టుకుని నడిపించడం, గ్రామాల్లో దళారీ వ్యవస్థను తీసేయడం సాధ్యమేనా.. అన్న ఆలోచన నుంచి ఆర్‌బీకే వ్యవస్థ వచ్చింది వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే. ఈ క్రాప్ ద్వారా పారదర్శకంగా ఉచిత పంటల బీమా, దళారీల వ్యవస్థే లేకుండా.. ఆర్బీకేల ద్వారానే ధాన్యం కొనుగోలు చేసే పరిస్థితి వచ్చిందీ వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలోనే. ఈ రోజు అన్ని వ్యవస్థలు తిరోగమనమే. ఇవాళ ధాన్యం కొనుగోలు కార్యక్రమం చూస్తే బస్తాకు రూ.1,720 కనీస మద్దతు ధర రావాల్సి ఉండగా, ప్రతి రైతూ రూ.300 నుంచి రూ.400 తక్కువగా అమ్ముకోవాల్సిన పరిస్థితి. ధాన్యం కొనుగోలు చేయాల్సిన సమయంలో కొనుగోలు చేయడం లేదు. రైతుల దగ్గర్నుంచి ధాన్యం దళారీలు రూ.300 నుంచి రూ.400 తక్కువ రేటుకు కొంటున్నారు.

ఇప్పుడు అన్ని రంగాల్లో తిరోగమనం

- రాష్ట్రంలో సూపర్ సిక్స్, సూపర్ సెవన్ సహా ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీలను అమలు చేయాలన్న ఆరాటంగానీ.. ఆ హామీల అమలుకు బడ్జెట్‌లో నిధులు కేటాయించి ప్రజలకు భరోసా కల్పించడంగానీ కనిపించడం లేదు. కనిపిస్తుందల్లా యథేచ్ఛగా రాజ్యాంగాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ సాగుతోన్న రెడ్ బుక్ పరిపాలనే. లిక్కర్ స్కామ్, ఇసుక స్కామ్ దగ్గర నుంచి మొదలు పెడితే ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ పేకాట క్లబ్‌లు.. ఏ గనులు తవ్వాలన్నా, ఏ పరిశ్రమ నడపాలన్నా ఎమ్మెల్యేలకింత, చంద్రబాబుకింత అనే కలెక్షన్ మెకానిజంతో ఒక మాఫియా సామ్రాజ్యం సాగుతోంది.
- చంద్రబాబు నుంచి కింది స్థాయి వరకు ఎక్కడ చూసినా దోపిడీ.. కమీషన్ల రాజ్యమే నడుస్తోంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ఐదేళ్ల పాలనలో విప్లవాత్మక సంస్కరణలతో రాష్ట్రం అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి పథంలో దూసుకెళ్తే.. కూటమి ప్రభుత్వ పాలనలో అన్ని రంగాల్లో రాష్ట్రం తిరోగమనం దిశగా సాగుతోంది.
- ప్రతి క్వార్టర్ అయిపోయిన వెంటనే ఫీజులు చెల్లించే పరిస్థితులు ఇప్పుడు లేవు. విద్యా దీవెన నుంచి వసతి దీవెన వరకు ఇప్పటికీ మూడు క్వార్టర్స్ పూర్తి కాగా.. జనవరి నాటికి నాలుగు క్వార్టర్స్ ఫీజులు, వసతి దీవెన డబ్బులు పెండింగ్‌లో ఉంటాయి. పిల్లలను కాలేజీలకు రానివ్వడం లేదు. కాలేజీలకు వెళ్లాల్సిన పిల్లలు పంట పొలాల్లో పనులు చేసుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. రూ.2,800 కోట్లు విద్యా దీవెన, రూ.1,100 కోట్లు వసతి దీవెన బకాయిలు ఉన్నాయి.
- నెట్‌వర్క్ ఆస్పత్రులకు చెల్లించాల్సిన ఆరోగ్యశ్రీ బిల్లులు మార్చి నుంచి రూ.2200 కోట్లకు పైగా బకాయిలు ఉన్నాయి. ఆరోగ్య ఆసరా ఊసేలేదు. 104, 108 పడకేశాయి. వలంటీర్లకు ఎన్నికలప్పుడు రూ.10 వేలు ఇస్తామని చెప్పి రకరకాలుగా మభ్యపెట్టి, మోసం చేశారు. వచ్చిన వెంటనే ఫస్ట్ ఉద్యోగాలు ఎవరివి పోయాయంటే వలంటీర్లవే. గ్రామ సచివాలయం పరిస్థితి.. గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగుల పరిస్థితి అగమ్య గోచరంగా ఉంది.

48 గంటల్లోగా క్షమాపణ చెప్పాలి

- **ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతిలకు వైఎస్ జగన్ అల్టిమేటం**
- **లేదంటే రూ.100 కోట్లకు పరువు నష్టం దావా వేస్తా**
- **అమెరికాలో వచ్చిన ఆరోపణల్లో ఎక్కడా నా పేరు లేదు**

సాక్షి, అమరావతి : 'సెకీ' విద్యుత్ ఒప్పందాలపై వాస్తవాలను దాచిపెట్టి, నిత్యం అసత్యాలు ప్రచారం చేస్తున్న ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి పత్రికల యాజమాన్యాలపై వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. చంద్రబాబుతో కలిసి కుట్ర పూరితంగా తన పరువుకు భంగం కలిగించేలా దుష్ప్రచారం చేస్తున్నాయని మండిపడ్డారు. ఈనాడు, ఆంధ్రజ్యోతి క్షమాపణలు చెప్పాలని, లేదంటే న్యాయ పరంగా చర్యలు తీసుకుంటామని అల్టిమేటం జారీ చేశారు. ఒక్కో పత్రికపై రూ.100 కోట్లకు పరువునష్టం దావా వేస్తానని స్పష్టం చేశారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం ఆయన మీడియా అడిగిన పలు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పారు. సెకీ ఒప్పందాన్ని రద్దు చేస్తే పిచ్చోళ్లు అవుతారని అన్నారు. 'అమెరికాలో వచ్చిన ఆరోపణల్లో ఎక్కడా కూడా నా పేరు లేదు. మీరు చెక్ చేసుకోవచ్చు. ఇక్కడ పత్రికల్లో నా పేరు రాసిన వాళ్లనే అడగండి. కొందరు వాస్తవాలతో పని లేకుండా మూర్ఖంగా ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. ఈ ఒప్పందంలో నేను ఎప్పుడూ ఎవ్వరినీ కలవలేదు. ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, డిస్కంలకు, సెకీ మధ్య మాత్రమే ఒప్పందం కుదిరింది. మేము సెకీ నుంచే విద్యుత్ కొనుగోలుకు ఒప్పందం చేసుకున్నాం. అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ ఛార్జీలను మినహాయింపు ఇచ్చింది నాకు కాదు.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి' అంటూ మరో ప్రశ్నకు బదులిచ్చారు. 'రాష్ట్రానికి పెట్టుబడులను ఆకర్షించడం.. పరిశ్రమల స్థాపన కోసం పారిశ్రామికవేత్తలతో ముఖ్యమంత్రులు సమావేశం కావడం సాధారణం. అలాంటి సమావేశాలు తరచుగా జరుగుతుంటాయి. పెట్టుబడి సదస్సులు కూడా ప్రభుత్వాలు నిర్వహిస్తాయి. ఒక రాష్ట్రం వేరే రాష్ట్రంతో పోటీ పడాలంటే పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలి. అదానీ.. నాతో కలవడం సహజంగానే జరిగింది. నా ఐదేళ్ల పాలనలో సెకీ ఒప్పందానికి ముందు.. తర్వాత కూడా చాలా సార్లు కలిశారు. ఏపీలో అదానీ ప్రాజెక్టులు నడుస్తున్నాయి. నేను ముఖ్యమంత్రి హోదాలో రాష్ట్రానికి సంబంధించి పరిశ్రమలపై చర్చలు జరిపామే తప్ప.. వేరే దురుద్దేశాలు ఉండవు. సెకీ చాలా రాష్ట్రాలకు లేఖలు రాసింది. అలాగే మాకూ రాసింది. మేము సానుకూలంగా స్పందించాం. అది మా బాధ్యత.. సెకీ మాతో పాటే తమిళనాడు, ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్ ఇలా చాలా రాష్ట్రాలకు లేఖలు రాసింది. చౌక విద్యుత్‌ను అందించాలనేది ప్రతి రాష్ట్రం కల. ఇలాంటి మంచి రేటును మేము కాదనలేదు' అని మరో ప్రశ్నకు బదులు ఇచ్చారు.

రాష్ట్ర అప్పుల విషయంలోనూ అదే దుష్ప్రచారం

'రేపు విదేశీ కంపెనీలకు ఇక్కడ భూములిచ్చి, సౌకర్యాలు కల్పించి.. జీఎస్టీ మినహాయింపులు, ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తే.. ఆ దేశ అధ్యక్షుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రభావితం చేసి ప్రోత్సాహకాలు ఇప్పించారని అంటారా? ఇలా అనొచ్చా?' అని వైఎస్ జగన్ ప్రశ్నించారు. 'వాళ్ల (అమెరికా దర్యాప్తు సంస్థ) దగ్గర ఎటువంటి డాక్యుమెంట్లు ఉన్నాయో నాకు తెలీదు. ఇక్కడ ఏదైనా అమెరికన్ కంపెనీ వారు వ్యాపారం చేస్తూ బైడెన్ పేరు చెబితే.. నేను సీఎంగా ఉన్నప్పుడు నా సీఐడీతో కేసులో బైడెన్ పేరు రాయించొచ్చా? ఎవరైనా ఏదైనా ఇస్తున్నప్పుడు అతనికి ఏదో లాభం చేకూరాలి. ఇక్కడ చేకూరిన లబ్ధి ఏంటంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి చౌకగా సౌర విద్యుత్ ఇవ్వడం. అంతర్రాష్ట్ర ట్రాన్స్‌మిషన్ ఛార్జీలను మినహాయించి మరీ ఇవ్వడం. అయినా సరే ఏదో జరిగిపోయినట్లుగా ఎల్లో గ్యాంగ్ దుష్ప్రచారం చేస్తోంది' అంటూ మండిపడ్డారు. 'చంద్రబాబు బడ్జెట్‌లో రూ.6.46 లక్షల కోట్లు రాష్ట్ర అప్పుగా చూపించారు. అసెంబ్లీలో పెట్టిన కాగ్ రిపోర్టులోనూ అదే ఉంది. అదే చంద్రబాబు బయటకొచ్చి.. రాష్ట్రానికి రూ.10 లక్షల కోట్లు, రూ.11 లక్షల కోట్లు, రూ.14 లక్షల కోట్లు అప్పు అంటూ మాట్లాడతాడు' అన్నారు. 'సోషల్ మీడియాలో పోస్టులు పెట్టినా.. మరొకరికి పంపినా పీడీ యాక్టు పెడతామంటే రాష్ట్రంలో ప్రజాస్వామ్యం ఎక్కడుందో అర్థమవుతుంది. దీనిపై దేశ వ్యాప్తంగా చర్చ జరగాలి? చంద్రబాబు అసెంబ్లీలో బలం ఉందని చట్టాన్ని బుల్డోజ్ చేశారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యం మనుగడకు ప్రమాదకరం' అని వైఎస్ జగన్ ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు.

ఆయనే రాత్రిని పగటిలోకి ప్రవేశింప జేస్తున్నాడు మరియు పగటిని రాత్రిలోకి ప్రవేశింప జేస్తున్నాడు మరియు సూర్య–చంద్రులను నియమబద్ధులుగా చేసి ఉన్నాడు. ఆయనే అల్లాహ్! మీ ప్రభువు. విశ్వ సామ్రాజ్యాధికారం ఆయనదే!

– ఇస్లాం ధర్మం

సాక్షి

శుక్రవారం, 29 నవంబర్ 2024

కోర్టులు కదిపిన తేనెతుట్టెలు

దేవుడు అంతటా, అందరిలో ఉన్నాడని నమ్మే గడ్డపై... ఆయనను నిర్ణీత స్థల, కాలాలకే పరిమితం చేసే సంకుచిత రాజకీయ స్వార్థాలు చిచ్చు రేపుతూనే ఉన్నాయి. విభిన్న వర్గాల మధ్య విద్వేషాగ్ని రగిలిస్తున్న ఈ ప్రయత్నాలకు తాజా ఉదాహరణ – యూపీలోని సంభల్ జామా మసీదు వివాదం, దరిమిలా అక్కడ రేగిన హింసాకాండ, ఆస్తి, ప్రాణనష్టం. ఈ ఏడాది జనవరిలో జరిగిన అయోధ్య రామమందిర ప్రతిష్ఠాపనతో మందిరం – మసీదు వివాదాలు ముగిసిపోతాయని ఎవరైనా ఆశపడితే అది వట్టి అడియాసని మరోసారి తేలిపోయింది. మత రాజకీయాలకూ, వర్గ విభేదాలకూ ప్రార్థనా స్థలాలు కేంద్రాలు కారాదనే సదుద్దేశంతో చేసిన ప్రార్థనా స్థలాల పరిరక్షణ చట్టం–1991 స్ఫూర్తికే విఘాతం కలిగింది. ప్రార్థనా మందిరాల నిర్మాణమూలాలను తెలుసుకోవాలన్న ఒక వర్గం ఉత్సాహం తప్పేమీ కాదంటూ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఒక దశలో అదాటున చేసిన వ్యాఖ్యలు చివరకు ఇక్కడకు తెచ్చాయి. వివాదం వస్తే చాలు... దేశంలో ప్రతి చిన్న కోర్టూ అనాలోచితంగా సర్వేలకు ఆదేశించేలా ఊతమిచ్చాయి. ఇది అత్యంత దురదృష్టకర పరిణామం.

తాజా ఘర్షణలకు కేంద్రమైన సంభల్‌లోని షాహీ జామా మసీదు 16వ శతాబ్దికి చెందిన రక్షిత జాతీయ కట్టడం. వారణాసిలోని జ్ఞానవాపి, యూపీలోని మథురలో నెలకొన్న ఈద్గా, మధ్యప్రదేశ్‌లోని ధార్‌లో ఉన్న కమాల్ మౌలా మసీదుల్లో లానే దీనిపై రచ్చ మొదలైంది. అక్కడ కేసులు వేసినవారే ఇక్కడా కోర్టుకెక్కారు. మొఘల్ చక్రవర్తి బాబర్ కాలంలో కట్టిన 3 మసీదుల్లో (పానిపట్, అయోధ్య, సంభల్) ఇదొకటి. ప్రాచీన హరిహర మందిర్ స్థలంలో ఈ మసీదును నిర్మించారని పిటిషనర్ల వాదన. జిల్లా కోర్టులో ఈ నెల 19న కేసు వస్తూనే జడ్జి మసీదులో ఫోటో, వీడియో సర్వేకు ఆదేశిస్తూ, 29వ తేదీ కల్లా నివేదిక సైతం సమర్పించాలన్నారు. తొలి సర్వే ప్రశాంతంగా సాగినా, నవంబర్ 24 నాటి రెండో సర్వే భారీ హింసకు దారి తీసింది. సర్వేకు వచ్చినవారిలో కొందరు జై శ్రీరామ్ నినాదాలు చేశారనీ, దాంతో నిరసనకారులు రాళ్ళు రువ్వారనీ వార్త. కాల్పుల్లో అయిదుగురు మరణించారు. అమాయకుల ప్రాణాలు, పట్నంలో సామరస్య వాతావరణం గాలికెగిరి పోయాయి.

శతాబ్దాల తరబడి అన్ని వర్గాలూ కలసిమెలసి జీవిస్తున్న చోట విద్వేషాగ్ని రగులుకుంది. ఎన్నో ఏళ్ళుగా ఉన్న అయోధ్య, వారణాసి వివాదాలకు భిన్నంగా సంభల్ కథ చిత్రంగా ఈ ఏడాదే తెర మీదకొచ్చింది. పశ్చిమ యూపీలో సంభల్ జిల్లా మూడు దశాబ్దాలుగా సమాజ్‌వాదీ పార్టీ (ఎస్పీ)కి కంచుకోట. 1980ల నుంచి అక్కడ అధికారం కోసం బర్ఖ్, మెహమూద్ కుటుంబాలు వేర్వేరు పార్టీల పక్షాన పరస్పరం తలపడుతూ వచ్చాయి. తర్వాత 1990ల నుంచి రెండు వర్గాలూ ఎస్పీతోనే అనుబంధం నెరపుతున్నాయి. అధికారంలో పైచేయి కోసం ఒకే పార్టీలోని ఈ రెండు వర్గాల మధ్య పోరాటమే తాజా హింసకు కారణమని బీజేపీ ప్రచారం చేస్తోంది. హిందూ – ముస్లిమ్‌ల తర్వాత, ఇక ముస్లిమ్‌లలోని ఉపకులాల మధ్య చీలికలు తీసుకురావడానికే కాషాయ ధ్వజులు ఈ ప్రచారం చేస్తున్నారని ఎస్పీ ఖండిస్తోంది. మొఘల్ శిల్పనిర్మాణ శైలికి ఈ మసీదు ప్రతీకైతే, ఈ సంభల్ ప్రాంతం విష్ణుమూర్తి పదో అవతారమైన కల్కి వచ్చే ప్రదేశమని హిందువుల నమ్మిక. భిన్న విశ్వాసాల మధ్య సొంత లాభం చూసుకొనే కొందరి రాజకీయంతో సమస్య వచ్చి పడింది.

నిజానికి, 1947 ఆగస్ట్ 15కి ముందున్న ధార్మిక విశ్వాసాల ప్రకారమే అన్ని ప్రార్థనా ప్రదేశాలూ కొనసాగాలి. ఒక్క అయోధ్య రామజన్మభూమి – బాబ్రీ మసీదు వివాదమే దానికి మినహాయింపని దీర్ఘకాలం క్రితమే కేంద్ర సర్కార్ చేసిన 1991 నాటి ప్రార్థనా స్థలాల చట్టం. అయోధ్య తరహాలో మరిన్ని సమస్యలు రాకూడదన్నది దాని ప్రధానోద్దేశం. ఏ ప్రార్థనా స్థలాన్నీ పాక్షికంగా కానీ, పూర్తిగా కానీ ఒక మతవిశ్వాసం నుంచి మరోదానికి మార్పిడి చేయరాదనీ, చర్చ పెట్టరాదనీ చట్టంలోని 3వ సెక్షన్ స్పష్టంగా నిషేధించింది. అయితే, ప్రార్థనా స్థలాల ప్రాచీన స్వరూపమేమిటో నిర్ధారించడం చట్టవిరుద్ధం కాదంటూ 2002 మేలో జస్టిస్ చంద్రచూడ్ చేసిన వ్యాఖ్యలు వివాదాలకు సందు ఇచ్చాయి. అనేకచోట్ల చిన్న కోర్టులు మందిర– మసీదు వివాదాలపై విచారణ చేపట్టి, పర్యవసానాలు ఆలోచించకుండా హడావిడిగా సర్వేలకు ఆదేశిస్తున్నాయి. సంభల్ ఘటన తర్వాతా అజ్మీర్‌లోని ప్రసిద్ధ షరీఫ్ దర్గాను గుడిగా ప్రకటించాలంటూ దాఖలైన కేసును రాజస్థాన్ కోర్ట్ అనుమతించడం ఓ మచ్చుతునక. సమస్యల్ని తేల్చాల్సిన గౌరవ కోర్టులే ఇలా తేనెతుట్టెల్ని కదిలించడం విషాదం.

ప్రార్థనాస్థలాల చట్టాన్ని సవాలు చేస్తూ సుప్రీమ్‌లో ఇప్పటికే నాలుగు పిటిషన్లున్నాయి. దానిపై నిర్ణయానికి కేంద్రం, కోర్ట్ తాత్సారం చేస్తుంటే ఆ లోగా వారణాసి, మథుర, ధార్, సంభల్, తాజాగా అజ్మీర్... ఇలా అనేక చోట్ల అత్యుత్సాహం వ్యక్తమవుతోంది. ఇది శాంతి, సామరస్యాలకు పెను ప్రమాదం. ఈ ప్రయత్నాలను ఆపేందుకు సర్కారు కానీ, సర్వేలపై జోక్యానికి సుప్రీమ్ కానీ ముందుకు రాకపోవడం విడ్డూరం. ఒక వివాదాస్పద స్థలపు ధార్మిక స్వభావ అన్వేషణ చారిత్రక నిర్ధారణ, పురాతత్వ అన్వేషణతో ఆగుతుందనుకుంటే పొరపాటు. అది మత పరంగా, రాజకీయంగా రావణకాష్ఠమవుతుంది. కాశీ, మథురల్లో, ఇప్పుడు సంభల్ జరుగుతున్నది అదే. 'ప్రతి మసీదులో శివలింగాన్ని అన్వేషించాల్సిన పని లేద'ంటూ ఆరెస్సెస్ అధినేత రెండేళ్ళ క్రితం అన్నారు కానీ జరుగుతున్నది వేరు. అధికార వర్గాల అండదండలతోనే ఈ విభజన చిచ్చు రగులుతోందన్నదీ చేదు నిజం. 2019 నవంబర్‌లో ప్రార్థనా స్థలాల చట్టాన్ని సమర్థించిన సుప్రీమ్ మరోసారి గట్టిగా ఆ పని చేయకుంటే కష్టమే. ఓ హిందీ కవి అన్నట్టు, మసీదులు పోనివ్వండి... మందిరాలు పోనివ్వండి... కానీ రక్తపాతం మాత్రం ఆపేయండి. మతాలకు అతీతంగా మనిషినీ, మానవత్వాన్నీ బతకనివ్వండి!

అణుయుద్ధంగా మారనుందా?

విశ్లేషణ

సి. ఉదయ్ భాస్కర్

రష్యా–ఉక్రెయిన్ యుద్ధం 1,000 రోజుల మార్కును దాటేసింది. అమెరికా అనూహ్యంగా ఇచ్చిన అనుమతితో ఉక్రెయిన్ ఏటీఏసీఎంఎస్ క్షిపణులను రష్యా మీద ప్రయోగించింది. ఉత్తర కొరియా దళాలను ఈ యుద్ధంలో చేర్చిందనీ, ఇరాన్ సరఫరా చేసిన డ్రోన్‌లను ఉపయోగిస్తోందనీ రష్యా మీద ఆరోపణలు వచ్చాయి. దీనివల్ల యుద్ధ పరిధి రెండు దేశాలను దాటి, బహుళజాతి స్వభావానికి విస్తరించినట్టయింది. దీనికితోడు పుతిన్ తమ అణ్వాయుధ సిద్ధాంతాన్ని సవరించడం ద్వారా ఆందోళనను రేకెత్తించారు. 1962 క్యూబా సంక్షోభంలో అమెరికా, రష్యాల్లోని రాబందులు ఘర్షణను తీవ్రతరం చేయాలని కోరినప్పటికీ, అధినేతలు వివేకంతో వ్యవహరించారు. కానీ, ఈ అస్థిర కాలంలో అలాంటి వివేకం సాధ్యమా?

రష్యా–ఉక్రెయిన్ యుద్ధం నవంబర్ 19 నాటికి 1,000 రోజుల మార్కును దాటేసింది. అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్ నవంబర్ 17న అమెరికా సైన్యపు టాక్టికల్ మిస్సైల్ సిస్టమ్(ఏటీఏసీఎంఎస్)ను ఉపయోగించే అధికారాన్ని ఉక్రెయిన్‌కు కట్టబెట్టగానే ఆ యుద్ధం పరాకాష్ఠకు చేరుకుంది.

ఈ నిర్ణయం ద్వారా, 'అంకుల్ జో' ఎట్టకేలకు 'ధైర్య ప్రదర్శన' చేసినట్లుగా కొందరు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. ఇది కాకతాళీయమో, ఉద్దేశపూర్వకమో గానీ యుద్ధంలో ఆకస్మికమైన, ప్రమాదకరమైన పెరుగుదల స్పష్టంగా కనబడుతోంది.

తీవ్రతను పెంచిన జో!

దీర్ఘ–శ్రేణి పాశ్చాత్య తయారీ క్షిపణులను ఉపయోగించే ఆమోదం కోసం ఉక్రెయిన్ చాలా కాలంగా ఎదురుచూస్తోంది. అయితే యుద్ధాన్ని ఇద్దరు ప్రత్యర్థులకే పరిమితం చేసే వివేకంతో, సంయమనం చూపుతూ వాషింగ్టన్ దీనిని నిలిపి ఉంచింది. అలాంటిది బైడెన్ అధ్యక్షత దాని 'అత్యంత బలహీన' దశలో ఉన్నప్పుడు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇవ్వడం జరిగింది. వైట్ హౌస్ పీఠం కోసం నవంబర్ మొదట్లో అమెరికా ఎన్నికల ఫలితాలు ప్రకటించిన తర్వాత, జనవరి 20న కొత్త అధ్యక్షుడు (డోనాల్డ్ ట్రంప్) బాధ్యతలు స్వీకరించే సంధి కాలం ఇది.

ఉక్రెయిన్ తన కొత్త ఆయుధాలను ఉపయోగించడంలో ఎక్కువ సమయాన్ని పోగొట్టుకోలేదు. నవంబర్ 20న రష్యాలోని లక్ష్యాలపై ఏటీఏసీఎంఎస్ క్షిపణులను ప్రయోగించింది. పైగా, బ్రిటన్ సరఫరా చేసిన స్టార్మ్ షాడో క్షిపణులతో అనంతర దాడిని కొనసాగించింది. అంతకుముందు, ఉత్తర కొరియా దళాలను ఈ యుద్ధంలో చేర్చిందనీ, ఇరాన్ సరఫరా చేసిన డ్రోన్‌లను కూడా ఉప యోగిస్తుందనీ రష్యా మీద ఆరోపణలు వచ్చాయి. తద్వారా రష్యా– ఉక్రెయిన్ మధ్య నుండి యుద్ధ పరిధి రెండు దేశాలను దాటి, విస్తృత బహుళ జాతి స్వభావానికి విస్తరించినట్టయింది.

భయాన్ని పెంచిన రష్యా

అయితే మాస్కో దాదాపు వెంటనే ప్రతీకారం తీర్చుకుంది. నవంబర్ 21న రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమీర్ పుతిన్ తమ సైన్యం తూర్పు ఉక్రేనియన్ నగరమైన డ్నిప్రోపై 'కొత్త సాంప్రదాయిక మధ్యంతర శ్రేణి క్షిపణి'ని ఉపయోగించి దాడి చేసిందని ప్రకటించారు. దీన్ని ఒరేష్నిక్‌గా వర్గీకృతమైన ప్రయోగాత్మక మధ్యంతర శ్రేణి బాలిస్టిక్ క్షిపణిగా గుర్తిస్తున్నారు.

అమెరికన్, బ్రిటిష్ దీర్ఘ–శ్రేణి ఆయుధాల వినియోగానికి ప్రతి స్పందనగా, నవంబర్ 21న రష్యన్ సాయుధ దళాలు ఉక్రెయిన్ సైనిక–పారిశ్రామిక సముదాయాలలో ఒకదానిపై దాడిని నిర్వహించాయని పుతిన్ పేర్కొన్నారు. 'హైపర్‌సోనిక్ ఒరేష్నిక్ క్షిపణిని ఉపయోగించడానికి కారణం ఏమిటంటే, అమెరికా నేతృత్వంలోని కూటమి ఈ యుద్ధాన్ని మరింత మారణ హోమంవైపు పెంచాలని

నిర్ణయించుకుంటే, రష్యా దృఢమైన రీతిలో ప్రతిస్పందిస్తుంది. రష్యా ఎలాంటి పరిణామాలకైనా సిద్ధంగా ఉంది. ఎవరైనా ఇప్పటికీ దీనిని అనుమానించినట్లయితే, వారలా చేయకూడదు. ఎల్లప్పుడూ రష్యా ప్రతిస్పందన తగురీతిలో ఉంటుంది' అని పుతిన్ పేర్కొన్నారు.

ఈ ప్రతిస్పందన అణ్వాయుధ సహితంగా ఉంటుందా? అనేక ఐరోపా దేశాలు భయపడే ఘోరమైన దృష్టాంతం ఇది. పుతిన్ తమ అణ్వాయుధ సిద్ధాంతాన్ని సవరించడం ద్వారా ఈ ఆందోళనను మరింతగా రేకెత్తించారు.

రష్యా మునుపటి అణు సిద్ధాంతం, సాంప్రదాయ నమూనాలో రూపొందినది. అంటే అణ్వాయుధం అంతటి విధ్వంసకరమైన సామర్థ్యాన్ని ఉపయోగించడం గురించి ఆలోచించకుండా, కేవలం ప్రత్యర్థిని, అంటే అమెరికాను 'నిరోధించడానికి' మాత్రమే ఉద్దేశించబడింది. రెండవ షరతు ఏమిటంటే, రాజ్య ఉనికికి ముప్పు కలిగించే సాంప్రదాయ సైనిక దాడిని తిప్పికొట్టడం.

అయితే, మాస్కో సవరించి ప్రకటించిన నవంబర్ సిద్ధాంతం మొత్తం పరిధిని విస్తరించింది. అణుశక్తి మద్దతు ఉన్న అణుయేతర శక్తి ద్వారా ఎదురయ్యే ఏ దాడినైనా సరే... ఉమ్మడి దాడిగా పరిగణిస్తామని రష్యా పేర్కొంది. అలాగే, మిలిటరీ కూటమిలోని ఒక సభ్య దేశం (ఈ సందర్భంలో, అమెరికా నేతృత్వంలోని కూటమి) చేసే ఏ దాడినైనా మొత్తం కూటమి చేసిన దాడిగా పరిగణిస్తామని కూడా రష్యా స్పష్టం చేసింది.

2022 ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభమైన ఈ యుద్ధం ప్రారంభ దశ నుండి కూడా మాస్కో తన అణు సామర్థ్యం గురించి యోచిస్తోంది. అయితే, ఒక అవగాహన ప్రకారం రష్యా ఈ రెడ్ లైన్‌ను దాటదనీ, దీనిని కేవలం ఒక బెదిరింపుగా మాత్రమే చూడాలనీ కొందరు పాశ్చాత్య వ్యాఖ్యాతలు కొట్టేశారు. కానీ అలాంటి ఆత్మసంతృప్తి తప్పుదారి పట్టించేదీ, ప్రమాదకరమైనదీ కావచ్చు.

వివేకం కలిగేనా?

అమెరికాకూ, మునుపటి సోవియట్ యూనియన్ కూ మధ్య 1962 క్యూబా క్షిపణి సంక్షోభం ఆ సంవత్సరం అక్టోబర్ మధ్యలో ప్రారంభమై ప్రపంచాన్ని దాదాపుగా అణుయుద్ధంలోకి నెట్టింది. అమెరికా అధ్యక్షుడు జాన్ కెన్నెడీ, సోవియట్ అధ్యక్షుడు నికితా క్రుశ్చేవ్ అనే ఇద్దరు నాయకులు చివరి నిమిషంలో ప్రదర్శించిన వివేకం కారణంగా ఈ విధ్వంసకరమైన పరస్పర హనన కార్యక్రమం నిలిచిపోయింది. వారు 1962 నవంబర్ 20న సంయుక్తంగా దీనికి 'మంగళం పాడేయాలని' నిర్ణయించుకున్నారు.

రెండు దేశాల్లోని రాబందులు ఆ ఘర్షణను తీవ్రతరం చేయాలని కోరినప్పటికీ, శిఖరాగ్ర స్థాయిలో అధినేతలు దృఢమైన రాజకీయ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. సోవియట్ జలాంతర్గామి కెప్టెన్ ప్రదర్శించిన వ్యూహాత్మక సంయమనం కారణంగా అదృష్టవశాత్తూ అణు నిషేధం ఉల్లంఘనకు గురికాలేదు. ప్రస్తుత అస్థిర కాలంలో అలాంటి సంయమనం పాటిస్తారా?

ఒరేష్నిక్‌ను ఆవిష్కరించడం ద్వారా, రేడియేషన్ లేకుండా అణ్వాయుధానికి దగ్గరగా ఉండే అసాధారణ సామర్థ్యాన్ని రష్యా ప్రదర్శించింది. ఒరేష్నిక్ అనేది 2,500 కి.మీ. పరిధి కలిగిన కొత్త తరం రష్యన్ మధ్యంతర శ్రేణి క్షిపణి అనీ, దీన్ని 5,000 కి.మీ. పరిధి వరకు విస్తరించవచ్చనీ రష్యన్ మీడియా నివేదించింది.

సహజసిద్ధంగా హైపర్ సోనిక్ అయిన ఈ క్షిపణి వేగం 'మాక్ 10–మాక్ 11' మధ్య ఉంటుంది (గంటకు 12,000 కి.మీ. కంటే ఎక్కువ). అంటే దీన్ని గుర్తించడం కష్టం. పైగా, ప్రస్తుత క్షిపణి నిరోధక సాంకేతికత ఈ క్షిపణిని అడ్డగించలేదు. కాలినిన్‌గ్రాడ్‌లోని రష్యన్ స్థావరం నుండి దీన్ని ప్రయోగిస్తే యూరోపియన్ రాజధానులను చాలా తక్కువ సమయంలో (సెకన్లలో) ఢీకొంటుంది: వార్సా 81; బెర్లిన్ 155; పారిస్ 412; లండన్ 416. రష్యా ఉప విదేశాంగ మంత్రి సెర్గీ ర్యాబ్కోవ్ అక్టోబర్ 3న ప్రకటన చేస్తూ, అణ్వాయుధ శక్తుల మధ్య ప్రత్యక్ష సాయుధ ఘర్షణ ప్రమాదాన్ని తక్కువ అంచనా వేయలేమని పేర్కొన్నారు.

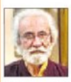
రష్యా, ఉక్రెయిన్ యుద్ధం 1,000 రోజుల మార్కును దాటింది. ఇది క్లిష్టమైన శిఖరాగ్రానికి సిద్ధంగా ఉంది. ఒక పొర అణు ప్రమాదం లేదా ఉద్దేశపూర్వక సైనిక సంఘటన రెండూ విపత్తుతో కూడి ఉంటాయి. పైగా అమెరికా పాలనలో అత్యంత బలహీనమైన ప్రస్తుత దశ ఏ సంభావ్యతకూ అవకాశం ఇవ్వకూడదు. బైడెన్ పాలన తర్వాత వస్తున్న ట్రంప్ 2.0 అధ్యక్షత విఘాతం కలిగించేదిగానూ, దుస్సాహసికంగానూ ఉంటుంది. మొత్తం మీద 2025 సంవత్సరం మరింత అల్లకల్లోలంగా ఉండబోతోంది.

వ్యాసకర్త ఢిల్లీలోని సొసైటీ ఫర్ పాలసీ స్టడీస్ డైరెక్టర్
('ద ట్రిబ్యూన్' సౌజన్యంతో)

సోషల్ మీడియా

సోషల్ నెట్ వర్కింగ్ వెబ్‌సైట్లు ఫేస్‌బుక్, ట్విట్టర్‌లలో సెలబ్రిటీల 'మనసులోని మాటలు తాజాగా ఇలా...!

అదే ముఖ్యమా?

ఇప్పుడు అజ్మీర్ దర్గా కింద శివ మందిరం! విభజన, ద్వేషంతో కూడిన సమస్యలను చేపట్టడంలో మన న్యాయస్థానాలు చాలా చురుకుగా ఉంటున్నాయి. మన దేశం ముందుకు సాగుతున్న తీరు దిగ్భ్రాంతికరం. ఆరోగ్యం, విద్య, ఉపాధి లాంటి ముఖ్యమైన అంశాలు అటకెక్కాయి. ద్వేషం మాత్రమే సర్వోన్నతంగా మారింది.

– ఎస్. ఇర్ఫాన్ హబీబ్, చరిత్రకారుడు

సమస్య కాదా?

నేను పేర్లు చెప్పనుగానీ, చాలామంది ప్రముఖ ఉదారవాదులు బంగ్లాదేశ్‌లో హిందువుల మీద జరుగుతున్న హింస గురించి మాట్లాడలేదు. అదే భారతదేశంలోని ముస్లిం వ్యతిరేక హింసను యాక్టివిస్టులు ప్రపంచ సమస్యగా మార్చగలిగారు. అదే న్యాయం బంగ్లా హిందువులకు ఎందుకు వర్తించకూడదు? ఇది ప్రపంచ సమస్య కాదా?

– సంజుక్తా బసు, జర్నలిస్ట్

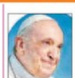
రెండు ముఖాలు

ఒక పాలనకు సైన్యం మద్దతు ఇచ్చినప్పుడు, ఆ పాలన వ్యతిరేక నిరసనలను సైన్యం ఘోరమైన శక్తితో అణచివేస్తుంది. పాకిస్తాన్ హత్యలు అదే చూపుతున్నాయి. అదే సైన్యం ఒక పాలన మార్పు కోరుకున్నప్పుడు, నిషేధాలను అమలు చేయడానికి నిరాకరించడం ద్వారా హింసాత్మక నిరసనలకు అండగా ఉంటుంది. బంగ్లాదేశ్‌లో జరిగిందదే!

– బ్రహ్మ చెల్లానీ, వ్యాఖ్యాత

దయే స్వస్థత

పవిత్రత దేవుడి బహుమతి ; ఆయనే మనలను పవిత్రం చేస్తాడు. కాబట్టి మనల్ని పవిత్రంగా మార్చమనీ, మన హృదయాలను తన హృదయంలా చేయమనీ ప్రభువును కోరుతాం. దేవుని దయ మనల్ని స్వస్థపరుస్తుంది. ఆయన మనలను ప్రేమిస్తున్నట్లుగా మనం ప్రేమించకుండా నిరోధించే అన్నింటి నుండి విముక్తి చేస్తుంది.

– పోప్ ఫ్రాన్సిస్, మత గురువు

వృద్ధికి అడ్డు

చిన్న స్టార్టప్‌లు వచ్చినప్పుడు కొన్ని పెద్ద కుటుంబాలకు అహం తలెత్తుతుంది. ఎందుకంటే అవి పోటీ పడేలా చేస్తాయి. కాబట్టి స్టార్టప్‌లను దెబ్బతీయడానికి తమ మొత్తం శక్తియుక్తుల్ని ఉపయోగిస్తాయి.

– దీపక్ షెనాయ్, ఆంట్రప్రెన్యూర్

సాక్షి ఎడిటోరియల్ పేజీకి వ్యాసాలను, అభిప్రాయాలను యూనికోడ్‌లో పంపాలి. ఎక్కడా పరిశీలనలో లేనట్టు హామీపత్రం జతచేయాలి. ఈ–మెయిల్: editpage@sakshi.com
ఎడిట్ పేజీలో ప్రచురితమయ్యే వ్యాసాలను ఆ యా రచయితల వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలుగా గమనించాలి.

ఇన్ బాక్స్

స్వచ్ఛమైన గాలి కోసం...

దేశ రాజధాని కాలుష్యంతో అల్లాడిపోతోంది. వాహనాల పొగ, వ్యవసాయ వ్యర్థాలను కాల్చడం ద్వారా వచ్చే పొగ, పరిశ్రమలు వదులుతున్న పొగ, ఖనిజాల తవ్వకాల వల్ల, ఇతర మానవ కార్యకలాపాల వల్ల వచ్చే పొగ, దుమ్ము, ధూళీ వాతావరణంలో కలిసిపోతోంది. అలాగే అడవులను నరకడం వల్ల సహజంగా గాలి శుద్ధి అయ్యే అవకాశం క్షీణిస్తోంది. ఈ అన్నింటి వల్ల గాలిలో ఉండాల్సిన ఆక్సిజన్ శాతం తగ్గిపోతోంది. నీళ్ల కలుషితం అవుతున్నాయి. ప్రజలు అనేక రోగాల బారిన పడుతున్నారు. చెట్లను నరకడం వలన వాతావరణంలో మరింత మార్పులు సంభవిస్తున్నాయి. కరువు కాటకాలతో మనిషి అస్తిత్వమే ప్రమాదంలో పడింది. అరుదైన పక్షిజాతులు అంతరించిపోతున్నాయి. తాగే నీళ్లు సైతం విషజలాలుగా మారుతున్నాయి. ప్రభుత్వం, ప్రజలు ఇప్పటికైనా మేల్కొనకపోతే దేశ భవితవ్యానికి ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది.

కాలుష్యాన్ని తగ్గించే ప్రణాళికలను ప్రభుత్వం తక్షణమే అమలు పరచాలి. ప్రజలు ఎవరికి వారు తమ సామాజిక బాధ్యతగా భావించి మొక్కలు నాటి దీక్షగా వాటిని పెంచాలి. అప్పుడే వాతావరణంలో ఆక్సిజన్ శాతం పెరుగుతుంది. ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు పాఠశాలలు ప్రతి విద్యార్థినీ మొక్కను నాటే విధంగా ప్రోత్సహించి, సంరక్షించే బాధ్యతను కూడా ఆ విద్యార్థిపైనే ఉంచాలి. అప్పుడు మంచి నడవడికతో పాటు బాధ్యతను గుర్తెరిగే క్రమశిక్షణకు పిల్లలు అలవాటు పడతారు. చిన్నారులు పెరిగే కొద్దీ వాళ్ళు నాటిన మొక్కలు పెరగడం వలన వారి జీవన విధానంలో, ఆలోచనలలో మంచి మార్పులు సంభవిస్తాయి. దేశంలో ఉన్న లక్షలాది స్వచ్ఛంద సంస్థల్లో ప్రతి ఒక్కటీ ఏదో ఒక ఊరిని దత్తత తీసుకుని, స్థానిక అధికారులతో మమేకమై నిరంతరం మొక్కలు నాటిస్తూ సంరక్షణ చేసేలా చర్యలు తీసుకోగలిగితే మంచి ఫలితం ఉంటుంది. ఇందువల్ల వర్షాలు సక్రమంగా పడతాయి. పక్షులకు జీవితాన్ని ప్రసాదించినట్టు అవుతుంది, అరుదైన పక్షి జాతులను కాపాడుకునట్టు అవుతుంది. మొత్తంగా మనిషి జీవితం మెరుగుపడుతుంది. స్వచ్ఛమైన గాలిని భవిష్యత్తు తరాలకు విలువైన సంపదగా అందించిన వాళ్లమవుతాము.

– డా॥ వై. సంజీవ కుమార్
స్కై ఫౌండేషన్ ఫౌండర్ ప్రెసిడెంట్

మద్దతు ధరకు చట్టబద్ధత తప్పనిసరి!

అభిప్రాయం

తలకోల రాహుల్ రెడ్డి

కనీస మద్దతు ధరల చట్టం... దశాబ్దాలుగా రైతులు కంటున్న కల! ప్రపంచంలో గుండు సూది నుంచి విమానం వరకు ఏ వస్తువుకైనా ధరను నిర్ణయించే అధికారం వాటిని ఉత్పత్తి చేసే వారికే ఉంటుంది. కానీ ఇంటిల్లి పాది రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని సాగు చేసే పంటలకు ధరలు నిర్ణయించుకునే అధికారం రైతులకు లేదు. రిటైల్ ధరలలో మూడో వంతు కూడా సాగు దారులకు దక్కని దుస్థితి కొనసాగుతోంది. రైతులు పండించే పంట ఉత్పత్తులపై ఆధారపడి జీవించే దళారులు, టోకు, రిటైల్ వ్యాపారులతో పాటు ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమ వర్గాలు మాత్రం కోట్లు గడిస్తున్నారు. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులతో తయారు చేసే కెచప్, మసాలా వంటి ప్యాకేజ్ ఫుడ్ ప్రొడక్టులకు ఎమ్మార్పీలు ఉంటాయి. వాటికి ప్రాథమిక ముడి సరుకైన రైతు పండించే పంటలకు ఉండవు. అదే విషాదం!

ఏటా పెరుగుతున్న పెట్టుబడులు రైతులకు తలకు మించిన భారంగా మారాయి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు తోడు, వాతావరణ మార్పుల వల్ల వచ్చే తెగుళ్ళు, పురుగులు దిగుబడులపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిస్తున్నాయి. మార్కెట్ మాయాజాలం కారణంగా పంట కోతకొచ్చే నాటికి గిట్టుబాటు ధరలు దక్కడం లేదు. పంట సాగు ఖర్చుకు ఒకటిన్నర రెట్లు ఆదాయం అందాలనీ, అప్పుడే రైతుకు న్యాయం జరుగుతుందనీ డా॥ స్వామినాథన్ కమిటీ 2005లో నాటి యూపీఏ ప్రభుత్వానికి చేసిన సిఫార్సులు ఇప్పటికీ అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. వాస్తవానికి 23 పంటలకు కనీస మద్దతు ధర (ఎమ్ఎస్పీ)తో చట్టబద్ధత కల్పించాలనీ, ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం రైతుల ఆర్థిక కోణంలో చూడాలనీ రైతులు కోరుతున్నారు. అయితే ఇందుకు ఏమాత్రం తలొగ్గని కేంద్రం ఏటా 10–15 పంటలకు మాత్రమే మద్దతు ధరలను ప్రకటిస్తోంది. ఎమ్ఎస్పీకి చట్టబద్ధత కల్పిస్తే కేంద్రంపై ఏటా రూ. 12 లక్షల కోట్లకు పైగా అదనపు భారం పడుతుందని నీతి ఆయోగ్ చెబుతున్న విషయాన్ని సాకుగా చూపి కేంద్ర ప్రభుత్వం చట్టం చేయడానికి ముఖం చాటేస్తోంది.

రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్బీఐ) అధ్యయనం ప్రకారం... డెయిరీ రంగంలో పాడి రైతులు తమ ఉత్పత్తులకు రిటైల్ ధరలలో 60–70 శాతం పొందగలుగుతున్నారు. మాంసం రిటైల్ ధరలో 60 శాతం పొందుతున్నారు. టమోటా రైతులు 33 శాతం, ఉల్లి రైతులు 36

శాతం పొందుతున్నారు. ఇక పండ్ల విషయానికి వస్తే అరటి పండ్లకు 31 శాతం, మామిడి పండ్లకు 43 శాతం, బత్తాయి, కమల వంటి పండ్లకు 40 శాతం పొందుతున్నారు. మార్కెట్లో కిలో రూ. 50–75 మధ్య పలికే బియ్యం (ధాన్యం) పండించే రైతులకు మాత్రం ఆ ధరలో కనీసం 10–20 శాతం కూడా దక్కని దుఃస్థితి నెలకొంది.

రైతుల ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గిపోయినట్లు 77 జాతీయ నమూనా సర్వే వెల్లడిస్తోంది. ఈ సర్వే ప్రకారం దేశంలో సన్నకారు రైతు కుటుంబాల నెలసరి ఆదాయం సగటున రూ. 10,218 మాత్రమే. రైతు కూలీల సగటు నెలవారీ ఆదాయం రూ. 4 వేలకు మించిలేదు. ఆదాయాలు పెరగకపోవడంతో వారి రుణభారంలో తగ్గుదల కనిపించడంలేదు. వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కాక, రుణ భారం తట్టుకోలేక రైతులు, రైతు కూలీల ఆత్మహత్యలు ఏటా పెరుగు తున్నాయి.

స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించిన తర్వాత గడచిన 75 ఏళ్లలో ఎన్నడూ లేని విధంగా... కేంద్రం ప్రకటించిన పంట ఉత్పత్తులకు మద్దతు ధర ప్రకటించడమే కాదు... మార్కెట్‌లో ధర లేని సమయంలో 'మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ స్కీమ్' కింద మద్దతు ధర దక్కని ఉత్పత్తులను కొనుగోలు చేసి మద్దతు ధర దక్కేలా కొంత మేర కృషి చేయగలిగింది ఏపీలో గత జగన్‌మోహన్ రెడ్డి ప్రభుత్వం. గ్రామ స్థాయిలో ఏర్పాటైన ఆర్బీకే వ్యవస్థ, రైతులకు వెన్నుదన్నుగా నిలవగా, వాటికి అనుబంధంగా దాదాపు రూ. 16 వేల కోట్ల అంచనా వ్యయంతో కోల్డ్ స్టోరేజ్‌లు, కలెక్షన్ రూములు వంటి మౌలిక సదు పాయాల కల్పనకు బీజం పడింది. మద్దతు ధరల నిర్ణయం, కల్పన, అమలు కోసం జగన్ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా 'ఏపీ ఫామ్ ప్రొడ్యూస్ సపోర్టు ప్రైస్ ఫిక్సేషన్ అండ్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ యాక్టు–2023'కు రూపకల్పన చేసింది. కానీ అధికారుల తీరు వల్ల అసెంబ్లీలో చట్టరూపం దాల్చలేక పోయింది.

ఏపీ తయారు చేసిన చట్టాన్ని మరింత పకడ్బందీగా జాతీయ స్థాయిలో తీసుకొస్తే రైతులకు ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. ఈ విషయంలో జాప్యం చేసే కొద్దీ మద్దతు ధర దక్కని రైతులు వ్యవసాయానికి మరింత దూరమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ప్రస్తుత వ్యవసాయదారుల్లో 60 శాతం మంది లోటు ఉత్పాదకత కారణంగా సాగును వదిలి వేయాలని నిర్ణయించుకున్నట్లు దేశంలోని 21 రాష్ట్రాల్లో అధ్యయనం చేసిన ఓ జాతీయ సర్వే సంస్థ ఇటీవల తేల్చింది. ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజి నెస్ తరహాలోనే ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ ఫార్మింగ్ దిశగా అడుగులు వేసి ఈ రంగాన్ని బలోపేతం చెయ్యాలి.

వ్యాసకర్త మార్కెట్ ఎనలిస్ట్, కన్సల్టెంట్

మాటతీరు

ఒక వ్యక్తి మాట్లాడే మాటలకు అందాన్ని తెచ్చిపెడుతుంది ఆ వ్యక్తి మాట తీరు. దైవదత్తంగా కొందరికి ఇది సంక్రమిస్తుంది. మాటతీరు కలిగిన వ్యక్తుల ఉచ్చారణలో మాటలు కొత్త అందాన్ని సంతరించుకున్నట్లుగా వెలుగుతాయి. మాటతీరు గొప్పదనాన్ని మహాభారతంలోని ఒక సన్నివేశం మనసుకు హత్తుకునేలా చెప్పింది.

దేవగురుడైన బృహస్పతి కొడుకు కచుడిని చనిపోయిన వాళ్ళను బ్రతికించుకోగలిగే 'సంజీవని' విద్యను శుక్రాచార్యుడి వద్ద శిష్యరికం చేసి నేర్చుకుని రమ్మని పంపారు దేవతలు. కచుడిని ఆదరించి ప్రేమగా చూసుకునేవాడు శుక్రాచార్యుడు.

జ్యోతిర్మయం

అసురులలో కొందరికి ఇది నచ్చక, అతడి ప్రాణానికి ముప్పుతెచ్చే పనులు చేస్తుంటారు. శుక్రాచార్యుడి కుమార్తె దేవయాని. కచుడిని గాఢంగా ప్రేమించింది. ఈ ప్రేమ కారణంగా, కచుడిని బ్రతికించుకోవడానికి తన ప్రాణాన్ని సైతం పణంగా పెట్టాడు శుక్రాచార్యుడు. అయితే అలా చనిపోవడానికి మునుపే, విగత జీవుడై పడివున్న తనను తిరిగి బ్రతికించడానికి వీలుగా, కచుడికి 'సంజీవని' విద్యను ఉపదేశించాడు శుక్రాచార్యుడు. అలా గురువు నుండి నేర్చుకున్న విద్యతో ఆ గురువునే బ్రతికించుకున్నాడు కచుడు. కచుడు ప్రయోగించిన 'సంజీవని' ప్రభావంతో ప్రాణంపోసుకున్న శుక్రాచార్యుడు పునర్జీవితుడయ్యే సందర్భాన్ని ఆంధ్ర మహాభారతంలోని ఈ తేటగీతి పద్యంలో చక్కని పోలికతో వర్ణించి చెప్పాడు నన్నయ భట్టు.

విగతజీవుడై పడియున్న వేదమూర్తి/ యతనిచేత సంజీవితుడై వెలింగె/ దనుజమంత్రి, యుచ్చారణదక్షు చేత/సభిహితం బగు శబ్దంబునట్ల పోలె.

ప్రాణం పోయి పడి ఉన్న శుక్రాచార్యుడు, కచుడిచే ప్రయోగింపబడిన 'సంజీవని' విద్యచేత తిరిగి ప్రాణం పొందిన వాడై, మంచి భాషా జ్ఞానం కలిగి, ఒక మాటను ఎలా పలికితే అందంగా, అర్థవంతంగా ప్రకాశిస్తుందో తెలిసిన ఉచ్చారణాదక్షుడు మాట్లాడిన మాట వలె ప్రకాశిస్తూ పునర్జీవితుడయ్యాడు అని అత్యుత్తమమైన పోలికతో చెప్పాడు నన్నయ భట్టు.

– భట్టు వెంకటరావు

గ్రహం అనుగ్రహం

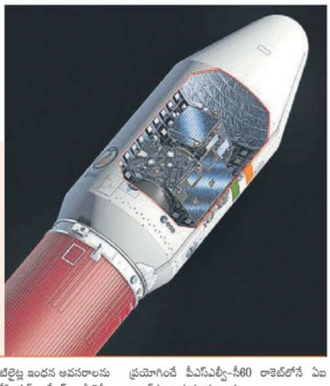
శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, శరదృతువు, కార్తీక మాసం, **తిథి:** బ.త్రయోదశి ఉ.7.51 వరకు, తదుపరి చతుర్దశి, **నక్షత్రం:** స్వాతి ఉ.10.23 వరకు, తదుపరి విశాఖ, **వర్జ్యం:** సా.4.31 నుండి 6.15 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.30 నుండి 9.18 వరకు, తదుపరి ప.12.13 నుండి 1.01 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.2.55 నుండి 4.40 వరకు, మాసశివరాత్రి; **రాహుకాలం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **యమగండం:** ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు, **సూర్యోదయం:** 6.16, **సూర్యాస్తమయం:** 5.20.

Date	Programme	Presentation
5 December	Choreography	By Artists from Tanzania and Haryana
7 December	Play 'Humare Ram'	Sh. Ashutosh Rana and Team
9 December	Sand art based on Mahabharata	Smt. Manisha
9 December	Kavi Sammelan	By Dr. Kumar Vishwas and Other Poets
11 December	Play 'Draupadi' based on Mahabharata	Smt. Meenakshi Sheshadri and Team

నింగిలోకి కృత్రిమమేధ ప్రయోగశాల

సంసిద్ధమైన హైదరాబాద్‌లోని అంతరిక్ష రంగ సంస్థ ● పీఎస్ఎల్వీ-ఎక్సెల్ నౌకలో నింగిలోకి దూసుకెళ్లనున్న ల్యాబొరేటరీ ● ఏర్పాట్లు చేస్తున్న ఇస్రో

పలు విజయవంతమైన ప్రయోగాలతో అంతరిక్షరంగంలో తనదైన ముద్ర వేసిన భారత్ మరో ఘనత సాధించేందుకు సిద్ధమవుతోంది. ఈ సాహసోపేత కార్యక్రమంలో హైదరాబాద్ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న అంతరిక్షరంగ సంస్థ కీలక భాగస్వామిగా ఉండటం విశేషం. భారత్‌లో తయారుచేసిన కృత్రిమమేధ పరిశోధనశాలను అంతరిక్షంలోకి ప్రయోగించనున్నారు. హైదరా బాద్ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న టేక్‌మీటూస్పేస్ సంస్థ తయారుచేసిన 'మై ఆర్బిటార్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్-టెక్నాలజీ డెమోన్‌స్ట్రేటర్ (ఎంఓఐ-టీడీ)' ల్యాబ్‌ను నింగిలోకి పంపనున్నారు. పీఎస్ఎల్వీ రాకెట్ ద్వారా ఈ కృత్రిమమేధ ల్యాబ్‌ను ప్రయోగిస్తున్నారు. వాస్తవానికి ఇది ఉపగ్రహం అయినప్పటికీ పూర్తిస్థాయి పరిశోధనశాలలాగా పనిచేయగల సత్తా దీని సొంతం. అందుకే అంతరిక్షంలో పనిచేయనున్న భారత మొట్టమొదటి కృత్రిమమేధ ల్యాబ్‌గా ఇది చరిత్ర సృష్టించనుంది. డిసెంబర్ నాలుగో తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని శ్రీహరికోటలో ఉన్న ప్రయోగకేంద్రం నుంచి ఈ రాకెట్‌ను ప్రయోగిస్తారు. కక్ష్యలో తిరుగుతూ ఎప్పటికప్పుడు డేటాను ప్రాసెసింగ్ చేయడం ద్వారా అంతరిక్ష పరిశోధనలో విప్లవాత్మకమైన మార్పు తెచ్చే ఉద్దేశంతో ఏఐ ల్యాబ్‌ను పంపుతున్నారు. ప్రైవేట్, విదేశీ ఉపగ్రహాల ప్రయోగ బాధ్యతలను చూసుకునే భారత ప్రభుత్వ మరో విభాగమైన 'ఇన్-స్పేస్' వారి టెక్నాలజీ సెంటర్ నుంచి ఎంఓఐ-టీడీకి కీలకమైన సాయం అందింది. అహ్మదాబాద్ కేంద్రంగా పనిచేసే ఇన్-స్పేస్ సంస్థ ఎంఓఐ-టీడీ టెస్టింగ్ తదితర బాధ్యతలను చూసుకుంది. అత్యంత భారీ డేటాను ఎప్పటికప్పుడు ప్రాసెస్ చేసి భూమి మీదకు పంపడం ఉపగ్రహ కార్యక్రమాల్లో పెద్ద సవాల్‌తో కూడిన వ్యవహారం. ప్రస్తుతం ఏదైనా శాటిలైట్ గరిష్ఠంగా రోజుకు 1 పెటాబైట్ డేటాను మాత్రమే సంగ్రహించగలదు. ప్రస్తుతం 'క్లౌడ్ కవర్' దృగ్విషయం కారణంగా 40 శాతం ఉపగ్రహ సమాచారం నిరుపయోగం అవుతోంది. వచ్చిన డేటాను ప్రాసెస్ చేయడానికి వారాల తరబడి వేచి ఉండక తప్పని పరిస్థితి. ఈ సమస్యకు చెక్ పెట్టేందుకు ఏఐ ల్యాబ్‌ను రంగంలోకి దించారు. అత్యంత వేగంగా డేటా ప్రాసెసింగ్‌కు ఈ ఏఐ ల్యాబ్ సుసాధ్యం చేయనుంది.

అంతరిక్ష డేటా సెంటర్ల ఏర్పాటుకు..

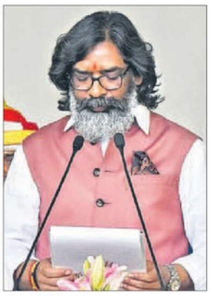
రియాక్షన్ వీల్స్, మ్యాగ్నటార్కర్స్, ఏఐ యాక్సిలిరేటర్లు, అత్యాధునిక కంట్రోల్ సిస్టమ్‌తో ఏఐ ల్యాబ్‌ను అత్యంత శక్తివంతంగా తీర్చిదిద్దారు. ఏఐ ల్యాబ్ త్వరగా 'కౌడ్ డేటా' వంటి అంతరిక్ష డేటా సెంటర్ల ఏర్పాటుకూ బాటలువేయనుంది. ఎర్త్ అబ్జర్వేషన్ సామర్థ్యాలను ద్విగుణీకృతం చేయడమేకాకుండా అంతరిక్ష ఆధారిత కంప్యూటింగ్ టెక్నాలజీల అభివృద్ధికి ఇదొక వేదికగా అక్కరకు రానుంది. ల్యాబ్‌కు అదనంగా సౌర ఫలకాలను అమర్చారు. ఇవి భవిష్యత్తులో దీనికి అనుసంధానంగా రాబోయే శాటిలైట్ల ఇంధన అవసరాలను తీర్చగలవు. యూరోపియన్ స్పేస్ ఏజెన్సీ ప్రోబా-3 మిషన్‌లో భాగంగా డిసెంబర్‌లో ప్రయోగించే పీఎస్ఎల్వీ-సీ60 రాకెట్‌లోనే ఏఐ ల్యాబ్‌నూ అమర్చుతున్నారు.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

ఎన్నెన్నో ఉపయోగాలు

అక్కడి శాటిలైట్లు సేకరించే సమాచారాన్ని ఈ ఏఐ ల్యాబ్ వేగంగా ప్రాసెస్‌చేసి సంబంధిత యూజర్లకు అనువుగా అందిస్తుంది. దీంతో పర్యావరణంపై పర్యవేక్షణ తో పాటు అడవుల నరికివేత, హరితఉద్గారాల పరిమాణం తదితర ఎన్నో అంశాలపై సమాచారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు పొందొచ్చు. దీంతో భిన్న రంగాలకు సంబంధించిన పరిశోధకులు తమకు కావాల్సిన సమాచారాన్ని ఆర్బిట్‌ల్యాబ్ నుంచి నేరుగా సంప్రతింపులు జరిపి పొందొచ్చు. వేర్వేరు అప్లికేషన్లకు సంబంధించిన కృత్రిమమేధ మాడ్యూళ్లను అప్‌లోడ్ చేసి ఈ వెబ్ ఆధారిత కన్సోల్‌తో అనుసంధానం కావచ్చు. ఇప్పటికే మలేసియా విశ్వవిద్యాలయంతోపాటు భారతీయ విద్యార్థుల బృందమొకటి ఇందుకోసం తమ పేర్లను నమోదుచేసుకుంది. ఎక్కువ మంది యూజర్లు పెరిగేకొద్దీ ఆయా పరిశోధకులయ్యే ఖర్చు సైతం భారీగా తగ్గనుంది.

జార్ఖండ్ సీఎంగా హేమంత్

రాంచీ: జార్ఖండ్ 14వ ముఖ్యమంత్రిగా జార్ఖండ్ ముక్తి మోర్చా(జేఎంఎం)కు చెందిన గిరిజన నేత హేమంత్ సోరెన్(49) ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. రాజధాని రాంచీలోని మొరాబాది మైదానంలో గురువారం ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో గవర్నర్ సంతోష్ కుమార్ గంగ్వార్ ఆయనతో ప్రమాణం చేయించారు. తెల్లని కుర్తా పైజామా, నెహ్రూ జాకెట్ ధరించిన హేమంత్ ముందుగా జేఎంఎం చీఫ్, తన తండ్రి శిబూ సోరెన్‌ను కలుసుకున్నారు. అట్టహాసంగా జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి ప్రతిపక్ష ఇండియా కూటమి అగ్ర నేతలు హాజరయ్యారు. కట్టుదిట్టమైన భద్రతా ఏర్పాట్ల మధ్య జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో గిరిజనులు సంప్రదాయ దుస్తులు ధరించి నృత్యాలతో అలరించారు. ఈ సందర్భంగా రాంచీలోని పాఠశాలలకు గురువారం సెలవు ప్రకటించారు. ఈ కార్యక్రమానికి హాజరైన వారిలో కాంగ్రెస్ చీఫ్ ఖర్గే, ఆ పార్టీ నేత రాహుల్ గాంధీ, తమిళనాడు సీఎం స్టాలిన్, పశ్చిమ బెంగాల్ సీఎం మమతా బెనర్జీ, ఆప్ నేత అరవింద్ కేజ్రీవాల్ దంపతులు ఉన్నారు. పంజాబ్ సీఎం మాన్, సీపీఐఎంఎల్ లిబరేషన్ జనరల్ సెక్రటరీ దీపాంకర్ భట్టాచార్య, ఎస్పీ చీఫ్ అఖిలేశ్, ఆర్జేడీ నేత తేజస్వీ యాదవ్, తెలంగాణ డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క, కర్ణాటక ఉప ముఖ్యమంత్రి శివకుమార్ కూడా హాజరయ్యారు. కాగా, సీఎంగా హేమంత్ ప్రమాణం చేయడం ఇది నాలుగోసారి.

ఇది చారిత్రక దినం

ప్రమాణ స్వీకారాన్ని పురస్కరించుకుని హేమంత్ సోరెన్ 'ఎక్స్'లో..'ఇది చారిత్రక దినం..రాష్ట్ర ప్రజలు ఐకమత్యమే ఆయుధంగా చేసుకుని ఎన్నికల్లో తిరుగులేని తీర్పిచ్చారు. మా గొంతు నొక్కేందుకు వాళ్లు ప్రయత్నించిన ప్రతిసారీ ఉద్యమం మరింతగా తీవ్రతరమైంది. జార్ఖండ్ వాసులు ఎవరికీ తలొంచరు. తుది శ్వాస వరకు మా పోరాటం కొనసాగుతుంది'అని బీజేపీను ద్దేశించి వ్యాఖ్యానించారు. ఇటీవలి ఎన్నికల్లో అసెంబ్లీలోని 81 సీట్లకు గాను జేఎంఎం సారథ్యంలోని కూటమి అత్యధికంగా 56 సీట్లను సొంతం చేసుకుంది. 43 స్థానాల్లో పోటీకి దిగిన జేఎంఎం మొదటిసారిగా ఏకంగా 34 చోట్ల విజయకేతనం ఎగురవేసింది.

ఎంపీగా ప్రియాంక

గ్యాలరీ నుంచి తిలకించిన సోనియా, ఖర్గే

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: కేరళలోని వయనాడ్ లోక్‌సభ నియోజకవర్గం ఉప ఎన్నికల్లో భారీ మెజారిటీతో విజయం సాధించిన 52 ఏళ్ల కాంగ్రెస్ నాయకురాలు ప్రియాంకాగాంధీ వాద్రా ఎంపీగా గురువారం ప్రమాణంచేశారు. సోదరుడు, లోక్‌సభలో విపక్ష నేత రాహుల్‌గాంధీతో కలిసి గురువారం సభకు వచ్చిన ఆమె ఉదయం సభా కార్యక్రమాలు మొదలైన వెంటనే ఎంపీగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. అంతకుముందు కేరళ సంప్రదాయక బంగారు అంచు ధవళవర్ణ చీరకట్టులో ప్రియాంక తొలిసారిగా లోక్‌సభలోకి అడుగుపెట్టారు. ఎరుపు, నలుపు రంగు రాజ్యాంగ ప్రతిని చేతబూనిన ఆమె హిందీలో ప్రమాణం చేశారు. ప్రమాణ స్వీకారం అనంతరం 'జైహింద్' అని నినదించారు. ఈ సందర్భంగా తోటి కాంగ్రెస్ ఎంపీలు 'జోడో జోడో భారత్ జోడో' అని నినదించారు. ప్రియాంక ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమాన్ని తల్లి సోనియాగాంధీ, భర్త రాబర్ట్‌వాద్రా, పిల్లలు రెహాన్, మిరాయా, ప్రియాంక అత్త మౌరీన్ వాద్రా, కాంగ్రెస్ చీఫ్ మల్లికార్జున ఖర్గేలు గ్యాలరీలో కూర్చొని తిలకించారు. ప్రమాణ స్వీకార కార్యక్రమం తర్వాత ప్రియాంక తోటి కాంగ్రెస్ ఎంపీలతోపాటు నాలుగో వరసలో కూర్చున్నారు. తర్వాత సభాకార్యక్రమాలు మొదలుకాగానే అదానీ అంశంపై చర్చలు ప్రతిపక్షాలు పట్టుబట్టిన సమయంలో ప్రియాంక తన సీటులోంచి లేచి తోటి ఎంపీలకు మద్దతుగా నిలిచారు. సభ వాయిదా పడ్డాక రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్, ఉపరితల రవాణా శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీలను పలకరించారు. గాంధీల కుటుంబంలో ముగ్గురు ఒకేసారి పార్లమెంట్‌లో సభ్యులుగా కొనసాగడం విశేషం. తల్లి సోనియా రాజ్యసభలో, అన్నాచెల్లెలు రాహుల్, ప్రియాంక లోక్‌సభలో ఆసీనులయ్యారు. '' దేశ సమస్యలను పార్లమెంట్ వేదికగా ఎలుగెత్తి చాటుతా. దేశం కోసం పోరాడతా. రాజ్యాంగం నియామావళితో కాంగ్రెస్ పార్టీని పార్లమెంట్ వేదికగా బలపరుస్తా. మాకు రాజ్యాంగం కంటే మించింది మరొటి లేదు. రాజ్యాంగ పరిరక్షణ ఉద్యమం కొనసాగుతుంది' అని ప్రమాణస్వీకారం తర్వాత మీడియాతో ప్రియాంక వ్యాఖ్యానించారు.

ఆగని వాయిదాల పర్వం

ఉభయ సభలు నేటికి వాయిదా

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: అదానీ అంశంపై విపక్షాలు ఏమాత్రం వెనక్కి తగ్గకపోవడంతో పార్లమెంట్ ఉభయ సభలు మూడో రోజు సైతం ఎలాంటి చర్చలు జరగకుండానే వాయిదా పడ్డాయి. గురువారం ఉదయం లోక్‌సభ ప్రారంభం కాగానే నూతన ఎంపీలు ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. అనంతరం స్పీకర్ ఓం బిర్లా ప్రశ్నోత్తరాలు చేపట్టగా కాంగ్రెస్, సమాజ్‌వాదీ సహా పార్టీ సహా విపక్ష ఎంపీలు అడ్డుతగిలారు. అదానీ వ్యవహారంతోపాటు మణిపూర్, సంభాల్ హింసా కాండపై వెంటనే చర్చ చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. సభలో ఆందోళనకు దిగారు. పెద్ద ఎత్తున నినదాలు చేశారు. విపక్ష ఎంపీలు సంయమనం పాటించాలని, సభా కార్యక్రమాలు సజావుగా సాగేందుకు సహకరించాలని స్పీకర్ పదేపదే విజ్ఞప్తి చేసినా ఫలితం లేకుండాపోయింది. దాంతో సభ మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకు వాయిదా పడింది. సభ పునఃప్రారంభమైన తర్వాత కూడా గందరగోళం కొనసాగింది. విపక్ష సభ్యులు వెల్‌లోకి చేరుకొని బిగ్గరగా నినాదాలు చేశారు. దీంతో పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల మంత్రి కిరణ్ రిజిజు జోక్యం చేసుకున్నారు. బీఏసీలో తీసుకున్న నిర్ణయం మేరకు సభకు విపక్షాలు సహకరించాలని కోరారు. సభా నిబంధనలు పాటించకుండా కార్యక్రమాలను అడ్డుకోవడం తగదని చెప్పారు. కొత్త ఎంపీలకు మాట్లాడే అవకాశం రాకుండా వారి హక్కులను కాలరాస్తున్నారని విపక్ష ఎంపీలపై మండిపడ్డారు. అనంతరం ఒకవైపు సభలో గందరగోళం కొనసాగుతుండగానే వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు కోసం జేపీసీ గడువును పెంచే తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు. ఆ తర్వాత సభను శుక్రవారానికి వాయిదా వేస్తున్నట్లు సభాపతి స్థానంలో ఉన్న కృష్ణప్రసాద్ తెన్నేటి ప్రకటించారు. ఇక రాజ్యసభలోనూ విపక్షాల ఆందోళన కారణంగా సభ రెండుసార్లు వాయిదా పడింది. అదానీ వ్యవహారంపై చర్చించడానికి విపక్ష ఎంపీలు నోటీసు ఇవ్వగా చైర్మన్ జగదీప్ ధన్‌ఖడ్ తిరస్కరించారు. ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఎంతకీ శాంతించకపోవడంతో శుక్రవారానికి వాయిదా వేస్తున్నట్లు వెల్లడించారు.

వక్ఫ్ కమిటీ గడువు పెంపు

లోక్‌సభలో తీర్మానం ఆమోదం

న్యూఢిల్లీ: వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు విషయంలో విపక్షాల వినతి పట్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం సానుకూలంగా స్పందించింది. ఈ బిల్లుపై ఏర్పాటు చేసిన జాయింట్ కమిటీ గడువును వచ్చే ఏడాది జరిగే పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాల చివరిరోజు దాకా పొడిగించింది. ఈ మేరకు గురువారం లోక్‌సభలో ఒక తీర్మానాన్ని ఆమోదించారు. కమిటీ చైర్మన్, బీజేపీ సభ్యుడు జగదాంబికా పాల్ ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టారు. మూజువాణి ఓటుతో తీర్మానం ఆమోదం పొందింది. వాస్తవానికి జాయింట్ కమిటీ గడువు శుక్రవారం ముగియనుంది.

కే4 బాలిస్టిక్ క్షిపణి పరీక్ష విజయవంతం

న్యూఢిల్లీ: అణు సామర్థ్యం కలిగిన కే4 బాలిస్టిక్ క్షిపణిని భారత్ విజయవంతంగా పరీక్షించింది. విశాఖపట్నం తీరంలో అణు జలాంతర్గామి ఐఎన్ఎస్ అరిఘాత్ నుంచి భారత నావికాదళం ఆధ్వర్యంలో బుధవారం ఈ పరీక్ష చేపట్టినట్లు అధికార వర్గాలు గురువారం తెలిపాయి. కే4 బాలిస్టిక్ క్షిపణి 3,500 కిలోమీటర్ల దూరంలోని లక్ష్యాలను సైతం ఛేదించగలదు. దేశంలో మొట్టమొదటిగా జలాంతర్గామి నుంచి నిర్వహించిన తొలి సబ్‌మెరైన్ లాంచ్డ్ బాలిస్టిక్ మిస్సైల్ ఇదే. ఈ క్షిపణి రాకతో మన దేశ అణ్వాయుధ సామర్థ్యం మరింత పెరిగినట్లు అధికారులు చెప్పారు. అణ్వాయుధ క్షిపణిని భూమి నుంచి, సముద్ర అంతర్భాగం నుంచి, నింగి నుంచి ప్రయోగించే సామర్థ్యం కలిగిన అతికొద్ది దేశాల జాబితాలో భారత్ కూడా చేరడం విశేషం. బాలిస్టిక్ క్షిపణులను ప్రయోగించే అణు జలాంతర్గాములు అమెరికా, రష్యా, యూకే, ఫ్రాన్స్, రష్యా వద్ద ఉన్నాయి. ఇప్పుడు భారత్ కూడా వీటిని సమకూర్చుకుంది.

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీని హత్య చేస్తాం

- ముంబై ట్రాఫిక్ పోలీసులకు బెదిరింపు ఫోన్‌కాల్
- 34 ఏళ్ల మహిళ అరెస్టు

ముంబై: ప్రధానమంత్రి మోదీని హత్య చేయబోతున్నామని, ఇందుకోసం ఆయుధం కూడా సిద్ధం చేసుకున్నామంటూ ముంబై ట్రాఫిక్ పోలీసు కంట్రోల్‌రూమ్‌కు ఫోన్‌కాల్ రావడం తీవ్ర కలకలం సృష్టించింది. బెదిరింపు కాల్ బుధవారం ఓ మహిళ నుంచి వచ్చినట్లు అధికారులు చెప్పారు. వెంటనే కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు ప్రారంభించామని, ముంబై నగర శివారులోని అంబోలీ నుంచి ఈ ఫోన్‌కాల్ వచ్చినట్లు గుర్తించామని వెల్లడించారు. ఫోన్ చేసిన మహిళ ఆచూకీ గుర్తించి, అరెస్టు చేశామని గురువారం వెల్లడించారు. 34 ఏళ్ల ఆ మహిళ మానసిక ఆరోగ్య పరిస్థితి సరిగ్గా లేనట్లు దర్యాప్తులో తేలిందని పేర్కొన్నారు. ఆమెకు గతంలో ఎలాంటి నేర చరిత్ర లేదని వివరించారు. తదుపరి దర్యాప్తు కొనసాగిస్తున్నామని స్పష్టంచేశారు. మహిళ చేసిన ఫోన్‌కాల్‌ను ప్రాంక్ కాల్‌గా పరిగణిస్తున్నట్లు చెప్పారు.

మంత్రి పదవులపై మల్లగుల్లాలు

- ఢిల్లీలో అమిత్ షాతో ఫడ్నవిస్, అజిత్ పవార్, షిండే చర్చలు
- కొలిక్కిరానున్న మహారాష్ట్ర నూతన ప్రభుత్వ మంత్రుల శాఖల కేటాయింపులు
- ఫడ్నవిస్‌కు లైన్ క్లియర్ !

న్యూఢిల్లీ: మహారాష్ట్రలో ఘన విజయంతో అధికార పీఠాన్ని కైవసం చేసుకున్న మహాయుతి కూటమి పార్టీలు అధికార పంపిణీపై మాత్రం మల్లగుల్లాలు పడుతున్నాయి. అయితే సీఎం పదవిపై స్పష్టత వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. ఫడ్నవిస్‌కు సీఎం పదవి ఇవ్వడంలో అడ్డంకులన్నీ తొలగిపోయినట్లు సమాచారం. కీలక పోర్ట్‌ఫోలియోలపై మూడు పార్టీలూ కన్నేయడంతో నేరుగా కూర్చొని మాట్లాడుకునేందుకు శివసేన, ఎన్సీపీ సారథులు బీజేపీ అధిష్టానంతో చర్చలు జరిపారు. గురువారం ఢిల్లీకి చేరుకున్న ఎన్సీపీ చీఫ్ అజిత్ పవార్, శివసేన చీఫ్ ఏక్‌నాథ్ షిండేలు మహారాష్ట్ర బీజేపీ నేత దేవేంద్ర ఫడ్నవిస్‌తో కలిసి బీజేపీ అగ్రనేత అమిత్‌షాను కలిశారు. కృష్ణమీనన్ మార్గ్‌లోని షా నివాసంలో చర్చలు జరిపారు.

సామాజిక సమీకరణాలతోనే పోస్టులు

సామాజిక సమీకరణాలను బట్టే మంత్రి పదవులను కట్టబెట్టాలని బీజేపీ యోచిస్తోంది. బీజేపీలోని ఓబీసీ లేదా మరాఠా నేతకే సీఎం పదవి కట్టబెట్టాలని చూస్తోందని తొలుత వార్తలొచ్చాయి. అన్ని పార్టీల్లో మరాఠా వర్గానికి చెందిన వాళ్లే అత్యధికంగా ఎమ్మెల్యేలుగా గెలిచినా ఆర్ఎస్ఎస్ లాబీయింగ్ బలం పనిచేస్తే బ్రాహ్మణ వర్గానికి చెందిన ఫడ్నవిస్‌కే మళ్లీ సీఎం పీఠం దక్కుతుందని ఢిల్లీలోని విశ్వసనీయ వర్గాలు తెలిపాయి. అజిత్, షిండే డిప్యూటీ సీఎంలుగా ఉంటారని వార్తలొచ్చాయి. అయితే సీఎం, డిప్యూటీ సీఎం పదవులపై ఇంతవరకు అధికారిక ప్రకటన వెలువడలేదు.

ఎవరేం కోరుతున్నారు?

పోర్ట్‌ఫోలియోలపై ఎవరికివారు కర్చీఫ్ వేసేస్తున్నారు. తమ పార్టీకి ఈ శాఖలే కావాలని పట్టుబడుతున్నారు. విశ్వసనీయ సమాచారం ప్రకారం పట్టణాభివృద్ధి, వ్యవసాయం, ఆరోగ్య శాఖలు తమకు కేటాయించాలని ఏక్‌నాథ్ షిండే కోరుతున్నారు. కీలకమైన ఆర్థిక శాఖ తమకు ఇవ్వాలని ఎన్సీపీ చీఫ్ అజిత్ పవార్ వర్గం డిమాండ్‌చేస్తోంది. అయితే మెజారిటీ సీట్లు గెలిచిన తమ వద్దే కీలకమైన శాఖలను అట్టిపెట్టుకోవాలని బీజేపీ భావిస్తోంది. గెలిచిన ప్రతి ఆరు సీట్లకు ఒక కేబినెట్ పోస్ట్ చొప్పున మంత్రి పదవులను పంచాలని ఒక సూత్రప్రాయ అంగీకారానికి వచ్చినట్లు వార్తలొచ్చాయి. అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మహాయుతి కూటమిలో బీజేపీ 132, శివసేన(షిండే) 57, ఎన్సీపీ(అజిత్ పవార్) 41 చోట్ల గెలిచాయి. ఒక్కో పార్టీ గెలిచిన సీట్ల సంఖ్యను బట్టి కేబినెట్ పోస్టులు కేటాయించాలని భావిస్తున్నారు. ఇన్నాళ్లూ సీఎంగా చేసిన షిండే ఇకపై డిప్యూటీ సీఎం పదవి చేబడితే పట్టణాభివృద్ధి శాఖతోపాటు మహారాష్ట్ర స్టేట్ రోడ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ శాఖనూ తన వద్ద అట్టిపెట్టుకోవాలని చూస్తున్నారు. రెవిన్యూ, వ్యవసాయం, ఆరోగ్యం, గ్రామీణాభివృద్ధి, పరిశ్రమలు, సామాజిక న్యాయ శాఖలను తమ పార్టీకే కేటాయించాలని డిమాండ్‌చేస్తున్నారు.

అజిత్ డిమాండ్లు ఏంటి ?

డిప్యూటీ సీఎం పోస్ట్‌తోపాటు ఆర్థికశాఖ తనకే ఇవ్వాలని ఎన్సీపీ చీఫ్ అజిత్ పవార్ కోరుతున్నట్లు వినికిడి. అయితే కీలకమైన ఆర్థికశాఖతోపాటు ప్రణాళిక శాఖను తన వద్దే ఉంచేసుకోవాలని బీజేపీ ఆశిస్తోంది. వ్యవసాయం, ఆహార, పౌర సరఫరాలు తదితర శాఖలు తమకు కేటాయించాలని అజిత్ అడుగుతున్నారని తెలుస్తోంది.

బీజేపీ మాటేంటి?

కూటమిలో అత్యధిక సీట్లు గెలిచినందున కీలకమైన ఏ శాఖనూ కూటమి పార్టీలకు ఇచ్చేది లేదని బీజేపీ పట్టుదలగా ఉందని తెలుస్తోంది. హోం, గృహ, పట్టణాభివృద్ధి, ఆర్థికం, నీటిపారుదల, విద్యుత్, నైపుణ్యాభివృద్ధి శాఖలు తమ ఆధ్వర్యంలోనే కొనసాగాలని బీజేపీ ఆశిస్తోంది. గెలిచిన ప్రతి ఆరు సీట్లకు ఒక కేబినెట్ పోస్ట్ చొప్పున మంత్రి పదవులను పంచాలన్న సూత్రాన్ని అమలుచేస్తే బీజేపీకి 21 లేదా 22, శివసేనకు 10 లేదా 12, ఎన్సీపీకి 8 లేదా 9 మంత్రి పదవులు దక్కుతాయి.

పోలింగ్ ముగిశాక 7 శాతం ఓటింగ్ ఎలా పెరిగింది?

ఈసీ సమాధానం చెప్పాలి: నానా పటోలే

ముంబై: మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల పోలింగ్ సమయం ముగిసిపోయాక ఏకంగా 7 శాతం పోలింగ్ ఎలా పెరిగిందో భారత ఎన్నికల సంఘం (ఈసీఐ) చెప్పాలని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు నానా పటోలే డిమాండ్ చేశారు. నవంబరు 20వ తేదీన వివిధ సమయాల్లో విడుదల చేసిన పోలింగ్ శాతంలో తేడాలుండటం ఈసీ పనితీరును ప్రశ్నార్థకం చేస్తోందన్నారు. పటోలే గురువారం విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. నవంబరు 20న సాయంత్రం ఐదు గంటలకు 58.22 శాతం పోలింగ్ శాతం నమోదైందని ఈసీ వెల్లడించిందని, అయితే రాత్రి 11:30 గంటలకు మరో 7.83 శాతం పోలింగ్ అదనంగా నమోదైనట్లు తెలిపిందని, ఇంత భారీ వ్యత్యాసానికి కారణాలేమిటేది ఈసీ తెలుపాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ అసాధారణ పెరుగుదల ఎన్నికల ప్రక్రియ పారదర్శకతను ప్రశ్నార్థకం చేసిందని పటోలే అన్నారు. 'ఇది ప్రజల ఓట్లను కొల్లగొట్టడమే. దీనిపై న్యాయపోరాటం చేస్తాం. వీధుల్లోకి వెళ్లి ప్రజలకు అవగాహన కల్పిస్తాం' అని పటోలే పేర్కొన్నారు. రాత్రి 11:30 గంటల దాకా పోలింగ్ జరిగిన కేంద్రాల ఫోటోలను ఈసీ విడుదల చేయాలన్నారు. ఎవరు గెలిచారు, ఎవరు ఓడారనేది ఇక్కడ సమస్య కాదని, ప్రజాస్వామ్యాన్ని బతికించడమే ముఖ్యమని పేర్కొన్నారు.

సుప్రీంకోర్టు జడ్జిగా మన్‌మోహన్

సిఫారసు చేసిన కొలీజియం

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి మన్‌మోహన్‌ను సుప్రీంకోర్టు జడ్జిగా నియమించాలని కొలీజియం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసింది. భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సంజీవ్ ఖన్నా నేతృత్వంలోని ఐదుగురు సభ్యుల కొలీజియం ఇటీవల సమావేశమై జస్టిస్ మన్‌మోహన్ పేరును సిఫారసు చేసిందని విశ్వసనీయవర్గాలు తెలిపాయి. జస్టిస్ బి.ఆర్.గవాయ్, జస్టిస్ సూర్యకాంత్, జస్టిస్ హృషికేశ్ రాయ్, జస్టిస్ ఏ.ఎస్.ఓకా సుప్రీంకోర్టు కొలీజియంలోని ఇతర సభ్యులు. సుప్రీంకోర్టులో మొత్తం జడ్జిల సంఖ్య 34 కాగా.. ప్రస్తుతం 32 మందే ఉన్నారు. మాజీ సీజేఐ డి.వై.చంద్రచూడ్, జస్టిస్ హిమా కోహ్లీల పదవీ విరమణతో ఈ రెండు ఖాళీలు ఏర్పడ్డాయి. జస్టిస్ మన్‌మోహన్ డిసెంబరు 17, 2009లో ఢిల్లీ హైకోర్టు జడ్జిగా నియమితులయ్యారు. ఈ ఏడాది సెప్టెంబరు 29న ఢిల్లీ సీజేగా పదోన్నతి పొందారు.

అజ్మీర్ దర్గాపై కొత్త వివాదం

- శివాలయం కూల్చేసి దర్గా నిర్మించారు
- అక్కడ హిందువులు పూజలు చేసుకొనే అవకాశం కల్పించాలి
- స్థానిక సివిల్ కోర్టులో పిటిషన్
- అజ్మీర్ దర్గా కమిటీ, మైనార్టీ వ్యవహారాల శాఖ, ఏఎస్ఐకి కోర్టు నోటీసులు
- పిటిషన్‌పై వివరణ ఇవ్వాలని ఆదేశం

అజ్మీర్/న్యూఢిల్లీ: రాజస్తాన్‌లోని ప్రఖ్యాత అజ్మీర్ దర్గాపై కొత్త వివాదం మొదలైంది. ప్రస్తుతం దర్గా ఉన్న స్థలంలో గతంలో శివాలయం ఉండేదని పేర్కొంటూ కొందరు స్థానిక సివిల్ కోర్టును ఆశ్రయించారు. పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. శివాలయాన్ని కూల్చివేసి, సూఫీ సాధువు ఖ్వాజా మొయినుద్దీన్ చిష్తీ పేరిట దర్గా నిర్మించారని వారు పేర్కొన్నారు. దర్గా ప్రాంగణాన్ని దేవాలయంగా గుర్తించేలా ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించాలని కోరారు. దీనిపై న్యాయస్థానం స్పందించింది. పిటిషన్‌పై వివరణ ఇవ్వాలని ఆదేశిస్తూ బుధవారం అజ్మీర్ దర్గా కమిటీకి, మైనార్టీ వ్యవహారాల శాఖకు, భారత పురావస్తు సర్వే విభాగానికి(ఏఎస్ఐ)కి నోటీసులు జారీ చేసింది. ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని సంభాల్ పట్టణంలో షాహీ జామా మసీదు సర్వే వ్యవహారంలో ఘర్షణ జరిగి నలుగు మృతిచెందిన కొన్ని రోజులకే అజ్మీర్ దర్గాపై కోర్టు నోటీసులు జారీ చేయడం గమనార్హం. అజ్మీర్ సైతం మత ఘర్షణలకు కేంద్రంగా మారుతుందా? అనే ఆందోళనలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

సమాజంలో అలజడి సృష్టించడానికే పిటిషన్

ఇదిలా ఉండగా, అజ్మీర్ దర్గా వివాదం రాజకీయ రంగు పులుముకుంటోంది. దీనిపై వివిధ రాజకీయ పార్టీల నాయకులు స్పందించారు. మతాల పేరిట చిచ్చురేపి, సమాజంలో అలజడి సృష్టించడానికి ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఈ పిటిషన్ దాఖలు చేశారని అజ్మీర్ దర్గాను పర్యవేక్షించే అంజుమన్ సయ్యద్ జద్గాన్ కార్యదర్శి సయ్యద్ సర్వర్‌చిష్తీ ఆరోపించారు. మతాలవారీగా సమాజాన్ని ముక్కలు చేయడానికి కుట్రలు జరుగుతున్నాయని మండిపడ్డారు. మత సామరస్యానికి, లౌకికవాదానికి ప్రతీక అయిన అజ్మీర్ దర్గా మైనార్టీ వ్యవహారాల శాఖ పరిధిలోకి వస్తుందని, దీంతో ఏఎస్ఐకి ఎలాంటి సంబంధం లేదని స్పష్టం చేశారు.

ఏమిటీ వివాదం?: అజ్మీర్ దర్గాను సంకట్ మోచన్ మహాదేవ్ ఆలయంగా ప్రకటించాలని కోరుతూ సెప్టెంబర్ నెలలో అజ్మీర్ కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలైంది. అక్కడ పూజలు చేసుకొనే అవకాశం ఇవ్వాలని పిటిషనర్లు కోరారు. ప్రతివాదులకు నోటీసులు ఇచ్చిన తర్వాత తదుపరి విచారణను కోర్టు డిసెంబర్ 20వ తేదీకి వాయిదా వేసింది. అజ్మీర్ దర్గాకు ఏదైనా రిజిస్ట్రేషన్ ఉంటే వెంటనే రద్దు చేయాలని హిందూ సేన అధ్యక్షుడు విష్ణు గుప్తా డిమాండ్ చేశారు. ఏఎస్ఐ ద్వారా అక్కడ సర్వే చేపట్టాలని, దర్గా ప్రాంగణంలో పూజలు చేసుకొనే హక్కు హిందువులకు కల్పించాలని పేర్కొన్నారు. దర్గా ఉన్నచోట శివాలయం ఉండేదని, హరవిలాస్ సర్దా రాసిన పుస్తకంలో ఈ విషయం ప్రస్తావించారని గుర్తుచేశారు.

సర్వే చేస్తే నష్టమేంటి? గిరిరాజ్ సింగ్

అజ్మీర్ దర్గాలో సర్వే చేయాలని కోర్టు ఉత్తర్వు ఇచ్చిందని, సర్వే చేస్తే వచ్చిన సమస్య ఏమిటి? కేంద్ర మంత్రి గిరిరాజ్ సింగ్ ప్రశ్నించారు. మొఘల్ రాజులు మన దేశంపైకి దండెత్తి వచ్చారని, ఇక్కడి ఆలయాన్ని కూల్చేశారని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ బుజ్జగింపు రాజకీయాలు చేస్తోందని విమర్శించారు. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ 1947లోనే ఈ బుజ్జగింపు రాజకీయాలు ఆపేసి ఉంటే ఇప్పుడు కోర్టుకు వెళ్లాల్సిన అవసరం వచ్చేది కాదన్నారు.

దేశాన్ని అస్థిరపర్చడానికి కుట్రలు: ఒవైసీ

అజ్మీర్ దర్గా 800 ఏళ్లుగా ఉందని ఐఎంఐఎం అధ్యక్షుడు, హైదరాబాద్ ఎంపీ అసదుద్దీన్ ఒవైసీ తెలిపారు. ఉర్స్ సందర్భంగా ప్రధానమంత్రి అక్కడ చాదర్ సమర్పించడం సంప్రదాయంగా వస్తోందని, ఇప్పటిదాకా పనిచేసిన ప్రధానులంతా ఈ సంప్రదాయం పాటించారని వెల్లడించారు. దేశాన్ని అస్థిరపర్చడానికి కుట్రలు జరుగుతున్నాయని ధ్వజమెత్తారు. బీజేపీ, ఆర్ఎస్ఎస్‌తో ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా సంబంధం ఉన్న వ్యక్తులే ఇలాంటి వివాదాలు సృష్టిస్తున్నారని ఆరోపించారు. ఇలాంటి వ్యవహారాలతో దేశానికి నష్టం జరుగుతుందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ప్రార్థనా స్థలాల చట్టం-1991 ప్రకారం 1947 ఆగస్టు 15 నాటికి ఉన్న ప్రార్థనా స్థలాలను యథాతథంగా కొనసాగించాలని, వాటిలో ఎలాంటి మార్పులు చేయరాదని ఒవైసీ తేల్చిచెప్పారు.

దేశాన్ని ఎక్కడికి తీసుకెళ్తున్నాం: కపిల్ సిబల్

అజ్మీర్ దర్గా విషయంలో రగడ జరుగుతుండడం బాధాకరమని ఎంపీ కపిల్ సిబల్ 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు. మన దేశాన్ని ఎక్కడికి తీసుకెళ్తున్నాం? ఇదంతా ఎందుకు? అని ప్రశ్నించారు. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసమేనా? అని నిలదీశారు. లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో పూర్తి మెజార్టీ రాకపోవడంతో కొందరు వ్యక్తులు ఓ వర్గం ప్రజలను లక్ష్యంగా చేసుకొని, గొడవలు సృష్టిస్తున్నారని సమాజ్‌వాదీ పార్టీ ఎంపీ మొహిబుల్లా నద్వీ ఆరోపించారు. సివిల్ కోర్టు ఉత్తర్వును పీపుల్స్ డెమొక్రటిక్ పార్టీ(పీడీపీ) అధ్యక్షురాలు మహబూబా ముఫ్తీ, పీపుల్స్ కాన్ఫరెన్స్ అధ్యక్షుడు సజ్జాద్‌గనీ లోన్ తప్పుపట్టారు.

డిగ్రీ కోర్సుల గడువు విద్యార్థుల ఇష్టం

- పెంచుకోవచ్చు.. తగ్గించుకోవచ్చు
- యూజీసీ చైర్మన్ జగదీష్ కుమార్ వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులకు నిర్దిష్ట గడువు ఉంటుంది. డిగ్రీ కోర్సులు సాధారణంగా మూడేళ్లలో పూర్తవుతాయి. తమ వెసులుబాటును బట్టి కోర్సుల గడువును తగ్గించుకొనే లేదా పెంచుకొనే అవకాశం అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి రానుంది. ఇలాంటి ఐచ్ఛికాన్ని విద్యార్థులకు ఇవ్వడానికి వీలుగా ఉన్నత విద్యా సంస్థలకు అనుమతి మంజూరు చేయబోతున్నట్లు విశ్వవిద్యాలయ నిధుల సంఘం(యూజీసీ) చైర్మన్ జగదీష్ కుమార్ చెప్పారు. యాక్సిలరేటెడ్ డిగ్రీ ప్రోగ్రామ్(ఏడీపీ), ఎక్స్‌టెండెడ్ డిగ్రీ ప్రోగ్రామ్(ఈడీపీ)ను ఆఫర్ చేసే విషయంలో ప్రామాణిక నియమావళికి యూజీసీ ఇటీవల ఆమోదముద్ర వేసింది. దీనిపై ప్రజల నుంచి సలహాలు సూచనలు ఆహ్వానించనున్నారు. ప్రామాణికమైన గడువు కంటే తక్కువ వ్యవధిలో లేదా ఎక్కువ వ్యవధిలో పూర్తి చేసినప్పటికీ ఆయా డిగ్రీలను సాధారణ డిగ్రీలుగానే పరిగణిస్తారు. ఉన్నత చదువులు లేదా ఉద్యోగ నియామకాలకు అవి యథాతథంగా చెల్లుబాటు అవుతాయి.

సాక్షి విజయవాడ సిటీ

ఎన్టీఆర్ జిల్లా

శుక్రవారం । 29 । నవంబర్ । 2024

ఈవీఎం గోడౌన్ తనిఖీ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కలెక్టరేట్‌లోని ఈవీఎం గోడౌన్‌ను గురువారం కృష్ణా కలెక్టర్ బాలాజీ తనిఖీ చేశారు. గోడౌన్‌కు వేసిన తాళాలను ఆయన పరిశీలించారు.

నాగేంద్రస్వామికి లక్ష బిల్వార్చన

పెదకళ్లేపల్లి(మోపిదేవి): పెదకళ్లేపల్లి శ్రీదుర్గా పార్వతీ సమేత నాగేశ్వరస్వామివారి ఆలయంలో గురువారం భక్తిశ్రద్ధలతో లక్ష బిల్వార్చన జరిగింది.

బాధ్యతల స్వీకరణ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): పౌరసరఫరాల సంస్థ కృష్ణా జిల్లా మేనేజర్‌గా సీహెచ్ పద్మాదేవి గురువారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ధాన్యం కొనుగోలు పకడ్బందీగా చేస్తామని ఆమె తెలిపారు.

న్యూస్‌రీల్

భవానీ దీక్షల విరమణలకు ఏర్పాట్లు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై డిసెంబర్ 21 నుంచి 25వ తేదీ వరకు జరిగే భవానీ దీక్షల విరమణలకు అవసరమైన అన్ని పనులు సకాలంలో పూర్తి చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నామని దుర్గగుడి ఈవో కె.ఎస్.రామరావు పేర్కొన్నారు. కెనాల్ రోడ్డులోని వినాయకుడి గుడి, ఘాట్ రోడ్డులోని మొదటి మలుపు వద్ద క్యూలైన్ పనులను గురువారం ప్రారంభించారు. తొలుత కెనాల్ రోడ్డులోని వినాయకుడి గుడి వద్ద పనులకు ఆలయ వైదిక కమిటీ సభ్యులు రంగావజ్జుల శ్రీనివాసశాస్త్రి పర్యవేక్షణలో ఈవో రామరావు కొబ్బరి కాయ కొట్టి పనులు ప్రారంభించారు. దీక్ష విరమణలకు రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి తరలివచ్చే భవానీల కోసం క్యూలైన్లు, జల్లు స్నానాలు, ప్రసాదాల కోసం కౌంటర్లు ఏర్పాటుకు అవసరమైన టెండర్లు పూర్తయ్యాయన్నారు. ఈ ఏడాది మహామండపం , గోశాల మధ్య ఖాళీ స్థలంలో హోమగుండాల ఏర్పాటుకు స్థల పరిశీలన చేస్తున్నామన్నారు. ఈఈ టి.వైకుంఠరావు, ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

15న బాడీ బిల్డింగ్ పోటీలు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లా స్థాయి బాడీ బిల్డింగ్ పోటీలను డిసెంబర్ 15న నిర్వహిస్తున్నట్లు పవర్ ఫిట్‌నెస్ జిమ్ నిర్వాహకుడు ఉగ్గిన వెంకటేష్ తెలిపారు. జిమ్ ప్రారంభించి రెండో ఏడాది పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా న్యూ ఆర్‌ఆర్‌పేట రైల్వే గేట్ సమీపంలోని ఆర్‌సీఎం చర్చి మైదానంలో పోటీలు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఆసక్తి ఉన్న క్రీడాకారులు ఆ రోజు ఉదయం పది గంటలకు ప్రాంగణానికి చేరుకోవాలని సూచించారు. వివరాలకు 85230 01535, 91827 57770 నంబర్లలో సంప్రదించాలని కోరారు.

మర్యాదపూర్వక కలయిక

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశను ఆయన కార్యాలయంలో గురువారం డీపీఆర్టీయూ ఉపాధ్యాయ సంఘ నేతలు మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు. ఆయనకు జ్ఞాపికను అందజేశారు. కలెక్టర్‌ను కలిసిన వారిలో సంఘ అధ్యక్షుడు డి.శ్రీను, జిల్లా అధ్యక్ష ప్రధాన కార్యదర్శులు మర్రి ప్రభాకర్, పి.నాగరాజు ఉన్నారు. డీపీఆర్టీయూ సేవాదళ్ సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలను కలెక్టర్‌కు వివరించారు. ప్రభుత్వ విద్యారంగాన్ని బలోపేతం చేయడంలో కీలకంగా వ్యవహరించాలని నేతలతో లక్ష్మీశ చెప్పారు.

రాజ్యాంగంలో మహిళలకు సమాన హక్కులు

పెనమలూరు: రాజ్యాంగంలో మహిళలందరికీ సమాన హక్కులు ఉన్నాయని ప్రాసిక్యూషన్స్ జాయింట్ డైరెక్టర్ ఎం.విజయ అన్నారు. కానూరు పీవీపీ సిద్ధార్థ ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలో ఫ్రెష్‌మెన్ ఇంజినీరింగ్ విభాగం ఆధ్వర్యాన గురువారం 'మహిళలపై హింసను అరికట్టండి' సదస్సులో ఆమె ప్రసంగించారు. మహిళలు హక్కులను వినియోగించుకోవడంలో అందరూ సహకరించాలని తెలిపారు. మహిళలపై జరుగుతున్న హింసను అరికట్టడానికి కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో న్యాయవాది సుంకర రాజేంద్రప్రసాద్, డాక్టర్ నీరజ, సేఫ్ సంస్థ సభ్యురాలు కె.స్వరూపరాణి, ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ కొండపల్లి శివాజీబాబు, హెచ్‌ఓడీ డాక్టర్ శ్రీలక్ష్మి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

2న టీటీ పోటీలు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లా స్థాయి టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీలను విజయవాడ ఇందిరాగాంధీ స్టేడియంలో డిసెంబర్ 2న నిర్వహిస్తున్నట్లు ఎన్టీఆర్ జిల్లా టేబుల్ టెన్నిస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షకార్యదర్శులు కె.వి.ఎస్.ప్రకాష్, కె.బలరామ్ తెలిపారు. అండర్-15 బాలబాలికల, సీనియర్ స్త్రీ,పురుషుల విభాగాల్లో పోటీలు నిర్వహిస్తామని పేర్కొన్నారు. ఆసక్తి ఉన్న క్రీడాకారులు ఆ రోజు ఉదయం 8 గంటలకు స్టేడియంలోని ఎన్టీఆర్ జిల్లా సంఘ కార్యాలయం వద్ద కోచ్ షారుఖ్‌అక్రమ్‌కు రిపోర్ట్ చేయాలని, మరిన్ని వివరాలకు 94949 08977లో సంప్రదించాలని సూచించారు.

జగ్గయ్యపేట మండలం తిరుమలగిరి గ్రామంలో గేదెల కోసం నిర్మించిన పశువుల షెడ్డు

పచ్చపాతం!

అధికార పార్టీ విధేయులకే పశువుల షెడ్లు

- అర్హులకు మొండి చేయి
- కొన్ని గ్రామాల్లో ప్రజలకు సమాచారమే లేదు
- జిల్లా వ్యాప్తంగా 528 షెడ్లు మంజూరు

జగ్గయ్యపేట: రాజు తలచుకుంటే దెబ్బలకు కొదవా అన్న చందాన రాష్ట్రంలో అధికార కూటమి నేతల తీరుంది. అన్ని వ్యవస్థల్లోనూ అధికార పార్టీ నేతలే పెత్తనం చెలాయిస్తున్నారు. ఆఖరుకు పశువుల షెడ్లను కూడా నచ్చినవారికే మంజూరు చేయిస్తున్నారు. అధికారులు చూస్తూ ఉండటం తప్ప ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. గత ప్రభుత్వం అర్హతే ప్రామాణికంగా పథకాలను అందజేసింది. రాష్ట్రంలో కూటమి పాలకులు అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి ప్రభుత్వ పథకం పొందాలంటే ఆ పార్టీలకు విధేయులై, పార్టీల జెండా మోస్తేనే అందుతున్నాయని లబ్ధిదారులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

పశువుల షెడ్ల నిర్మాణానికి..

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గేదెలు, ఆవులు, మేకలు, గొర్రెలు, కోళ్ల పెంపకం, షెడ్ల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం పశువుల షెడ్లు (క్యాటిల్ షెల్టర్) రూపంలో వాటి నిర్మాణాలకు పథకం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ పథకంలో పశు వైద్యాధికారులు, మహాత్మా గాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం అధికారులను భాగస్వామ్యం చేసింది. 2 ఆవులుగానీ, గేదెలుగానీ ఉంటే రూ.1.15 లక్షలు, 4 ఆవులుగానీ, గేదెలుగానీ రూ.1.66 లక్షలు, 6 ఆవులుగానీ గేదెలుగానీ ఉంటే రూ.2.30 లక్షల చొప్పున అందిస్తోంది. 20 గొర్రెలు ఉంటే రూ.1.30 లక్షలు, 50 గొర్రెలకు రూ.2.30 లక్షలు, 100 కోళ్ల పెంపకానికి రూ.87వేలు, 200 కోళ్ల పెంపకానికి రూ.1.32 లక్షలు చొప్పున ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తోంది. ఇందులో లబ్ధిదారుని వాటా 10 శాతం మాత్రమే.

నిబంధనలు తూచ్

పశువుల షెడ్ల నిర్మాణానికి ప్రభుత్వం సర్క్యులర్ నంబర్ 2342029 ప్రకారం ఎస్సీ, ఎస్టీ, వికలాంగులకు, అటవీభూములు సాగు చేస్తున్నవారికి పూర్తిగా వ్యవసాయంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్న వారికి మొదటి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాల్సి ఉంది. అలాకాకుండా నిబంధనలకు పాతరేసి అధికార పార్టీ నేతలు వారికి నచ్చిన వారికే షెడ్లు మంజూరయ్యేలా చేస్తున్నారు.

షెడ్లు మంజూరు ఇలా..

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో 528 పశువుల షెడ్లు మంజూరయ్యాయి. జగ్గయ్యపేట 97, నందిగామ 148, తిరువూరు 141, మైలవరం 114, విజయవాడ రూరల్ పరిధిలోని గన్నవరంలో 28 చొప్పున షెడ్ల నిర్మాణాలకు జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం అధికారులకు నిర్మాణ బాధ్యతలు అప్పగించారు. ఇందులో 27షెడ్లు పూర్తి కాగా, 75 షెడ్ల నిర్మాణం వివిధ దశల్లో ఉంది. కొన్ని గ్రామాల్లో 2014-19లో నాటి టీడీపీ ప్రభుత్వంలో నిర్మించిన కొన్ని షెడ్లకు బిల్లులు చేయాలంటూ ఉపాధి హామీ పథకం అధికారులపై అధికార పార్టీ నాయకులు ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నట్లు సమాచారం. జిల్లాలోని పలు గ్రామాల్లో షెడ్లు నిర్మించకుండానే బిల్లులు చేయాలంటూ కూడా అధికారులను వేధిస్తున్నారని తెలుస్తోంది.

గుట్టుచప్పుడుకాకుండా..

ఆగస్టు ప్రారంభంలో జిల్లాలోని జగ్గయ్యపేట, నందిగామ, తిరువూరు, మైలవరం, విజయవాడ రూరల్ మండలాల్లో పశు వైద్యాధికారులు షెడ్లు నిర్మాణాలకు దరఖాస్తులు స్వీకరించారు. ఆ సమయంలో అధికారులు పూర్తిగా వివక్ష చూపినట్లు ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. అధికార పార్టీ నాయకులు సూచించిన వారికి, బడా రైతులకు లబ్ధి పొందేలా దరఖాస్తులు స్వీకరించారు. అదే నెల చివరి వారంలో రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జరిగిన పల్లె పండుగ గ్రామ సభల్లో దరఖాస్తుదారుల పేర్లను చదివి మంజూరుకు అనుమతి తీసుకున్నారు. కొన్ని గ్రామాల్లో అసలు షెడ్ల నిర్మాణాలపై తమకు సమాచారం లేదని ఆయా గ్రామ సభల్లో అధికారులను లబ్ధిదారులు ప్రశ్నించారు. మరో విడత ఉందని ఆ సమయంలో దరఖాస్తు స్వీకరిస్తామని మాట దాట వేయడం గమనార్హం.

షెడ్లు నిర్మించుకుంటేనే బిల్లులు

జిల్లాలో క్యాటిల్ షెల్టర్లను అర్హులైన వారు నిర్మించుకుంటేనే బిల్లులు చెల్లిస్తాం. గురువారం పేమెంట్ డేగా ఏర్పాటు చేశాం. ఇప్పటి వరకు 21 షెడ్లు పూర్తయ్యాయి. లబ్ధిదారులకు సింగిల్ పేమెంట్ ప్రకారంగా బిల్లులు చెల్లిస్తున్నాం. డిసెంబర్ 20నాటికి షెడ్లు పూర్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాం. 2014-19లో నిర్మించిన షెడ్లకు బిల్లులు ఇవ్వాలని దరఖాస్తులు వచ్చినా వాటిని పూర్తిగా తొలగించాం.

– అరసవల్లి, రాము, ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టర్, డ్వామా, ఎన్టీఆర్ జిల్లా

వ్యాయామం, క్రీడలతో ఉత్తేజం

క్రీడాజ్యోతిని వెలిగిస్తున్న సీపీ రాజశేఖరబాబు

- సీపీ రాజశేఖరబాబు
- పోలీస్‌స్పోర్ట్స్, గేమ్స్‌మీట్ ప్రారంభం

విజయవాడస్పోర్ట్స్: వ్యాయామం, క్రీడలు ఉత్తేజాన్ని ఇస్తాయని పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి. రాజశేఖరబాబు అన్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా స్థాయి పోలీస్ స్పోర్ట్స్, గేమ్స్ మీట్-2024 విజయవాడలోని పోలీస్ పరేడ్ గ్రౌండ్‌లో గురువారం ప్రారంభమైంది. వీటిని ప్రారంభించిన సీపీ మాట్లాడుతూ పోలీసు శాఖ ఉద్యోగులకు శారీరక దారుఢ్యం అవసరమన్నారు. ఈ ఏడాది పోలీసులు ఎంతో ఒత్తిడికి గురయ్యారని, వీరికి ఈ క్రీడలు ఉల్లాసంగా ఉండటానికి దోహదపడతాయన్నారు. ఎప్పటికప్పుడు సిబ్బంది పని తీరులో మార్పులను అంచనా వేసి ముందుకెళ్లాలన్నారు. కేసుల విచారణ, దర్యాప్తులో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కీలకంగా మారిందని, అనేక కేసులను సాంకేతిక ఆధారాలతోనే ఛేదిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. పోలీస్ శాఖ ఉద్యోగులు క్రీడల్లో రాణించేలా ప్రోత్సహిస్తున్నామన్నారు. మూడు రోజుల పాటు జరిగే ఆటల్లో ప్రతి ఒక్కరూ క్రీడా నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించాలని ఆకాంక్షించారు.

ఏడు జట్లు

కబడ్డీ, వాలీబాల్, టగ్ ఆఫ్ వార్, హ్యాండ్ బాల్, బాస్కెట్‌బాల్, త్రోబాల్, బ్యాడ్మింటన్, అథ్లెటిక్స్(డిస్కస్‌త్రో, షార్ట్‌పుట్, రన్నింగ్, రిలే) క్రీడాంశాల్లో పోటీలు నిర్వహిస్తున్నామని, క్రైమ్ అండ్ సీఎస్‌బీ జోన్, ఈస్ట్ జోన్, ట్రాఫిక్ జోన్, వెస్ట్ జోన్, సీఏఆర్-సీ.ఎస్.డబ్ల్యూ జోన్, రూరల్ జోన్, సీపీవో స్టాఫ్ జట్లు పాల్గొంటున్నాయన్నారు. ప్రారంభ కార్యక్రమంలో పావురాలు, బెలూన్లను గాల్లోకి వదిలారు. క్రీడా జ్యోతిని సీపీ వెలిగించగా పోలీస్ శాఖకు చెందిన అంతర్జాతీయ క్రీడాకారులు వి.శ్రీనివాసరావు, తులసిచైతన్య, నరేష్‌బాబు, శ్రీనివాస్‌నాయక్, జి.సాంబశివరావు, కె.లక్ష్మీప్రసన్న క్రీడా జ్యోతితో పరుగు మొదలు పెట్టారు. కార్యక్రమంలో డీసీపీలు తిరుమలేశ్వరరెడ్డి, ఉమామహేశ్వరరాజు, ఉదయరాణి, కృష్ణమూర్తినాయుడు, ప్రసాద్, జి.ఆనంద్ బాబు పాల్గొన్నారు.

కబడ్డీ పోటీలు ఆడుతున్న పురుషులు

మహిళల కబడ్డీ పోటీలు

రైతులను ముంచిన కూటమి

- ధాన్యం కొనుగోళ్లలో అన్నదాతలను దోచుకుంటున్నారు
- కనీస మద్దతు ధరకు కొనుగోలు చేయాల్సిందే
- అవసరమైతే రైతుల తరఫున పోరాటం
- వైఎస్సార్ సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి కైలే అనిల్‌కుమార్

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ధాన్యం కొనుగోళ్లలో కూటమి ప్రభుత్వం రైతులను నిండా ముంచిందని వైఎస్సార్ సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి, పామర్రు మాజీ ఎమ్మెల్యే కైలే అనిల్‌కుమార్ గురువారం ఒక ప్రకటనలో విమర్శించారు. గడిచిన ఐదేళ్లలో రైతులను ఇబ్బంది పెట్టిందని వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వంపై సీఎం చంద్రబాబు, డెప్యూటీ సీఎం పవన్‌కల్యాణ్ ఆరోపించడాన్ని తప్పుబట్టారు. 2023 ఖరీఫ్ సీజన్‌లో 75 కేజీల(బస్తా) పచ్చి ధాన్యాన్ని రూ.2,100కు రైతులు విక్రయించిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. కూటమి పాలనలో మిల్లర్లు, దళారులకు అనుకూలంగా నిబంధనలు ఉండటంతో రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఈ ఏడాది ఏ గ్రేడ్ ధాన్యానికి మద్దతు ధర క్వింటా (100 కేజీల) రూ.2,320, సాధారణ రకానికి రూ.2,300 ప్రభుత్వం ప్రకటించిన విషయం తెలిసిందేనని పేర్కొన్నారు. అయితే సంప్రదాయ పద్ధతిలో రైతాంగం బస్తా(75) కేజీలకు విక్రయాలు జరుపుతారని, దీని ప్రకారం ఏ-గ్రేడ్ రకం బస్తాను రూ.1,740, సాధారణ రకం బస్తాను రూ. 1,725కి కొనుగోలు చేయాల్సి ఉందన్నారు. రైతు సేవా కేంద్రాల ద్వారా ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో ఇప్పటి వరకు ఎంత వరకు ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసిందని ప్రశ్నించారు. పాలకుల నిర్లక్ష్యం కారణంగా ప్రస్తుతం మిల్లర్లు బస్తా ధాన్యాన్ని ప్రాంతాల వారీగా తక్కువ ధరకు కొనుగోలు చేస్తున్నారన్నారు. పెనమలూరు, ఉయ్యూరు, గుడివాడ, గన్నవరం ప్రాంతాల్లో ఏ-గ్రేడ్ బస్తా ధాన్యాన్ని రూ. 1,400, పామర్రు, అవనిగడ్డ, మచిలీపట్నం, పెడన ప్రాంతాల్లో రూ.1,300కి కొనుగోలు చేస్తున్నారన్నారు. దీని ప్రకారం గత ఏడాదితో పోల్చితే ఈ ఏడాది రైతులు ఒక్కో బస్తాకు రూ. 700 నుంచి రూ. 800 వరకు నష్టపోతున్నారన్నారు. రైతులకు జరుగుతున్న అన్యాయంపై వైఎస్సార్ సీపీ పోరాడుతుందని స్పష్టం చేశారు. రైతులకు ఏ నష్టం జరిగినా ప్రభుత్వానిదే బాధ్యత అని హెచ్చరించారు.

ఆర్చరీ జిల్లా జట్లు ఇవే

ఆర్చరీ జిల్లా జట్ల ఎంపిక పోటీల్లో పాల్గొన్న క్రీడాకారులు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: రాష్ట్ర స్థాయి ఆర్చరీ పోటీలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లా జట్లను మహానాడు రోడ్డులోని చెరుకూరి ఓల్గా ఆర్చరీ అకాడమిలో గురువారం ఎంపిక చేసినట్లు కృష్ణాజిల్లా ఆర్చరీ అసోసియేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి చెరుకూరి సత్యనారాయణ గురువారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. రికర్వ్ మహిళల విభాగంలో చంద్రహాసిని, యుక్తశ్రీ, భువనరాజేశ్వరి, వైష్ణవి, డాలిశివాని, సిరిఅన్షిత, పూజిత, పురుషుల విభాగంలో జయేంద్రనాయుడు, శ్రీకృష్ణ, వేణుగోపాలరావు, కాపౌండ్ మహిళల విభాగంలో రిషికీర్తన, షణ్ముఖినాగసాయి, ప్రియవైష్ణవి, పురుషుల విభాగంలో త్రినాథ్‌చౌదరి, రవితేజ, సాయిరాధాకృష్ణమూర్తి, చరణ్‌శ్రీకర్, అబ్దుల్‌రషీద్, బాజీనా గుల్‌మీరా, ఇండియన్ రౌండ్ మహిళల విభాగంలో జయలక్ష్మీ జిల్లా జట్లకు ఎంపికైనట్లు చెప్పారు. డిసెంబర్ 3 నుంచి 5వ తేదీ వరకు విజయవాడలోని శాతవాహన కాలేజీలో జరిగే రాష్ట్ర స్థాయి పోటీల్లో ఈ జట్లు పాల్గొంటాయని తెలిపారు.

ఫసల్ బీమాపై అవగాహన కల్పించాలి

కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

వాల్‌పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న కలెక్టర్ డాక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన (పీఎంఎఫ్‌బీవై)పథకంపై అవగాహన కల్పించాలని కలెక్టర్ జి.లక్ష్మీశ అన్నారు. కలెక్టర్ కార్యాలయంలో గురువారం కలెక్టర్ లక్ష్మీశ.. జాయింట్ కలెక్టర్ డాక్టర్ నిధి మీనాతో కలిసి పీఎంఎఫ్‌బీవైపై జిల్లాస్థాయి పర్యవేక్షణ కమిటీ, జిల్లా స్థాయి జాయింట్ కమిటీ సమావేశం జరిగింది. పంటల బీమా పథకం (రబీ 2024-25) పోస్టర్లను ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో పంట నష్టపోయిన రైతులకు ఆర్థిక భరోసా ఇచ్చేందుకు ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన పథకం దోహదపడుతోందన్నారు. పంటల బీమా పథకాన్ని ఐచ్ఛికంగా వర్తింపజేస్తారన్నారు. దిగుబడి ఆధారిత పథకం అమలు విధివిధానాలు, ఎంపిక చేసిన పంటలు, బీమా యూనిట్లు, ప్రీమియం రేట్లు, బీమా మొత్తం , పరిహారాన్ని లెక్కించే విధానాన్ని తదితర అంశాలను వివరించాలని అధికారులకు సూచించారు. రబీకి సంబంధించి స్పెషల్ డ్రైవ్ చేపట్టాలని సూచించారు. జిల్లాలో పథకం అమలుకు ఏజెన్సీగా టాటా ఏఐజీ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ వ్యవహరిస్తోందని వివరించారు. జిల్లాలో వరికి గ్రామం యూనిట్‌గా, మొక్కజొన్న మండలం యూనిట్‌గా, శనగలకు జిల్లా యూనిట్‌గా తీసుకుంటామని తెలిపారు. ఈ పథకంలో చేరేందుకు వరికి డిసెంబర్ 31లోగా, మొక్కజొన్న, శనగలకు డిసెంబర్ 15లోగా ప్రీమియం చెల్లించాల్సి ఉంటుందని వ్యవసాయశాఖ అధికారులు వివరించారు. పంట రుణం తీసుకుంటే బీమా కంపెనీ బ్యాంక్‌కు నేరుగా ప్రీమియం చెల్లిస్తుందని తెలిపారు. ప్రకృతి వ్యవసాయ పద్ధతులపై రూపొందించిన కరదీపికను ఆవిష్కరించారు. సమావేశంలో ప్రగతిశీల రైతులు శీలంనేని సాంబశివరావు, మాధవరావు, జిల్లా ఇన్‌చార్జి అధికారి డీఎంఎఫ్ విజయకుమారి, జిల్లా ఉద్యాన అధికారి పి.బాలాజీ కుమార్, సీపీవో వై.శ్రీలత, గరికపాడు కేవీకే శాస్త్రవేత్త శివప్రసాద్, ఇరిగేషన్ డిప్యూటీ ఎస్ఈ కృష్ణప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పూలే ఆశయాలు స్ఫూర్తిదాయకం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): పూలే ఆశయాలు యువతకు స్ఫూర్తిదాయకమని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.లక్ష్మీశ చెప్పారు. కలెక్టరేట్‌లో గురువారం కలెక్టర్ చాంబర్‌లో మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే వర్ధంతి కార్యక్రమం జరిగింది. కలెక్టర్ లక్ష్మీశ పూలే చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ మహిళలు అన్ని రంగాల్లో రాణించేందుకు మహాత్మ జ్యోతిరావు పూలే ఆలోచన విధానాలే కారణమన్నారు. జేసీ డాక్టర్ నిధి మీనా, మున్సిపల్ కమిషనర్ హెచ్ఎం ధ్యానచంద్ర, డీఆర్డీఏ పీడీ కె. శ్రీనివాసరావు, ఉద్యాన అధికారి బాలాజీ కుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పూలే చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

మాసశివరాత్రికి పంచారామ యాత్ర

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ): కార్తికమాసం చివరి శనివారం మాసశివరాత్రి సందర్భంగా ఏపీ పర్యాటక అభివృద్ధి సంస్థ (ఏపీటీడీసీ) ఈ నెల 30వ తేదీన హైటెక్ ఏసీ బస్ సౌకర్యంతో పంచారామ యాత్ర ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ప్రకటించింది. శనివారం వేకువ జామున 4 గంటలకు విజయవాడ నుంచి బస్ బయలుదేరి రాత్రి 11 గంటలకు తిరిగి విజయవాడ చేరుకుంటుంది. అమరావతి, భీమవరం, పాలకొల్లు, ద్రాక్షారామం, సామర్లకోటలోని ఆలయాలకు తీసుకెళతారు. పెద్దలకు రూ.2,130, పిల్లలకు రూ.1,710 టికెట్ ధరగా నిర్ణయించారు. వివరాలకు 9848007025, 0866 - 2571393 నంబర్లలో సంప్రదించవచ్చు.

పోర్టు అభివృద్ధిలో 'ముడా' గణనీయ పాత్ర

మంత్రి సత్యకుమార్‌యాదవ్

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): మచిలీపట్నం పోర్టు అభివృద్ధిలో ఎంయూడీఏ (ముడా) పాత్ర గణనీయమైనదని రాష్ట్ర వైద్య, ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్‌యాదవ్ అన్నారు. మచిలీపట్నం అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ చైర్మన్‌గా మట్టా ప్రసాద్ గురువారం జిల్లా పరిషత్ కన్వెన్షన్ హాల్లో పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఎంయూడీఏ వైస్‌చైర్మన్, జాయింట్ కలెక్టర్ గీతాంజలిశర్మ సమక్షంలో బాధ్యతలు స్వీకరించారు. మంత్రి మాట్లాడుతూ ప్రసాద్ ఈ ప్రాంత అభివృద్ధికి కృషి చేయాలన్నారు. ఆర్టీసీ చైర్మన్ కొనకళ్ల నారాయణరావు మాట్లాడుతూ బందరు పోర్టుకు ముడా భూములు సేకరించిన విషయం గుర్తుచేశారు. పోర్టు అభివృద్ధి జరిగితే జిల్లా రూపురేఖలు మారనున్నాయన్నారు. ఎమ్మెల్యే కామినేని శ్రీనివాస్, కాగిత కృష్ణప్రసాద్, వెనిగండ్ల రాము తదితర ప్రజాప్రతినిధులు మట్టా ప్రసాద్‌కు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అనంతరం ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ 'పోర్టు'తో జిల్లా అభివృద్ధిలో భాగస్వాములవుతామన్నారు. కార్యక్రమంలో కూటమి నాయకులు బండ్రెడ్డి రామకృష్ణ, కొనకళ్ల బుల్లయ్య, బండి రామకృష్ణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మాట్లాడుతున్న మంత్రి సత్యకుమార్‌యాదవ్

శబరిమలకు ఆరు ప్రత్యేక రైళ్లు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): శబరిమల అయ్యప్ప స్వామిని దర్శించుకునే భక్తుల సౌకర్యార్థం జనవరిలో ఆరు ప్రత్యేక రైళ్లు నడపనున్నట్లు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించారు. కాచిగూడ - కొట్టాయం (07131) డిసెంబర్ ఒకటో తేదీ మధ్యాహ్నం 12.30 గంటలకు కాచిగూడలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు సాయంత్రం 6.30 గంటలకు కొట్టాయం చేరుకుంటుంది. తిరుగు ప్రయాణంలో ఈ రైలు (07132) డిసెంబర్ రెండో తేదీ రాత్రి 8.50 గంటలకు కొట్టాయంలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు అర్ధరాత్రి ఒంటి గంటకు కాచిగూడ చేరుతుంది. మౌలాలి - కొల్లం (07141) రైలు డిసెంబర్ ఏడో తేదీ మధ్యాహ్నం 2.45 గంటలకు మౌలాలిలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు రాత్రి 10.30 గంటలకు కొల్లం చేరుకుంటుంది. తిరుగు ప్రయాణంలో ఈ రైలు (01142) డిసెంబర్ 9న అర్ధరాత్ర 2.30 గంటలకు కొల్లంలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు మౌలాలి చేరుతుంది. హైదరాబాద్ - కొట్టాయం (07137) డిసెంబర్ ఆరో తేదీ మధ్యాహ్నం 12.05 గంటలకు హైదరాబాద్‌లో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు సాయంత్రం 6.45 గంటలకు కొట్టాయం చేరుతుంది. కొట్టాయం-సికింద్రాబాద్ (07138) డిసెంబర్ ఏడో తేదీ రాత్రి 9.45 గంటలకు కొట్టాయంలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు అర్ధరాత్రి 12.50 గంటలకు సికింద్రాబాద్ చేరుకుంటుంది.

క్లుప్తంగా

లారీ డ్రైవర్ ప్రాణాలు కాపాడిన కానిస్టేబుల్

ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న కుమార్

రామవరప్పాడు: గుండెనొప్పితో బాధపడుతున్న లారీ డ్రైవర్‌ను గమనించిన కానిస్టేబుల్ అప్రమత్తమై హస్పిటల్‌కు తరలించడంతో ప్రాణాలతో బయట పడ్డాడు. సేకరించిన వివరాల ప్రకారం.. గన్నవరం నుంచి రామవరప్పాడు వైపు వెళ్లే మార్గంలో పంచాయతీ కార్యాలయం సమీపంలో గురువారం ఉదయం లారీ ఆగి ఉండటాన్ని కానిస్టేబుల్ శ్రీనివాసరావు (పీసీ 2880) గుర్తించారు. దగ్గరకు వెళ్లి చూడగా లారీ క్యాబిన్‌లో తమిళనాడుకు చెందిన లారీ డ్రైవర్ టి. కుమార్ గుండెనొప్పితో విలవిల్లాడుతుండటాన్ని గమనించారు. స్పందించిన శ్రీనివాసరావు ట్రాఫిక్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఎస్. రమేష్‌కు సమాచారం అందించి ఆయన సహాయంతో లారీ డ్రైవర్‌ను చికిత్స నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. సకాలంలో చికిత్స అందించడంతో ప్రమాదం తప్పింది. తక్షణమే పోలీసులు స్పందించడంతో తాను ప్రాణాలతో బయట పడ్డానని కుమార్ పోలీసులకు కృతజ్ఞతలు తెలిపాడు.

8న ఎన్ఎంఎంఎస్ పరీక్ష

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): జాతీయ ఉపకార వేతన (ఎన్ఎంఎంఎస్) పరీక్షను డిసెంబర్ ఎనిమిదో తేదీన నిర్వహించనున్నట్లు ఎన్టీఆర్ జిల్లా పాఠశాల విద్యాశాఖాధికారి యూవీ సుబ్బారావు తెలిపారు. ఎనిమిదో తేదీ ఉదయం పది నుంచి మధ్యాహ్నం ఒంటి గంట వరకూ ఈ పరీక్ష జరుగుతుందని పేర్కొన్నారు. విద్యార్థుల హాల్‌టికెట్లు ప్రభుత్వ పరీక్షల కార్యాలయపు వెబ్‌సైట్‌లోని పాఠశాల లాగిన్‌లో అందుబాటులో ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు. పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులు సంబంధిత పాఠశాల కోడ్‌ను ఉపయోగించి లాగిన్‌పై విద్యార్థుల హాల్ టికెట్లను డౌన్‌లోడ్ చేసి అందించాలని సూచించారు.

సంకల్పానికి వైకల్యం అడ్డుకాదు

- విభిన్న ప్రతిభావంతులలో మనోధైర్యాన్ని నింపేందుకే క్రీడలు
- క్రీడాపోటీలు ప్రారంభించిన ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

విభిన్న ప్రతిభావంతుల క్రీడాపోటీలను ప్రారంభిస్తున్న కలెక్టర్ లక్ష్మీశ

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): వైకల్యం మనిషికే గానీ, మనసు కాదని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ డాక్టర్ జి. లక్ష్మీశ అన్నారు. విభిన్న ప్రతిభావంతుల సంకల్పం ముందు వైకల్యం చిన్నబోతోందన్నారు. గురువారం స్థానిక ఇందిరా గాంధీ మున్సిపల్ స్టేడియంలో అంతర్జాతీయ విభిన్న ప్రతిభావంతుల దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని క్రీడా పోటీలు నిర్వహించారు. ఈ పోటీలను జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ ప్రారంభించారు. తొలుత జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ విభిన్న ప్రతిభావంతుల్లో మనోస్థైర్యాన్ని నింపేందుకే క్రీడా పోటీలు దోహదపడతాయన్నారు. వైకల్యాన్ని పట్టించుకోకుండా ముందుకు సాగిపోవాలన్నారు. పోటీలలో పాల్గొన్న ప్రతి ఒక్కరూ విజేతలేనన్నారు. జిల్లా స్థాయి క్రీడా పోటీలలో అత్యుత్తమ ప్రతిభ కనబరిచి జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలోనూ విజేతలుగా నిలిచేలా అధికారులు విభిన్నప్రతిభావంతులను ప్రోత్సహించాలని లక్ష్మీశ తెలిపారు.

విభిన్న పోటీలు..

విభిన్న ప్రతిభావంతులు, వయోవృద్ధుల సంక్షేమ శాఖ జిల్లా అధికారి వి. కామరాజు మాట్లాడుతూ విభిన్న ప్రతిభావంతులకు జిల్లా స్థాయిలో జూనియర్, సీనియర్ విభాగాలలో స్త్రీ, పురుషులకు చెస్, క్యారమ్స్, సాఫ్ట్ బాల్, వాలీబాల్, రన్నింగ్, ట్రై సైకిల్ రేస్, షాట్ పుట్, డిస్కర్స్ త్రో వంటి క్రీడా పోటీలను నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. జిల్లాలోని వివిధ పాఠశాలలకు చెందిన 300 మందికి పైగా విభిన్న ప్రతిభావంతులు పోటీలలో పాల్గొన్నారు.

త్రోబాల్ ఆడుతున్న క్రీడాకారిణి

విజేతలు వీరే..

- విభిన్న ప్రతిభావంతులకు నిర్వహించిన వివిధ పోటీలలో విజయమేరి స్కూల్ అంధుల విభాగంలో బిందుశ్రీ, స్టువర్ట్, యశ్వంత్, మధుశ్రీ, అపర్ణ, భవ్యశ్రీ, సంజయ్, ప్రభుత్వ విభిన్న ప్రతిభావంతుల బాలుర వసతి గృహానికి చెందిన ప్రదీప్, శివకుమార్, శ్రీనివాస్, ప్రమోద్ కుమార్ విజయం సాధించారు.
- మానసిక వికలాంగుల విభాగంలో ఉయ్యూరు శిరీష రిహాబిలిటేషన్ సెంటర్‌కు చెందిన గిరీష, సాయి మురళి, శివ ప్రసాద్, మహేష్, విజయ్ సత్తా చాటారు.
- బధిరుల విభాగంలో మదీన స్కూల్‌కు చెందిన నిహారిక, వైష్ణవి, యాకోబు, ఫణి కుమార్, మడోనా కాలేజీ నుంచి హరిష రేష్మ, నాగ సుధ, హేమంత్, చందు, గోపిచంద్, మురారి విజేతలుగా నిలిచారు.

విభిన్న ప్రతిభావంతుల సంక్షేమ శాఖ పర్యవేక్షకురాలు ప్రశాంతి, వార్డెన్ నాగస్వర్ణ, స్టాఫ్ నర్స్ సులోచన రాణి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాష్ట్రంలో క్షీణించిన శాంతిభద్రతలు

మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాసరావు

పూలే విగ్రహం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి, మేయర్ భాగ్యలక్ష్మి తదితరులు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): టీడీపీ నేతృత్వంలోని కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలు పూర్తిగా నశించాయని మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాసరావు విమర్శించారు. సూపర్ సిక్స్ పేరుతో మహిళలు, రైతులు, విద్యార్థులు ఇలా అన్ని వర్గాల వారిని మోసం చేసిందన్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడ భవానీపురం 43వ డివిజన్ పరిధిలోని క్రాంబే రోడ్డు పక్కన వీఎంసీ హాల్ రోడ్డులో బీసీ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్ గౌరవాధ్యక్షుడు బెవర నాగేశ్వరరావు ఆధ్వర్యంలో మహాత్మాజ్యోతిరావు పూలే వర్ధంతి కార్యక్రమం గురువారం జరిగింది. ముఖ్య అతిథులుగా మేయర్ రాయన భాగ్యలక్ష్మి, మాజీ మంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాసరావు హాజరయ్యారు. తొలుత జ్యోతిరావుపూలే విగ్రహానికి పూల మాల వేసి ఘనంగా నివాళులర్పించారు.

పూలే ఆశయాలకు అనుగుణంగా..

అనంతరం వెలంపల్లి మాట్లాడుతూ మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే ఈ దేశానికి అందించిన సేవలను వెలంపల్లి కొనియాడారు. నేటి తరానికి ఆయన ఔన్నత్యాన్ని తెలియజేయాలన్నారు. గత వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వంలో పూలే ఆశయాలు, ఆలోచనలను వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అమలు చేశారన్నారు. సూపర్ సిక్స్ హామీలతో రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం అన్ని రంగాల వారిని మోసం చేసిందన్నారు. కేవలం ఆరునెలల కాలంలోనే చెడ్డపేరు తెచ్చుకుందని, దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇటువంటి ప్రభుత్వం లేదని దుయ్యబట్టారు. కేవలం వైఎస్సార్ సీపీ శ్రేణులను అణగదొక్కడమే ప్రధాన లక్ష్యంగా పని చేస్తోందన్నారు. దుర్మార్గంగా రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగాన్ని అమలు చేస్తోందన్నారు. పాత కేసులంటూ అక్రమంగా కేసులు బనాయిస్తోందన్నారు. ప్రశ్నించే ప్రతిపక్షాలను అణచివేస్తోందన్నారు.

ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పని పవన్ కల్యాణ్

ప్రశ్నించేందుకే పార్టీ పెట్టానని పదే పదే చెప్పే డెప్యూటీ సీఎం పవన్ కల్యాణ్ ఇతరులు అడిగే ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పరా? అని వెలంపల్లి ప్రశ్నించారు. ఆయన ఢిల్లీకి చక్కర్లు కొడుతున్నారే తప్ప, రాష్ట్రానికి చేసేందేమీ లేదని ఎద్దేవా చేశారు. రాష్ట్రంలో నిత్యం చిన్న పిల్లల మీద అత్యాచారాలు, అఘాయిత్యాలు జరుగుతున్నాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఈ కూటమి ప్రభుత్వం అధికారం చేపట్టిన తర్వాత వంద మందికి పైగా వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా మహిళలు, చిన్నారులపై అత్యాచారాలు జరిగాయన్నాయన్నారు. మహిళ హోంమంత్రిగా ఉన్నారని, ఆమె కేవలం ప్రెస్‌మీట్లకే పరిమితమయ్యారన్నారు. కేవలం ప్రతిపక్షాలను తిట్టడంలోనే నిమగ్నమయ్యారన్నారు. పోలీసులు వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులను అరెస్ట్ చేయడానికే పనిస్తున్నారన్నారు. మేయర్ రాయన భాగ్యలక్ష్మి మాట్లాడుతూ జ్యోతిరావుపూలే ఆశయాలను కొనసాగించాలన్నారు. కార్పొరేటర్లు బాపతి కోటిరెడ్డి, యరడ్ల ఆంజనేయరెడ్డి, ఎండీ ఇర్ఫాన్, పడిగపాటి చైతన్య రెడ్డి, శిరంశెట్టి పూర్ణ, కర్నాటి రాంబాబు, బంక విజయ, భట్టిపాటి శివ, గోలగాని శ్రీనివాసరావు, మజ్జి శ్రీనివాసరావు, కొరగంజి భాను, బత్తుల పాండు, బూదాల శ్రీనివాసరావు, బీసీ నాయకులు పాల్గొన్నారు.

బైక్ చోరీలకు పాల్పడుతున్న యువకులు అరెస్ట్

15 వాహనాలు స్వాధీనం

మాట్లాడుతున్న సెంట్రల్ ఏసీపీ దామోదర్, పటమట సీఐ దుర్గాప్రసాద్ తదితరులు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): వ్యసనాలకు బానిసలైన ఐదుగురు యువకులు బైక్‌లు దొంగతనం చేసి విక్రయిస్తుండగా పోలీసులు చాకచక్యంగా పట్టుకున్నారు. వీరి నుంచి విజయవాడ కమిషనరేట్‌లోని వివిధ ప్రాంతాల్లో చోరీ చేసిన రూ.7 లక్షల విలువైన 15 వాహనాలను పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కేసుకు సంబంధించిన వివరాలను పటమట పోలీస్‌స్టేషన్‌లో సెంట్రల్ ఏసీపీ దామోదర్ గురువారం నిర్వహించిన విలేకరుల సమావేశంలో వెల్లడించారు. ఆటోనగర్ 100 అడుగుల రోడ్డులోని యూసీ టీ సెంటర్ స్టాల్ వద్ద ఐదుగురు వ్యక్తులు బైక్‌లను అమ్మే ప్రయత్నం చేయగా.. తమకు వచ్చిన సమాచారం మేరకు దాడి చేసి, నిందితులను అదుపులోకి తీసుకున్నామని ఏసీపీ దామోదర్ తెలిపారు. వారి నుంచి 15 వాహనాలను స్వాధీనం చేసుకున్నామని చెప్పారు. పటమట దర్శిపేటకు చెందిన బంగారు హేమంత్ అలియాస్ నాని ఆకుబాయ్(23), పటమట పంటకాల్వరోడ్డులోని రెల్లీస్ కాలనీకి చెందిన బంగారు లక్ష్మీసాయి అలియాస్ ఎకరం(23), కృష్ణా జిల్లా పెనమలూరు మండలం పెదపులిపాకు చెందిన ఆకుల మణికంఠ వినయ్ అలియాస్ పోలో(19), పటమట హైస్కూల్ రోడ్డులోని రెల్లీస్ కాలనీకి చెందిన యరజర్ల దుర్గాప్రసాద్ అలియాస్ గుడి(19), ఏలూరు జిల్లా, తంగెళ్లమూడి మండలం కంద్రికగూడెంకు చెందిన పెనుబోతుల జీవన్ ఆకాష్ అలియాస్ ఆకాష్ (19) పెనమలూరు మండలం యనమలకుదురు లాకుల వద్ద ఉంటాడని.. వీరందరూ కలిసి గుట్టుచప్పుడు కాకుండా పార్కింగ్‌లో ఉంచిన వాహనాల తాళాలు పగలకొట్టి, మారుతాళాలు వినియోగించి దొంగతనాలకు పాల్పడుతున్నారని తెలిపారు. అలా చోరీ చేసిన వాహనాల విడిభాగాలను విక్రయిస్తుంటారని చెప్పారు. నిందితుల్లో బంగారు నాని, బంగారు లక్ష్మీసాయిలపై పెనమలూరు, పటమట పోలీస్‌స్టేషన్‌లలో కేసులు ఉన్నాయని, తమకు వచ్చిన పక్కా సమాచారంతో నిందితులను అరెస్ట్ చేశామన్నారు. గురువారం నిందితులను కోర్టులో హాజరుపరుస్తామని తెలిపారు. సమావేశంలో పటమట సీఐ పవన్‌కిషోర్, ఎస్ఐ డి. హరికృష్ణ, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేడు 108లో డ్రైవరు పోస్టుల భర్తీకి డ్రైవింగ్ టెస్టు

కంకిపాడు: 108 అంబులెన్సుల్లో డ్రైవరు పోస్టుల భర్తీకి చర్యలు తీసుకుంటున్నట్లు ఆపరేషన్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎం.వెంకటేశ్వరరావు గురువారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. కృష్ణాజిల్లాలో 108లో ఖాళీగా ఉన్న డ్రైవరు పోస్టుల భర్తీకి ఈనెల 29న భవానీపురంలో డ్రైవింగ్ టెస్టు నిర్వహిస్తామన్నారు. ఆసక్తిగల అభ్యర్థులు భవానీపురం మార్కెట్‌యార్డు సమీపంలోని 108 కార్యాలయంలో సంప్రదించాలని కోరారు. మరిన్ని వివరాలకు 98488 47042, 8919197050, 7093123579 నంబర్లలో సంప్రదించాలని కోరారు.

జేఎన్‌టీయూకే స్విమ్మింగ్ జట్ల ఎంపిక

పెనమలూరు: జేఎన్‌టీయూకే పురుషులు, మహిళల స్విమ్మింగ్ జట్లు ఎంపిక చేశామని పీవీపీ సిద్ధార్థ ఇంజినీరింగ్ కాలేజీ ఫిజికల్ డైరెక్టర్, జేఎన్‌టీయూకే ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ ఎం.సాంబశివరావు తెలిపారు. ఆయన గురువారం వివరాలు తెలుపుతూ ఎంపికైన స్విమ్మింగ్ పురుషుల జట్టులో ప్రణవ్‌రాహుల్, వి.గిరీష్, డి.బద్రీనాథ్, పి.సాయిధనుష్‌రాజ్, కె.అభినవ్‌సాగర్ ఉన్నారని తెలిపారు. మహిళల జట్టులో ఎం.దేవిదుర్గా సుదిష్‌నా, సీహెచ్ మోనికా ఉన్నారు. ఎంపికైన జట్లు చెన్నై ఎస్ఆర్ఎం యూనివర్సిటీలో డిసెంబరు 21 నుంచి జరగనున్న సౌత్, వెస్ట్ జోన్ ఇంటర్ యూనివర్సిటీ పోటీల్లో పాల్గొంటారన్నారు. ఈ సందర్భంగా జట్లకు కాలేజీలో పీవీపీ ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ కొండపల్లి శివాజీబాబు అభినందనలు తెలిపారు. కార్యక్రమంలో కోచ్ నవీన్, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

10 నుంచి కృష్ణా తరంగ్

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): కృష్ణా విశ్వవిద్యాలయం డిసెంబర్ 10, 11, 12 తేదీల్లో కృష్ణాతరంగ్-24 పేరుతో వివిధ రకాల పోటీలను కేబీఎన్ కళాశాల ప్రాంగణంలో నిర్వహిస్తున్నట్లు విశ్వవిద్యాలయం రెక్టార్ ఆచార్య ఎంవీ బసవేశ్వరరావు చెప్పారు. ఈ సందర్భంగా కేబీఎన్ కళాశాల ప్రాంగణంలో నిర్వహించిన మీడియా సమావేశంలో ఆయన పోటీల పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరించారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ సంగీతం, నృత్యం, సారస్వతం, రంగస్థలం, ఇతర కళాంశాల్లో ఈ పోటీలు జరుగుతాయన్నారు. విశ్వవిద్యాలయం అనుబంధ కళాశాలల విద్యార్థులు పోటీలకు అర్హులని పేర్కొన్నారు. ఆసక్తి ఉన్న విద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయం వెబ్‌సైట్‌లో ఉంచిన ఫార్మేట్‌లో వివరాలను పంపాల్సి ఉంటుందని తెలిపారు. ఇతర వివరాలకు 99511 67965 నంబర్‌లో సంప్రదించాలని సూచించారు. సమావేశంలో కళాశాల కార్యదర్శి టి.శ్రీనివాసు, ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ జి.కృష్ణవేణి, హిందూ హైస్కూల్స్ కమిటీ ఏవో డాక్టర్ వి.నారాయణరావు, వైస్ ప్రిన్సిపాల్స్ పీఎల్ రమేష్, డాక్టర్ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బాలికపై లైంగిక దాడి

పెనమలూరు: కృష్ణా జిల్లా పెనమలూరు మండలంలోని తాడిగడపలో బాలికపై లైంగిక దాడి జరిగిన ఘటన ఆలస్యంగా వెలుగులోకి వచ్చింది. పోలీసుల కథనం మేరకు.. తాడిగడప గ్రామం రామానగర్ కాలువకట్టపై నివసించే బాలిక(16) పదో తరగతిలో ఉత్తీర్ణత సాధించలేదు. అదే గ్రామంలో కేబుల్ పనులు చేసే బాలుడు(17) ఆ బాలికను ప్రేమించానని నమ్మించి, ఆమెపై పలు సార్లు లైంగిక దాడి చేశాడు. దీంతో బాలికకు గర్భం వచ్చింది. ఆమెకు ప్రస్తుతం రెండో నెల గర్భం. ఈ విషయం కుటుంబ సభ్యులకు తెలియటంతో మత పెద్దలతో మాట్లాడి బాల్య వివాహం చేయాలని కుటుంబ సభ్యులు యత్నించారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న శిశు సంక్షేమ శాఖ అధికారులు రంగ ప్రవేశం చేయటంతో ఘటన వెలుగు చూసింది. బాలికలను విజయవాడలో హోమ్‌కు తరలించారు. నిందితుడిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

డిస్కౌంట్ సేల్ పేరిట బురిడీ

- గడువు ముగిసిన సరుకుల విక్రయం
- కొత్తపేటలో ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారుల తనిఖీ
- రూ. 10 లక్షల సరుకులు స్వాధీనం

ఆహార పదార్థాలను తనిఖీ చేస్తున్న ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారి పూర్ణచంద్రరావు

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): భారీ డిస్కౌంట్.. మీరు ఉదయం నిద్ర లేచినప్పటి నుంచి రాత్రి నిద్రపోయే వరకు మీ ఇంట్లో వినియోగించే అన్ని రకాల సరుకులపై భారీ డిస్కౌంట్.. అంటూ వినియోగదారులను ఆకర్షించి.. వారికి నాసిరకం, నాణ్యత లేని, గడువు ముగిసిన సరుకులను అంటగడుతున్న ఓ వ్యాపారిపై ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారులు కొరడా ఝుళిపించారు. కొత్తపేట పోలీస్ స్టేషన్‌కు కూతవేటు దూరంలో ఉన్న గుర్రం లింగయ్య జనరల్ స్టోర్స్‌పై గురువారం ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారి పూర్ణచంద్రరావు నేతృత్వంలో సిబ్బంది దాడులు నిర్వహించారు.

50 నుంచి 70 శాతం డిస్కౌంట్..

గత రెండు నెలలుగా కేటీరోడ్డుపై చెక్క బల్ల వేసి కొన్ని రకాల సరుకులను భారీ డిస్కౌంట్ సేల్‌ను ఆ షాపు యజమానులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఆదివారం, సెలవు రోజులలో భారీ ఎత్తున వ్యాపారం సాగిస్తుండటం, కొన్ని రకాల సరుకులపై ఎంఆర్‌పీపై 50 నుంచి 70 శాతం డిస్కౌంట్ ఇవ్వడంతో కొంత మంది కిరాణా వ్యాపారులకు అనుమానం వచ్చి అధికారులకు సమాచారం ఇచ్చారు. గడువు ముగిసిన సరుకులపై ఉన్న లేబుల్స్‌ను తీసి వేసి వాటిని విక్రయిస్తున్నట్లు ఫుడ్‌సేఫ్టీ అధికారులు గుర్తించారు. జనరల్ స్టోర్స్ లోపల భాగంలో ఉన్న గోడౌన్‌ను పరిశీలించిన అధికారులకు విస్తుపోయే నిజాలు కనిపించాయి. సూపర్ మార్కెట్లు, హోల్‌సేల్స్ వ్యాపారుల వద్ద గడువు ముగియడానికి దగ్గరగా ఉన్న ఆహార ప్యాకెట్లను వీరు కొనుగోలు చేసి, ప్యాకెట్లపై ఉన్న లేబుల్స్‌ను తొలగిస్తున్నట్లు గుర్తించారు.

పిల్లలు తినే ఆహారమే అధికం..

ఈ డిస్కౌంట్ సేల్స్‌లో ముఖ్యంగా చిన్న పిల్లలు ఇష్టంగా తినే బిస్కెట్లు, నూడిల్స్, ఫ్రూట్ జ్యూస్‌లు, టీ పొడి, కారం పొడి, మసాలా ప్యాకెట్లతో పాటు కూల్‌డ్రింక్స్ అధికంగా ఉన్నట్లు గుర్తించారు. సుమారు రూ.10 లక్షల విలువైన సరుకును గుర్తించినట్లు అధికారులు పేర్కొన్నారు. సదరు నిర్వాహకులపై కొత్తపేట పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడంతో పాటు ఆహార పదార్థాల శాంపిల్స్‌ను సేకరించి, పరీక్ష నిమిత్తం హైదరాబాద్‌కు పంపుతున్నట్లు పూర్ణచంద్రరావు పేర్కొన్నారు. వినియోగదారులు సైతం ఇటువంటి డిస్కౌంట్ వ్యాపారాల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండటంతో పాటు ప్యాకెట్లపై ప్యాకింగ్ గడువు లేబుల్స్ వంటివి ఉంటేనే సరుకులు కొనుగోలు చేయాలని అధికారులు సూచిస్తున్నారు.

ఆకట్టుకున్న 'కవన విజయం'

'కవన విజయం'లో పాల్గొన్న సాహితీ ప్రముఖులు

విజయవాడ కల్చరల్: విజయవాడ సిద్ధార్థ కళాశాల తెలుగు విభాగం ఆధ్వర్యంలో మొగల్రాజపురంలోని కళాశాల ఆడిటోరియంలో శుక్రవారం నిర్వహించిన కవన విజయం సాహిత్య రూపకం సాహితీ పరిమళాలను వెదజల్లింది. కళాశాల తెలుగు శాఖాధిపతి శివకుమార్ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించి మాట్లాడుతూ బహుభాషావేత్త డాక్టర్ నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు సాహిత్య రూపకల్పన చేశారన్నారు. తెలుగు సాహిత్యంలోని వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలు ఇందులో కనిపిస్తాయని తెలిపారు. ప్రయోక్తగా డాక్టర్ భూసురపల్లి వెంకటేశ్వర్లు సభను సమన్వయ పరిచారు. సీహెచ్ ఏడుకొండలు(ప్రబంధ కవిత్వం), నట్టి ప్రసాద్(భావ కవిత్వం), కప్పగంతు జయరామయ్య(అభ్యుదయ కవిత్వం), డాక్టర్ నూనె అంకమరావు(దిగంబర కవిత్వం), ఈదుమూడి ఆంజనేయులు(విప్లవ కవిత్వం), కుసుకుర్తి శ్రీనివాసరావు(సినీ కవిత్వం), డాక్టర్ బీరం సుందరరావు(దళిత కవిత్వం), ఈదుమూడి జయంతి(నవలా రచయిత్రి), తేళ్ల అరుణ(స్త్రీవాద కవిత్వం), నూకతోటి శరత్‌కుమార్(ప్రజాకవి) అంశాలపై మాట్లాడారు.

నేడు వీఎంసీ కౌన్సిల్

- 175 అంశాలతో కౌన్సిల్ అజెండా
- 24 ప్రశ్నలపై జరగనున్న కౌన్సిల్
- పలు పనులకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం

వీఎంసీ కౌన్సిల్ సమావేశంలో చర్చిస్తున్న సభ్యులు (ఫైల్)

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగరపాలకసంస్థ సాధారణ సర్వసభ్య సమావేశం ఈ నెల 29వ తేదీ శుక్రవారం జరుగనుంది. మేయర్ రాయన భాగ్యలక్ష్మి ఆధ్వర్యంలో కార్పొరేటర్లు, కో-ఆప్షన్ సభ్యులు, అధికారుల నుంచి మొత్తం 175 అంశాలపై తీర్మానాలు చేయనున్నారు. వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలోని కౌన్సిల్ సమావేశ మందిరంలో సమావేశం శుక్రవారం ఉదయం 10.30 గంటలకు ప్రారంభం కానుంది.

ప్రధానాంశాలు..

- జక్కంపూడి హౌసింగ్ కాలనీలో ప్రతి నిత్యం పారిశుద్ధ్య నిర్వహణకు 41 మంది కార్మికులు యశ్వంత్ ఫెసిలిటీ సర్వీసెస్ ద్వారా కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిన విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. వీరి కాంట్రాక్ట్ ఈ ఏడాది ఆగస్టుతో ముగిసినందున కాంట్రాక్ట్‌ను మరో ఏడాది పాటు పొడిగించటం, కాంట్రాక్ట్ కార్మికులకు వేతనంగా ఏడాదికి రూ.1.03 కోట్లు వీఎంసీ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి చెల్లించేలా కౌన్సిల్‌కు ప్రతిపాదన వచ్చింది. దీనిపై సభ్యులు నిర్ణయం తీసుకోనున్నారు.
- సర్కిల్ - 3 పరిధిలోని 9వ డివిజన్‌లో జాతీయ రహదారి విస్తరణలో భాగంగా సర్వీస్ రోడ్డుకు అనుగుణంగా ఉన్న డ్రెయిన్‌ను నిర్మించేందుకు రూ.65.95 లక్షలు, 8వ డివిజన్‌లో 5, 13 బస్ రూట్‌లో ఉన్న డ్రెయిన్‌ను పునరుద్ధరించేందుకు అవసరమైన రూ.93.08 లక్షలు వీఎంసీ జనరల్ ఫండ్స్ నుంచి ఖర్చు చేయాలి. ఈ ప్రతిపాదనపై సభ్యులు చర్చించి నిర్ణయం తీసుకోనున్నారు.
- విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయంలోని కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్‌ను ఆధునీకరించేందుకు, అందులో అవసరమైన ఆధునీకరణ పరికరాలను అమర్చేందుకు అవసరమైన రూ.2 కోట్లను వీఎంసీ జనరల్ బడ్జెట్ నుంచి విడుదల చేయాలి. ఈ ప్రతిపాదనపై సభ్యులు చర్చించి, నిర్ణయం తీసుకోనున్నారు.

ప్రశ్నోత్తరాలు..

- విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ పరిధిలో 15వ ఆర్థిక సంఘం నిధుల విడుదల, అంచనాలు, చేపట్టిన అభివృద్ధి పనులు, పూర్తయిన పనులపై సభ్యులు ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ప్రశ్నించనున్నారు.
- వీఎంసీలో ఉన్న సర్దుబాటు శానిటరీ ఇన్స్‌పెక్టర్లు, వారి విద్యార్హత తదితర వివరాలతో పాటు ఎంత మంది శానిటరీ మేస్త్రీలు ఇన్‌చార్జి ఇన్స్‌పెక్టర్లు విధులు నిర్వహిస్తున్నారు ? హెల్త్ అసిస్టెంట్ అర్హత కలిగిన వారికి పదోన్నతి కల్పించారా అనే అంశంపై సభ్యులు ప్రశ్నించనున్నారు.
- వీఎంసీలోని రెవెన్యూ, ఎస్టేట్స్, పట్టణ ప్రణాళిక విభాగం, ప్రజారోగ్య విభాగంపై కోర్టుల్లో ఉన్న పెండింగ్ కేసులు, వాటి పూర్తి వివరాలపై చర్చ జరుగనుంది.
- ఇటీవల వచ్చిన బుడమేరు వరదపై చర్చ జరుగనుంది. వీఎంసీ ఎందుకు నగర ప్రజలను అప్రమత్తం చేయలేదు, బుడమేరు వరద నష్టం ఎంత, బాధితులకు అందించిన పరిహారం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వరద బాధితులను ఆదుకున్న సహాయంపై సభ్యులు ప్రశ్నించనున్నారు.

జీవన శైలి మార్పుతోనే వ్యాధులు

మాట్లాడుతున్న డాక్టర్ ప్రశాంతి

పటమట(విజయవాడతూర్పు): జీవన శైలిలో మార్పులతోనే అధికంగా మధుమేహం బారిన పడుతున్నారని మోహన్ డయాబెటీస్ మల్టీస్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి కన్సల్టెంట్ డాక్టర్ ప్రశాంతి అన్నారు. పటమటలోని స్టెల్లా కళాశాల్లో ఫుడ్ సైన్స్ టెక్నాలజీ, బయోటెక్నాలజీ ఆధ్వర్యంలో వరల్డ్ బయాటెక్ డే సందర్భంగా కళాశాలలో గురువారం సదస్సు జరిగింది. ఆమె మాట్లాడుతూ అసమతుల్యత ఆహారపు అలవాట్లు ప్రజలను రోగాల బారినపడేలా చేస్తోందన్నారు. మరో అతిథిగా పాల్గొన్న మాక్సివిజన్ ఐ ఆస్పత్రి కంటి వైద్యురాలు డాక్టర్ స్వాతి మాట్లాడుతూ.. డయాబెటిక్ వల్ల ముందుగా కంటి సమస్యలు పెరుగాయని, షుగర్ వ్యాధిని కంట్రోల్‌లో ఉంచి కంటి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే వ్యాధి తీవ్రతను తగ్గించేందుకు అవకాశముందన్నారు. ఈ సందర్భంగా కళాశాలలో హెల్తీ లైఫ్‌స్టైల్ క్లబ్‌ను ప్రారంభించారు. అనంతరం ఆరోగ్య అలవాట్లపై అవగాహన సంతకాలు సేకరించారు. లీనా క్వాడ్రస్ ఇంటర్ వైస్ ప్రిన్సిపాల్ స్వప్న వున్నాం, డిగ్రీ వైస్ ప్రిన్సిపాల్ ఉషా కుమారి, అధ్యాపకులు భవాని, కల్యాణి, డాక్టర్ సంధ్య, మాక్సివిజన్ హాస్పిటల్ సిబ్బంది డాక్టర్ మోహన్, డయబెటిక్ హాస్పిటల్ మేనేజర్ గాయత్రి పాల్గొన్నారు.

ఆకట్టుకున్న హెల్తీ రెసిపీస్ ఎక్స్‌పో

పిల్లలకు ఆహార పదార్థాలను వడ్డిస్తున్న తల్లులు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడతూర్పు): పౌష్టికాహారం తినేలా చిన్న వయసు నుంచే తల్లిదండ్రులు పిల్లలను అలవాటు చేయాలని లిటిల్ బ్రెయిన్స్ స్కూల్ డైరెక్టర్ ఫణి ప్రసాద్ ముక్తేవి చెప్పారు. స్థానిక సిద్ధార్థ నగర్‌లోని లిటిల్ బ్రెయిన్స్ స్కూల్ ఆవరణలో లిటిల్ కిచెన్ (రెసిపీస్ ఆఫ్ మదర్స్ లవ్) పేరుతో హెల్తీ రెసిపీస్ ఎక్స్‌పో కార్యక్రమం గురువారం పాఠశాల ఆవరణలో జరిగింది. విద్యార్థుల తల్లులు తయారు చేసిన వివిధ రకాల ఆహార పదార్థాలను స్కూల్ ఆవరణలో ప్రదర్శించారు. ప్రదర్శన అనంతరం విద్యార్థులకు ఆ ఆహార పదార్థాలను వడ్డించారు. తల్లులు తయారు చేసిన ఆహార పదార్థాలను విద్యార్థులు ఇష్టంగా తిన్నారు.

150కు పైగా ఆహార పదార్థాలు..

ఈ సందర్భంగా ఫణి ప్రసాద్ ముక్తేవి మాట్లాడుతూ.. పిల్లలకు రుచికరమైన ఆహార పదార్థాలను వివిధ రూపాల్లో చేసి తినిపించడం వల్ల వారు స్ట్రీట్ ఫుడ్, జంక్ ఫుడ్స్‌పై ఆసక్తి చూపరన్నారు. ఇంటిలో తయారు చేసిన ఆహార పదార్థాల ప్రాముఖ్యత పిల్లలకు తెలియజేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేశామని స్కూల్ ప్రిన్సిపాల్ సుధా ప్రవీణ చెప్పారు. చిరుధాన్యాలు, ఆకు కూరలు, అన్నం, పెరుగు, మరమరాలు, పండ్లు, కొబ్బరి, మొలకెత్తిన విత్తనాలు తదితర వాటితో సుమారు 150కు పైగా ఆహార పదార్థాలు తయారు చేశారు. విద్యార్థుల తల్లులు ఇంటి దగ్గర తయారు చేసి తీసుకువచ్చి ప్రదర్శించి విద్యార్థులకు రుచి చూపించారు. కార్యక్రమంలో పిల్లలతో పాటు ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు.

కరాటే జాతీయ పోటీలకు విజయవాడ క్రీడాకారులు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: స్కూల్ గేమ్స్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా(ఎస్‌జీఎఫ్‌ఐ) జాతీయ పోటీలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే రాష్ట్ర జట్టులో విజయవాడ క్రీడాకారులు చోటు దక్కించుకున్నారు. వీరిని జేకే గుజార్యో అకాడమీ నిర్వాహకులు జె.శ్రీనివాసులు గురువారం ఘనంగా సన్మానించారు. ఈ నెల 24, 25 తేదీల్లో అనంతపురంలో జరిగిన రాష్ట్ర స్థాయి పోటీల్లో స్థానిక క్రీడాకారులు టి.తేజశ్రీసాయి, డి.ముఖేష్‌రెడ్డి, కె.వసుధ, షేక్ అఫ్రిన్‌షహనాజ్, ఎస్.జెనిత్, టి.హర్షిత, ఆర్.పి.శౌర్య సత్తా చాటి పతకాలు సాధించడంతో పాటు రాష్ట్ర జట్టుకు ఎంపిక కావడం అభినందనీయమన్నారు. జాతీయ పోటీలకు అర్హత సాధించిన క్రీడాకారులు గత కొన్నేళ్లుగా జేకే గుజార్యో అకాడమీలో శిక్షణ పొందుతున్నారని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో కరాటే సీనియర్ క్రీడాకారులు మహేష్, సాయికుమార్, మధుసూదన రావు, దినేష్, నరసింహారెడ్డి పాల్గొన్నారు.

1న ఉచిత ఎముకల సాంద్రత పరీక్షలు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): నగరంలోని సీఎస్ఐ కాంప్లెక్‌లో ఉన్న వైష్ణవి ఆర్థో అండ్ పెయిన్ క్లినిక్ నందు డిసెంబర్ 1న ఉచిత ఎముకల సాంద్రత(బీఎండీ - బోన్ మినరల్ డెన్సిటీ) పరీక్షలు నిర్వహించనున్నట్లు ఎముకలు, కీళ్ల శస్త్ర చికిత్సా నిపుణులు డాక్టర్ కె.సుధాకర్ తెలిపారు. ఉదయం 9 నుంచి మధ్యాహ్నం 2 గంటల వరకు శిబిరం కొనసాగుతుందన్నారు. మరిన్ని వివరాలకు 99513 77754 నంబర్‌లో సంప్రదించాలని చెప్పారు.

పోలీస్ స్పోర్ట్స్, గేమ్స్ మీట్ ప్రారంభం

ఎన్టీఆర్ జిల్లా స్థాయి పోలీస్ స్పోర్ట్స్, గేమ్స్ మీట్-2024 విజయవాడలోని పోలీస్ పరేడ్ గ్రౌండ్‌లో గురువారం ప్రారంభమైంది. కబడ్డీ, వాలీబాల్, టగ్ ఆఫ్ వార్, హ్యాండ్ బాల్, బాస్కెట్ బాల్, త్రోబాల్, బ్యాడ్మింటన్, అథ్లెటిక్స్(డిస్కస్ త్రో, షార్ట్ పుట్, రన్నింగ్, రిలే) క్రీడాంశాల్లో పోటీలు నిర్వహించారు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

ఆదర్శప్రాయుడు.. మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే

పూలే చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న కార్పొరేటర్ అంబేద్కర్, నాయకులు

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): బడుగు బలహీన వర్గాలకు వెలుగు బాటను చూపిన మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే ఆదర్శప్రాయుడని 5వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ కలపాల అంబేద్కర్ అన్నారు. గుణదలలోని వైఎస్సార్ సీపీ కార్యాలయంలో జ్యోతిరావు పూలే వర్ధంతి కార్యక్రమం గురువారం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు ఆయనకు ఘన నివాళులర్పించారు. కలపాల అంబేద్కర్ మాట్లాడుతూ.. అట్టడుగు వర్గాల ప్రజలకు అండగా నిలిచిన జ్యోతిరావు పూలే ప్రజా నాయకుడని కొనియాడారు. పేదలకు విద్య ఎంతో అవసరమని ప్రోత్సహించిన మహనీయుడని పేర్కొన్నారు. నేటి తరం యువత ఆయనను అనుసరించి సంఘ సంస్కర్తలుగా ఎదగాలని ఆకాంక్షించారు. కార్యక్రమంలో 2వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ అంబడిపూడి నిర్మల కుమారి, నాయకులు చిత్రం లోకేష్, మట్టా ప్రసాద్, మోయిన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సిద్ధార్థలో ఘనంగా ఎన్‌సీసీ డే వేడుకలు

వేడుకలను ప్రారంభిస్తున్న మోహనరావు తదితరులు

విన్యాసాలు ప్రదర్శిస్తున్న ఎన్‌సీసీ క్యాడెట్లు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడతూర్పు): దేశభక్తి, నాయకత్వ లక్షణాలు, క్రమశిక్షణ పెంపొందడానికి ఎన్‌సీసీ ఎంతగానో దోహదం చేస్తోందని సిద్ధార్థ అకాడమీ ఎకడమిక్ అడ్వైజర్ మోహనరావు చెప్పారు. పీబీ సిద్ధార్థ కళాశాల ఆవరణలోని మైదానంలో ఎన్‌సీసీ డే సందర్భంగా వేడుకలు గురువారం జరిగాయి. కార్యక్రమానికి మోహనరావు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై ప్రారంభించి మాట్లాడారు. క్రమశిక్షణ అనేది జీవితంలో చాలా ముఖ్యమని, ఆ క్రమశిక్షణ ఎన్‌సీసీ ద్వారా విద్యార్థులకు అలవడుతుందన్నారు. కళాశాల డైరెక్టర్ వేమూరి బాబూరావు, ప్రిన్సిపాల్ ఎం.రమేష్ మాట్లాడుతూ.. ఎన్‌సీసీలో యువత చేరడం ద్వారా వారు శారీరకంగా, మానసికంగా ధృడంగా ఉంటారన్నారు. యుద్ధ ట్యాంకుల నమూనాలను ఎన్‌సీసీ క్యాడెట్లు తయారు చేసి ప్రదర్శించారు. యుద్ధంలో ఆర్మీ సైనికులు చేసే విన్యాసాలను ప్రదర్శించి ఆకట్టుకున్నారు. సెక్షన్ ఫార్మేషన్, బంకర్ బ్లాస్టర్, సర్జికల్ ఎటాక్ వంటి విన్యాసాలను ప్రదర్శించారు. ఎన్‌సీసీ కెప్టెన్ విజయ్, లెఫ్టినెంట్స్ రోహిణి, వెంకటేష్, క్యాడెట్ ఆఫీసర్ బాలాజీ ఈ విన్యాసాలను పర్యవేక్షించారు. ఎన్‌సీసీ విద్యార్థులు చేసిన విన్యాసాలు విద్యార్థులు, అధ్యాపకులను ఆకట్టుకున్నాయి.

గేట్స్ విరాట్ ఐఏఎస్ స్టడీ సర్కిల్ ప్రారంభం

బ్రోచర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న ఎమ్మెల్యే గద్దె, నిర్వాహకులు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): గేట్స్ ఆధ్వర్యంలో ఐఏఎస్ స్టడీ సర్కిల్‌ను విజయవాడలో ఏర్పాటు చేయటం అభినందనీయమని తూర్పు ఎమ్మెల్యే గద్దె రామ్మోహన్ అన్నారు. పటమటలోని గేట్స్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన విరాట్ ఐఏఎస్ కోచింగ్ స్టడీ సర్కిల్‌ను గురువారం ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. అందరికీ అందుబాటులో బీబీఏ, ఎంబీఏ కోర్సులు అందిస్తున్న గేట్స్ సంస్థ ఇప్పుడు యూపీఎస్సీ, ఏపీపీఎస్సీ వంటి కోచింగ్ ప్రారంభించి అనుభవజ్ఞులైన ఫ్యాకల్టీతో లాంగ్ టర్మ్‌లో శిక్షణ ఇవ్వటం అభినందనీయమన్నారు. సంస్థ డైరెక్టర్ పీబీఎస్ రామకృష్ణా రెడ్డి మాట్లాడుతూ 24 ఏళ్లుగా తాము శిక్షణ విభాగంలో పనిచేస్తున్నామని, తమ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో డిసెంబర్ 11వ తేదీ నుంచి శిక్షణ తరగతులు ప్రారంభిస్తామన్నారు. అనంతరం బ్రోచర్‌ను ఆవిష్కరించారు. కార్యక్రమంలో సంస్థ ఛైర్మన్ కిషన్‌బాబు, మెంటర్ మాగంటి కృష్ణప్రభ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హోరాహోరీగా క్రీడా పోటీలు

స్థానిక ఇందిరాగాంధీ మున్సిపల్ స్టేడియంలో అంతర్జాతీయ విభిన్న ప్రతిభావంతుల దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని గురువారం క్రీడా పోటీలు నిర్వహించారు. జూనియర్, సీనియర్ విభాగాల్లో నిర్వహించిన పోటీల్లో విభిన్న ప్రతిభావంతులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

గుండెపోటుతో ఐసీటీసీ కౌన్సిలర్ మృతి

మధురానగర్(విజయవాడసెంట్రల్): విధి నిర్వహణలో ఉన్న కొత్తపేట ఐసీటీసీ కౌన్సిలర్ రామ కోటేశ్వరరావు(48) గురువారం గుండెపోటుతో మృతి చెందారు. కొత్తపేట ఐసీటీసీ కౌన్సిలర్‌గా విధులు నిర్వహిస్తున్న రామ కోటేశ్వరరావు గురువారం యధావిధిగా విధులకు హాజరయ్యారు. ఈక్రమంలో గుండెపోటు రావటంతో ఒక్కసారిగా కుప్పకూలిపోయారు. దీంతో ఆరోగ్యకేంద్రం వైద్యులు హుటాహుటిన సీపీఆర్, ప్రథమ చికిత్స నిర్వహించారు. అయినప్పటికీ ఫలితం లేకపోవటంతో ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి తరలించారు. సమాచారం అందుకున్న జిల్లా అదనపు వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి డాక్టర్ జూపూడి ఉషా రాణి వైద్యులు, ఆరోగ్య సిబ్బందితో మాట్లాడి మెరుగైన వైద్యచికిత్స అందించాలని సూచించారు. ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో పరిస్థితి విషమించటంతో మృతి చెందారు. మృతదేహాన్ని ఆయన స్వగ్రామం ఫిరంగిపురం తీసుకువెళ్లారు. మృతునికి భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. ఆయన మృతికి విధి నిర్వహణలో వత్తిడి పెరగటం, ఎఫ్ఆర్ఎస్ కారణమంటూ కుటుంబ సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు. 20 ఏళ్లుగా కాంట్రాక్టు విధానంలో పనిచేస్తున్న రామకోటేశ్వరరావు కుటుంబాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని వైద్య సిబ్బంది కోరుతున్నారు.

క్లుప్తంగా

పటమటలో ఇంటింటి సర్వే

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ చేపట్టిన ఇంటింటి సర్వే జియో ట్యాగింగ్ ప్రక్రియ పటమటలో గురువారం జరిగింది. పటమటలోని 12వ డివిజన్‌లో అయ్యప్పనగర్ జరిగిన ఈ కార్యక్రమాన్ని డివిజన్ ప్రత్యేక అధికారి వశీంబేగ్ పరిశీలించి రెండు రోజుల్లో సర్వే ప్రక్రియ పూర్తి చేస్తామన్నారు. క్షేత్రస్థాయిలో ఇంటింటికీ వెళ్లి ఎన్‌పీసీఐ(నేషనల్ పేమెంట్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా)లో కొంతమంది అకౌంట్లు పనిచేయటంలేదని, దీన్ని పరిశీలించి పరిష్కరించేందుకు ఈ సర్వే ఉపయోగపడుతుందన్నారు. వార్డు సెక్రటేరియట్‌ల వారీగా ఈ ప్రక్రియ పూర్తి చేస్తున్నామని తెలిపారు.

ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో అప్రమత్తత అవసరం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో యువతకు అప్రమత్తత అవసరమని ఫైనాన్షియల్ వెల్‌నెస్ కోచ్, మూవీస్ సంస్థ ఫౌండర్ చిలుకూరి అజయ్‌కుమార్ అన్నారు. స్టెల్లా కళాశాలలో రెండు రోజులుగా జరుగుతున్న భావిభారత ఆర్థిక నాయకులు, యువత వర్క్‌షాప్ ముగింపు కార్యక్రమంలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. యువత పన్నుల విధానాలు, రిటైర్మెంట్ ప్లాన్, ఆర్థిక వ్యవహారాలు ప్రపంచ కరెన్సీ విలువలు-పెట్టుబడులు, వివిధ వడ్డీ రేట్లు తదితర అంశాలపై అవగాహన అవసరమని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో కరస్పాండెంట్ డాక్టర్ సిస్టర్ లీనా క్వాడ్రస్, డాక్టర్ సి.ఇన్నాసియా, అధ్యాపకులు కృష్ణ మనోహర్, పలువురు విద్యార్థినులు పాల్గొన్నారు.

విభిన్న ప్రతిభావంతులకు భోజనాల ఏర్పాటు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): అంతర్జాతీయ విభిన్న ప్రతిభావంతుల దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని జిల్లా దివ్యాంగుల సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో గురువారం ఐజీఎంసీ స్టేడియంలో క్రీడా పోటీలు నిర్వహించారు. ఈ పోటీల్లో జిల్లాలోని పలు ప్రాంతాలకు చెందిన విభిన్న ప్రతిభావంతులు ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా వారికి అన్న సంతర్పణ సమితి ట్రస్ట్ తమ వంతు సాయం అందించింది. అందులో భాగంగా క్రీడల్లో పాల్గొన్న 500 మందికి మధ్యాహ్న భోజనాలు ఏర్పాటు చేశారు. కార్యక్రమంలో ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడు గుండు దిలీప్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మద్యం సేవించి వాహనాలు నడిపిన 23 మందికి జరిమానా

విజయవాడస్పోర్ట్స్: మద్యం సేవించి వాహనాలు నడిపిన 23 మందికి రైల్వే కోర్టు న్యాయమూర్తి లెనిన్‌బాబు గురువారం జరిమానా విధించారు. విజయవాడ నగరంలో 4వ ట్రాఫిక్ పోలీసులు నిర్వహించిన తనిఖీల్లో మద్యం సేవించి మోటారు వాహనాలు నడుపుతున్న 23 మంది పట్టుబడ్డారు. అనంతరం పోలీసులు వీరిని కోర్టులో న్యాయమూర్తి వద్ద హాజరుపర్చారు. వీరిలో ముగ్గురికి ఒక్కొక్కరికి రూ.15 వేల చొప్పున, 20 మందికి ఒక్కొక్కరికి రూ.10 వేల చొప్పున జరిమానా విధించారు.

దేవకీ నందన వాసుదేవ చిత్రం యూనిట్ సందడి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): సూపర్ స్టార్ మహేష్‌బాబు మేనల్లుడు అశోక్ గల్లా నటించిన దేవకీ నందన వాసుదేవ చిత్రం విజయవంతమైన నేపథ్యంలో బెంజిసర్కిల్ సమీపంలోని ట్రెండ్‌సెట్ మాల్‌లో చిత్ర యూనిట్ గురువారం సందడి చేసింది. అనంతరం నిర్వహించిన విలేకరుల సమావేశంలో హీరో అశోక్ గల్లా మాట్లాడుతూ.. సెన్సేషనల్ హిట్ సాధించిన హనుమాన్ చిత్ర దర్శకుడు ప్రశాంత్ వర్మ అందించిన కథతో దర్శకుడు అర్జున్ జంధ్యాల ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించారన్నారు. థ్రిల్లర్ అంశాలు ప్రేక్షకులకు మధురానుభూతిని కలిగిస్తున్నాయని, తాము చేపట్టిన విజయ యాత్రకు ప్రేక్షకుల నుంచి విశేషమైన ఆదరణ లభిస్తోందని చెప్పారు. తొలుత గురునానక్ కాలనీలోని సూపర్‌స్టార్ కృష్ణ విగ్రహానికి అశోక్ గల్లా పూలమాలవేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం అభిమానులతో కలిసి బైక్ ర్యాలీలో ఆయన పాల్గొన్నారు.

మోకాళ్లపై వలంటీర్ల నిరసన

వలంటీర్ల వ్యవస్థను కొనసాగించాలని, తమకు ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చాలని వలంటీర్ల అసోసియేషన్, ఏఐవైఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో గురువారం విజయవాడలో నిరసన ప్రదర్శన చేపట్టారు. చిట్టినగర్ సొరంగం రోడ్డులోని విశ్వ బ్రాహ్మణ కళ్యాణ మండపం వద్ద నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో వలంటీర్లు మోకాళ్లపై నిలబడి వినూత్నంగా నిరసన తెలిపారు. వలంటీర్ల వ్యవస్థను కొనసాగిస్తూ 2.60 లక్షల మందికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఏపీ స్టేట్ వలంటీర్ల అసోసియేషన్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి లంకా గోవిందరాజులు, రాష్ట్ర కార్యదర్శి జి.మమత, రాజకుమార్, రమేశ్, అబ్దుల్, ఎ.మురళి, జి.వాణి తదితరులు పాల్గొన్నారు

– చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ)

పెంచలకోనలో చిరుత కలకలం

అటవీశాఖ అతిథి గృహం వద్ద రోడ్డుపై చిరుత

రాపూరు: శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లాలోని పెంచలకోనలో బుధవారం రాత్రి చిరుత పులి సంచరించడంతో కలకలం రేగింది. పెంచలకోనలోని అటవీశాఖ అతిథి గృహం సమీపంలో చిరుత పులి ఉండగా, పెనుశిల లక్ష్మీనరసింహ స్వామి దేవస్థాన ఉద్యోగి కారులో వెళుతూ హారన్ కొట్టడంతో అడవిలోకి వెళ్లిపోయింది. దేవస్థాన ఉద్యోగి తన ఫోన్‌లో చిరుతను వీడియో తీసి సోషల్ మీడియాలో పోస్టు చేశారు. పెంచలకోన అభయారణ్యం కావడంతో ఇక్కడ చిరుత పులులు ఉన్నాయని అటవీశాఖ అధికారులు ప్రకటించారు. ఇవి మంచి నీళ్ల కోసం రాత్రి సమయాల్లో రోడ్డుపైకి వస్తుంటాయని, ఇలా పలుమార్లు వచ్చి మళ్లీ అడవిలోకి వెళుతుంటాయని అధికారులు తెలిపారు. అందువల్ల ఎవరూ భయపడవద్దని శ్రీ పొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా అటవీశాఖ అధికారి మహబూబ్ బాషా చెప్పారు. అటవీశాఖ అతిథి గృహం వద్ద సిమెంట్ రోడ్డుకు సమీపంలో సత్రాలు, దేవస్థాన సిబ్బంది నివాసాలు ఉన్నాయన్నారు. చిరుత పులి సంచరించిందనే విషయం తెలియగానే అటవీశాఖ సిబ్బంది ఆ ప్రాంతంలో గాలింపు చర్యలు చేపట్టారని, దాని పాదముద్రలను బట్టి అడవిలోకి వెళ్లినట్లు గుర్తించామని వివరించారు.

'ఫెంగల్' దోబూచులాట!

- 30 సాయంత్రానికి సముద్రంలోనే కరైకాల్-మహాబలిపురం మధ్య బలహీనపడనున్న తీవ్ర వాయుగుండం
- నేటి నుంచి దక్షిణ కోస్తా, రాయలసీమకు భారీ వర్ష సూచన
- బలపడినట్లే బలపడి.. తీవ్ర వాయుగుండంగా బలహీనం
- షియర్ జోన్ కారణంగా నెమ్మదించిన తుపాను

సాక్షి, విశాఖపట్నం/సాక్షి, అమరావతి/సూళ్లూరుపేట రూరల్: నైరుతి బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన ఫెంగల్ తుపాను దాగుడుమూతలాడుతోంది. దీన్ని ట్రాక్ చేసేందుకు వాతావరణ శాఖ అధికారులు అష్టకష్టాలు పడుతున్నారు. ఇది బుధవారం సాయంత్రం నాటికి తీవ్ర వాయుగుండం నుంచి తుపానుగా మారినట్లే మారి కాస్త బలహీనపడిపోయింది. దీంతో ప్రస్తుతం తీవ్ర వాయుగుండంగానే కొనసాగుతోంది. మళ్లీ తుపానుగా బలపడే అవకాశాలున్నా.. ఎప్పుడనే దానిపై అంచనా వేయడం కష్టతరంగా మారుతోంది. తుపాను వ్యతిరేక శక్తిలా పనిచేస్తున్న బలమైన గాలులతో కూడిన షియర్ జోన్.. నైరుతి బంగాళాఖాతంలో కొనసాగుతుండటమే దీనికి కారణమని వాతావరణ శాఖ నిపుణులు చెబుతున్నారు. తుపానుకు వ్యతిరేక దిశలో ఇది కొనసాగుతుండటంవల్ల.. 48 గంటలు గడిచినా తీవ్ర వాయుగుండంగానే కొనసాగుతోందని.. ఈ కారణంగానే ఫెంగల్ ముందుకు కదల్లేకపోతోందని వారు అభిప్రాయపడుతున్నారు. మరోవైపు.. ఈ తీవ్ర వాయుగుండం గంటకు కేవలం 10 కిమీ వేగంతో నెమ్మదిగా కదులుతూ స్థిరంగా కొనసాగుతోంది. ప్రస్తుతం ఇది ట్రింకోమలికి 200 కిమీ, పుదుచ్చేరికి ఆగ్నేయంగా 410 కిమీ, చెన్నైకి దక్షిణాగ్నేయంలో 470 కిమీ దూరంలో కేంద్రీకృతమై ఉంది. ఈ తీవ్ర వాయుగుండం శుక్రవారం సాయంత్రానికి వాయుగుండంగా సముద్రంలోనే బలహీనపడనుందని అధికారులు చెబుతున్నారు. అనంతరం.. ఉత్తర వాయువ్య దిశగా కదులుతూ తీవ్ర అల్పపీడనంగా బలహీనపడుతున్న క్రమంలో.. ఉత్తర తమిళనాడు, పుదుచ్చేరి తీరాలైన కరైకల్, మహాబలిపురం మధ్య 30వ తేదీ ఉదయం తీరం దాటే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయని విశాఖ తుపాను హెచ్చరికల కేంద్రం అధికారులు, ఏపీ విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ రోణంకి కూర్మనాథ్ తెలిపారు. తీరం దాటే సమయంలో గంటకు 50-60 కిమీ.. గరిష్ఠంగా 70 కిమీ వేగంతో బలమైన ఈదురుగాలులు వీస్తాయని అధికారులు వెల్లడించారు. ఒకవేళ తుపానుగా బలపడితే మాత్రం గంటకు 65-75 కిమీ.. గరిష్ఠంగా 85 కిమీ వేగంతో గాలులు వీచే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయని.. సముద్రం అల్లకల్లోలంగా మారుతుందని హెచ్చరిస్తున్నారు. మత్స్యకారులు సముద్రంలోకి వేటకు వెళ్ళరాదని సూచించారు. లోతట్టు ప్రాంత ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలన్నారు.

నేటి నుంచి వర్షాలు..

ఇక దీని ప్రభావంతో రాష్ట్రంలో నేటి నుంచి వర్షాలు జోరందుకోనున్నాయి. ముఖ్యంగా నెల్లూరు, చిత్తూరు, ప్రకాశం, తిరుపతి జిల్లాల్లో భారీ నుంచి అతిభారీ వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నాయని అధికారులు తెలిపారు. అలాగే 30 నుంచి డిసెంబరు 2 వరకూ కోస్తాంధ్ర అంతటా విస్తారంగా తేలికపాటి నుంచి మోస్తరు వర్షాలు పడే అవకాశాలున్నాయన్నారు. భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో వరి కోతలు, ఇతర వ్యవసాయ పనుల్లో రైతులు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలన్నారు. మరోవైపు.. ఈఓఎస్-06, ఇన్‌శాట్-3డీఆర్ ఉపగ్రహాల సహాయంతో ఫెంగల్ తుపాను కదులుతున్న తీరుపై ఇస్రో అధికారులు ప్రభుత్వానికి ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం ఇస్తున్నారు.

గవర్నర్‌తో మాజీ రాష్ట్రపతి కోవింద్ భేటీ

మాజీ రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్ కోవింద్ సతీసమేతంగా గురువారం విజయవాడ వచ్చారు. రాజ్ భవన్‌లో రాష్ట్ర గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్‌ను కలిశారు. ఈ సందర్భంగా రామ్‌నాథ్ కోవింద్‌కు గవర్నర్ ఘనస్వాగతం పలికారు.

తల్లిని హత్య చేసిన కానిస్టేబుల్

- చిత్తూరులో ఘటన
- మద్యం మత్తులో ఘాతుకం
- తలను గోడకేసి కొట్టడంతో మెదడులో రక్తం గడ్డకట్టి కోమాలోకి
- మృత్యువుతో పోరాడి.. కన్నుమూసిన తల్లి

మృతురాలు వసంతమ్మ

నిందితుడు శంకర్

చిత్తూరు అర్బన్: నవమాసాలు మోసి, కని, పెంచిన తల్లిని ఓ కుమారుడు హత్య చేశాడు. మద్యం మత్తులో ఏం చేస్తున్నాడో తెలియని ఉన్మాదంలో తల్లిని కాలితో తన్నడంతో ఆమె పక్కటెముకలు విరిగిపోయాయి. తలను గోడకేసి కొట్టడంతో మెదడులో రక్తం గడ్డకట్టి అపస్మారక స్థితిలోకి వెళ్లిన ఆ తల్లి... మృత్యువుతో పోరాడుతూ ప్రాణాలు విడిచింది. చిత్తూరు నగరంలో చోటుచేసుకున్న ఈ హృదయ విదారక ఘటనకు సంబంధించిన వివరాలు... చిత్తూరు దుర్గానగర్ సమీపంలోని రోసీనగర్‌లో ఉంటున్న వసంతమ్మ (63)కు ఇద్దరు కుమారులు. భర్త పోలీసుశాఖలో హెడ్‌కానిస్టేబుల్‌గా పనిచేసి పదవీ విరమణ చేశారు. పెద్ద కొడుకు శంకర్ చిత్తూరు పోలీసు శాఖలో కానిస్టేబుల్‌గా, మరో కొడుకు జ్యోతికుమార్ ఓ ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తున్నారు. శంకర్ ప్రవర్తన నచ్చని తండ్రి బాలసుబ్రమణ్యం రెండేళ్ల క్రితం తన సోదరి ఊరికి వెళ్లిపోయి అక్కడే ఉంటున్నారు. పనిచేసిన స్టేషన్‌లో ఆరోపణలు రావడంతో శంకర్ కొన్నాళ్లుగా వేకెంట్ రిజర్వు (ఏఆర్)లో ఉన్నాడు. ఈక్రమంలో బుధవారం సాయంత్రం శంకర్ మద్యం మత్తులో తన తల్లితో గొడవకు దిగాడు. మద్యం తాగేందుకు డబ్బులివ్వాలని సతాయించాడు. తల్లితో మాటా మాటా పెరిగి వాగ్వాదానికి దిగాడు. ఒక్కసారిగా కోపానికిలోనైన శంకర్.. వసంతమ్మను చావ బాదాడు. తలను గోడకేసి కొట్టాడు. కింద పడేసి కాలితో తన్నుతూ, మొహంపై దాడి చేశాడు. ఒక్కసారిగా స్పృహతప్పిన వసంతమ్మ కిందపడిపోయింది. అప్పటికే కేకలు విన్న ఇరుగుపొరుగువాళ్లు ఆమెను హుటాహుటిన చిత్తూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలించారు. వైద్యులు పరీక్షల అనంతరం వసంతమ్మ మెదడులో రక్తం గడ్డకట్టిందని, కాలుతో తన్నడంతో పక్కటెముకలు విరిగినట్లు గుర్తించారు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి ఐసీయూలోనే ఉంచి వైద్యం అందించారు. ఈ క్రమంలో గురువారం మధ్యాహ్నం ఆమె మృతి చెందారు. వసంతమ్మ రెండో కుమారుడు జ్యోతికుమార్ ఇచ్చిన ఫిర్యాదుపై పోలీసులు తొలుత దాడి కేసు నమోదుచేసి, ఆపై హత్య కేసుగా మార్చారు. నిందితుడి కోసం గాలిస్తున్నట్లు సీఐ తెలిపారు.

నందీశ్వరుని విగ్రహం ధ్వంసం

వాకాడు: తిరుపతి జిల్లా వాకాడు మండలం తూపిలి గ్రామంలోని కామాక్షిదేవి సమేత బ్రహ్మలింగేశ్వర స్వామి దేవస్థానంలో బుధవారం అర్ధ రాత్రి గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు చోరీకి పాల్పడ్డారు. ఆలయ ప్రధాన అర్చకుడు పవన్ కుమార్ తెలిపిన వివరాల మేరకు.. ఆలయంలో గుప్త నిధులు ఉన్నాయన్న నెపంతో దుండగులు ఆలయంలోకి ప్రవేశించి నందీశ్వర విగ్రహాన్ని తవ్వేసి ధ్వంసం చేశారు. చివరకు ఎలాంటి గుప్తనిధులు లేకపోవడంతో ఆలయంలో ఉన్న ఆడియో ప్లేయర్ ఎత్తుకెళ్లినట్లు అర్చకుడు తెలిపారు. దీనిపై వాకాడు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసినట్లు ఆయన పేర్కొన్నారు.

వైభవంగా కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభం

రాత్రి చిన్నశేష వాహనంపై అమ్మవారి దర్శనం

ధ్వజారోహణం చేస్తున్న అర్చకులు

చంద్రగిరి: తిరుపతి జిల్లాలోని తిరుచానూరు శ్రీపద్మావతి అమ్మవారి కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలకు నాందిగా గురువారం ఉదయం ధ్వజారోహణ ఘట్టాన్ని నిర్వహించారు. డిసెంబర్ 6 వరకు అమ్మవారి బ్రహ్మోత్సవాలు జరగనున్నాయి. దీన్లోభాగంగా అమ్మవారిని సుప్రభాత సేవతో మేల్కొలిపి నిత్య కైంకర్యాలను నిర్వహించారు. అనంతరం చక్రత్తాళ్వార్, అమ్మవార్లతో పాటు గజచిత్రపటాన్ని తిరువీధుల్లో ఊరేగిస్తూ ఆలయానికి తీసుకొచ్చారు. ధ్వజస్తంభానికి తిరుమంజనం నిర్వహించారు. అనంతరం గజచిత్రపటాన్ని ధ్వజస్తంభంపై ఎగురవేసి ధ్వజారోహణం చేయడంతో తొమ్మిది రోజుల బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభమయ్యాయి. మధ్యాహ్నం ఆలయ ఆవరణలోని శ్రీకృష్ణ మండపంలో అమ్మవారికి స్నపన తిరుమంజనం కనుల పండువగా నిర్వహించారు. సాయంత్రం విద్యుత్ కాంతుల నడుమ శ్రీవారి దేవేరికి ఊంజల్ సేవను వైభవంగా నిర్వహించారు. తదుపరి శ్రీవారి పట్టపురాణి రాత్రి 7 గంటలకు చిన్నశేష వాహనంపై ఆశీనులై నాలుగు మాడ వీధులతో ఊరేగుతూ భక్తులను అనుగ్రహించారు. వాహన సేవలో భాగంగా శుక్రవారం ఉదయం పెద్దశేష వాహనం, రాత్రి హంసవాహనంపై భక్తులకు దర్శనమివ్వనున్నారు. తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతి అమ్మవారి కార్తీక బ్రహ్మోత్సవాలను పురస్కరించుకుని గురువారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరఫున దేవదాయశాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి అమ్మవారికి పట్టువస్త్రాలు సమర్పించారు.

తిరుమలకు చేరుకున్న సిట్ బృందం

తిరుమల: శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదం తయారీకి వినియోగించే నెయ్యి కల్తీపై కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటైన సీబీఐ సిట్ బృందం గురువారం శ్రీవారి లడ్డూ తయారీ పోటుకు చేరుకుంది. లడ్డూ తయారీ, నెయ్యి వినియోగం, పప్పు దినుసుల వినియోగం నాణ్యత తదితర వివరాలను అక్కడి వారిని అడిగి తెలుసుకుంది. అయితే దీనిపై టీటీడీ అధికారులకు ఎలాంటి సమాచారం లేదు.

మన్యం గజగజ

- గణనీయంగా తగ్గిన కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు
- గతేడాది కన్నా ఐదు డిగ్రీల తక్కువ నమోదు
- డుంబ్రిగూడలో 8.6 డిగ్రీలు..
- జి.మాడుగుల, జీకే వీధిలలో 8.7 డిగ్రీలు..
- తీవ్రంగా పెరిగిన చలిగాలులు, పొగమంచు

చింతపల్లి: మన్యంలో ఒక్కసారిగా ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. దట్టంగా పొగమంచు కురవడంతోపాటు శీతల గాలులు, చలి తీవ్రత పెరిగాయి. దీంతో మన్యం వాసులు గజగజ వణుకుతున్నారు. గురువారం డుంబ్రిగూడలో 8.6 డిగ్రీలు, జి.మాడుగుల, జీకే వీధిల్లో 8.7 డిగ్రీలు, హుకుంపేటలో 8.8 డిగ్రీల చొప్పున కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదైనట్లు చింతపల్లి ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం ఏడీఆర్ ఉష్ణోగ్రతల విభాగం నోడల్ అధికారి డాక్టర్ ఆళ్ల అప్పలస్వామి తెలిపారు. అదేవిధంగా అరకులోయలో 9.1, డిగ్రీలు, పెదబయలులో 9.5, చింతపల్లిలో 9.4, పాడేరులో 9.8, ముంచింగ్‌పుట్టులో 11.2, కొయ్యూరులో 13.3, అనంతగిరిలో 15.5 డిగ్రీలు చొప్పున కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదైనట్లు వివరించారు. వారం రోజులుగా కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు స్థిరంగా ఉన్నాయి. బుధవారం నుంచి ఈ ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. గత ఏడాది నవంబర్ 10, 12, 29, 30 తేదీల్లో 13 నుంచి 13.5 డిగ్రీలు మాత్రమే కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు నమోదయ్యాయి. ఈ ఏడాది డిసెంబర్ నెలలో నమోదయ్యే కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు ముందుగానే నమోదు కావడంతో మన్యం ప్రాంత ప్రజలు వణుకుతున్నారు. ఉదయం, సాయంత్రం వేళల్లో చలిగాలులు బాగా వీస్తున్నాయి. ఉదయం 9.30 గంటలు దాటే వరకు పొగమంచు వదలడం లేదు. పొగమంచు, చలి తీవ్రత వల్ల వాహనచోదకులు, విద్యార్థులు, పొలం పనులకు వెళ్లే రైతులు, కూలీలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

సామాన్య భక్తులకు ప్రాధాన్యం

మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి

మంత్రులు సుభాష్, ఆనం

తిరుమల: తిరుమలలో సామాన్య భక్తులకు దర్శనం కల్పించేలా టీటీడీ చర్యలు తీసుకుంటోందని దేవదాయశాఖ మంత్రి ఆనం రామనారాయణరెడ్డి తెలిపారు. ఆలయం వెలుపల మంత్రి మీడియాతో మాట్లాడారు. ప్రసాదాలు నాణ్యతగా ఉన్నాయన్నారు. పాలకమండలి పనితీరు బాగుందని భక్తులు చెబుతున్నారన్నారు. నైవేద్య సమర్పణలో ఎలాంటి తప్పిదాలు జరగకుండా ప్రత్యేక దృష్టి సారించామన్నారు. ప్రతి నెలా తిరుమలకు వచ్చి సౌకర్యాలను పర్యవేక్షిస్తామని చెప్పారు. ఆలయాలకు ధూపదీప నైవేద్యాలకు ఇచ్చే నగదును రూ.10వేలకు పెంచుతున్నామన్నారు. మొదటి విడతలో 5,400 ఆలయాలను రెన్యూవల్ చేశామని, కొత్త ఆలయాలకు కూడా స్క్రూట్నీ పూర్తయ్యాక నిధులు మంజూరు చేస్తామన్నారు. అంతకుముందు మంత్రి ఆనం శ్రీవారిని దర్శించుకున్నారు. మంత్రి వాసంశెట్టి సుభాష్ పాల్గొన్నారు.

తెలంగాణ పల్లెల్లో ఇథనాల్ చిచ్చు!

- ఇథనాల్ బ్లెండింగ్ పరిశ్రమలపై వ్యతిరేకత
- కాలుష్య కారక పరిశ్రమలు వద్దంటూ గ్రామీణుల ఆందోళన
- దిలావర్‌పూర్ యూనిట్ అనుమతులపై సర్కారు వెనక్కి

సాక్షి, హైదరాబాద్: పెట్రోలియం దిగుమతుల భారాన్ని తగ్గించుకోవడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన 'ఇథనాల్ బ్లెండింగ్ ప్రోగ్రామ్' తెలంగాణ పల్లెల్లో చిచ్చు పెడుతోంది. పెట్రోల్‌లో కలిపే ఇథనాల్ తయారీ యూనిట్ల ఏర్పాటుకు కేంద్రం పెద్ద ఎత్తున అనుమతులు ఇచ్చింది. చెరుకు నుంచి చక్కెర తీయగా మిగిలే మొలాసిస్, ధాన్యం నుంచి ఈ యూనిట్లు ఇథనాల్‌ను తయారు చేస్తాయి. కాలుష్యకారకమైన ఈ పరిశ్రమలు వద్దంటూ తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రజలు వీటి ఏర్పాటును వ్యతిరేకిస్తున్నారు. వీటివల్ల గాలి, నీరు కలుషితమై తమ ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుందని ప్రజలు పెద్ద ఎత్తున ఆందోళనలు చేపడుతున్నారు. ఏడాది క్రితం నారాయణపేట జిల్లా చిత్తనూరు ప్రజల నుంచి వ్యతిరేకత వ్యక్తంకాగా.. పోలీసులు అణచివేసినట్టుగా ఆరోపణలు ఉన్నాయి. తాజాగా నిర్మల్ జిల్లా దిలావర్‌పూర్‌లో ఇథనాల్ ఫ్యాక్టరీ నిర్మాణంపై స్థానికులు తీవ్ర స్థాయిలో ఆందోళనలు చేపట్టారు. దీంతో పనులు నిలిపివేస్తున్నట్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

28 సంస్థలకు అనుమతి

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2018లో నేషనల్ బయో ఫ్యూయల్ పాలసీని ప్రవేశపెట్టి, 2025-26 నాటికి మొలాసిస్ లేదా ధాన్యం నుంచి ఏటా 1,080 కోట్ల లీటర్ల ఇథనాల్‌ను ఉత్పత్తి చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. అందులో తెలంగాణకు 43 కోట్ల లీటర్ల ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా నిర్దేశించింది. ఈ యూనిట్లకు వడ్డీ రేటులో 4% నుంచి 50% వరకు రాయితీ ఇస్తామని ప్రకటించింది. తెలంగాణలో 31 సంస్థలు దరఖాస్తు చేసుకోగా, 2018 నుంచి 2022 మధ్య 28 సంస్థలకు కేంద్రం అనుమతి ఇచ్చింది. వీటిలో నారాయణపేట జిల్లా చిత్తనూరులో జూరాల ఆర్గానిక్ ఫార్మ్ ఒక్కటే ఉత్పత్తి ప్రారంభించింది. నేషనల్ బయో ఫ్యూయల్ పాలసీ కింద కేంద్రం ఇచ్చిన ఇథనాల్ యూనిట్ల అనుమతులతో తమకు సంబంధం లేదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వర్గాలు చెప్తున్నాయి. గతంలో ఉమ్మడి జాబితాలో ఉన్న ఐడీఆర్ యాక్ట్ కేంద్ర ప్రభుత్వ జాబితాలోకి వెళ్లిపోయింది. ఐడీఆర్ యాక్ట్ కేంద్ర జాబితాలోకి వెళ్లడాన్ని 16 రాష్ట్రాలు ఆమోదించగా.. తెలంగాణ, ఏపీ దూరంగా ఉన్నాయి. మరోవైపు ఇథనాల్ తయారీని ఉమ్మడి కోటాలో చేర్చి పర్యవేక్షణ బాధ్యతను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు అప్పగించాలని సుప్రీం కోర్టు పది రోజుల క్రితమే ఆదేశించింది. కానీ ఈ పరిశ్రమలకు నిర్మాణ అనుమతులు మాత్రమే రాష్ట్రం ఇస్తుందని, మిగతా అంశాలతో సంబంధం లేదని పరిశ్రమల శాఖ అధికారులు చెప్తున్నారు.

ఏక రూపం.. సుందర దృశ్యం

ఒకే రంగులో ఐదు సీతాకోకచిలుకలు కనువిందు చేశాయి. పాలపిట్టల్లా విహరించాయి. అల్లూరి సీతారామరాజు మన్యం జిల్లా, హుకుంపేట మండలం, కామయ్యపేటలో ఓ రైతుకె చెందిన పిప్పలమోడి, పసుపు అంతరపంటలో తొలుత ఓ సీతాకోకచిలుక పాలపిట్ట రంగులో దర్శనమిచ్చింది. దాని వెంటే మరో నాలుగు కూడా మొక్కలపై సందడి చేశాయి.

– సాక్షి, పాడేరు

నారా రామ్మూర్తినాయుడుకు ఘన నివాళి

హాజరైన సీఎం చంద్రబాబు, నారా లోకేశ్

తండ్రి కర్మక్రియలను నిర్వహిస్తున్న నారా రోహిత్, గిరీష్. చిత్రంలో సీఎం చంద్రబాబు తదితరులు

చంద్రగిరి: చంద్రగిరి మాజీ ఎమ్మెల్యే, సీఎం నారా చంద్రబాబునాయుడు సోదరుడు నారా రామ్మూర్తి నాయుడుకు సీఎం చంద్రబాబు, విద్యాశాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్, బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు దగ్గుబాటి పురందేశ్వరి, పలువురు మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు అంజలి ఘటించారు. అనారోగ్యంతో ఈ నెల 16వ తేదీన మృతి చెందిన రామ్మూర్తి నాయుడుకు గురువారం ఆయన స్వగ్రామం నారావారిపల్లిలో కర్మక్రియలను నిర్వహించారు. హిందూ సంప్రదాయ పద్ధతిలో నారా రోహిత్, నారా గిరీష్ రామ్మూర్తినాయుడుకు పిండ ప్రదానం చేశారు. సాయంత్రం 5 గంటలకు సీఎంతో పాటు ఆయన కుటుంబ సభ్యులు శ్రీశేషాచల లింగేశ్వర స్వామివారి ఆలయానికి చేరుకుని ప్రత్యేక పూజలను నిర్వహించి, స్వామి వారిని దర్శించుకున్నారు. అనంతరం కందులవారిపల్లిలో ఇటీవల అనారోగ్యంతో మృతి చెందిన టీడీపీ సీనియర్ నాయకుడు హరిహరచౌదరి కుటుంబ సభ్యులను పరామర్శించి, ధైర్యం చెప్పారు. అనంతరం గ్రామస్తులకు ప్రత్యేక విందు ఏర్పాటు చేశారు. రామ్మూర్తి నాయుడు అంత్యక్రియలకు హాజరైన సీఎం చంద్రబాబు శుక్రవారం తిరుగు ప్రయాణమై విజయవాడ చేరుకుంటారు.

ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ ఇంట్లో ఏసీబీ సోదాలు

రూ.50 కోట్ల ఆస్తులున్నట్టు ప్రాథమికంగా గుర్తింపు

సోదాలు చేస్తున్న ఏసీబీ డీఎస్పీ రమణమూర్తి, అధికారులు

టెక్కలి/అక్కిరెడ్డిపాలెం: శ్రీకాకుళం జిల్లా కోటబొమ్మాళి మండలం దంత గ్రామంలోని ల్యాబ్ టెక్నీషియన్ గొండు మురళి ఇంట్లో గురువారం ఏసీబీ అధికారులు సోదాలు నిర్వహించారు. బుడితి ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఎల్‌టీగా పనిచేస్తున్న మురళి ఆదాయానికి మించి ఆస్తులు కలిగి ఉన్నారనే ఫిర్యాదు మేరకు ఏసీబీ డీజీ అతుల్‌సింగ్ ఆదేశాలతో ఎస్పీ రజని పర్యవేక్షణలో మురళి నివాసం ఉంటున్న దంతతో పాటు కుటుంబ సభ్యులు నివాసముంటున్న లింగంనాయుడుపేట, బుడితి, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం తదితర చోట్ల ఏకకాలంలో సుమారు 50 మంది సిబ్బందితో సోదాలు చేసినట్లు డీఎస్పీ బీవీఎస్ఎస్ రమణమూర్తి వెల్లడించారు. ప్రాథమికంగా సుమారు 43 రకాలుగా ఆదాయానికి మించి ఆస్తులున్నట్లు గుర్తించినట్లు పేర్కొన్నారు. వివిధ రకాల ఆస్తుల పత్రాలు, బంగారం, వెండి తదితర ఆస్తులకు సంబంధించి సుమారు రూ.50 కోట్ల ఆస్తులు ఉన్నట్లు ప్రాథమికంగా గుర్తించినట్లు తెలిపారు. సోదాలు ఇంకా కొనసాగుతున్నాయని, పూర్తి వివరాలు తర్వాత వెల్లడిస్తామని చెప్పారు.

హిసార్-తిరుపతి మధ్య ప్రత్యేక వారాంతపు రైళ్లు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): ప్రయాణికుల రద్దీ దృష్ట్యా విజయవాడ మీదుగా హిసార్-తిరుపతి మధ్య ప్రత్యేక వారాంతపు రైళ్లు నడపనున్నట్లు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించారు. హిసార్-తిరుపతి ప్రత్యేక రైలు (04717) డిసెంబర్ 7, 14 (శనివారం) తేదీల్లో హిసార్‌లో బయలుదేరి మూడో రోజు తిరుపతి చేరుకుంటుంది. తిరుగు ప్రయాణంలో ఈ రైలు (04718) డిసెంబర్ 9, 16 (సోమవారం) తేదీల్లో తిరుపతిలో బయలుదేరి మూడో రోజు హిసార్ చేరుతుంది. విజయవాడ డివిజన్‌లో ఒంగోలు స్టేషన్‌కు ఈ ప్రత్యేక రైలుకు హాల్టింగ్ సదుపాయం కల్పించినట్లు అధికారులు తెలిపారు. రెండు మార్గాల్లో ఈ రైలు గూడూరు, నెల్లూరు, విజయవాడ, ఖమ్మం, వరంగల్, సిర్పూర్ కాగజ్‌నగర్, బల్లార్షా తదితర స్టేషన్లలో ఆగుతుంది.

యూపీఐ మోసాలు

దేశంలో యూపీఐ (యూనిఫైడ్ పేమెంట్స్ ఇంటర్‌ఫేస్) ఆధారిత మోసాలు ఇటీవలి కాలంలో బాగా పెరిగాయి. ఈ ఏడాది సెప్టెంబరు వరకు 6,32,000 ఫిర్యాదులు నమోదు కాగా.. ఏకంగా రూ.485 కోట్లు వినియోగదారులు నష్టపోయారు. 2022-23 నుంచి చూస్తే మొత్తం 27 లక్షల మంది రూ.2,145 కోట్లు నష్టపోయారు. ఇటీవలి కాలంలో యూపీఐ వినియోగం భారీగా పెరగడం కూడా ఇందుకు ప్రధాన కారణం. ఒక్క అక్టోబరు నెలలోనే.. 2016లో యూపీఐ వ్యవస్థ ప్రారంభించినప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు జరగనన్ని లావాదేవీలు జరిగాయి. రోజుకు 53.5 కోట్ల చొప్పున నెలలో మొత్తం 16.58 బిలియన్ల లావాదేవీలు జరగ్గా వాటి విలువ రూ.23.5 లక్షల కోట్లు.

సంవత్సరం	మోసాల సంఖ్య (లక్షల్లో)	నష్టపోయిన మొత్తం (రూ.కోట్లలో)
2022-23	7.25	573
2023-24	13.4	1,087
2024-25 (సెప్టెంబరు వరకు)	6.32	485

ఆధారం: కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ

బహుళ ఎఫ్‌ఐఆర్‌లపై కౌంటర్ వేయండి

రాంగోపాల్‌వర్మ పిటిషన్‌పై పోలీసులకు హైకోర్టు ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: సోషల్ మీడియా పోస్టులకు సంబంధించి పోలీసులు బహుళ ఎఫ్‌ఐఆర్‌లు నమోదు చేయడాన్ని సవాల్ చేస్తూ ప్రముఖ దర్శకుడు రాంగోపాల్‌వర్మ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ఈ వ్యాజ్యంపై విచారణ జరిపిన హైకోర్టు.. పూర్తి వివరాలతో కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని పోలీసులను ఆదేశించింది. తదుపరి విచారణను డిసెంబర్ 2కి వాయిదా వేస్తూ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బొప్పన వరాహ లక్ష్మీ నరసింహ చక్రవర్తి గురువారం ఉత్తర్వులిచ్చారు. అంతకుముందు వర్మ తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. ఒకే అంశానికి సంబంధించి పలు ఎఫ్‌ఐఆర్‌లు దాఖలు చేయడానికి వీల్లేదని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టమైన తీర్పులిచ్చిందన్నారు. ఇందుకు విరుద్ధంగా రాష్ట్ర పోలీసులు వ్యవహరిస్తున్నారని తెలిపారు. ప్రకాశం జిల్లా మద్దిపాడు పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసును ప్రధానంగా తీసుకుని.. మిగిలిన కేసుల్లోని ఫిర్యాదులను వాంగ్మూలాలుగా పరిగణించేలా ఆదేశాలివ్వాలని కోరారు. న్యాయమూర్తి స్పందిస్తూ.. పూర్తి వివరాలతో కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని పోలీసులను ఆదేశించారు.

రాఘవరెడ్డి ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్ కొట్టివేత

కడప అర్బన్/పెద్దాపురం/కాకుమాను: కడప ఎంపీ వైఎస్ అవినాష్‌రెడ్డి పీఏ రాఘవరెడ్డిపై నమోదైన కేసులో ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్‌ను మేజిస్ట్రేట్ గురువారం కొట్టివేశారు. సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్ట్ వర్రా రవీంద్రారెడ్డి వాంగ్మూలం మేరకు రాఘవరెడ్డిపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేసిన విషయం తెలిసిందే.

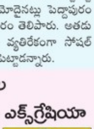
పోలీసుల అదుపులో వర్రా!

జనసేన నాయకుల ఫిర్యాదు మేరకు సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్ట్ వర్రా రవీంద్రరెడ్డిని పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నట్టు తెలిసింది. సోషల్ మీడియాలో డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్‌పై అనుచిత పోస్టులు పెట్టారంటూ జనసేన నాయకులు గుంటూరు జిల్లా పెదనందిపాడు పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో కడప వెళ్లిన పెదనందిపాడు పోలీసులు గురువారం రాత్రి రవీంద్రరెడ్డిని అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు విశ్వసనీయ సమాచారం.

సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్ట్‌పై కేసు

కాకినాడ జిల్లా పెద్దాపురం మండలంలోని మర్లావకి చెందిన సోషల్ మీడియా యాక్టివిస్ట్ పెద్దిస్వామిపై కేసు నమోదైనట్లు పెద్దాపురం ఎస్‌ఐ మౌనిక గురువారం తెలిపారు. అతడు చంద్రబాబు, లోకేశ్‌కు వ్యతిరేకంగా సోషల్ మీడియాలో పోస్టులు పెట్టాడన్నారు.

ఫార్మా మృతుల కుటుంబాలకు ఎక్స్‌గ్రేషియా

పరవాడ: పరవాడ ఫార్మా పరిధిలోని ఠాగూర్ ల్యాబ్‌లో జరిగిన ప్రమాదంలో మృతిచెందిన ఒక్కో కుటుంబానికి రూ.40 లక్షల చొప్పున నష్టపరిహారాన్ని రాష్ట్ర మంత్రి వాసంశెట్టి సుభాష్ ప్రకటించారు. ఈ నెల 26న జరిగిన దుర్ఘటనలో చికిత్స పొందుతూ అదే రోజు ఒకరు, గురువారం ఇంకొకరు మరణించడం దురదృష్టకరమన్నారు. సంస్థ యాజమాన్యంతో మాట్లాడి రూ.40 లక్షల పరిహారం ఇచ్చేందుకు ఒప్పందం జరిగిందని చెప్పారు.

డిజిటల్ అక్షరాస్యత..
వెనుకబాటులో యువత!

15-29 వయస్కుల్లో 28.5శాతం మాత్రమే ఇంటర్‌నెట్ సమర్థ వినియోగం

ఇంటర్‌నెట్ యాక్సిస్‌లో గ్రామీణుల వెనుకబాటు

నేషనల్ స్టాటిస్టికల్ ఆఫీస్ సమగ్ర వార్షిక మాడ్యులర్ సర్వేలో వెల్లడి

అధునాతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అందిపుచ్చుకోవడంలో దేశ యువత వెనుకబడుతోంది. డిజిటల్ అక్షరాస్యతలో 15–29 ఏళ్ల మధ్య వయస్కుల్లో కేవలం మూడింట ఒక వంతు కంటే తక్కువ మంది మాత్రమే ఇంటర్‌నెట్‌ను సమర్థంగా శోధిస్తున్నారు. ఇందులో ఈ-మెయిల్ పంపడం, పరిశీలించడం, ఆన్‌లైన్ లావాదేవీలకే పరిమితమవుతున్నారు. ఇది గణనీయమైన డిజిటల్ వెనుకంజను సూచిస్తోందని నేషనల్ స్టాటిస్టికల్ ఆఫీస్ (ఎన్ఎస్ఓ) తమ సమగ్ర వార్షిక మాడ్యులర్ 2022-23 (సీఏఎంఎస్) సర్వే స్పష్టం చేసింది. ఇంటర్‌నెట్ శోధన నాణ్యమైన విద్య, విజ్ఞానాన్ని ప్రతిబింబిస్తుందని నిపుణులు సైతం అభిప్రాయపడుతున్నారు.

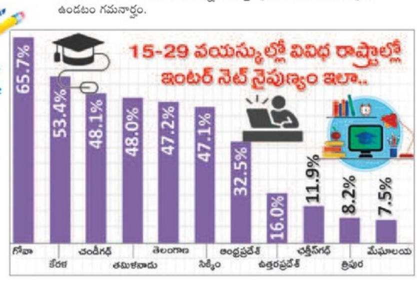
- సాక్షి, అమరావతి

స్వీయ అధ్యయనానికి ఇంటర్‌నెట్

విద్యార్థుల స్వీయ అధ్యయనానికి ఇంటర్‌నెట్ ఎంతగానో దోహదపడుతుందని విద్యావేత్తలు చెబుతున్నారు. విద్యా వెబ్‌సైట్లు, పరిశోధన పత్రాలు, ఆన్‌లైన్ లైబ్రరీల ద్వారా ప్రపంచ సమాచారాన్ని సేకరించుకునే విధానం విద్యార్థులకు తెలియాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని సూచిస్తున్నారు. సంప్రదాయ అభ్యాసానికి అనుబంధంగా ఇంటర్‌నెట్ యాక్సెస్ ఉండటంతో.. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, నిపుణుల మధ్య సహకారాన్ని సులభతరం చేస్తోందని పేర్కొంటున్నారు. డిజిటలైజేషన్, డిజిటల్ స్కిల్స్‌లో ప్రావీణ్యం ఉన్న విద్యార్థులకు జాబ్ మార్కెట్‌లో ప్రాధాన్యం పెరుగుతోందని చెబుతున్నారు.

గోవా ముందంజ.. మేఘాలయ వెనుకంజ

దేశంలోని విద్యార్థుల్లో డిజిటల్ సామర్థ్యాల లేమిని సర్వే నొక్కి చెప్పింది. ఇది పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని బహిర్గతం చేసింది. పట్టణ ప్రాంతంలోని పురుషులు డిజిటల్ ప్రావీణ్యంలో అగ్రగామిగా ఉండగా, గ్రామీణ మహిళలు చాలా వెనుకంజలో ఉన్నారు. ఈ నివేదిక ప్రకారం 15–24 వయస్కుల్లో 26.8శాతం, 15–29 వయస్కుల్లో 28.5 శాతం, 15 ఏళ్ల పైబడిన వారిలో 25 శాతం మాత్రమే ఆన్‌లైన్‌లో సమాచారాన్ని సమర్థంగా శోధించగలుగుతున్నారు. 15–29 వయస్కుల్లో స్త్రీలు కేవలం 14.5 శాతం మాత్రమే ఇంటర్‌నెట్‌లో శోధన, ఈ–మెయిల్, ఆన్‌లైన్ లావాదేవీలు చేస్తున్నారు. డిజిటల్ అక్షరాస్యతలో గోవా, కేరళ మెరుగ్గా ఉంటే మేఘాలయ, త్రిపుర అత్యంత పేలవ ప్రదర్శన కనబరిచాయి. ఇంటర్‌నెట్ శోధన, ఈ–మెయిల్, ఆన్‌లైన్ లావాదేవీలు నిర్వహించగల 15–29 వయసు కలిగిన విద్యార్థుల జాతీయ సగటు 28.5శాతం ఉంది. ఈ పనులు చేయడంలో 65.7 శాతంతో గోవా అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. ఆ తర్వాత 53.4 శాతంతో కేరళ, 48 శాతంతో తమిళనాడు, 47.2శాతంతో తెలంగాణ, 32.5 శాతంతో ఏపీ ఉన్నాయి. ఉత్తరప్రదేశ్‌లో 16శాతం మాత్రమే ఉండటం గమనార్హం.

ఆరోగ్య శాఖకు అవినీతి జబ్బు

డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల్లో ప్రతి పనికీ ఓ రేటు

- వైద్యులు, నర్సులు, ఉద్యోగులను పీడిస్తున్న కొందరు అధికారులు
- సెలవులు, ఎస్ఆర్, ఇంక్రిమెంట్.. దేనికైనా లంచం ఇవ్వాల్సిందే
- పనిని బట్టి రూ.3,000 నుంచి రూ.15 వేలు వసూలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో వైద్య, ఆరోగ్య శాఖకు అవినీతి రోగం పట్టుకుంది. లంచాలు మరిగిన కొందరు అధికారులు సొంత శాఖ ఉద్యోగులనే డబ్బు కోసం వేధింపులకు గురిచేస్తున్న వ్యవహారం ఆ శాఖలో పెద్ద దుమారాన్ని రేపుతోంది. ముఖ్యంగా కొన్ని డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయాల్లో ఇంక్రిమెంట్లు, సెలవులు, ఎస్ఆర్ ప్రారంభానికి.. ఇలా ప్రతి పనికీ రేటు కట్టి మరీ తమ రక్తాన్ని జలగల్లా పీలుస్తున్నారని వైద్యులు, నర్సులు, ఇతర ఉద్యోగులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. లంచం ఇవ్వకుంటే నెలల తరబడి ఫైళ్లను తొక్కిపెడుతున్నారని వాపోతున్నారు. లంచాల వ్యవహారంపై విసిగిపోయిన అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలోని కొందరు వైద్యులు ఏకంగా మెడికల్ ఆఫీసర్ల వాట్సప్ గ్రూప్‌లోనే అవినీతి తంతును బహిర్గతం చేసినట్టు తెలిసింది. ప్రసూతి సెలవుల ఆమోదానికి రూ. 3 వేలు, మాజీ ఉద్యోగుల ఇంక్రిమెంట్లకు రూ. 4 వేలు, ఎస్ఆర్ ప్రారంభించడానికి రూ. 5 వేలు ఇలా ప్రతి పనికీ డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయంలో ఓ రేటు ఖరారు చేశారని ఆరోపించారు. ఇక ప్రొబేషన్ డిక్లరేషన్‌కు రూ. 15 వేలు, మెడికల్ రీయింబర్స్‌మెంట్ బిల్లులకు రూ. 2 వేల నుంచి రూ.15 వేలు ఇస్తే కానీ ఫైళ్లు ముందుకు కదలడంలేదని, ఈ అవినీతి దందాకు అడ్డుకట్ట పడాలన్న మెసేజ్‌లు జిల్లా వైద్య శాఖలో కలకలంరేపాయి. దీంతో ఉలిక్కిపడ్డ జిల్లా స్థాయి అధికారి మెసేజ్‌లు పెట్టిన మెడికల్ ఆఫీసర్లకు ఫోన్ చేసి తన కార్యాలయానికి వస్తే మాట్లాడుకుందామని బ్రతిమాలుకున్నట్టు సమాచారం. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దాదాపు అన్ని జిల్లాల్లోనూ ఇవే పరిస్థితులు ఉన్నాయని వైద్యులు చెబుతున్నారు. వసూళ్లకు పాల్పడుతున్న కొందరు డీఎంహెచ్‌వో, డీసీహెచ్ఎస్‌లకు కార్యాలయాల్లో పనిచేస్తున్న ఏవో, క్లర్కులు, కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు మధ్యవర్తులుగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఆరోపిస్తున్నారు. వైద్య శాఖ ఉద్యోగి ఒకరు మెడికల్‌గా అన్‌ఫిట్ అవడంతో నిబంధనల ప్రకారం కుమారుడికి కారుణ్య నియామకం కింద ఉద్యోగం ఇవ్వడానికి ఫైల్‌ను కలెక్టర్‌కు పంపడానికి చిత్తూరు డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయంలో రూ.లక్షలు వసూలు చేశారు. ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో బెడ్‌ల సామర్థ్యం ఆధారంగా రిజిస్ట్రేషన్, రెన్యువల్‌కు బెడ్‌కు రూ. వెయ్యి చొప్పున వసూళ్లకు పాల్పడుతున్నారు.

అనధికారికంగా డిప్యుటేషన్లు

ఉన్నతాధికారుల అనుమతుల్లేకుండా జిల్లాల్లో అనధికార డిప్యుటేషన్‌ల్లోనూ డీఎంహెచ్‌వోలపై ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. అనంతపురం జిల్లాలో 20 మందికిపైగా ఉద్యోగులు డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయంలో డిప్యుటేషన్‌పై పనిచేస్తున్నట్లు అధికారులకు ఫిర్యాదులందాయి. పనిచేయాల్సిన చోట కాకుండా జిల్లా కేంద్రంలో కొనసాగడానికి వీరు పెద్ద ఎత్తున ఓ ఉన్నతాధికారికి లంచాలు ముట్టజెప్పినట్టు విమర్శలు వచ్చాయి. దీనిపై ఉన్నతాధికారులు విచారణకు ఆదేశించారు. గుంటూరు డీఎంహెచ్‌వో ఆఫీస్‌లోనూ అధికారుల అనుమతుల్లేకుండానే కొందరు శాశ్వత, కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు డిప్యుటేషన్‌పై కొనసాగుతున్నారు. అర్బన్ పీహెచ్‌సీల్లో తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పనిచేసే డేటా ఎంట్రీ ఆపరేటర్లు,చిరుద్యోగులను క్లర్కులుగా కొనసాగిస్తూ వారి ద్వారా అక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారు.

విద్యలో సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టిన మహనీయుడు

మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలేకు వైఎస్ జగన్ ఘన నివాళి

జ్యోతిరావు పూలే చిత్రపటానికి పుష్పాంజలి ఘటించి నివాళులర్పిస్తున్న వైఎస్ జగన్

సాక్షి, అమరావతి: విద్యలో సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టిన మహనీయుడు మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే అని మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కొనియాడారు. ఆ మహనీయుడి వర్ధంతి సందర్భంగా గురువారం తాడేపల్లిలోని తన నివాసంలో మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే చిత్రపటానికి వైఎస్ జగన్ పుష్పాంజలి ఘటించి నివాళులర్పించారు. అలాగే సోషల్ మీడియా వేదిక 'ఎక్స్'లో కూడా పోస్టు చేశారు. 'స్త్రీలకు విద్య ఎందుకు? అని అంటున్న రోజుల్లో స్త్రీల కోసం పాఠశాలను ప్రారంభించి.. వారికి విద్యాబుద్ధులు నేర్పించిన గొప్ప సంఘ సంస్కర్త మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే. విద్యలో సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టిన ఆ మహనీయుడి వర్ధంతి సందర్భంగా నివాళులు' అంటూ వైఎస్ జగన్ ట్వీట్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీలు లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, ఆర్.రమేశ్ యాదవ్, మాజీ మంత్రులు జోగి రమేశ్, విడదల రజిని, మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర కార్యదర్శి అంకంరెడ్డి నారాయణమూర్తి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో ఘనంగా పూలే వర్ధంతి

మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే విగ్రహానికి పూలదండ వేసి నివాళులర్పిస్తున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

సాక్షి, అమరావతి: బడుగు, బలహీనవర్గాల అభ్యున్నతికి జీవితాంతం కృషి చేసిన మహోన్నత మూర్తి మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే అని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు కొనియాడారు. పూలే వర్ధంతి కార్యక్రమాన్ని తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో గురువారం ఘనంగా నిర్వహించారు. బీసీ సెల్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, ఎమ్మెల్సీ ఆర్.రమేశ్‌యాదవ్, మాజీ మంత్రి జోగి రమేశ్ తదితరులు పూలే విగ్రహానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. రమేశ్‌యాదవ్, జోగి రమేశ్ మాట్లాడుతూ.. 'ఆనాడు బలహీనవర్గాల అభ్యున్నతి కోసం జ్యోతిరావు పూలే అహర్నిశలు కృషి చేశారు. ఆయన ఆశయాలను ఆచరణలో పెడుతూ.. బీసీలను బ్యాక్‌బోన్ క్లాస్‌లుగా గుర్తించిన ఘనత వైఎస్ జగన్‌కు దక్కుతుంది. బీసీలకు సామాజిక న్యాయం అందించాలనే లక్ష్యంతో.. వైఎస్ జగన్ తన ఐదేళ్ల పాలనలో బీసీలకు పెద్దపీట వేశారు. కేబినెట్‌లో 17 మంత్రి పదవులు బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీలకు ఇవ్వడంతో పాటు బీసీ కార్పొరేషన్లు ఏర్పాటు చేసి ప్రతి కులానికీ ప్రాతినిధ్యం కల్పించారు.' అని అన్నారు. ఎమ్మెల్సీ లేళ్ల అప్పిరెడ్డి, లిడ్‌క్యాప్ మాజీ చైర్మన్ రాజశేఖర్, వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు నారాయణమూర్తి, ఎ.రవిచంద్ర, కొమ్మూరి కనకరావు, రామకృష్ణ, రామచంద్ర, బూదల శ్రీనివాసరావు పాల్గొన్నారు.

సమాజానికి పూలే అందించిన సేవలు ఎనలేనివి

సీఎస్ నీరబ్‌కుమార్ ప్రసాద్

సాక్షి, అమరావతి: సమాజానికి మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే అందించిన సేవలు ఎనలేనివని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి(సీఎస్) నీరబ్ కుమార్ ప్రసాద్ కొనియాడారు. జ్యోతిరావు పూలే వర్ధంతి సందర్భంగా గురువారం రాష్ట్ర సచివాలయంలో పూలే చిత్రపటానికి పుష్పాంజలి ఘటించి నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా సీఎస్ మాట్లాడుతూ.. అంటరానితనం, కుల వ్యవస్థ నిర్మూలన, మహిళలు, అణగారిన కులాల ప్రజలకు విద్యను అందించడంలో జ్యోతిరావు పూలే చేసిన కృషి ఎనలేనిదన్నారు. ఉన్నతాధికారులు ఎం.రవిచంద్ర, రాజమౌళి, ప్రద్యుమ్న, ఎస్.సురేశ్ కుమార్, పి.భాస్కర్ పాల్గొన్నారు.

4న కేబినెట్ సమావేశం

సాక్షి, అమరావతి: సీఎం అధ్యక్షతన వచ్చే నెల 4న ఉదయం 11 గంటలకు సచివాలయంలోని మొదటి బ్లాక్‌లో రాష్ట్ర మంత్రివర్గ సమావేశం జరగనుంది. ఈ మేరకు సీఎస్ నీరబ్ కుమార్ ప్రసాద్ గురువారం ఆదేశాలు జారీ చేశారు. మంత్రివర్గ సమావేశానికి తీసుకెళ్లాల్సిన ప్రతిపాదనలను డిసెంబర్ 2న సాయంత్రం 4 గంటల్లోగా సాధారణ పరిపాలన శాఖ కేబినెట్ విభాగానికి పంపించాలని అన్ని శాఖలను సీఎస్ ఆదేశించారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీల సమావేశం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: పార్లమెంట్ ఉభయ సభలు గురువారం వాయిదా పడిన నేపథ్యంలో వైఎస్సార్‌సీపీకి చెందిన రాజ్యసభ, లోక్‌సభ ఎంపీలు సమావేశమయ్యారు. రాజ్యసభ సభ్యుడు వైవీ సుబ్బారెడ్డి, విజయసాయిరెడ్డి, పిల్లి సుభాష్ చంద్రబోస్, మేడా రఘునాథ్‌రెడ్డి, అయోధ్య రామిరెడ్డి, గొల్ల బాబురావు, లోక్‌సభ ఎంపీలు గురుమూర్తి, తనూజరాణిలు భేటీఅయ్యి సభలో వ్యవహరించాల్సిన తీరు, లేవనెత్తాల్సిన అంశాలపై చర్చించారు.

ఐదేళ్లలో అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫండ్ (సీఎస్ఆర్) నిధులతో ఐదేళ్లలో ఏపీలో అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టినట్లు కేంద్ర సహాయ మంత్రి సురేష్ గోపి తెలిపారు. గత ఐదేళ్లలో ప్రభుత్వరంగ చమురు సంస్థలు సీఎస్ఆర్ కింద ఏపీలో ఖర్చు చేసిన నిధుల వివరాలు తెలపాలని తిరుపతి ఎంపీ గురుమూర్తి లోక్‌సభలో లిఖితపూర్వకంగా అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రి బదులిచ్చారు. అలాగే, భారతమాల పరియోజన పథకంలో భాగంగా నిర్మించే ప్రాజెక్టులకు రూ.9,589కోట్లు ఖర్చు చేసినట్లు లోక్‌సభలో అరకు ఎంపీ డాక్టర్ తనూజరాణి లిఖితపూర్వకంగా అడిగిన ప్రశ్నకు మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ బదులిచ్చారు.

రైల్వే జోన్‌లో కేకే లైన్ కూడా ఉండాల్సిందే

వైఎస్సార్‌సీపీ విశాఖ జిల్లా అధ్యక్షుడు గుడివాడ అమర్‌నాథ్

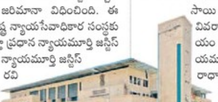
దాబాగార్డెన్స్ (విశాఖపట్నం): వాల్తేరు రైల్వే జోన్‌లో కొత్తవలస – కిరండూల్ (కేకే) లైన్ కూడా ఉండాల్సిందేనని వైఎస్సార్‌సీపీ విశాఖ జిల్లా అధ్యక్షుడు గుడివాడ అమర్‌నాథ్ స్పష్టం చేశారు. వాల్తేర్ డివిజన్‌కు అత్యధిక ఆదాయాన్ని ఇచ్చే కేకే లైన్ గుండెకాయ వంటిదని చెప్పారు. ఆయన గురువారం ఇక్కడ మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. కేకే లైన్ లేకుండా రైల్వే జోన్ ఇస్తామంటే కుదరదని అన్నారు. ఈ లైన్‌ను బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలకు ఇస్తామంటే సహించేదిలేదని చెప్పారు. అన్ని పార్టీలు ఏకమై వైఎస్ జగన్‌పై తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నాయని అన్నారు. జగన్‌పై చేసిన ఆరోపణలన్నింటినీ కోర్టులు కొట్టివేస్తున్నాయని తెలిపారు.

సామూహిక కేసులపై పిల్ కొట్టేసిన హైకోర్టు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వాన్ని, ప్రభుత్వ పెద్దలను విమర్శిస్తూ సోషల్ మీడియాలో పోస్టులు పెడుతున్న వారిపై సుప్రీం కోర్టు తీర్పునకు విరుద్ధంగా పోలీసులు ఎడాపెడా కేసులు నమోదు చేస్తున్నారని, ఈ విషయంలో పోలీసులపై విచారణకు ఆదేశించాలని కోరుతూ పాత్రికేయుడు పోలా విజయ్ బాబు దాఖలు చేసిన ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యాన్ని (పిల్) హైకోర్టు కొట్టేసింది. కేసుల నమోదుపై అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తూ పిల్ దాఖలు చేయడాన్ని తప్పుపట్టింది. ఇది రాజకీయ ప్రేరిత వ్యాజ్యమని తెలిపింది. ఇందుకు గాను విజయ్‌బాబుకు కోర్టు ఖర్చుల కింద రూ.50వేలు జరిమానా విధించింది. ఈ మొత్తాన్ని నెలలో రాష్ట్ర న్యాయసేవాధికార సంస్థకు చెల్లించాలని ఆదేశిస్తూ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ ఠాకూర్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ చీమలపాటి రవి ధర్మాసనం ఇటీవల తీర్పు చెప్పారు.

మేరుగు నాగార్జున పిటిషన్‌పై విచారణ 11కు వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: ఓ మహిళ ఫిర్యాదు మేరకు తనపై దాఖలు చేసిన కేసును కొట్టేయాలంటూ మాజీ మంత్రి మేరుగు నాగార్జున దాఖలు చేసిన వ్యాజ్యంపై విచారణను హైకోర్టు డిసెంబరు 11కు వాయిదా వేసింది. మేరుగు నాగార్జున, మరొకరిపై తాను చేసిన ఆరోపణలన్నీ అసత్యాలని ఫిర్యాదుదారైన పద్మావతి అఫిడవిట్ దాఖలు చేసినందున ఆమె స్టేట్‌మెంట్‌ను రికార్డ్ చేయాలని మేజిస్ట్రేట్ ముందు పిటిషన్ వేశామని పోలీసులు గురువారం హైకోర్టుకు నివేదించారు. స్టేట్‌మెంట్‌ను రికార్డ్ చేసిన తరువాత ఈ కేసును ఏం చేయాలో నిర్ణయిస్తామని పోలీసుల తరఫున అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ సాయి రోహిత్ వివరించారు. పూర్తి వివరాలు సమర్పించేందుకు సమయం కోరారు. దీంతో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ వక్కలగడ్డ రాధాకృష్ణ కృపాసాగర్ ఈ పిటిషన్‌పై విచారణను వాయిదా వేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

కౌంటర్ దాఖలుకు సీఐడీకి గడువు పెంపు

విద్యాసాగర్ పిటిషన్‌పై విచారణ 3కి వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: సినీ నటి కాదంబరి జత్వానీ ఫిర్యాదు మేరకు నమోదైన కేసులో బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ వ్యాపారవేత్త కుక్కల విద్యాసాగర్ దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌లో కౌంటర్ దాఖలు చేసేందుకు సీఐడీకి హైకోర్టు గడువు పొడిగించింది. అలాగే కౌంటర్ దాఖలు చేసేందుకు జత్వానీకి కూడా అనుమతినిచ్చింది. తదుపరి విచారణను డిసెంబర్ 3వ తేదీకి వాయిదా వేసింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి డాక్టర్ జస్టిస్ వక్కలగడ్డ రాధాకృష్ణ కృపాసాగర్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

రైతులకు ప్రభుత్వం సహకరించడం లేదు

- కుంటి సాకులతో ధాన్యాన్ని వెనక్కి పంపుతున్నారు
- దళారులకు బస్తా రూ.1,300 నుంచి రూ.1400కు అమ్ముకోవాల్సిన దుస్థితి
- ప్రభుత్వం తరఫున ఎవరూ రాలేదు
- మంత్రి నాదెండ్ల ఎదుట సమస్యలను ఏకరవు పెట్టిన రైతులు

రైతులతో మాట్లాడుతున్న మంత్రి నాదెండ్ల

గుడ్లవల్లేరు/పామర్రు/గూడూరు(పెడన)/గుడివాడ రూరల్: ధాన్యం కొనుగోళ్లపై సమస్యలు తెలుసుకునేందుకు గురువారం పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి నాదెండ్ల మనోహర్ కృష్ణాజిల్లాలోని పలు మండలాల్లో పర్యటించగా రైతులు సమస్యలను ఏకరవు పెట్టారు. తుపాను గండం నుంచి బయటపడాలని ధాన్యాన్ని కొనుగోలు కేంద్రాలకు తీసుకెళితే... అక్కడ గోనె సంచులు లేవని సిబ్బంది నిర్లక్ష్యంగా సమాధానమిస్తున్నారని, మిల్లర్లు తేమ శాతం ఎంత చెబితే... అంతమేరకు కట్ చేసి తమకు రావాల్సిన ధాన్యం సొమ్ములో కోత విధిస్తున్నారని గుడ్లవల్లేరు మండలంలోని రైతులు ఫిర్యాదు చేశారు. ఎంటీయూ 1262 రకం ధాన్యాన్ని మిల్లర్లు తీసుకోవడం లేదని పామర్రు మండలంలోని కనుమూరు, కొండాయపాలెం, అడ్డాడ గ్రామాల్లోని రైతులు ఫిర్యాదు చేశారు. ధాన్యం విక్రయించడంలో తమకు ప్రభుత్వం సహకరించడం లేదని గూడూరు మండలం, తరకటూరు రైతులు మంత్రికి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. టీడీపీకి చెందిన మాజీ పీఏసీఎస్ అధ్యక్షుడు కాట్రగడ్డ కృష్ణ మాట్లాడుతూ ధాన్యం సేకరణలో ప్రభుత్వం రైతులకు సహకరించడం లేదని, తాను కూడా బస్తా రూ.1400 చొప్పున మిల్లర్లకు విక్రయించాల్సి వచ్చిందని చెప్పారు. ప్రభుత్వం తరఫున రైతుల దగ్గరకు ఏ అధికారీ రాలేదని, తనతో పాటుగా ఇక్కడి రైతులంతా బస్తా రూ.1300 నుంచి రూ.1400కు దళారులకు అమ్ముకున్నట్టు తెలిపారు. మరో రైతు అయ్యప్ప మాట్లాడుతూ.. తనకు 20 ఎకరాల పొలం ఉందని, పంట కోశాక రైతు సేవా కేంద్రానికి తీసుకెళ్లినా ఫలితం లేదని, ఆర్ఎస్‌కేలో సాంకేతిక సిబ్బంది లేరంటూ పంట వెనక్కి పంపారని, గత్యంతరం లేక పది ఎకరాల్లోని పంట దళారులకు బస్తా రూ.1400 చొప్పున అమ్మినట్టు మంత్రికి వివరించారు. మంత్రి నాదెండ్ల మాట్లాడుతూ వాతావరణంలో మార్పుల దృష్ట్యా 40 రోజుల్లో చేపట్టాల్సిన ధాన్యం కొనుగోళ్ల ప్రక్రియను 4 రోజుల్లో చేపట్టేలా చర్యలు తీసుకున్నామని, 24 శాతం తేమ ఉన్న ధాన్యాన్ని కూడా కొనుగోలు చేసేలా రైస్ మిల్లర్లను ఆదేశించినట్లు తెలిపారు.

టిడ్కో లబ్ధిదారుల నిధుల దుర్వినియోగంపై కమిటీ

సాక్షి, అమరావతి: టిడ్కో ఇళ్ల నిర్మాణంలో అక్రమాలు జరిగాయన్న ఆరోపణలపై ప్రభుత్వం దర్యాప్తునకు ఆదేశించింది. 2019–24 మధ్య ఇళ్ల నిర్మాణం, లబ్ధిదారుల ఎంపికలో అక్రమాలు జరిగాయని ఎమ్మెల్యేల ఫిర్యాదు మేరకు కమిటీని నియమిస్తూ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కె.కన్నబాబు గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఈ కమిటీలో మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డైరెక్టర్, మెప్మా మిషన్ డైరెక్టర్, ఏపీ టిడ్కో ఎండీ ఉంటారని పేర్కొన్నారు. 2017–19 మధ్య ప్రభుత్వం ఎంపిక చేసిన టిడ్కో లబ్ధిదారులను మార్చేశారని, అలాగే వారు చెల్లించిన డీడీలను దుర్వినియోగం చేసినట్లు ఇటీవల శాసనసభలో మున్సిపల్ మంత్రికి ఎమ్మెల్యేలు చేసిన ఫిర్యాదు మేరకు ఈ కమిటీని నియమించినట్లు పేర్కొన్నారు.

క్యాన్సర్‌పై పోరాటం

నల్లూరి నిర్మల

నేను మూడుసార్లు క్యాన్సర్ బారిన పడ్డాను.
2003లో బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్.
2022లో బ్రెయిన్ క్యాన్సర్
2024లో మళ్లీ బ్రెయిన్ క్యాన్సర్.
నా వయసు 70 ఏళ్లు.
క్యాన్సర్‌పై గెలుస్తూనే ఉన్నాను.
యోగా, ధ్యానం మనలోని శక్తులను
బయటకు తీసి స్థిరంగా ఉంచుతాయి.
ధ్యానం నాకు ఆయుధంగా పని చేసింది.
క్యాన్సర్ అనగానే కంగారు పడతారు.
చికిత్స తీసుకుంటూ పోరాడొచ్చు.. గెలవొచ్చు.
క్యాన్సర్ వచ్చిన వారి వద్దకు వెళ్లి ఆ విషయమే చెప్పి
కౌన్సెలింగ్ చేస్తుంటా' అంటున్న
హైదరాబాద్‌కు చెందిన నల్లూరి నిర్మల పరిచయం.

దండెత్తిన క్యాన్సర్‌పై ధ్యానమే సైన్యంగా...

'యోగా మన శరీరానికి ఉండే శక్తుల్ని వెలికి తీస్తే ధ్యానం మన మనసుని నిశ్చలం చేస్తుంది. క్యాన్సర్ వంటి జబ్బులను ఎదుర్కొనడానికి శరీర బలం ఎంత అవసరమో అంతకంటే ఎక్కువగా మానసిక బలం అవసరం. క్యాన్సర్ అనగానే చాలామంది ఆందోళన చెందిన మనసును తద్వారా శరీరాన్ని బలహీన పరుచుకుంటారు. అప్పుడు వైద్యం అనుకున్నంత సమర్థంగా పనిచేయదు. అందుకే నేను నా జీవితంలో క్యాన్సర్‌ను ఎదుర్కొనడానికి యోగా, ధ్యానాలను ఆశ్రయించాను. చికిత్స సమయంలో శరీరం బలహీనంగా ఉంటుంది కనుక అన్నిసార్లు యోగా చేయలేము. కాని ధ్యానం చేయవచ్చు. నేను ధ్యానం వల్ల చాలా మటుకు అలజడిని దూరం చేసుకున్నాను. అందుకే పల్లెల్లో స్త్రీలకు అప్పుడప్పుడు యోగా, ధ్యానం గురించి ప్రచారం చేశాను. ఇక ఇప్పుడు చేస్తున్నదేమిటంటే క్యాన్సర్ బారిన పడిన వాళ్లను కలిసి వారి ఆందోళన దూరం చేయడం. నన్ను వారికి చూపించి నేను ఎదుర్కొన్నానంటే మీరూ ఎదుర్కొనగలరని ధైర్యం చెప్పడం. యోగా, ధ్యానాలను ఎలా చికిత్సలో భాగం చేసుకోవాలో సూచించడం' అన్నారు 70 ఏళ్ల నల్లూరి నిర్మల. ఆమెను చూసినా, ఆమెతో మాట్లాడినా తీవ్ర అనారోగ్యాలలో ఉన్న వారు కచ్చితంగా ధైర్యం తెచ్చుకోగలరని అనిపిస్తుంది. ఆమె అంత ప్రశాంతంగా, దిటవుగా కనిపిస్తారు.

చిన్నప్పటి నుంచి సవాళ్లే

నల్లూరి నిర్మలది ప్రకాశం జిల్లా. ఆమె తండ్రి నల్లూరి అంజయ్య ప్రజల మనిషిగా గుర్తింపు పొందారు. వీరిది కమ్యూనిస్టు కుటుంబం. ఆడపిల్లలకు చదువు ముఖ్యమని తమ గ్రామంలోనే ఒక ప్రైవేటు పాఠశాల స్థాపించాడాయన. అలా నిర్మల చదువుకొని జీవిత బీమా సంస్థలో, తర్వాత కమర్షియల్ టాక్స్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో, ఆ తర్వాత కోటీలోని సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో స్టెనోగ్రాఫర్‌గా పని చేశారు. 1977 నుంచి 2014 వరకు దాదాపు 37ఏళ్ళు అదే బ్యాంకులో పని చేసి ఉద్యోగ విరమణ పొందారు. అయితే నిర్మల చిన్నప్పటి నుంచి ఆరోగ్య పరమైన సవాళ్లను ఎదుర్కొన్నారు. వివాహమై ఇద్దరు పిల్లలు పుట్టాక గర్భ సంచి తీసేయాల్సి వచ్చింది. ఆ తర్వాత 2003లో బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్ బారిన పడ్డారు. 'ఆ సమయంలో నా భర్త వ్యాపార పరమైన నష్టాలు ఎదుర్కొంటున్నారు. మరో వైపు నా అనారోగ్యం. అయినా సరే ఆ ఒత్తిడిని, ఈ ఒత్తిడిని ఎదుర్కొని బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్‌ని జయించాను' అని చెప్పారు నిర్మల.

మరో రెండు సార్లు దాడి

క్యాన్సర్‌ను జయించానని భావించిన నిర్మలను మరలా ఆ జబ్బు వెంటాడింది. 2022 లో బ్రెయిన్ క్యాన్సర్ నిర్మల శరీరంలోకి ప్రవేశించింది. మొదటి సారి తట్టుకున్నంతగా నిర్మల గారి శరీరం రెండవసారి తట్టుకోలేకపోయింది. అయినా తన మానసిక శక్తితో దాన్ని ఎలా అయినా ఓడించాలన్న సంకల్పంతో క్యాన్సర్‌ను తోక ముడుచుకునేలా చేశారామె. కాని మూడవసారి 2024లో మరలా బ్రెయిన్ క్యాన్సర్ తిరగబెట్టింది. ఇప్పుడు 70 ఏళ్ళ వయసులో కూడా నిర్మల దానితో పోరాటం చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ పోరాటానికి ఒక ఆయుధంగా 'ప్రకృతి యోగా అండ్ నేచర్ క్యూర్'ని నిర్మల ఎంచుకున్నారు. డాక్టర్ సరస్వతి దగ్గర నిర్మల యోగాలో శిక్షణ తీసుకున్నారు. దానివల్ల నిర్మల జీర్ణవ్యవస్థ మెరుగైంది. కొన్ని ఆరోగ్య సమస్యలు నెమ్మదించాయి. నిర్మల పూర్తిస్థాయి శిక్షణ తీసుకుని అందరికీ ఆరోగ్యం మీద అవగాహన కల్పించాలన్న లక్ష్యంతో యోగా క్యాంపులు నిర్వహించారు. ఇంటి దగ్గర కూడా యోగా తరగతులు నడిపారు. అలా 'క్యాన్సర్'పై పోరాడుతూ యోగా–ప్రకృతి–ధ్యానం సమన్వయంతో జీవితాన్ని మళ్ళీ ఆరోగ్య పథంలోకి మళ్లించారు.

స్త్రీలకు ఇంటా బయటా సమస్యలే

'స్త్రీలకు ఇంటా బయటా సమస్యలే. ఆ సమస్యలను చూస్తూ ఆరోగ్యాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తుంటారు. అలా చేయొద్దని నేను కోరుతున్నాను. కుటుంబానికి సంబంధించి ఎన్ని బాధ్యతలున్నా ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ వహించాలి. మంచి పౌష్టికాహారం తీసుకోవాలి. ఆత్మన్యూనతా భావం విడనాడి ధైర్యంగా మసలుకోవాలి, ధ్యానం మీకు దారి చూపిస్తుంది' అంటారామె.

చదువులో 'శభాష్' అనిపించుకున్న లహరి చదువే ప్రపంచం అనుకోలేదు.
సమకాలీన సమాజం నుంచి కూడా ఎన్నో విషయాలను పాఠాలుగా నేర్చుకుంటోంది.
విద్యార్థి దశ నుంచే సామాజిక స్పృహతో ముందడుగు వేస్తోంది.
'మన కోసం మనమే కాదు ఇతరుల కోసం మనం' అనే స్పృహతో రకరకాల సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో భాగం అవుతున్న సిద్దిపేట జిల్లా తడకపల్లికి చెందిన బందోజీ లహరి బ్యాంకాక్‌లో జరిగిన 'ఏషియా యూత్ ఇంటర్నేషనల్ మోడల్ యునైటెడ్ నేషన్స్' సదస్సులో ప్రసంగించింది...

చైతన్య లహరి

స్ఫూర్తి
'ఏషియా యూత్ ఇంటర్నేషనల్ మోడల్ యునైటెడ్ నేషన్స్' సదస్సులో లహరి

'ఇది ఆడవాళ్లకు సాధ్యం కాదు' అనే మాట ఎన్నోచోట్ల విన్నది లహరి. 'ఎందుకు సాధ్యం కాదు?' అని ధైర్యంగా అడిగే వయసు కాదు. అయితే చిన్న వయసులోనే రకరకాల సందర్భాలలో శక్తిమంతమైన మహిళల గురించి విన్న లహరికి 'మహిళలకు సాధ్యం కానిది లేదు' అనే సత్యం బోధపడింది.

'ప్రతిభావంతులతో పోటీ పడితే మనలోని ప్రతిభ కూడా మెరుగుపడుతుంది' అనే పీటీ ఉష మాట ప్రభావంతో ఆటలపై ఆసక్తి పెంచుకుంది. ఎన్నో ఆటల్లో భాగం అయింది.

మదర్ థెరెసా గురించి విన్నప్పుడల్లా ఆమె చేసిన అపారమైన సేవా కార్యక్రమాలలో ఏ కొంచెం చేసినా జీవితం ధన్యం అయినట్లే అనుకునేది. 'ఇతరుల కోసం జీవించని జీవితం జీవితం కాదు' అనే మదర్ మాట లహరి మనసులో నాటుకుపోవడమే కాదు సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలపై ఆసక్తి పెంచుకునేలా చేసింది.

కరాటే...కిక్ బాక్సింగ్

బాసర ట్రిపుల్‌ఐటీలో ఆర్జీయూకేటీలో ఈసీఈ ఫైనలియర్ చదువుతోంది లహరి. ఎప్పుడూ ఏదో నేర్చుకోవాలనే తపనతో ఉండే లహరి కరాటేలో బ్లాక్‌బెల్ట్ సాధించింది. కిక్ బాక్సింగ్‌లో ప్రావీణ్యం సాధించింది. 'ఖేలో ఇండియా'లో ఉషూ ప్లేయర్‌గా సత్తా చాటింది.

అత్యవసరంగా రక్తం అవసరమున్నవారికి సహాయం అందించేందుకు సిద్దిపేటలో 'లహరి బ్లడ్ ఫౌండేషన్' ఏర్పాటు చేసింది. మిత్రులతో కలిసి రక్తదానాలు చేయడం, చేయించేలా ప్రోత్సహించడం చేస్తోంది. కోవిడ్ టైమ్‌లోనూ రిస్క్ తీసుకుని సేవలందించింది. తాను నేర్చుకున్న ఆత్మరక్షణ విద్యలను విద్యార్థినులకు నేర్పిస్తోంది. బాసర ఆర్జీయూకేటీలోనూ స్టూడెంట్ గవర్నింగ్ కౌన్సిల్ (ఎస్‌జీసీ) కౌన్సిల్ మెంబర్‌గా ఉంది. ట్రిపుల్ ఐటీలో ఆపదలో ఉన్న విద్యార్థులకు అండగా నిలిచేందుకు ఏర్పాటు చేసిన ఈ 'హోప్ హౌజ్ ఫౌండేషన్' కార్యక్రమాలలో చురుకుగా పాల్గొంటోంది.

ఇటీవల బ్యాంకాక్‌లో నిర్వహించిన 'ఏషియా యూత్ ఇంటర్నేషనల్ మోడల్ యునైటెడ్ నేషన్స్' సదస్సుల్లో పాల్గొంది. 36 దేశాల నుంచి 699 మంది పాల్గొన్న ఈ సదస్సుకు మన దేశం నుంచి హాజరైన అయిదుగురిలో లహరి ఒకరు. ఈ సదస్సులో 'ఉమెన్ ట్రాఫికింగ్ అండ్ మైగ్రేషన్ స్మగ్లింగ్' అనే అంశంపై మాట్లాడిందామె.

నాన్నలాగే సైన్యంలో చేరి దేశసేవ చేయాలనేది లహరి లక్ష్యం.

ఆమె లక్ష్యం నెరవేరాలని ఆశిద్దాం.

– రాసం శ్రీధర్, సాక్షి, నిర్మల్

లెట్స్ షేప్ ఏ బెటర్ వరల్డ్

కొత్త ప్రదేశం అంటే భౌగోళిక విషయాల పరిచయం మాత్రమే కాదు. ఎన్నో విషయాలను తెలుసుకునే పుస్తక సముద్రం. 'యూత్ సమ్మిట్'లో పాల్గొనడానికి బ్యాంకాక్‌కు వెళ్లిన లహరి 'ఇక్కడ ప్రసంగించి వెళ్లిపోతే తన బాధ్యత పూర్తయిపోతుంది' అనుకోలేదు. ఇటీవల థాయ్‌లాండ్‌లోని బ్యాంకాక్‌లో 'లెట్స్ షేప్ ఏ బెటర్ వరల్డ్' నినాదంతో మొదలైన అంతర్జాతీయ యువ సమ్మేళనంలో వివిధ దేశాల నుంచి వైబ్రెంట్ డెలిగేట్స్ పాల్గొన్నారు. పర్యావరణ సంక్షోభం నుంచి సాంస్కృతిక విశేషాల వరకు ఎన్నో అంశాలపై ఎంతోమంది డెలిగేట్స్‌తో లహరి మాట్లాడింది. ఉద్యమ ప్రయాణంలో వారి అనుభవాలతో స్ఫూర్తి పొందింది. 'బ్యాంకాక్ సమ్మిట్‌లో పాల్గొనడం గొప్ప అనుభవం' అంటుంది లహరి.

ముగిసిన ఇఫీ వేడుకలు

- ఆస్ట్రేలియా దర్శకుడు ఫిలిప్ నోయిస్‌కు లైఫ్‌టైమ్ అవార్డు
- ఫిల్మ్ పర్సనాలిటీ ఆఫ్ ది ఇయర్‌గా విక్రాంత్ మెస్సీ

రష్మిక

ఇఫీ (ఇంటర్‌నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ ఆఫ్ ఇండియా) వేడుకలు గురువారం అట్టహాసంగా ముగిశాయి. ఈ నెల 20 నుంచి 28 వరకు గోవాలో 55వ ఇఫీ వేడుకలు జరిగాయి. 'యంగ్ ఫిల్మ్‌మేకర్స్: ద ఫ్యూచర్ ఈజ్ నౌ' అనే థీమ్‌తో ఈ వేడుకలను నిర్వహించారు. 80 దేశాలకు చెందిన 180 సినిమాల ప్రదర్శన జరిగింది. ఇక ఈ వేడుకల్లో నటులు ఏఎన్నార్, రాజ్ కపూర్, గాయకుడు మహమ్మద్ రఫీ, దర్శకుడు తపన్ సిన్హాల శతాబ్ది వేడుకలు జరిగిన విషయం తెలిసిందే. తొమ్మిది రోజుల పాటు జరిగిన 'ఇఫీ' ఉత్సవాల్లో దేశ, విదేశాలకు చెందిన పలువురు ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు. చివరి రోజు విజేతలకు అవార్డులు ప్రదానం చేశారు. ఆటా పాటలతో ముగింపు వేడుకలు ముగిశాయి. ఇక అవార్డు విజేతల వివరాల్లోకి వెళితే...

ఫిలిప్ నోయిస్

'హోలీ కౌ' చిత్రంలోని నటనకు గాను క్లైమెంట్ ఫేబో ఈ ఏడాది 'ఇఫీ' ఉత్తమ నటుడిగా నిలిచారు. బెస్ట్ ఫిల్మ్‌కి ఇచ్చే ప్రతిష్ఠాత్మక 'ది గోల్డెన్ పీకాక్' అవార్డు లిథువేనియాకి చెందిన 'టాక్సిక్'కి దక్కింది. ఇదే చిత్రానికి గాను వెస్ట, లెవాలకు ఉత్తమ నటీమణులుగా అవార్డులు దక్కాయి. 'ది న్యూ ఇయర్ దట్ నెవర్ కమ్' చిత్రానికి గాను రొమేనియా దర్శకుడు బోగ్డాన్ మురేసాకు ఉత్తమ దర్శకుడి అవార్డు దక్కింది. 'హూ డు ఐ బిలాంగ్ టు' చిత్రానికిగాను ఫ్రెంచ్ కమ్ ట్యూనీషియా నటుడు ఆడమ్ బెస్సాకు ఉత్తమ నటుడిగా అవార్డు (స్పెషల్ మెన్షన్) దక్కింది. 'బెస్ట్ డెబ్యూ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఫీచర్ ఫిల్మ్' విభాగంలో నవజ్యోత్ బండివాడేకర్ (గుజరాతీ ఫిల్మ్ 'ఘరత్ గణపతి') అవార్డు అందుకున్నారు. 'బెస్ట్ డెబ్యూ ఫీచర్ ఫిల్మ్ డైరెక్టర్'గా అమెరికన్ ఫిల్మ్ మేకర్ సారా ఫ్రెడ్‌ల్యాండ్ (ది ఫెమిలియర్ టచ్)కు, లూయిస్ కోర్వోసియర్‌కు స్పెషల్ జ్యూరీ అవార్డు (హోలీ కౌ సినిమాకు) అవార్డులు దక్కాయి. ప్రతిష్ఠాత్మకమైన సత్యజిత్ రే జీవిత సాఫల్య పురస్కారం ఈ ఏడాది ఆస్ట్రేలియా దర్శకుడు ఫిలిప్ నోయిస్‌కు దక్కింది. ఈ సందర్భంగా తాను ఓ ఇండియన్ ఫిల్మ్‌ను చేయబోతున్నానని కూడా ఫిలిప్ పేర్కొన్నారు. ఇక 'ఇండియన్ ఫిల్మ్ పర్సనాలిటీ ఆఫ్ ది ఇయర్–2024'గా బాలీవుడ్ నటుడు విక్రాంత్ మెస్సీకి ఈ ఏడాది పురస్కారం దక్కింది. మరాఠీ వెబ్ సిరీస్ 'లంపన్'కు బెస్ట్ సిరీస్‌గా, 'క్రాసింగ్' సినిమాకు యూనెస్కో గాంధీ మెడల్– 2024 పురస్కారం దక్కింది.

'ఇఫీ' ముగింపు వేడుకల్లో శ్రియా శరణ్, ప్రతీక్ గాంధీ, రష్మికా మందన్నాలతో పాటు పలువురు సినీ ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

పుష్పరాజ్ ఎక్కడ?

'ఇఫీ' వేడుకలకు హాజరైన రష్మికా మందన్నాను 'పుష్పరాజ్' ('పుష్ప'లో అల్లు అర్జున్ పాత్ర పేరు) ఎక్కడ అని విలేకరులు అడగ్గా.. "హైదరాబాద్‌లో బిజీగా ఉన్నారు. సుకుమార్ సార్, దేవిశ్రీ సార్... ఇలా అందరూ బిజీగా ఉన్నారు. అందుకే అల్లు అర్జున్ ఈ వేడుకకు హాజరు కాలేకపోయారు. 'పుష్ప' తరఫున నేను వచ్చాను" అన్నారు. 'పుష్ప' కి అల్లు అర్జున్‌కి జాతీయ అవార్డు వచ్చింది కదా... మీకు 'పుష్ప 2'తో వస్తుందనుకుంటున్నారా? అని విలేకరులు అడగ్గా... 'చూద్దాం' అని నవ్వేశారు.

సినిమా

గగనాలన్నీ పూలగొడుగులు... భువనాలన్నీ పాల మడుగులు...

రామ్‌చరణ్, కియారా

''నానా హైరానా ప్రియమైన హైరానా..' అంటూ మొదలవుతుంది 'గేమ్ చేంజర్' సినిమాలోని 'నానా హైరానా' పాట లిరికల్ వీడియో. రామ్‌చరణ్ హీరోగా శంకర్ దర్శకత్వంలో రూపొందిన పొలిటికల్ యాక్షన్ డ్రామా 'గేమ్ చేంజర్'. రామ్‌చరణ్ ద్విపాత్రాభినయం చేసిన ఈ సినిమాలో కియారా అద్వానీ, అంజలి హీరోయిన్లు. జీ స్టూడియోస్, 'దిల్' రాజు, శిరీష్ నిర్మించిన 'గేమ్ చేంజర్' చిత్రం జనవరి 10న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ సినిమాలోని 'నానా హైరానా..' పాట లిరికల్ వీడియోను రిలీజ్ చేశారు. ''ఎపుడూ లేనే లేని వింతలు ఇపుడే చూస్తున్నా... గగనాలన్నీ పూల గొడుగులు... భువనాలన్నీ పాల మడుగులు...'' అంటూ సాగుతుంది తెలుగు వెర్షన్‌లోని 'నానా హైరానా...' పాట. ఇదే పాట హిందీలో 'జానా హైరాన్ సా...', తమిళంలో 'లై రానా...'గా విడుదలైంది. తెలుగు వెర్షన్‌కు రామజోగయ్య శాస్త్రి సాహిత్యం అందించగా కార్తీక్, శ్రేయా ఘోషల్ పాడారు. తమన్ సంగీతం అందిస్తున్నారు. ''ఇండియాలోనే ఇప్పటి వరకు ఎవరూ చిత్రీకరించని విధంగా ఇన్‌ఫ్రా కెమెరాతో న్యూజిల్యాండ్‌లో ఈ పాటను చిత్రీకరించాం. ప్రేమలో ఉన్న హీరో హీరోయిన్లు ఒకరిపై ఒకరు తమ మనసుల్లోని భావాలను పదాల రూపంలో అందంగా వ్యక్తపరచుకుంటున్నట్లుగా ఈ పాట ఉంటుంది. ఫ్యూజన్ మెలోడీ (వెస్ట్రన్, కర్ణాటిక్ కాంబో)గా ఈ పాటను తమన్ చేశారు'' అని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది.

ప్రేక్షకుల మనసుల్లో నిలిచిపోయే చిత్రమిది

– 'అల్లరి'నరేష్

'అల్లరి' నరేష్, అమృతా అయ్యర్

'నాంది' సినిమా చేసినప్పుడు ఎంత హ్యాపీగా ఉన్నానో 'బచ్చల మల్లి' చిత్రం చేస్తున్నప్పుడు కూడా అంతే సంతోషంగా ఉన్నాను. నేను నటించిన 'గమ్యం, నాంది' చిత్రాల్లా 'బచ్చల మల్లి' ప్రేక్షకుల మనసులో నిలిచిపోయే సినిమా అవుతుంది'' అని హీరో 'అల్లరి' నరేశ్ చెప్పారు. సుబ్బు మంగాదేవి దర్శకత్వంలో 'అల్లరి' నరేశ్, అమృతా అయ్యర్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'బచ్చల మల్లి'. రాజేష్ దండా, బాలాజీ గుత్తా నిర్మించిన ఈ సినిమా డిసెంబరు 20న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా టీజర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో 'అల్లరి' నరేశ్ మాట్లాడుతూ– ''డైరెక్టర్ సుబ్బుగారు మూడేళ్లు ఈ సినిమాతో ప్రయాణం చేసి, అద్భుతంగా తీశారు. సుబ్బుగారు, విశాల్ దాదాపు ఆర్నెల్లు కూర్చుని ఈ సినిమా కోసం పాటల్ని సిద్ధం చేశారు.'' అని తెలిపారు. ''టీజర్‌కి వస్తున్న స్పందన చూసినప్పుడు మా సినిమా పెద్ద హిట్ అవుతుందనే నమ్మకం వచ్చేసింది'' అన్నారు అమృతా అయ్యర్. సుబ్బు మంగాదేవి మాట్లాడుతూ–''కరోనా సమయంలో హాస్పిటల్లో ఉన్న మా అమ్మగారిని చూడ్డానికి సరైన సమయంలో వెళ్లలేకపోయాను. నేను వెళ్లే సమయానికి అదే చివరి చూపు అయింది. లైఫ్‌లో సరిదిద్దుకోలేని తప్పు చేయకూడదనిపించింది. ఇలాంటి పాయింట్ మీద 'బచ్చల మల్లి' తీశాను'' అని పేర్కొన్నారు. ''ఈ సినిమా కథ విన్నప్పుడు కన్నీళ్లొచ్చాయి. చాలా ఇష్టపడి ప్రేమించి చేసిన సినిమా ఇది'' అన్నారు రాజేష్ దండా.

చంటబ్బాయిగారి తాలుకా..!

అనన్య నాగళ్ల, రవితేజ

'వెన్నెల' కిశోర్ ప్రధాన పాత్రలో చిత్రం 'శ్రీకాకుళం షెర్లాక్ హోమ్స్'. చంటబ్బాయిగారి తాలూకా' క్యాప్షన్. ఈ చిత్రంలో అనన్యా నాగళ్ల, సీయా గౌతమ్ హీరోయిన్లుగా, రవితేజ మహాదాస్యం కీలకపాత్రలో నటించారు. రైటర్ మోహన్ దర్శకత్వంలో లాస్యా రెడ్డి సమర్పణలో వెన్నపూస రమణా రెడ్డి నిర్మించిన ఈ చిత్రం డిసెంబరు 25న విడుదల కానుంది. నిర్మాత వంశీ నందిపాటి ఈ సినిమాను విడుదల చేస్తున్నారు. ఈ సినిమా టీజర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌లో మోహన్ మాట్లాడుతూ–''ఫస్ట్ కాపీ చూసిన తర్వాత వంశీగారు చెప్పిన మార్పులు, ఆయన ఈ సినిమా తీసుకోవడం మాకు చాలా కాన్ఫిడెన్స్ ఇచ్చాయి'' అన్నారు. ''శ్రీకాకుళం షెర్లాక్ హోమ్స్' హిట్ అవుతుందన్న నమ్మకం ఉంది'' అన్నారు వంశీ నందిపాటి. ''ఈ సినిమా ఆడియన్స్‌కు ఫుల్ మీల్స్ లాంటిది'' అన్నారు అనన్యా నాగళ్ల. ''కంటెంట్‌ని నమ్మి తీసిన చిన్న సినిమాలు '2018, కమిటీ కుర్రాళ్ళు, ఇటీవల రిలీజ్ అయిన 'క'.., ఇవన్నీ ప్రేక్షకులను అలరించాయి. నిర్మాత వంశీగారిది గోల్డెన్ హ్యాండ్. 'శ్రీకాకుళం షెర్లాక్ హోమ్స్' విజయం సాధించి, మోహన్‌గారికి మంచి పేరు తీసుకురావాలని కోరుకుంటున్నాను'' అని తెలిపారు 'కమిటీ కుర్రాళ్ళు' ఫేమ్ దర్శకుడు యదు వంశీ.

పుష్ప కోసం తగ్గిన ఛావా?

విక్కీ కౌశల్

విక్కీ కౌశల్, రష్మికా మందన్నా ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'ఛావా'. లక్ష్మణ్ ఉటేకర్ దర్శకత్వంలో దినేష్ విజన్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మించారు. ఈ సినిమాను డిసెంబరు 6న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు చిత్రయూనిట్ తొలుత ప్రకటించింది. కానీ ఆగస్టు 15 నుంచి డిసెంబరు 5కి అల్లు అర్జున్ హీరోగా నటించిన 'పుష్ప ది: రూల్' సినిమా రిలీజ్ డేట్ మారింది. దీంతో 'ఛావా' వెనక్కి తగ్గిందని, ఈ సినిమా విడుదల వాయిదా పడే చాన్స్ ఉందనీ బాలీవుడ్‌లో ఊహాగానాలు మొదలయ్యాయి. చివరికి ఈ ఊహాలే నిజమయ్యాయి. 'ఛావా' చిత్రం డిసెంబరు 6 నుంచి వచ్చే ఏడాది ఫిబ్రవరి 14కి వాయిదా పడింది. ఛత్రపతి శివాజీ మహారాజ్ తనయుడు శంభాజీ మహారాజ్ జీవిత చరిత్ర ఆధారంగా 'ఛావా'ను తెరకెక్కించారు. ఈ చిత్రంలో శంభాజీ పాత్రలో విక్కీ కౌశల్ నటించగా, శంభాజీ భార్య ఏసుబాయి పాత్రలో రష్మికా మందన్నా నటించారు.

ఓటీటీ
ఇది చూడొచ్చు

ఇది అన్ని టాక్ షోలలా ఉండదు

ప్రస్తుత జెనరేషన్‌కు మార్పు అన్నది ఆక్సిజన్ లాంటిది. ప్రతిక్షణం నిత్య నూతనంగానే కాదు వినూత్నంగా చూడాలని కోరుకుంటుంది నేటి తరం. మామూలుగా ఇంటర్వ్యూ, టాక్ షోలంటే ఇద్దరు ఎదురెదురుగా పద్ధతిగా కూర్చోవడం నుండి నడుస్తూ మాట్లాడడం వరకు చూశాం. నాటి దూరదర్శన్ టాక్ షోల నుండి నేటి ఓటీటీ టాక్ షోల వరకు ఇంచుమించుగా ఇదే పద్ధతి అవలంబిస్తున్నారు. కానీ వాటన్నిటికీ విభిన్నంగా నేటి తరం నేటివిటీకి దగ్గరగా 'ది రానా దగ్గుబాటి షో' ఉంది. దీనికి హోస్ట్‌గా పేరుకు తగ్గట్టే నేటి ప్రముఖ నటుడు రానా దగ్గుబాటి వ్యవహరించడం విశేషం. ఈ కార్యక్రమం స్ట్రీమ్ అయ్యేకన్నా ముందు ప్రముఖ యాంకర్ సుమతో ఈ కార్యక్రమానికి సంబంధించి ప్రమోషనల్ ప్రోమో ఒకటి రిలీజ్ చేశారు. ఆ ప్రోమోలోనే ఈ షోకి సంబంధించిన కాన్సెప్ట్ రిలీజ్ చేశారు. ప్రోమోలో సుమ స్టూడియోకి వచ్చి రానాను కలుస్తుంది. 'టాక్ షో అన్నావు కదా... గెస్టులు ఎవరు? దానికి సంబంధించిన అధికారిక అనౌన్స్‌మెంట్ ఇలా ఉండాలి' అని రానాకి సూచిస్తుంటే, 'నేను టాక్ షో అన్నాను కానీ అనౌన్స్‌మెంట్, ఇంట్రో అని చెప్పలేదు కదా... చాలా షోస్ ఇలానే రొటీన్‌గా చేస్తున్నావు కదా.. మా టాక్ షో వాటన్నిటికీ విభిన్నం' అని రానా చెబుతారు. రానా అన్నట్టే ఇప్పటిదాకా తెలుగులో వచ్చిన టాక్ షోస్ సంప్రదాయాన్ని 'ది రానా దగ్గుబాటి షో' బ్రేక్ చేసిందనే చెప్పాలి. ముఖ్యంగా ఈ షోలో రానా హోస్ట్ అనే కంటే వచ్చిన గెస్టులతో ఫ్రెండ్లీగా మూవ్ అవుతూ క్యాజువల్‌గా షో నడపడం చాలా బాగుంది. ఈ షో మొదటి ఎపిసోడ్‌లో భాగంగా ప్రముఖ తెలుగు హీరో నాని, 'హను–మాన్' ఫేమ్ తేజ సజ్జా, నటి ప్రియాంకా మోహన్ అతిథులుగా వచ్చారు. వారిని షోలకి పిలవడం దగ్గర నుండి వాళ్ళతో మాట్లాడడం, ఆటలాడడం అంతా సరికొత్తగా అనిపిస్తుంది. ఎదుటివారి అభిరుచిని కనిపెట్టడం మీడియాలో దర్శకులకు తెలిసినంత మరెవరికీ తెలిసుండదు. అలా వాళ్లు ప్రేక్షకుల నాడిని పడతారు కాబట్టే వారి కాన్సెప్ట్స్ ప్రేక్షకాదరణ పొందుతాయి. దానికి నిలువెత్తు నిదర్శనమే ఈ 'ది రానా దగ్గుబాటి షో'. ప్రైమ్ వీడియో ఓటీటీలో స్ట్రీమ్ అవుతున్న ఈ షో వర్తబుల్... వాచిట్.

– హరికృష్ణ ఇంటూరు

ఈ మూవీ రివ్యూ వీడియో రూపంలో చూడాలంటే ఈ క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి.

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు		
సెన్సెక్స్ ▽	1,190	79,044
నిఫ్టీ ▽	361	23,914

విదేశీ సూచీలు (తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

సూచీ	విలువ	మార్పు
నాస్‌డాక్	19,060	▽ 115
డోజోన్స్	44,722	▽ 138
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,281	△ 6
డాక్స్	19,426	△ 164
షాంఘై	3,296	▽ 14
నికాయ్	38,349	△ 214

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

బులియన్ రూ.లలో

ముంబై

బంగారం (99.9 స్వచ్ఛత)	76,287	△ 112
బంగారం (99.5 స్వచ్ఛత)	75,981	△ 111
వెండి (కేజీ)	87,904	▽ 559

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	84.05	85.07
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	105.70	108.52
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	87.95	90.56
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	55.05	56.47
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	53.80	55.99
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	60.58	65.30
SAR	సౌదీ రియాల్	[illegible]	21.63	23.19
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	[illegible]	22.11	23.89
¥	చైనా యువాన్	[illegible]	10.79	12.61

మేము అదానీ వెంటే...

మద్దతుగా నిలుస్తున్న ఇన్వెస్టర్లు, భాగస్వాములు

న్యూఢిల్లీ: క్లిష్ట పరిస్థితులు ఎదుర్కొంటున్న అదానీ గ్రూప్‌నకు ఇన్వెస్టర్లు బాసటగా నిలుస్తున్నారు. గ్రూప్ చైర్మన్ గౌతమ్ అదానీ తదితరులపై అమెరికాలో ఆరోపణలు వచ్చినప్పటికీ తమ పెట్టుబడుల విషయంలో పునరాలోచనేమీ లేదని అబు ధాబీకి చెందిన ఇంటర్నేషనల్ హోల్డింగ్ కంపెనీ (ఐహెచ్‌సీ) వెల్లడించింది. హరిత ఇంధనం, పర్యావరణ అనుకూల రంగాల్లో అదానీ గ్రూప్ చేస్తున్న కృషిపై తమకు పూర్తి నమ్మకం ఉందని పేర్కొంది. ఐహెచ్‌సీ 2022లో అదానీ గ్రీన్ ఎనర్జీ (ఏజీఈఎల్), అదానీ ట్రాన్స్‌మిషన్‌లో (ఏటీఎల్) చెరి 500 మిలియన్ డాలర్లు, అదానీ ఎంటర్‌ప్రైజెస్‌లో 1 బిలియన్ డాలర్లు ఇన్వెస్ట్ చేసింది. ఆ తర్వాత ఏజీఈఎల్, ఏటీఎల్‌లో ఒక శాతం పైగా వాటాలు విక్రయించినప్పటికీ అదానీ ఎంటర్‌ప్రైజెస్‌లో మాత్రం 5 శాతం పైగా వాటాలు పెంచుకుంది. మరోవైపు, అంతర్జాతీయ భాగస్వాములు కూడా అదానీ గ్రూప్‌నకు మద్దతు తెలిపారు. అదానీ గ్రూప్‌తో భాగస్వామ్యంపై తమకు పూర్తి విశ్వాసం ఉందని శ్రీలంక పోర్ట్స్ అథారిటీ తెలిపింది. దేశంలో పోర్ట్ మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధిలో అదానీ గ్రూప్ కీలక పాత్ర పోషిస్తోందని వివరించింది. అదానీ గ్రూప్ 1 బిలియన్ డాలర్లతో కొలంబో టెర్మినల్‌ను గ్రూప్ అభివృద్ధి చేస్తోంది. మరోవైపు, టాంజానియా ప్రభుత్వం కూడా అదానీ పోర్ట్స్‌తో ఒప్పందాలకు కట్టుబడి ఉన్నట్లు స్పష్టం చేసింది. ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న ప్రాజెక్టులపై ఎలాంటి ఆందోళన లేదని, కాంట్రాక్టులన్నీ దేశ చట్టాలకు అనుగుణంగానే ఉన్నాయని వివరించింది. దార్–ఎ–సలామ్ పోర్టులోని 2వ కంటైనర్ టెర్మినల్ నిర్వహణకు టాంజానియాతో అదానీ పోర్ట్స్ ఇటీవలే 30 ఏళ్ల ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకుంది. సౌర విద్యుత్ కాంట్రాక్టుల కోసం అధికారులకు లంచాలిచ్చారని అదానీపై అమెరికాలో ఆరోపణలు రావడంతో గ్రూప్ కంపెనీల షేర్లు కుదేలుకావడం, అభియోగాలేమీ తీవ్రమైనవి కావని సంస్థ స్పష్టతనివ్వడంతో మళ్లీ పుంజుకోవడం తెలిసిందే.

పెగాట్రాన్‌లో వాటాలపై టాటా కన్ను

60 % కొనుగోలుకు కసరత్తు

న్యూఢిల్లీ: యాపిల్ ఉత్పత్తుల తయారీ సంస్థ పెగాట్రాన్ భారత వ్యాపారంలో వాటాలు కొనుగోలు చేయడంపై టాటా గ్రూప్ దృష్టి సారించింది. పెగాట్రాన్ కార్యకలాపాల్లో సుమారు 60 శాతం వాటాను దక్కించుకోవడంపై టాటా ఎలక్ట్రానిక్స్ కసరత్తు చేస్తున్నట్లు సమాచారం. దీనిపై గత ఏడాది కాలంగా ఇరు సంస్థల మధ్య చర్చలు జరుగుతున్నట్లు సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి. యాపిల్ ఉత్పత్తుల తయారీలో మార్జిన్లు చాలా తక్కువగా ఉండటం, ప్లాంట్లలో కార్మికుల డిమాండ్లతో సమస్యలు వస్తున్నా, అత్యుత్తమ ప్రమాణాలు పాటిస్తూ, సకాలంలో ఉత్పత్తులను సరఫరా చేయాల్సి రావడం కంపెనీకి సవాలుగా ఉంటోందని పేర్కొన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో భారత కార్యకలాపాలకు సంబంధించి స్థానిక కంపెనీని భాగస్వామిగా చేసుకోవాలని కంపెనీ భావిస్తున్నట్లు వివరించాయి. తమిళనాడులో ఉన్న పెగాట్రాన్ ఫ్యాక్టరీలో 10,000 మంది వర్కర్లు ఉండగా, ఏటా యాభై లక్షల ఐఫోన్ల తయారీ సామర్థ్యాలు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. గతేడాది భారత్‌లో తయారైన మొత్తం ఐఫోన్లలో 10% ఫోన్లను పెగాట్రాన్ ఉత్పత్తి చేసినట్లు అంచనా. తమిళనాడులోని హోసూర్‌లో ఏర్పాటు చేసే ప్లాంటు కోసం టాటా, పెగాట్రాన్ జట్టు కట్టనున్నట్లు సమాచారం. టాటా గ్రూప్ ఇప్పటికే మరో ఐఫోన్ల తయారీ సంస్థ విస్ట్రాన్ భారత వ్యాపారాన్ని కొనుగోలు చేసింది.

ఇక బీమాలో 100% ఎఫ్‌డీఐలు

నిబంధనల సవరణకు ఆర్థిక శాఖ ప్రతిపాదన

న్యూఢిల్లీ: బీమా రంగంలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను 100 శాతానికి పెంచడంతో పాటు పెయిడప్ క్యాపిటల్‌ను తగ్గించే దిశగా బీమా చట్టం 1938 నిబంధనలను సవరించేలా కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ పలు ప్రతిపాదనలు చేసింది. ప్రజలందరికీ బీమాను అందుబాటులోకి తెచ్చేందుకు, పాలసీదారుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు, పరిశ్రమ అభివృద్ధికి, వ్యాపార ప్రక్రియలను క్రమబద్ధీకరించేందుకు ఇవి దోహదపడతాయని ఆర్థిక సేవల విభాగం తెలిపింది. ప్రతిపాదనల ప్రకారం బీమాలో ఎఫ్‌డీఐల పరిమితిని ప్రస్తుతమున్న 74 శాతం నుంచి 100 శాతానికి పెంచనున్నారు. అలాగే, కాంపోజిట్ లైసెన్సు జారీ కోసం నిర్దిష్ట నిబంధనను చేర్చనున్నారు. ప్రతిపాదిత సవరణలపై సంబంధిత వర్గాలు డిసెంబర్ 10లోగా తమ అభిప్రాయాలను తెలియజేయాల్సి ఉంటుంది. దేశీయంగా ప్రస్తుతం 25 జీవిత బీమా కంపెనీలు, 34 సాధారణ బీమా కంపెనీలు ఉన్నాయి. మరిన్ని సంస్థలు రావడం వల్ల బీమా విస్తృతికి, అలాగే మరిన్ని ఉద్యోగావకాశాల కల్పనకు దోహదపడగలదని పరిశ్రమవర్గాలు తెలిపాయి.

దలాల్ స్ట్రీట్‌పై బేర్ మెరుపు దాడి

ఎఫ్అండ్‌వో ఎక్స్‌పైరీ రోజున భారీ లాభాల స్వీకరణ

సెన్సెక్స్ 1,190 పాయింట్లు క్రాష్; మళ్లీ 80వేల స్థాయి దిగువకు

24వేల స్థాయిని కోల్పోయిన నిఫ్టీ: 361 పాయింట్లు డౌన్

ముంబై: దలాల్ స్ట్రీట్‌పై బేర్ మెరుపు దాడితో స్టాక్ సూచీలు గురువారం ఒకటిన్నర శాతం నష్టపోయాయి. బలహీన అంతర్జాతీయ సంకేతాలకు తోడు, నెలవారీ ఎక్స్‌పైరీ రోజున లాభాల స్వీకరణతో సూచీలు రెండు నెలల్లో ఒకరోజులో అతిపెద్ద పతనాన్ని చూవిచూసింది. సెన్సెక్స్ 1,190 పాయింట్లు క్షీణించి 80వేల దిగువన 79,044 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 361 పాయింట్లు కోల్పోయి 24వేల స్థాయిని కోల్పోయి 23,914 వద్ద నిలిచింది. ఇంట్రాడేలో సెన్సెక్స్ 1,315 పాయింట్లు, నిఫ్టీ 401 పాయింట్లు పతనమయ్యాయి. అమెరికా ద్రవ్యోల్బణ పెరుగుదల, ఫెడరల్ రిజర్వ్ వడ్డీరేట్ల తగ్గింపుపై అనుమానాలు, ట్రంప్ టారీఫ్‌ల పెంపు హెచ్చరికలకు తోడు రష్యా- ఉక్రెయిన్ యుద్ధం తీవ్రతరమవడంతో ప్రపంచ ఈక్విటీ మార్కెట్లు బలహీనంగా ట్రేడయ్యాయి. ఆసియాలో జపాన్, సింగపూర్ మినహా అన్ని దేశాల స్టాక్ సూచీలు 2% నష్టపోయాయి. యూరప్ మార్కెట్లు ఒకటిన్నర శాతం పతనమై రికవరీ అయ్యాయి. యూఎస్ మార్కెట్లు స్వల్ప నష్టాల్లో ట్రేడవుతున్నాయి.

సెన్సెక్స్ ఒకటిన్నర శాతం పతనంతో ఒక్కరోజులో మార్కెట్ క్యాప్ రూ.1.21 లక్షల కోట్లు ఆవిరై రూ. 443.27 లక్షల కోట్లకు దిగివచ్చింది.

మార్కెట్లో మరిన్ని సంగతులు

- సెన్సెక్స్ సూచీలో 30 షేర్లకు గానూ ఎస్‌బీఐ (0.55%) మినహా అన్ని షేర్లూ నష్టాన్ని చవిచూశాయి. అత్యధికంగా ఇన్ఫోసిస్, ఎంఅండ్ఎం, అదానీ పోర్ట్స్, బజాజ్ ఫైనాన్స్, హెచ్‌సీఎల్ టెక్ షేర్లు 3.50% - 2.50% నష్టపోయాయి. ఐటీ ఇండెక్స్ 2.35% అత్యధికంగా నష్టపోయింది.
- అధిక వెయిటేజీ షేర్లు ఇన్ఫోసిస్ (-3.50%), రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ (-2%), హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్ (-1%), టీసీఎస్(-2%), ఎంఅండ్ఎం(-3.50%) నష్టపోయి సూచీల పతనాన్ని శాసించాయి.
- నష్టాల మార్కెట్లోనూ అదానీ గ్రూప్ షేర్లు రాణించాయి. అదానీ టోటల్ గ్యాస్ 16%, అదానీ ఎనర్జీ సొల్యూషన్స్, అదానీ ఎనర్జీ గ్రీన్ 10%, అదానీ పవర్ 7%, అదానీ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ 2 శాతం లాభపడ్డాయి.

నష్టాలకు నాలుగు కారణాలు

- అమెరికాలో అక్టోబర్ వినియోగదారుల వ్యయం అంచనాలకు (0.3%) మించి 0.4% పెరిగింది. కొన్ని నెలలుగా ద్రవ్యోల్బణ నియంత్రణ చర్యలు తగ్గుతున్నాయి. దీనికి తోడు ట్రంప్ దిగుమతులపై అధిక సుంకాల విధింపు హెచ్చరికల నేపథ్యంలో ఫెడరల్ రిజర్వ్ ద్రవ్యోల్బణాన్ని రెండుశాతం దిగువకు తీసుకొచ్చే లక్ష్యానికి ఆటంకం నెలకొంది.
- డిసెంబర్‌లో మూడో దఫా వడ్డీరేట్ల తగ్గింపు అంశంపై ఫెడ్ అధికారులు భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేసినట్లు ఇటీవలి ఫెడ్ రిజర్వ్ ద్రవ్య పాలసీ కమిటీ సమావేశ వివరాల్లో వెల్లడైంది. దీంతో 75 బేసిస్ పాయింట్ల మేర వడ్డీరేట్లపై కోతపై ఆశలు పెట్టుకున్న ఇన్వెస్టర్లు ఆందోళన చెందారు.
- అమెరికా ట్రెజరీ బాండ్లపై రాబడులు అనూహ్యంగా పెరిగాయి. డాలర్ ఇండెక్స్ 106.39 స్థాయికి చేరింది. బాండ్లపై రాబడులు పెరగడంతో భారత్ లాంటి వర్ధమాన దేశాల నుంచి అమెరికాకు పెట్టుబడులు తరలిపోతాయి. డాలర్ బలంతో విదేశీ పెట్టుబడుదారులకు వ్యయాలు పెరుగుతాయి. ఇది మార్కెట్ సెంటిమెంట్‌ను దెబ్బతీసే అవకాశం ఉంది.
- దేశీయ మార్కెట్లో విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల కొనుగోళ్లు మూన్నాళ్ల ముచ్చటగా మారింది. ఈ వారంలో వరుస మూడు రోజులు పాటు నికర కొనుగోలుదారులుగా నిలిచి ఎఫ్ఐఐలు తిరిగి అమ్మకాలకు పాల్పడ్డారు. గురువారం ఏకంగా రూ. 11,756 కోట్ల విలువైన షేర్లను విక్రయించారు.

రిలయన్స్ డిజిటల్ 'బ్లాక్ ఫ్రైడే డీల్స్'

ముంబై: రిలయన్స్ డిజిటల్ 'బ్లాక్ ఫ్రైడే సేల్' పేరుతో ఆఫర్లు ప్రకటించింది. ఇందులో భాగంగా స్మార్ట్‌ఫోన్లు, ల్యాప్‌ట్యాప్‌లు, హోమ్ అప్లయెన్స్‌తో పాటు వివిధ ఎలక్ట్రానిక్స్ ఉపకరణాలను తక్కువ ధరలకు అందిస్తుంది. ఐసీఐసీఐ బ్యాంక్, ఐడీఎఫ్‌సీ ఫస్ట్ బ్యాంక్, వన్ కార్డుల నుంచి ఎంపిక చేసిన డెబిట్, క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా కొనుగోలు చేస్తే రూ. 10వేలు వరకు తక్షణ తగ్గింపు పొందవచ్చు. కన్జూమర్ డ్యూరబుల్ లోన్‌లను ఎంచుకునే వారికి, ఫైనాన్స్ భాగస్వాములైన బజాజ్ ఫిన్‌సర్వ్.. ఐడీఎఫ్‌సీ ఫస్ట్ బ్యాంక్‌తో రూ.22,500 వరకు క్యాష్‌బ్యాక్ కూడా పొందవచ్చు. రిలయన్స్ డిజిటల్, మైజియో స్టోర్లలో లేదా కంపెనీ అధికారిక వెబ్‌సైట్‌లలో ఉత్పత్తులు కొనుగోలు చేయవచ్చు. ఇప్పటికే మొదలైన ఆఫర్ డిసెంబర్ 2 వరకు అందుబాటులో ఉంటుంది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..
సముద్ర గర్భ మైనింగ్ వేలం ప్రారంభం | గోద్రెజ్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ 7,500 కోట్ల పెట్టుబడులు

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో రెట్టింపు వ్యాపారం

నాలుగేళ్లలో స్టార్ హెల్త్ లక్ష్యం

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణలో వచ్చే నాలుగేళ్లలో రెట్టింపు వ్యాపారం సాధించాలని స్టార్ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకుంది. గత ఆర్థిక సంవత్సరం తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రీమియం రూ. 1,352 కోట్లుగా ఉండగా, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో సుమారు రూ. 1,655 కోట్లు నిర్దేశించుకున్నట్లు సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రెసిడెంట్ సనత్ కుమార్ గురువారమిక్కడ తెలిపారు. రెండు రాష్ట్రాల్లో గత అయిదేళ్లలో రూ. 3,330 కోట్ల క్లెయిమ్స్ చెల్లించామని, ప్రస్తుతం 100 శాఖలు, 1,350 మంది ఉద్యోగులు ఉన్నారని వివరించారు. దేశవ్యాప్తంగా కార్యకలాపాలకు సంబంధించి గత ఆర్థిక సంవత్సరం రూ. 15,284 కోట్ల వ్యాపారం సాధించగా, ఈసారి సుమారు రూ. 18,000 కోట్లు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్లు సనత్ కుమార్ చెప్పారు. ఇంటి వద్దే వైద్య సేవలు పొందే విధంగా హోమ్ హెల్త్‌కేర్, టెలిమెడిసిన్ వంటి సేవలు అందిస్తున్నట్లు వివరించారు. రెండు రాష్ట్రాల్లో హోమ్ హెల్త్‌కేర్ సేవలు ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌తో పాటు విజయవాడ, వైజాగ్ తదితర 8 నగరాల్లో కూడా ఉన్నట్లు పేర్కొన్నారు.

భారత్‌కు రెండో విజయం

ఆసియా కప్ జూనియర్ పురుషుల హాకీ టోర్నమెంట్‌లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ భారత జట్టు వరుసగా రెండో విజయం నమోదు చేసింది. మస్కట్‌లో గురువారం జరిగిన గ్రూప్ 'ఎ' మ్యాచ్‌లో భారత జట్టు 3–2 గోల్స్ తేడాతో జపాన్ జట్టును ఓడించింది. భారత్ తరఫున థోక్‌చోమ్ కింగ్సన్ సింగ్ (12వ నిమిషంలో), రోహిత్ (36వ నిమిషంలో), అరిజీత్ సింగ్ హుండల్ (39వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ చేశారు. జపాన్ జట్టుకు నియో సాటో (15వ, 38వ నిమిషాల్లో) రెండు గోల్స్ అందించాడు. ఈ మ్యాచ్‌లో జపాన్ జట్టుకు ఏకంగా 16 పెనాల్టీ కార్నర్‌లు లభించాయి. అయితే జపాన్ రెండింటిని మాత్రమే గోల్స్‌గా మలిచింది. భారత జట్టుకు ఐదు పెనాల్టీ కార్నర్‌లు దక్కగా ఇందులో రెండింటిని సద్వినియోగం చేసుకుంది. ఆడిన రెండు మ్యాచ్‌ల్లోనూ నెగ్గిన భారత జట్టు ఆరు పాయింట్లతో గ్రూప్ 'ఎ'లో అగ్రస్థానంలో ఉంది. శనివారం జరిగే మూడో లీగ్ మ్యాచ్‌లో చైనీస్ తైపీ జట్టుతో భారత్ తలపడుతుంది.

క్వార్టర్స్‌లో సింధు

లక్నో: సయ్యద్ మోడీ ఇంటర్నేషనల్ వరల్డ్ టూర్ సూపర్–300 బ్యాడ్మింటన్ టోర్నీలో భారత స్టార్ పీవీ సింధు క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లింది. గురువారం జరిగిన మహిళల సింగిల్స్ ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో టాప్ సీడ్ సింధు 21–10, 12–21, 21–15తో ఐరా శర్మ (భారత్)పై శ్రమించి గెలిచింది. నేడు జరిగే క్వార్టర్ ఫైనల్లో చైనా ప్లేయర్ డాయ్ వాంగ్‌తో సింధు ఆడుతుంది. హైదరాబాద్‌కే చెందిన వలిశెట్టి శ్రియాన్షి సంచలనం సృష్టించింది. ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో శ్రియాన్షి 21–12, 21–15తో ప్రపంచ 32వ ర్యాంకర్ మాళవిక (భారత్)ను ఓడించి క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి ప్రవేశించింది. పురుషుల సింగిల్స్‌లో భారత క్రీడాకారులు, టాప్ సీడ్ లక్ష్య సేన్... రెండో సీడ్ ప్రియాన్షు రజావత్ క్వార్టర్ ఫైనల్‌కు చేరుకున్నారు. మహిళల డబుల్స్‌లో పుల్లెల గాయత్రి–ట్రెసా జాలీ జోడీ క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి అడుగు పెట్టగా... మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో సిక్కి రెడ్డి–సుమీత్ రెడ్డి ద్వయం ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో ఓడిపోయింది.

'ఇక్కడ క్రికెట్ ఆడటం చాలా ఇష్టం'

ఆస్ట్రేలియాతో సిరీస్‌పై రోహిత్ శర్మ వ్యాఖ్య

రేపటి నుంచి పీఎం ఎలెవన్‌తో ప్రాక్టీస్ మ్యాచ్

కాన్‌బెర్రా: ఆస్ట్రేలియా పర్యటనలో ఉన్న భారత క్రికెట్ బృందం ఆ దేశ ప్రధాని ఆంథోనీ ఆల్బనీస్‌ను మర్యాదపూర్వకంగా కలిసింది. విదేశీ జట్టు ఆస్ట్రేలియాకు వచ్చినప్పుడు ఆటగాళ్లకు అధికారిక విందు ఇచ్చే సంప్రదాయం ఈసారీ కొనసాగింది. శని, ఆదివారాల్లో భారత్, ప్రైమ్ మినిస్టర్ ఎలెవన్ జట్ల మధ్య మనుకా ఓవల్ మైదానంలో రెండు రోజుల ప్రాక్టీస్ మ్యాచ్ (పింక్ బాల్‌తో) జరుగుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో గురువారం పార్లమెంట్‌లో ఆల్బనీస్ ఇచ్చిన ప్రత్యేక రిసెప్షన్‌లో టీమిండియా సభ్యులంతా పాల్గొన్నారు. కెప్టెన్ రోహిత్ శర్మ జట్టు సభ్యులను ఆస్ట్రేలియా ప్రధానికి పరిచయం చేయగా... తొలి టెస్టు విజయంలో కీలక పాత్ర పోషించిన కోహ్లి, బుమ్రాలను ఆల్బనీస్ ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించారు. 'అద్భుతంగా ఆడుతున్న భారత జట్టుతో తలపడటం మా ప్రైమ్ మినిస్టర్ ఎలెవన్‌కు పెద్ద సవాల్' అంటూ ఆయన సరదాగా వ్యాఖ్యానించారు. పీఎం ఎలెవన్‌కు నాయకత్వం వహిస్తున్న జాక్ ఎడ్వర్డ్స్ కూడా ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నాడు. అనంతరం రోహిత్ శర్మ పార్లమెంట్‌ను ఉద్దేశించి ప్రసంగించాడు. భారత్, ఆస్ట్రేలియా మధ్య క్రికెట్‌లో పాటు ఇతర రంగాల్లోనూ సుదీర్ఘ బంధం ఉందని, ఇక్కడికి వచ్చి ఆడటం తమకు ఎంతో ప్రత్యేకంగా ఉంటుందని అతను వ్యాఖ్యానించాడు. 'ఆస్ట్రేలియాలో ఆడటం, ఇక్కడి భిన్న సంస్కృతిని ఆస్వాదించడాన్ని భారత ఆటగాళ్లంతా ఇష్టపడతారు. విభిన్న నగరాలు విభిన్న అనుభవాలను ఇస్తాయి. ఇక మైదానంలో సమరాల గురించి కొత్తగా చెప్పేదేముంది. ఆస్ట్రేలియాతో తలపడి గెలవాలని అంతా కోరుకుంటారు. ఈ పోటీతత్వమే మేం ఇక్కడ మరింత పట్టుదలగా ఆడేలా చేస్తుంది. ఆటతో పాటు పర్యటనను అన్ని రకాలుగా మేం ఆస్వాదిస్తాం. గత వారం చూపిన ప్రదర్శనను ముందు కొనసాగిస్తాం. ఇరు దేశాల క్రికెట్ అభిమానులకు పూర్తి స్థాయి వినోదం అందించగలమని నమ్ముతున్నాం' అని రోహిత్ శర్మ అన్నాడు. డిసెంబర్ 6 నుంచి భారత్, ఆస్ట్రేలియా మధ్య అడిలైడ్‌లో రెండో టెస్టు (డే అండ్ నైట్) జరుగుతుంది.

స్వియాటెక్ 'డోపీ'

పోలాండ్ టెన్నిస్ స్టార్‌పై నెల రోజుల నిషేధం

లండన్: అంతర్జాతీయ టెన్నిస్‌లో అగ్ర స్థాయిలో మరోసారి డోపింగ్ ఉదంతం కలకలం రేపింది. ఇటీవలే పురుషుల నంబర్‌వన్ యానిక్ సినెర్ (ఇటలీ) డోపింగ్‌లో పట్టుబడగా ఈసారి మహిళల స్టార్ ప్లేయర్ వంతు వచ్చింది. ఐదు గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీల విజేత, ప్రపంచ రెండో ర్యాంకర్ ఇగా స్వియాటెక్ (పోలండ్) డోపింగ్‌లో పట్టుబడింది. అయితే అదృష్టవశాత్తూ ఆమె తక్కువ శిక్షకే పరిమితమైంది. స్వియాటెక్‌పై కేవలం నెల రోజుల నిషేధం విధిస్తున్నట్లు ఇంటర్నేషనల్ టెన్నిస్ ఇంటిగ్రిటీ ఏజెన్సీ (ఐటీఐఏ) ప్రకటించింది. ఈ ఉదంతంలో స్వియాటెక్‌పై ఇప్పటికే తాత్కాలిక నిషేధం విధించారు. ఆమె దీనిని సవాల్ చేయడానికి ముందు ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్ 22 నుంచి అక్టోబర్ 4 మధ్య కాలంలో సస్పెన్షన్‌లోనే ఉంది. ఆ సమయంలో స్వియాటెక్ మూడు టోర్నీలో కొరియా ఓపెన్, చైనా ఓపెన్, వుహాన్ ఓపెన్‌లకు దూరమైంది. దాంతో మరో ఎనిమిది రోజులు మాత్రమే ఆమె శిక్ష మిగిలి ఉండగా... ఇది డిసెంబర్ 4తో ముగుస్తుంది. గత రెండు సీజన్లలో ఎక్కువ భాగం వరల్డ్ నంబర్‌వన్‌గా ఉన్న స్వియాటెక్ వరుస విజయాలతో తన ఆధిపత్యాన్ని ప్రదర్శించింది. టోర్నీలో లేని సమయంలో ఆగస్టులో ఆమె ఇచ్చిన శాంపిల్స్‌లో డోపీగా తేలింది. నిషేధిత ఉత్ప్రేరకం 'ట్రైమెటాజిడైన్'ను ఆమె వాడినట్లు పరీక్షలో బయటపడింది. అయితే ఇది తాను ఉద్దేశపూర్వకంగా తీసుకోలేదని పేర్కొంది. జెట్ లాగ్, నిద్రలేమి వంటి సమస్యల కోసం వాడిన మందులో ఇది ఉందని, దీని వాడకం తమ దేశంలో చాలా సాధారణమని ఆమె వివరణ ఇచ్చింది. విచారణ సమయంలో స్వియాటెక్ వివరణపై సంతృప్తి చెందిన ఐటీఐఏ ఆమె తప్పేమీ లేదంటూ స్వల్ప శిక్షతో సరిపెట్టింది. నెల రోజుల నిషేధంతో పాటు 1,58,944 డాలర్లు (రూ. 1 కోటి 34 లక్షలు) జరిమానాగా విధించింది. 23 ఏళ్ల స్వియాటెక్ ఇప్పటి వరకు కెరీర్‌లో మొత్తం 21 సింగిల్స్ టైటిల్స్ సాధించింది. ఇందులో ఐదు గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీలు (ఫ్రెంచ్ ఓపెన్–2024, 2023, 2022, 2020; యూఎస్ ఓపెన్–2022) కూడా ఉండటం విశేషం.

'హైబ్రిడ్' మోడల్‌పైనే చర్చ!

- నేడు ఐసీసీ కీలక సమావేశం
- చాంపియన్స్ ట్రోఫీపై నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం

దుబాయ్: వచ్చే ఏడాది జరిగే చాంపియన్స్ ట్రోఫీ నిర్వహణ విషయంలో కీలక నిర్ణయం వెలువడే సమయం వచ్చింది. పాకిస్తాన్ వేదికగా 2025 ఫిబ్రవరి–మార్చి నెలలో ఈ టోర్నీ జరగాల్సి ఉంది. అయితే భారత క్రికెట్ జట్టు పాక్‌కు వెళ్లేందుకు నిరాకరించడంతో వేదిక విషయంపై సందిగ్ధత నెలకొంది. టోర్నీ ప్రసారకర్తలతో ఒప్పందం ప్రకారం కనీసం 90 రోజుల ముందు అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి (ఐసీసీ) పూర్తి షెడ్యూల్‌ను ప్రకటించాల్సి ఉంది. అయితే ఇప్పటి వరకు అది జరగనేలేదు. ఈ నేపథ్యంలో ఐసీసీ బోర్డు సభ్యులు శుక్రవారం సమావేశం కానున్నారు. వర్చువల్ పద్ధతిలో జరిగే ఈ సమావేశంలో చాంపియన్స్ ట్రోఫీ నిర్వహణ విషయంలో ఏకాభిప్రాయం కోసం ప్రయత్నిస్తారు. లేదంటే ఓటింగ్ కూడా జరపాల్సి రావచ్చు. ఎనిమిది దేశాలు పాల్గొనే ఈ వన్డే టోర్నీకి సంబంధించి ఐసీసీ వద్ద చర్చ కోసం మూడు ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. మొదటిది హైబ్రిడ్ మోడల్. దీని ప్రకారం దాదాపు అన్ని మ్యాచ్‌లు పాకిస్తాన్‌లోనే నిర్వహించి భారత్ ఆడే మ్యాచ్‌ల కోసం మరో దేశంలో ప్రత్యామ్నాయ వేదికను చూడటం. భారత్ నాకౌట్ దశకు చేరితే కూడా ఇదే వర్తిస్తుంది. ప్రస్తుత స్థితిలో ఇది సరైందిగా ఐసీసీ భావిస్తోంది. గత ఏడాది ఆసియా కప్‌ను కూడా ఇలాగే నిర్వహించారు. అయితే దీనికి పాకిస్తాన్ క్రికెట్ బోర్డు (పీసీబీ) ససేమిరా అంటోంది. దీనికి ఒప్పుకునేది లేదని గురువారం మరోసారి ఐసీసీకి సమాచారం అందించింది. రెండో ప్రతిపాదనతో పూర్తిగా టోర్నీలో మరో దేశంలో (యూఏఈ కావచ్చు) నిర్వహించి ఆతిథ్య హక్కులు మాత్రం పాకిస్తాన్ వద్దే ఉంచడం. అయితే ఇప్పటికే టోర్నీ కోసం లాహోర్, కరాచీ స్టేడియాలను ఆధునీకరించి సిద్ధమవుతున్న పాకిస్తాన్ దీనికి ఎలాగూ అంగీకరించదు. పైగా 1996 వరల్డ్ కప్ తర్వాత అక్కడ ఒక్క ఐసీసీ టోర్నీ జరగలేదు. టోర్నీ దేశం దాటిపోతే ఆర్థికపరంగా బాగా నష్టం కూడా. మూడోది భారత్ లేకుండా టోర్నీని జరపడం. వాణిజ్యపరమైన అంశాలను చూసుకుంటే ఇది అసాధ్యమైన ప్రతిపాదన. మరోవైపు లీగ్ దశలో భారత్, పాకిస్తాన్ మధ్య మ్యాచ్‌ను ఎక్కడ జరపాలనే అంశంపై కూడా ప్రత్యేక చర్చ జరగనుంది. హైబ్రిడ్ మోడల్‌కు తాము అంగీకరించాలంటే భారత్‌లో రాబోయే ఐదేళ్లలో జరిగే నాలుగు టోర్నీలకు కూడా దీనిని వర్తింపజేస్తామని హామీని ఇవ్వాలని... తాము భారత్‌కు వెళ్లమని పాక్ డిమాండ్ చేసే అవకాశం ఉంది.

శ్రీలంక 42 ఆలౌట్

- తమ టెస్టు క్రికెట్ చరిత్రలో అత్యల్ప స్కోరు నమోదు
- 7 వికెట్లతో హడలెత్తించిన జాన్సెన్
- 281 పరుగుల ఆధిక్యంలో దక్షిణాఫ్రికా

డర్బన్: దక్షిణాఫ్రికాతో తొలి టెస్టులో శ్రీలంక జట్టు పేలవ ప్రదర్శన కనబర్చింది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో లంక జట్టు 13.5 ఓవర్లలోనే 42 పరుగులకే కుప్పకూలింది. టెస్టు క్రికెట్‌లో శ్రీలంక జట్టుకిదే అత్యల్ప స్కోరు. 2004లో పాకిస్తాన్ చేతిలో లంక 71 పరుగులకు ఆలౌటైంది. దక్షిణాఫ్రికా పేసర్ మార్కో జాన్సెన్ (7/13) ధాటికి లంక విలవిలలాడింది. కమిందు (13), లహిరు (10 నాటౌట్) మాత్రమే రెండంకెల స్కోరు చేయగా... మిగిలిన వాళ్లంతా సింగిల్ డిజిట్‌కే పరిమితమయ్యారు. అంతకుముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 80/4తో గురువారం తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన దక్షిణాఫ్రికా 49.4 ఓవర్లలో 191 పరుగులకు ఆలౌటైంది. బవుమా (70; 9 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) కెప్టెన్ ఇన్నింగ్స్‌తో ఆకట్టుకున్నాడు. లంక బౌలర్లలో లహిరు, అషిత చెరో 3 వికెట్లు పడగొట్టారు. 149 పరుగుల తొలి ఇన్నింగ్స్ ఆధిక్యం దక్కించుకున్న దక్షిణాఫ్రికా రెండో రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 3 వికెట్ల నష్టానికి 132 పరుగులు చేసింది. దక్షిణాఫ్రికా ప్రస్తుతం 281 పరుగుల ఆధిక్యంలో ఉంది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

క్లుప్తంగా...

ప్రియుణ్ణి కిడ్నాప్ చేసిన ప్రియురాలు!

తిరుపతి క్రైమ్: ఓ ప్రియురాలు తన ప్రియుడినే కిడ్నాప్ చేసిన ఘటన గురువారం తిరుపతి జిల్లాలో సంచలనం సృష్టించింది. తిరుపతి ఈస్ట్ ఇన్‌చార్జ్ సీఐ రామకృష్ణ తెలిపిన వివరాల మేరకు.. ప్రస్తుతం తిరుపతిలోని పీకే లేఅవుట్లో లాడ్జి నిర్వహిస్తున్న నాని అనే వ్యక్తికి మదనపల్లికి చెందిన భాను పరిచయమైంది. ఈ క్రమంలో వారు గత ఎనిమిది నెలలుగా సన్నిహితంగా ఉంటున్నారు. అయితే మూడు నెలల నుంచి నాని భానును పట్టించుకోవడం లేదు. ఈ క్రమంలో భాను తన ప్రియుడిపై కోపం పెంచుకుంది. మరో నలుగురు సహాయంతో మదనపల్లి నుంచి వచ్చి పీకేలో లాడ్జిలో ఉన్న నానిని ఇన్నోవా కార్లో కిడ్నాప్ చేసి తీసుకెళ్లింది. కిడ్నాప్ ఘటన సమాచారం పోలీసులకు అందడంతో.. వాయల్పాడు వద్ద వారిని అడ్డగించి నానిని సురక్షితంగా కాపాడారు. పోలీసులను చూసి కిడ్నాపర్‌లు పరార్ అయ్యారు. బాధితుడి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్లు పోలీసులు పేర్కొన్నారు.

దేహదారుఢ్య పరీక్షల దరఖాస్తు గడువు పొడిగింపు

సాక్షి, అమరావతి: పోలీస్ కానిస్టేబుల్ పోస్టుల అభ్యర్థుల దేహదారుఢ్య పరీక్షలకు(స్టేజ్ 2) దరఖాస్తు గడువును రాష్ట్ర పోలీసు నియామక మండలి డిసెంబర్ 12 వరకు పొడిగించింది. తొలుత ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసేందుకు ఈనెల 28 వరకు గడువు ఇచ్చింది. ఇప్పుడు ఆ గడువును డిసెంబర్ 12వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పొడిగించినట్లు పోలీసు నియామక మండలి గురువారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఏమైనా సందేహాలుంటే హెల్ప్‌లైన్ నంబర్లు 94414 50639, 91002 03323ను సంప్రదించాలని సూచించింది.

4న పీఎస్ఎల్వీ-సీ59 ప్రయోగం

సూళ్లూరుపేట రూరల్: సతీశ్ ధవన్ స్పేస్ సెంటర్(షార్)లోని మొదటి ప్రయోగ వేదిక నుంచి పీఎస్ఎల్వీ-సీ59 ప్రయోగం నిర్వహించేందుకు భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ(ఇస్రో) అధికారులు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. డిసెంబర్ 4వ తేదీన సాయంత్రం 4.08 గంటలకు ప్రయోగం నిర్వహించేందుకు సర్వం సిద్ధం చేస్తున్నారు. దీని ద్వారా యూరోపియన్ స్పేస్ ఏజెన్సీకి చెందిన ప్రోబా-3 అనే ఉపగ్రహంతో పాటు మరో నాలుగు చిన్న తరహా ఉపగ్రహాలను ప్రయోగించనున్నారు.

ట్రిపుల్ ఐటీల్లో స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమం

నూజివీడు: ఆర్జీయూకేటీ, ఐబీటీ హైదరాబాద్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో 'ఇంటర్‌నెట్ ఆఫ్ థింగ్స్, రోబోటిక్స్ ఫర్ అటానమస్ నావిగేషన్ సిస్టమ్స్'పై స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్యక్రమాన్ని ట్రిపుల్ ఐటీల్లో నిర్వహిస్తున్నట్లు ఆర్జీయూకేటీ వీసీ ఆచార్య ఎం.విజయ్‌కుమార్ తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమ పోస్టర్‌ను ఏలూరు జిల్లా నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో గురువారం ఆవిష్కరించారు. నాలుగు ట్రిపుల్ ఐటీ క్యాంపస్‌లకు సంబంధించిన 400 మంది విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇస్తామని చెప్పారు. కార్యక్రమంలో డైరెక్టర్ సండ్ర అమరేంద్రకుమార్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'శనివారం లోపు కళాశాలల్లో చేరండి'

సాక్షి, అమరావతి : 2024-25 విద్యా సంవత్సరానికి ఎంబీబీఎస్ కన్వీనర్, యాజమాన్య కోటా సీట్లలో స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ కింద ప్రవేశాలు పొందిన విద్యార్థులు శనివారం మధ్యాహ్నం మూడు గంటల్లోగా కళాశాలల్లో చేరాలని ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం గురువారం ఆదేశించింది. కళాశాలలకు అదనంగా మంజూరైన సీట్లలో నీట్ యూజీలో అర్హత సాధించిన విద్యార్థులందరికీ అర్హత కల్పించాలని కొందరు విద్యార్థులు వేసిన కేసులో.. స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ సీట్ల కేటాయింపుపై విధించిన స్టేను హైకోర్టు ఎత్తివేసిన నేపథ్యంలో రిజిస్ట్రార్ ఉత్తర్వులిచ్చారు.

మెడికల్ పీజీ బీ కేటగిరి సీట్ల కేటాయింపు

2024-25 విద్యా సంవత్సరానికి ప్రైవేట్ వైద్య కళాశాలల్లో బీ కేటగిరి సీట్లను ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం గురువారం కేటాయించింది. విద్యార్థులు వచ్చే నెల నాలుగో తేదీ మధ్యాహ్నం 3గంటల్లోపు కళాశాలల్లో రిపోర్ట్ చేయాలని ఆదేశించింది.

459 మందితో 'ఈగల్'

సాక్షి, అమరావతి: గంజాయి, డ్రగ్స్ నియంత్రణ కోసం ఏర్పాటుచేసిన 'ఈగల్' విభాగానికి మొత్తం 459 మంది అధికారులు, సిబ్బందిని ప్రభుత్వం కేటాయించింది. రాష్ట్ర పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయంలో ఈగల్ ప్రధాన కేంద్రం, రాష్ట్రం ఒక యూనిట్‌గా మంగళగిరిలో ఈగల్ పోలీస్‌స్టేషన్, 26 జిల్లాల్లో నార్కోటిక్స్ కంట్రోల్ సెల్స్‌ను ఏర్పాటుచేస్తూ వాటికి అధికారులు, సిబ్బందిని నియోగించింది. వాటిలో 341 పోస్టులు డెప్యుటేషన్ విధానంలో కేటాయించగా 18 మంది మినిస్టీరియల్ సిబ్బందిని రెగ్యులర్ పోస్టులుగా మంజూరుచేశారు. ఒక అదనపు డీజీ, ఒక ఎస్పీ, ఇద్దరు అదనపు ఎస్పీలు, ఐదుగురు డీఎస్పీలు, 8 మంది సీఐలు, 19 మంది ఎస్సైలు, 29 మంది హెడ్ కానిస్టేబుళ్లు, 50 మంది కానిస్టేబుళ్ల తోపాటు ఇతర పోస్టులను కేటాయించింది. ఈ మేరకు హోంశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కుమార్ విశ్వజిత్ ఉత్తర్వులు జారీచేశారు.

ఉద్యోగ భద్రత కోసం చంటి బిడ్డలతో టీచర్ల ధర్నా

'డీఎస్సీ నుంచి మినహాయించి.. తమను కాంట్రాక్ట్ రెగ్యులర్ టీచర్స్ (సీఆర్టీ)గా కన్వర్ట్ చేసి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని కోరుతూ ఏడాది మూడు నెలల చంటి బిడ్డను ఒడిలో పెట్టుకుని ధర్నా చేస్తున్న ఈమె పేరు పి.పర్శిక. ఉమ్మడి తూర్పుగోదావరి జిల్లా కూనవరం గిరిజన సంక్షేమ గురుకుల విద్యాలయంలో సైన్స్ టీజీటీగా పనిచేస్తోంది. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన డీఎస్సీలో తమ పోస్టులు కూడా ఉండడంతో ఔట్ సోర్సింగ్ పద్ధతిలో పనిచేస్తున్న తన ఉద్యోగం పోతోందని ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తోంది.దాదాపు 237 కిలోమీటర్ల దూరంలోని కూనవరం నుంచి విజయవాడకు వచ్చి తన ఉద్యోగానికి భరోసా కల్పించేలా కాంట్రాక్ట్ రెగ్యులర్ టీచర్ (సీఆర్టీ)గా కన్వర్ట్ చేయాలని రోజుల తరబడి ధర్నా చేస్తోంది'. పర్శిక టీచర్‌తోపాటు వందలాది మంది తమ ఊరు, వాడ, గూడు వదిలి వచ్చి విజయవాడ ధర్నా చౌక్‌లో గత 13 రోజులుగా శాంతియుత నిరసన కొనసాగిస్తున్నా సర్కార్ కనికరించడం లేదనే ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. తమ డిమాండ్లను పరిష్కరిస్తామని లోకేశ్ ఓఎస్డీ చెప్పిన గడువు శుక్రవారంతో ముగుస్తుందని, తమ డిమాండ్లపై ప్రభుత్వం ఏ విధంగా స్పందిస్తుందో చూసి భవిష్యత్ కార్యాచరణ ప్రకటిస్తామని గిరిజన గురుకులాల ఔట్ సోర్సింగ్ టీచర్స్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కె.లక్ష్మీనాయక్ గురువారం నాటి కార్యక్రమంలో తెలిపారు. ప్రభుత్వం తమ డిమాండ్లను పరిష్కరించే వరకు సమ్మెను కొనసాగిస్తామని స్పష్టంచేశారు. – సాక్షి, అమరావతి

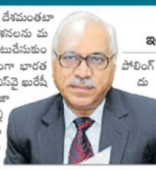
సివిల్స్, గ్రూప్స్ పరీక్షల కోసం ప్రత్యేక వెబ్‌నార్

జూమ్ మీటింగ్ జాయిన్ అయ్యేందుకు వెబ్‌నార్ లింక్
http://surl.li/klqtha
Meeting ID: 868 9395 5345
Passcode: 026085

సాక్షి ఎడ్యుకేషన్: యూపీఎస్సీ సివిల్ సర్వీసెస్, ఐఈఎస్, గ్రూప్స్ వంటి పోటీ పరీక్షలకు సిద్ధమవుతున్న వారి కోసం సాక్షి ఎడ్యుకేషన్ ప్రత్యేకంగా ఓ వెబ్‌నార్ సిరీస్‌ను నిర్వహిస్తోంది. ఈ సిరీస్‌లో భాగంగా 1857–1947 మధ్యకాలంలో బ్రిటిష్ పాలనలో 'భారతదేశం ఆర్థిక వ్యవస్థ' అనే అంశంపై నవంబర్ 30న సాయంత్రం 4:30 నుంచి 6:00 వరకు వెబ్‌నార్‌ను నిర్వహిస్తోంది. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథులుగా ఐసీఎఫ్ఏఐ డీన్ ప్రొఫెసర్ తమ్మా కోటిరెడ్డి, హైదరాబాద్ స్కూల్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్, అస్సాం గోల్‌పారా కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ సుభాష్ బర్మాన్, సెయింట్ ఆన్స్ కాలేజీ ఫర్ ఉమెన్ హెచ్ఓడీ సునీత ఈసంపల్లి పాల్గొంటారు. యూపీఎస్సీ, గ్రూప్స్ మొదలైన పోటీ పరీక్షలకు సిద్ధమయ్యే అభ్యర్థులు ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవచ్చు. ఈ వెబ్‌నార్ పూర్తయిన తర్వాత పూర్తి వీడియోను సాక్షి ఎడ్యుకేషన్ యూట్యూబ్ చానల్ (https:/www.youtube.com/@-sakshibhavita)లో చూడొచ్చు. Sakshieducation.comలో ఎప్పటికప్పుడు విద్యార్థులకు అవసరమైన ఇలాంటి విలువైన సమాచారాన్ని ఇస్తున్న విషయం తెలిసిందే.

పోలింగ్‌లో అంతటి వ్యత్యాసం.. నిజంగా ఆందోళనకరం

ఎన్నికల ప్రక్రియను మరింత పారదర్శకంగా మార్చాల్సిన అవసరం ఉంది

న్యూఢిల్లీ: ఈవీఎంల పనితీరుపై దేశమంతటా నెలకొన్న అనుమానాలను, ఆందోళనలను మరింత పెంచే మరో పరిణామం చోటుచేసుకుంది. వాటి విశ్వసనీయతపై స్వయంగా భారత మాజీ ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ ఎస్‌వై ఖురేషీ కీలక సందేహాలు లేవనెత్తారు. తాజాగా ముగిసిన మహారాష్ట్ర అసెంబ్లీ ఎన్నికల పోలింగ్ శాతానికి సంబంధించి నెలకొన్న వివాదంపై గురువారం ప్రముఖ న్యూస్ చానల్ ఇండియా టుడే కన్సల్టింగ్ ఎడిటర్ రాజ్‌దీప్ సర్దేశాయ్‌కు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో ఆయన కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. మహారాష్ట్రలో నవంబర్ 20న రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఒకే విడతలో పోలింగ్ జరగడం తెలిసిందే. 'ఆ రోజు సాయంత్రం 5 గంటలకల్లా 55 శాతం మేరకు ఓటింగ్ (ప్రొవిజనల్ ఓటర్ టర్నౌట్-పీవోటీ) నమోదైనట్టు ఎన్నికల సంఘం ప్రకటించింది. కానీ.. మర్నాడు ఈసీ ప్రకటించిన తుది గణాంకాల్లో అది కాస్తా ఏకంగా 66.05 శాతానికి పెరిగిపోయింది' అని రాజ్‌దీప్ పేర్కొనగా.. ఇంతటి వ్యత్యాసం అత్యంత ఆందోళన కలిగించే అంశమని ఖురేషీ చెప్పారు. దీనిపై తన అనుమానాలు, అభ్యంతరాలు, ఆందోళనలను ఖురేషీ ఈ సందర్భంగా పంచుకున్నారు. ఓటింగ్ శాతం గణాంకాలు ఎప్పటికప్పుడు (రియల్ టైమ్) నమోదవుతూనే ఉంటాయన్నారు. అలాంటప్పుడు పోలింగ్ నాటి సాయంత్రానికి, మర్నాటికి ఇంతటి వ్యత్యాసం కచ్చితంగా అత్యంత ఆందోళన కలిగించే విషయమేనని స్పష్టం చేశారు.

'ఓటింగ్ శాతం ఇలా నమోదవుతుంది'

పోలింగ్ కేంద్రంలో ఓటింగ్ శాతం నమోదు ప్రక్రియ ఎలా జరుగుతుందో ఖురేషీ వివరించారు. 'ఓటేయడానికి వచ్చే ప్రతి ఒక్కరి హాజరునూ ఎన్నికల ప్రిసైడింగ్ అధికారి విధిగా ఫారం–17సీలో నమోదు చేస్తారు. పోలింగ్ ముగిశాక ఆనాటి పరిణామాలన్నిటినీ అందులో నమోదు చేస్తారు. అలా ఫారం–17 సీని పూర్తిగా నింపి, దానిపై అభ్యర్థులకు సంబంధించిన పోలింగ్ ఏజెంట్ల సంతకం తీసుకున్న తర్వాతే ప్రిసైడింగ్ అధికారి పోలింగ్ బూత్‌ను వీడతారు' అని వివరించారు. 'ప్రతి పోలింగ్ బూత్‌లోనూ పోలైన మొత్తం ఓట్ల సంఖ్యను 17సీ నమోదు చేస్తుంది. పైగా ఇది అదే రోజు, రియల్ టైమ్ (ఎప్పటికప్పుడు)లో నమోదయ్యే డేటా' అని తెలిపారు. అలాంటప్పుడు పోలింగ్ జరిగిన మర్నాడు అది మారడం ఎలా సాధ్యమన్నది తనకే అర్థం కావడం లేదని ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చారు. ఇది ఎన్నో సందేహాలకు తావిచ్చే పరిణామమన్నారు. 'దీనిపై ఎన్నికల సంఘం వివరణ ఇచ్చి తీరాల్సిందే. ఇప్పటికే ఆ పనిచేసి ఉండాల్సింది. ఎందుకు మౌనంగా ఉన్నారో తెలియడం లేదు' అన్నారు. 'కీలకమైన ఈ సందేహాలకు ఈసీ ఇప్పటికైనా బదులివ్వాలి. జాతీయ మీడియాను పిలిచి పోలింగ్ గణాంకాలకు పూర్తిస్థాయిలో వివరణ ఇవ్వాలి' అన్నారు. 'ఈవీఎంల పనితీరు తదితరాలపై ఇప్పటికే దేశమంతటా అనుమానాలు వ్యాప్తి చెందుతున్నాయి. వాటిని ఈసీ వెంటనే తీర్చకపోతే జనాల మెదళ్లలోకి మరింతగా చొచ్చుకుపోతాయి. అప్పుడు మొత్తం వ్యవస్థల మీదే విశ్వాసం పోతుంది' అంటూ ఖురేషీ ఆందోళన వెలిబుచ్చారు. ఓటింగ్ శాతంలో అనూహ్య పెరుగుదల అంశం ఐదేళ్ల కింద సుప్రీంకోర్టు వరకు వెళ్లిందన్నారు. ఈసీ తుది గణాంకాల మేరకు మహారాష్ట్రలో సాయంత్రం 5 గంటల తర్వాత ఏకంగా 11 శాతం ఓటింగ్ జరిగినట్టు భావించాలని కన్సల్టింగ్ ఎడిటర్ రాజ్‌దీప్ అన్నారు. ఇదెలా సాధ్యమని ప్రశ్నించారు. ఈ అనుమానాలతో తాను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నట్టు ఖురేషీ చెప్పారు. ఎన్నికల ప్రక్రియను పారదర్శకంగా నిర్వహించాల్సి ఉందన్నారు. ఆయన 2010–12 మధ్య కేంద్ర ఎన్నికల ప్రధాన కమిషనర్‌గా పనిచేశారు.

ఏపీ పోలింగ్ శాతంలో 12.54 శాతం తేడా!

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మే 13న నాలుగో దశలో ఎన్నికలు నిర్వహించగా.. అదే రోజున రాత్రి 8 గంటలకు 68.12 శాతం పోలింగ్ జరిగినట్టు ఎన్నికల సంఘం వెల్లడించింది. ఆ తర్వాత రాత్రి 11.45 గంటలకు 76.50 శాతం పోలింగ్ జరిగినట్టు ప్రకటించింది. పోలింగ్ ప్రక్రియ పూర్తయిన నాలుగు రోజులకు అంటే మే 17న తుది పోలింగ్ శాతం 80.66 అని ప్రకటించింది. అంటే.. తొలుత ప్రకటించిన పోలింగ్ శాతానికి తుది పోలింగ్ శాతానికి మధ్య 12.54 శాతం పెరుగుదల ఉన్నట్టు స్పష్టమవుతోంది. ఎన్నికల సంఘం తొలుత ప్రకటించిన పోలింగ్ శాతానికి, ఆ తర్వాత వెల్లడించిన పోలింగ్ శాతానికి భారీ తేడా ఉన్న రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి స్థానంలో ఉండగా.. ఒడిశా (12.48 శాతం) రెండో స్థానంలో నిలిచాయి. పోలింగ్ శాతం పెరుగుదలకు ప్రధాన కారణం ఈవీఎంలను హ్యాకింగ్ చేయడం లేదా ఈవీఎంలు మార్చేయడం లేదా ఈవీఎంలు సక్రమంగా పనిచేయకపోవడం వంటి ఏదో ఒకటి అయి ఉండొచ్చని ఏడీఆర్ (అసోసియేషన్ ఫర్ డెమొక్రటిక్ రిఫార్మ్స్), వీఎఫ్‌డీ (వోట్ ఫర్ డెమొక్రసీ) సంస్థల ప్రతినిధులు అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. ఇదే ఫలితాలను తారుమారు చేసిందని ఆరోపించారు. పోలింగ్ శాతంలో భారీగా తేడా ఉండటం వల్ల పోలైన ఓట్లలో 49 లక్షల ఓట్లు పెరిగాయి. రాష్ట్రంలో 25 లోక్‌సభ నియోజకవర్గాలు ఉన్నాయి. పోలింగ్ శాతంలో పెరుగుదల వల్ల ఒక్కో లోక్‌సభ స్థానంలో సగటున 1.96 లక్షల ఓట్లు అదనంగా పోలయ్యాయి. ఇది లోక్‌సభ ఎన్నికల ఫలితాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిందని వీఎఫ్‌డీ సంస్థ వెల్లడించింది. ఎన్నికల సంఘం పోలింగ్ శాతం తొలుత వెల్లడించిన దానికీ, ఆ తర్వాత ప్రకటించిన దానికీ తేడా ఉండకపోయి ఉంటే ఎన్డీఏకు 14, వైఎస్సార్‌సీపీకి 11 లోక్‌సభ స్థానాలు దక్కేవని స్పష్టం చేసింది. పోలింగ్ శాతంలో తేడా వల్ల ఒంగోలు, నరసరావుపేట, ఏలూరు, హిందూపురం, కర్నూలు, నంద్యాల, అనంతపురం లోక్‌సభ స్థానాల ఫలితాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిందని పేర్కొంది.

అమెరికా, యూకే, జర్మనీ, జపాన్, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా వంటి 38 దేశాలను ఓఈసీడీ (ఆర్గనైజేషన్ ఫర్ ఎకనమిక్ కోఆపరేషన్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్) దేశాలుగా పిలుస్తారు. ఈ దేశాలకు 2022లో రికార్డు స్థాయిలో 5.57 లక్షల మంది భారతీయులు వలస వెళ్లారు. 1.90 లక్షల మంది ఈ దేశాల్లో పౌరసత్వం తీసుకున్నారు. 2022లో ఓఈసీడీ దేశాలకు వలస వెళ్లిన విదేశీయుల్లోనూ, ఆ దేశాల పౌరసత్వాలు తీసుకున్నవారిలోనూ అత్యధికులు మనవాళ్లే.

అంతటా భారతీయులే

వలసదారులు (లక్షల్లో)	
భారత్	5.57
చైనా	3.26
రష్యా	2.68
రొమేనియా	2.68
కొలంబియా	2.18

పౌరసత్వం తీసుకున్న వారు (లక్షల్లో)	
భారత్	1.90
సిరియా	1.33
మొరాకో	1.21
మెక్సికో	1.13
ఫిలిప్పీన్స్	1.11

ఆధారం: ఓఈసీడీ - ఇంటర్నేషనల్ మైగ్రేషన్ ఔట్‌లుక్ 2024

ఏ కాలేజీలోనూ సీట్లు పొందని వారితో స్పెషల్ స్ట్రే కౌన్సెలింగ్

- ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయానికి హైకోర్టు కీలక ఆదేశాలు
- ప్రతిభ ఆధారంగానే సీట్లు భర్తీ చేయండి
- 76 సీట్లకే స్పెషల్ స్ట్రే కౌన్సెలింగ్.. ఆ తరువాత బీడీఎస్ సీట్ల భర్తీ

సాక్షి, అమరావతి: ఎంబీబీఎస్ స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ సీట్ల భర్తీ విషయంలో హైకోర్టు గురువారం కీలక ఆదేశాలు జారీ చేసింది. కర్నూలులోని ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీ, ఆ జిల్లాలోని విశ్వభారతి, అమలాపురంలోని కోనసీమ మెడికల్ కాలేజీల్లో కన్వీనర్ కోటా కింద 76 సీట్లు పెరిగిన నేపథ్యంలో వాటి భర్తీకి స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ రౌండ్ కింద కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించాలని డాక్టర్ ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయాన్ని హైకోర్టు గురువారం ఆదేశించింది. ప్రతిభ ఆధారంగానే ఈ సీట్ల భర్తీని చేపట్టాలని తేల్చి చెప్పింది. మొదటి మూడు రౌండ్లలో కన్వీనర్, యాజమాన్య, ఎన్ఆర్ఐ కోటా కింద ఏ కాలేజీల్లో సీట్లు రాని అభ్యర్థులందరి నుంచి ఆప్షన్లు తీసుకోవాలని ఆదేశించింది. ఈ ఆదేశాలు 76 సీట్లకే పరిమితమని స్పష్టం చేసింది. ఈ సీట్ల భర్తీ వల్ల ఖాళీ అయ్యే బీడీఎస్ సీట్ల భర్తీకి కన్వీనర్ కోటా కింద తిరిగి స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ రౌండ్ కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించాలని చెప్పింది. కౌన్సెలింగ్‌లో విశ్వవిద్యాలయం వ్యక్తం చేసిన వాస్తవ ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని స్పెషల్ స్ట్రే వేకెన్సీ కౌన్సెలింగ్‌కు నీట్‌లో అర్హత సాధించిన అభ్యర్థులందరినీ అనుమతించాలంటూ 25న ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను కొంత మేర సవరిస్తున్నట్లు హైకోర్టు తెలిపింది. ఈ మేరకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే) జస్టిస్ ధీరజ్ సింగ్ ఠాకూర్, న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రావు రఘునందన్‌రావు ధర్మాసనం ఉత్తర్వులిచ్చింది. ఇప్పటివరకు జరిగిన కౌన్సెలింగ్‌లో సీట్లు పొందిన వారికి పెరిగిన సీట్ల భర్తీలో పాల్గొనే అవకాశం ఇవ్వకుండా, తరువాతి ర్యాంకుల్లో ఉన్న వారికి కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించడం వల్ల తాము నష్టపోతామంటూ నలుగురు విద్యార్థినులు హైకోర్టులో పిటిషన్లు దాఖలు చేశారు. దీనిపై విచారణ జరిపిన హైకోర్టు.. నీట్‌లో అర్హత సాధించిన అందరినీ స్పెషల్ స్ట్రే కౌన్సెలింగ్‌కు అనుమతించాలంటూ ఈ నెల 25న మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. గురువారం ఈ వ్యాజ్యం మరోసారి విచారణకు రాగా.. నీట్‌లో అర్హత సాధించిన అభ్యర్థులందరినీ అనుమతిస్తే ఎన్ఎంసీ గడువైన డిసెంబర్ 6లోగా కౌన్సెలింగ్‌ను పూర్తి చేయడం చాలా కష్టమని ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్, జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ (ప్రవేశాలు)తో పాటు యూనివర్సిటీ తరఫున అడ్వొకేట్ జనరల్ దమ్మాలపాటి శ్రీనివాస్ ధర్మాసనానికి వివరించారు. పిటిషనర్ల తరఫున న్యాయవాది ఠాగూర్ యాదవ్ వాదించారు. ఇరుపక్షాల అభిప్రాయాలను తీసుకున్న అనంతరం ధర్మాసనం తాజా ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

శిక్షణలో హెడ్మాస్టర్ హఠాన్మరణం

- ఉపాధ్యాయుల శిక్షణలో మరో అపశృతి
- విజయనగరం జిల్లా శిక్షణ కేంద్రంలో గుండెపోటుతో ఉపాధ్యాయుడు దుర్మరణం
- ఇదే నెలలో ఆగిరిపల్లి శిక్షణ కేంద్రంలో హెచ్ఎం రత్నకుమార్ కూడా..
- రెసిడెన్షియల్ శిక్షణ రద్దు చేయాలని టీచర్ల డిమాండ్

విజయనగరం జిల్లా గజపతినగరం మండలం మరుపల్లిలోని శిక్షణ కేంద్రం వద్ద యూటీఎఫ్ నిరసన

సాక్షి, అమరావతి/సాక్షి ప్రతినిధి, విజయనగరం: పాఠశాల విద్యాశాఖ ఆధ్వర్యంలో ప్రధానోపాధ్యాయులకు అందిస్తున్న నాయకత్వ, నైపుణ్యాల అభివృద్ధి శిక్షణ కార్యక్రమం (స్కూల్ లీడర్‌షిప్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రామ్–ఎస్ఎల్‌డీపీ)లో మరో అపశ్రుతి చోటుచేసుకుంది. మూడోదశ శిక్షణలో భాగంగా విజయనగరం జిల్లా గజపతినగరం మండలం మరుపల్లి పాలిటెక్నిక్ కళాశాల ప్రాంగణంలో విజయనగరం, పార్వతీపురం మన్యం జిల్లాలకు చెందిన ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ జరుగుతోంది. పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా భామిని మండలం నేరడి ఎంపీయూపీ పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు సిరిపురపు శ్రీనివాసరావు (52) గత సోమవారం నుంచి పాల్గొంటున్నారు. గురువారం ఉదయం తీవ్ర అస్వస్థతకు గురయ్యారు. ఆయనను తోటి ఉపాధ్యాయులు వెంటనే సమీపంలోని గజపతినగరం ఏరియా ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్లారు. అప్పటికే ఆయన గుండెపోటుతో మృతిచెందినట్లు వైద్యులు ధ్రువీకరించారు. పాలకొండకు చెందిన శ్రీనివాసరావుకు భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. కాగా, ఇప్పటికే ఈనెల 6న ఏలూరుజిల్లా ఆగిరిపల్లిలో శిక్షణకు హాజరైన ప్రధానోపాధ్యాయుడు వెంకట రత్నకుమార్ ఇదే తరహాలో మరణించగా.. చీరాలలో మరో ప్రధానోపాధ్యాయుడు తీవ్ర అస్వస్థతకు గురై ఆస్పత్రిపాలయ్యారు. ఇలా వరుస ఘటనలపై ఉపాధ్యాయ సంఘాలు ఆందోళన వ్యక్తంచేస్తున్నాయి.శ్రీనివాసరావు మృతికి నిరసనగా పలు జిల్లాల్లోని శిక్షణ కేంద్రాల్లో ఉపాధ్యాయులు గురువారం తరగతులు బహిష్కరించి ఆందోళనకు దిగారు. శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని రద్దుచేస్తున్నట్లు విశాఖపట్నం జోన్–1 ఆర్‌జేడీ బి.విజయభాస్కర్ మరుపల్లి శిక్షణ కేంద్రానికి వచ్చి చెప్పడంతో అక్కడ ఉపాధ్యాయులు శాంతించారు.

బలవంతపు శిక్షణతో వేధింపులు: వైఎస్సార్‌టీఏ

శిక్షణలో ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు మరణించడం బాధాకరమని వైఎస్సార్‌టీఏ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు అశోక్‌కుమార్‌రెడ్డి, సుధీర్ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. రెసిడెన్షియల్ శిక్షణను రద్దుచేయాలని పలుమార్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లినా అధికారుల్లో చలనం లేదన్నారు. బలవంతపు శిక్షణతో ప్రభుత్వం వేధిస్తోందని మండిపడ్డారు. మృతుల కుటుంబంలో అర్హత గలవారికి ప్రభుత్వోద్యోగం ఇవ్వాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. ఇలాంటి శిక్షణలు రద్దుచేయాలని ఏపీటీఎఫ్ అమరావతి రాష్ట్ర శాఖ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు సీవీ ప్రసాద్, రాధాకృష్ణ, ఆప్టా రాష్ట్ర అధ్యక్షులు గణపతిరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రకాష్‌రావు, ఏపీ ప్రగతిశీల ఉపాధ్యాయ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లెక్కల జమాల్‌రెడ్డి, ఏపీటీఎఫ్, ఏపీ పూలే టీచర్స్ ఫెడరేషన్, మున్సిపల్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్.. డెమొక్రటిక్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్.. ఏపీ ఉపాధ్యాయ సంఘం, నవ్యాంధ్ర టీచర్స్ అసోసియేషన్లు వేర్వేరు ప్రకటనల్లో డిమాండ్ చేశాయి.

లైంగికంగా వేధించారా.. సాక్ష్యం ఉందా!?

న్యాయం కోసం పోలీసులను ఆశ్రయించిన మహిళకు అవమానం

- సాక్ష్యం ఉంటేనే కేసు పెడతామన్న సీఐ
- ఒంగోలు తాలూకా పోలీసుస్టేషన్‌లో ఘటన
- కేసు పెట్టిందన్న కక్షతో బాధితురాలిపై మరింతగా వేధింపులు
- టీడీపీ నాయకుల నుంచి కూడా బెదిరింపులు

ఒంగోలు టౌన్: 'ఏంటి.. లైంగికంగా వేధించారా.. సాక్ష్యం ఏమైనా ఉందా'.. న్యాయం కోసం పోలీస్‌స్టేషన్ గడప తొక్కిన బాధిత మహిళకు బాధ్యతాయుతమైన ఉద్యోగంలో ఉన్న సీఐ నుంచి ఎదురైన ప్రశ్న ఇది. సాక్ష్యం ఉంటేనే కేసు పెడతామని పోలీసు అధికారి చెప్పడంతో ఆమె బిత్తరపోయింది. పోలీసులు, అధికారుల చుట్టూ తిరిగి తిరిగి అలసిపోయిన బాధితురాలు చివరికి మానవ హక్కుల కమిషన్‌ను ఆశ్రయించింది. బాధితురాలి కథనం ప్రకారం..

ప్రకాశం జిల్లా ఒంగోలు నగరంలోని రాజీవ్ గృహకల్ప సముదాయంలోని ప్రభుత్వ పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రంలో ఓ మహిళ పనిచేస్తోంది. అదే ఆస్పత్రిలో ల్యాబ్ టెక్నీషియన్‌గా పనిచేస్తున్న సురేంద్రబాబు, డీఈఓ మహమ్మద్ అన్సారీలు లైంగికంగా వేధిస్తున్నారంటూ సదరు మహిళ అక్టోబరు 18న ప్రజా సమస్యల పరిష్కార వేదికలో ఎస్పీ ఏఆర్ దామోదర్‌కు ఫిర్యాదు చేసింది. ఆయన తాలుకా పోలీసుస్టేషన్‌కు రిఫర్ చేశారు. విచారణ కోసం రమ్మంటూ మరుసటి రోజు తాలుకా పోలీసుస్టేషన్ నుంచి పిలుపు రాగా.. ఆమె వెళ్లి సీఐ అజయ్‌కుమార్‌కు తన సమస్య చెప్పుకుంది. వారిరువురూ ద్వంద్వార్థాలతో కామెంట్ చేస్తున్నారని వాపోయింది. సీఐ స్పందిస్తూ.. 'నీ మాటలు నమ్మశక్యంగా లేవు, నీ వద్ద వీడియోలు ఉంటే తీసుకురా'.. అని చెప్పారు. తన దగ్గర ఎలాంటి వీడియోల్లేవని, ఒక మహిళ సిగ్గు విడిచి తనను లైంగికంగా వేధిస్తున్నారని ఊరికే ఎలా చెబుతుందని ప్రశ్నించింది. ఇది జరిగి నెలరోజులైనా పోలీసులు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. పైగా ఆమెపై వేధింపులు ఎక్కువయ్యాయి. ఆస్పత్రిలో పనిచేసే మహిళలతో డీఎంహెచ్ఓకు ఫిర్యాదు చేయించారు. అలాగే, స్థానిక టీడీపీ నేతలు చంద్రశేఖర్, భాస్కర్ బెదిరిస్తున్నారు. దీంతో బాధిత మహిళ ఎమ్మెల్యే దామచర్ల జనార్దన్‌కు కలిసి తన గోడు చెప్పుకుంది. అయినా ప్రయోజనం లేకపోయేసరికి ఎస్పీని కలిసేందుకు జిల్లా పోలీసు కార్యాలయానికి వెళితే అక్కడ సిబ్బంది ఆమెను ఎస్పీ వద్దకు వెళ్లనీయలేదు. ఇక దిక్కుతోచని స్థితిలో మానవ హక్కుల కమిషన్, మహిళా కమిషన్, డీజీపీలకు ఫిర్యాదు చేసినట్లు బాధితురాలు తెలిపింది. పైనుంచి వచ్చిన కేసులు విచారించి నివేదిక పైకి పంపిస్తామని, బాధిత మహిళ ఇచ్చిన ఫిర్యాదు తప్పని తేలిందని సీఐ అజయ్‌కుమార్ చెబుతున్నారు.

హోం మంత్రి ఇలాకాలో బెల్ట్ షాపులకు వేలం

ఎస్.రాయవరం: హోం మంత్రి ఇలాకాలో మద్యం బెల్ట్ దుకాణం ఏర్పాటుకు కూటమి నాయకులు బహిరంగంగా దండోరా వేయించి వేలం పాట నిర్వహించారు. అనకాపల్లి జిల్లా, ఎస్.రాయవరం మండలం, పేటసూదిపురం గ్రామంలో బెల్టు దుకాణం కేటాయింపునకు గురువారం వేలం పాట నిర్వహించగా గ్రామానికి చెందిన దాసరి రమణబాబు రూ.2.01 లక్షలకు దక్కించుకున్నారు. హోంమంత్రి ప్రాతినిథ్యం వహిస్తున్న పాయకరావుపేట నియోజకవర్గంలో కూటమి నేతలు ఇలా బరితెగించడంపై ప్రజలు విస్తుపోతున్నారు. గ్రామంలో బెల్టు షాపు వేలం గురించి వాట్సాప్ గ్రూప్‌ల ద్వారా సమాచారం తెలుసుకున్న పాయకరావుపేట ఎక్సైజ్, ఎస్.రాయవరం పోలీసులు పేటసూదిపురం గ్రామాన్ని సందర్శించి వివరాలు సేకరించారు.

లైంగిక దాడి ముద్దాయికి 25 ఏళ్ల శిక్ష

విశాఖ–లీగల్: వావి వరసలు మరిచి వరుసకు కూతురయ్యే చిన్నారిపై లైంగిక దాడికి పాల్పడిన సవతి తండ్రికి 25 ఏళ్ల జైలు శిక్ష విధిస్తూ నగరంలోని పోక్సో ప్రత్యేక న్యాయస్థానం న్యాయమూర్తి జి.ఆనంది గురువారం తీర్పునిచ్చారు. జైలు శిక్షతోపాటు రూ.50 వేల జరిమానా విధించారు. ప్రభుత్వం రూ.4 లక్షలు బాలికకు పరిహారంగా చెల్లించాలని ఆ తీర్పులో పేర్కొన్నారు. ప్రత్యేక పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ బీవీఆర్ మూర్తి అందించిన వివరాలు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రాజఒమ్మంగి మండలం పాక గ్రామానికి చెందిన కుర్ర ఇమాన్యుయేల్ ప్రస్తుతం ఏఎస్ఆర్ జిల్లా లోతుగడ్డ పంచాయతీ మేడూరు గ్రామంలో ఉంటున్నాడు. వృత్తి రీత్యా అతడు చర్చి ఫాదర్. బాధితురాలి తల్లి నందినికి ఆయన రెండో భర్త. నిందితుడు రోజూ కొంతమందితో అడవిలోని మోదుగ ఆకులు ఏరించి, పట్టణ ప్రాంతాలకు విక్రయించేవాడు. 2021 ఆగస్టు 26 మధ్యాహ్నం 12 గంటల సమయంలో అడవిలోని ఒక నిర్జన ప్రదేశంలో నందిని కుమార్తెపై అతి కిరాతకంగా లైంగిక దాడికి పాల్పడ్డాడు. నేరం రుజువు కావడంతో న్యాయమూర్తి పైవిధంగా శిక్ష విధించారు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

కబడ్డీ... కబడ్డీ..

విజయవాడలోని ఆర్మ్‌డ్ రిజర్వ్ గ్రౌండ్‌లో ఎన్టీఆర్ జిల్లా పోలీస్ కమిషనరేట్ పరిధిలో ఉన్న పోలీస్ అధికారులు, సిబ్బందికి యాన్యువల్ స్పోర్ట్స్ అండ్ గేమ్స్ మీట్ గురువారం ప్రారంభమైంది. ఇందులో భాగంగా పురుషుల విభాగంలో కబడ్డీ ఆడుతున్న పోలీసులు. – విజయవాడ

మీ చదువులు.. మార్చాలి మన బతుకులు

తమలా పేదరికంలో తమ పిల్లలు బతకకూడదని ఏ తల్లిదండ్రులైనా కోరుకుంటారు. దీనికోసం వారు ఎంతైనా కష్టపడి వారిని చదివిస్తుంటారు. గుంటూరులోని అమరావతి రోడ్‌లో చిరు వ్యాపారి తమ పిల్లలను ప్రైవేటు పాఠశాలలో చదివిస్తూ తోపుడు బండిపై పాఠశాల నుండి తీసుకు వస్తున్న దృశ్యం పలువురికి స్ఫూర్తిని ఇస్తోంది. – గుంటూరు

బాల్యంపై బతుకు భారం

ఆడుతూపాడుతూ చదువుకోవాల్సిన వయసులో ఓ బాలుడు ఇలా తన కుటుంబం కోసం వీధి బాట పట్టాడు. కడపలోని ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్ నుంచి సెంట్రల్ జైలు రోడ్డు వద్ద ఇలా..నెత్తిన భారం మోస్తూ తన కుటుటంబం కోసం కష్టబడుతున్న దృశ్యాన్ని 'సాక్షి' కెమెరాలో బంధించింది. – ఎస్ కె. మహమ్మద్ రఫీ, సాక్షి ఫోటో గ్రాఫర్, కడప.

క్లుప్తంగా...

విద్యార్థులకు రాజకీయ పరిజ్ఞానం అవసరం

సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి రామకృష్ణ

విజయనగరం ఫూల్‌బాగ్: విద్యార్థులకు చదువుతోపాటు సమాజంలోని మంచి చెడులు, రాజకీయ పరిజ్ఞానం అవసరమని సీపీఐ రాష్ట్ర కార్యదర్శి కె.రామకృష్ణ సూచించారు. విజయనగరంలో జరుగుతున్న 49వ ఏఐఎస్ఎఫ్ రాష్ట్ర మహాసభల్లో విద్యార్థుల నుద్దేశించి ఆయన గురువారం మాట్లాడారు. స్కాంలు చేసేవారు, లంచగొండులు, అవినీతిపరులు, దుర్మార్గులు దేశాన్ని నాశనం చేస్తున్నారని, యువతరం రాజకీయాల్లోకి వచ్చి నిజాయితీ కలిగిన నేతలుగా ఎదగాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు. పవన్, సీఎం చంద్రబాబు బీజేపీకి తొత్తులుగా మారారని విమర్శించారు. కార్యక్రమంలో ఏఐఎస్ఎఫ్ జాతీయ కార్యదర్శి దినేష్‌రంగరాజ్, మాజీనేత జి.ఈశ్వరయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

7న సాయుధ దళాల పతాక దినోత్సవం

సాక్షి, అమరావతి: సాయుధ దళాల పతాక దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని వచ్చే 7న ఫ్లాగ్ డే నిర్వహించనున్నట్లు హోంశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కుమార్ విశ్వజిత్ ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా నిధి సేకరణకు అన్ని శాఖల అధిపతులు, జిల్లా కలెక్టర్లు తమ శాఖలకు చెందిన వాహనాలు లేదా కిరాయి వాహనాలను విజయవాడలోని సైనిక్ వెల్ఫేర్ కార్యాలయం వద్ద ఉంచాలని పేర్కొన్నారు. టోకెన్/ స్టిక్కర్లు/కార్ ఫ్లాగ్ అందించేందుకు వీలైనన్ని ఎక్కువ వాహనాలను ఉంచాలని సూచించారు. ఈ మేరకు జిల్లా ఉన్నతాధికారులు తమ తమ శాఖల అధికారులందరికీ తగిన సూచనలను జారీ చేయాలని తెలిపారు.

ఐటీఐ ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించాలి

సీఎంకు ఐటీఐ స్టాఫ్ అసోసియేషన్ విజ్ఞప్తి

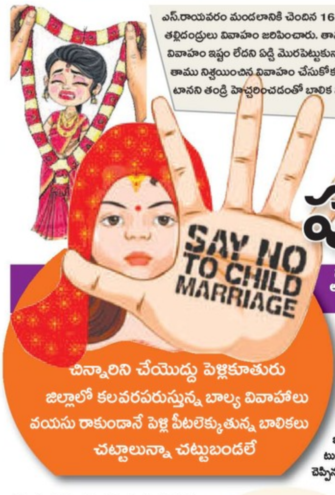
సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని ఐటీఐ కాలేజీల్లో పని చేస్తున్న ఉద్యోగుల సమస్యలను పరిష్కరించాలని ప్రభుత్వాన్ని ఐటీఐ, డీఎల్టీసీ స్టాఫ్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు పుట్టగుంట వెంకట రమేశ్‌బాబు కోరారు. బుధవారం సచివాలయంలో సీఎం చంద్రబాబును కలిసి ఈ మేరకు వినతిపత్రం ఇచ్చినట్లు గురువారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఉద్యోగులకు ప్రమోషన్లు, కొత్తగా ఐటీఐ కాలేజీల మంజూరు, బడ్జెట్ కేటాయింపులు, విద్యార్థులకు మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలని కోరారు. సానుకూలంగా స్పందించిన ముఖ్యమంత్రి.. ఉన్నతాధికారులతో చర్చించి పరిష్కరిస్తామన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఉపాధ్యక్షుడు కృష్ణ కిశోర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గ్రామీణాభివృద్ధిశాఖలో 21 పోస్టుల పునరుద్ధరణ

సాక్షి, అమరావతి: గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలో 21 పోస్టులను పునరుద్ధరిస్తూ ప్రభుత్వ ముఖ్యకార్యదర్శి శశిభూషణ్ కుమార్ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. సెర్ప్‌లో ప్రభుత్వ పథకాలను సమర్థంగా నిర్వహించేందుకు ఐదు డైరెక్టర్ పోస్టులు (ఎస్పీఎంయూ), మూడు ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్లు, 13 అడిషనల్ ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్లు (డీపీఎంయూ స్థాయి) పోస్టులను పునరుద్ధరిస్తున్నట్టు పేర్కొన్నారు.

పాఠశాలల్లో బాల కార్మికుల చేరికపై ఆరా

సాక్షి, అమరావతి: ఈ ఏడాది అసోసియేషన్ ఫర్ వలంటరీ యాక్షన్ సంస్థ ద్వారా పాఠశాలల్లో చేరిన బాల కార్మికుల వివరాలు ఇవ్వాలని సమగ్ర శిక్ష ఎస్పీడీ కె.రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి డీఈవోలు, ఏపీసీలను ఆదేశించారు. ఈ సంస్థ ఈ ఏడాది ఏప్రిల్ నుంచి అక్టోబర్ 12 వరకు 26 జిల్లాల్లో వివిధ పనుల్లో ఉన్న 235 మంది బాల కార్మికులను రక్షించి స్థానిక పాఠశాలల్లో చేర్పించినట్లు చెబుతోంది. దీనిపై వాస్తవాలు తెలుసుకునేందుకు సమగ్ర శిక్ష అధికారులు చర్యలు చేపట్టారు. పిల్లల వివరాలను ఆయా జిల్లాల అధికారులకు పంపించి తనిఖీ చేయాలని రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి ఆదేశించారు.

ఎస్.రాయవరం మండలానికి చెందిన 16 ఏళ్ల బాలికకు సమీప బంధువుతో తల్లిదండ్రులు వివాహం జరిపించారు. తాను చదువుకుంటానని ఈ వివాహం ఇష్టం లేదని ఏడ్చి మొరపెట్టుకున్నా పట్టించుకోలేదు. పైగా తాము నిశ్చయించిన వివాహం చేసుకోకపోతే ఆత్మహత్య చేసుకుంటానని తండ్రి హెచ్చరించడంతో బాలిక వివాహం చేసుకోక తప్పలేదు.

యలమంచిలి పట్టణంలో ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి పదో తరగతి పూర్తయిన 15 ఏళ్ల బాలికను ప్రసవం కోసం తీసుకురావడంతో వైద్యులు నివ్వెరపోయారు. తమ వద్ద డెలివరీ చేయడానికి కుదరదని చెప్పడంతో వారు పక్క జిల్లాలో ఆస్పత్రికి బాలికను తీసుకెళ్లిపోయారు. ఈ విషయం బాలిక నివసిస్తున్న గ్రామంలో ఐసీడీఎస్, మహిళా పోలీసులకు తెలియకపోవడం గమనార్హం.

పుత్తడి బొమ్మకు.. పుస్తెల బంధనం!

చిన్నారిని చేయొద్దు పెళ్లికూతురు

జిల్లాలో కలవరపరుస్తున్న బాల్య వివాహాలు

వయసు రాకుండానే పెళ్లి పీటలెక్కుతున్న బాలికలు

చట్టాలున్నా చట్టుబండలే

రెండేళ్లలో ఐసీడీఎస్ అధికారులు అడ్డుకున్న బాల్య వివాహాలు 151

బాల్య వివాహాల నిర్మూలన, బాలల సంరక్షణ కోసం టోల్ ఫ్రీ నంబర్ 1098

యలమంచిలి రూరల్: ప్రపంచం సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ఎంత ముందుకెళ్లినా.. ఇంకా కొందరి ఆలోచనల్లో మార్పు రావడం లేదు. చిన్నారి పెళ్లి కూతురికి పుస్తెల బంధనం తప్పడం లేదు. ఇందుకు నిరక్షరాస్యత, పేదరికం కొంత కారణం కాగా.. తల్లిదండ్రుల ఆలోచనా విధానం మరో ప్రధాన కారణం. తమ బాధ్యత తీరిపోతుందని భావిస్తున్న కొందరు తల్లిదండ్రుల ఆడపిల్లలకు పెళ్లీడు రాకముందే వివాహాలు చేస్తున్నారు. ఫలితంగా పాఠశాలలు, కళాశాలల్లో స్వేచ్ఛగా చదువుకోవాల్సిన బాలికల మెడల్లో పుస్తెల తాళ్లు పడుతున్నాయి. లోకం పోకడ తెలియకుండానే బిడ్డలకు బాల్యంలోనే వివాహాలు చేసి వారి జీవితాలను కొందరు తల్లిదండ్రులు చేజేతులా అగాధంలోకి నెడుతున్నారు. 18 సంవత్సరాలు నిండకుండా వివాహాలు చేస్తే అనారోగ్యంతో కుంగిపోతారని వైద్యులు హెచ్చరిస్తున్నా పెడచెవిన పెడుతున్నారు.

అడ్డుకుంటున్నా.. ఆగడం లేదు

బాల్య వివాహాలను మాతాశిశు సంక్షేమ అధికారులు అడ్డుకుంటున్నా వివాహాలు ఆగడం లేదు. అధికారులు తమకున్న సమాచారంతో తల్లిదండ్రుల వద్దకు వెళ్లి బాలికతో పాటు తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. దీంతో కొంతవరకు బాల్య వివాహాలు తగ్గినట్టు కనిపిస్తున్నా, లోలోపల మాత్రం గుట్టుచప్పుడు కాకుండా బాల్య వివాహాలు చేస్తున్నారు. చాలా చోట్ల జరుగుతున్న బాల్య వివాహాలకు ఆర్థిక ఇబ్బందులే కారణంగా తెలుస్తోంది. ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారు ఆర్థికంగా బలంగా ఉన్న వారికి తమ కుమార్తెలను ఇచ్చి పెళ్లి చేస్తే, అమ్మాయి జీవితం బాగుంటుందని భావిస్తున్నారు. పెద్దయితే తాము చెప్పిన సంబంధం చేసుకుంటుందో లేదో అనే ఆలోచనతో మరికొందరు, ప్రేమలో పడి తల్లిదండ్రులకు చెడ్డపేరు తెస్తుందేమోనన్న భయంతో ఇంకొందరు.. చిన్న వయస్సులోనే పెళ్లిళ్లు చేస్తున్నారు. అనకాపల్లి జిల్లాలో గత రెండేళ్లలో అధికారుల దృష్టికి వచ్చిన 151 బాల్య వివాహాలను అడ్డుకున్నట్టు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అధికారుల దృష్టికి రాకుండా జరిగిపోతున్న పెళ్లిళ్లు అనేకం ఉంటున్నాయి.

- బాల్య వివాహాలు చేసుకున్న అమ్మాయిల పరిస్థితి అత్యంత దుర్భరంగా ఉంది. వారు సంసారం, కుటుంబం, పిల్లల బాధ్యత మోస్తూనే అనారోగ్య సమస్యలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. వారు గర్భం దాలిస్తే తల్లికీ, బిడ్డకు ప్రాణాపాయం ఉంటుంది.
- ఎంతో సందడిగా ఆనందోత్సాహాలతో జరగాల్సిన పెళ్లి అధికారుల జోక్యంతో అర్థంతరంగా ఆగిపోతే రెండు కుటుంబాల వారికీ నగుబాటే కదా. అందుకే పెళ్లి వయసు రాకుండా ముహూర్తాలు పెట్టుకొని, అడ్డుకునే పరిస్థితిని తెచ్చుకోవద్దు.
- బాల్య వివాహాలను అరికట్టడానికి ప్రతి ఏటా జిల్లావ్యాప్తంగా అన్ని గ్రామాల్లో జిల్లా మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖ అధికారులు అవగాహన సమావేశాలు నిర్వహిస్తున్నారు.

బాల్య వివాహం నేరానికి శిక్ష..

బాల్య వివాహం చట్టరీత్యా నేరం. పెళ్లి చేసినా, ప్రోత్సహించినా రెండేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష, రూ.లక్ష జరిమానా ఉంటుంది. బాల్య వివాహాల నిర్మూలన, బాలల సంరక్షణ కోసం 1098 టోల్ ఫ్రీ నంబర్ అందుబాటులో ఉంది. సమాచారం అందిస్తే సంబంధిత అధికారులు ఆ వివాహాన్ని అడ్డుకుని, తల్లిదండ్రులకు కౌన్సిలింగ్ ఇవ్వడంతో పాటు 18 ఏళ్లు నిండే వరకు బాలికకు వివాహం చేయబోమని ఒప్పంద పత్రం రాయించుకుంటారు.

టీనేజ్ ప్రెగ్నెన్సీలతో ప్రాణానికే ప్రమాదం

బాల్య వివాహాల వలన వచ్చే గర్భాల వల్ల బాలికలు ఎనీమియా బారిన పడే ప్రమాదం ఉంది. ప్రసవం సమయంలో అధిక రక్తస్రావం, అధిక రక్తపోటుతో మెటర్నల్ డెత్‌లు జరుగుతాయి. బిడ్డను మోసే సామర్థ్యం బాలికలకు తక్కువగా ఉంటుంది. 6 నెలల క్రితం యలమంచిలి ప్రభుత్వాస్పత్రికి 17 ఏళ్ల ప్రాయంలోనే గర్భం దాల్చిన కేసు రావడంతో పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చాను. చిన్న వయసులో గర్భం దాలిస్తే బిడ్డతో పాటు తల్లికి కూడా ప్రమాదమే.

–డాక్టర్ ఆర్.నిహారిక, సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్, గైనకాలజిస్ట్, యలమంచిలి సీహెచ్‌సీ

సమాచారం ఇవ్వండి

బాల్య వివాహాలు జరిగినట్టు తెలిస్తే మా దృష్టికి తీసుకురావాలి. వెంటనే ఆ సమాచారాన్ని పోలీసుల దృష్టికి తీసుకెళ్లి పెళ్లిని ఆపుచేస్తాం. తల్లిదండ్రులకు కౌన్సెలింగ్ ఇస్తాం. తగిన వయసు లేకపోతే మానసిక, శారీరక పరిపక్వత ఉండదు.

–కె.అనంతలక్ష్మి, ఐసీడీఎస్ పీడీ, అనకాపల్లి

అందరూ బాధ్యులే..

బాల్య వివాహాలు చట్టరీత్యా నేరం. బాల్య వివాహం జరిపించిన తల్లిదండ్రులు, సంరక్షకులు, పురోహితులు, స్నేహితులు, అనుమతించిన పెద్దలు, సహకరించిన వారు కూడా నేరస్తులే అవుతారు. మైనర్ బాలికను పెళ్లి చేసుకొని సంసారం చేస్తే పోక్సో కేసు నమోదవుతుంది.

–కె.వి.సత్యనారాయణ, డీఎస్పీ, పరవాడ

ఫార్మాసిటీలో జరిగిన ఘటన బాధాకరం

వైఎస్సార్‌సీపీ రాజ్యసభ సభ్యుడు విజయసాయిరెడ్డి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: అనకాపల్లి జిల్లా పరవాడ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఫార్మాసిటీలో జరిగిన ఘటనపై వైఎస్సార్‌సీపీ రాజ్యసభ సభ్యుడు వి.విజయసాయిరెడ్డి స్పందించారు. ఈ ఘటనలో ఒకరు మృతిచెందగా.. 20 మంది అస్వస్థతకు గురికావడం ఆందోళనకరమని గురువారం ఆయన ఎక్స్ ద్వారా ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఇది ఒక్క సంఘటనే కాదని, బాపట్లలోనూ ఇదే తరహా ఘటన జరిగిందని గుర్తు చేశారు. అక్కడ విషవాయువు లీక్ కావడంతో 107 మంది కార్మికులు అస్వస్థతకు గురయ్యారని తెలిపారు. భద్రతా నిబంధనలను ప్రభుత్వం అమలు చేయకపోవడం వల్లే తరచూ ఘటనలు జరుగుతున్నాయని విమర్శించారు. బాధిత కుటుంబాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నష్టపరిహారం అందించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఉభయ సభలు వాయిదా పడ్డాక ఉప రాష్ట్రపతి, రాజ్యసభ చైర్మన్ జగదీప్ ధన్‌ఖర్‌లను ఎంపీ విజయసాయిరెడ్డి మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు.

మమ్మల్ని మాతృశాఖలో విలీనం చేయండి

గ్రామ పశుసంవర్థక శాఖ సహాయకుల వినతి

సాక్షి,అమరావతి: రైతు సేవా కేంద్రాల్లో పనిచేస్తున్న తమను మాతృశాఖలో విలీనం చేయాలని గ్రామ పశుసంవర్థక శాఖ సహాయకుల సంఘం ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది. ఈ మేరకు సంఘం నేతలు గురువారం పశుసంవర్థక శాఖ డైరెక్టర్ దామోదర్ నాయుడును కలిసి వినతి పత్రం ఇచ్చారు. అనంతరం వారు మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 7,320 మంది సహాయకులు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పాడి రైతులకు సేవలందిస్తున్నారని చెప్పారు. అదనపు విధులకు తమను వినియోగించటం వల్ల పాడి రైతులకు అందుబాటులో లేకపోతున్నామని, తమను పూర్తిగా పశుసంవర్థక శాఖలో విలీనం చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఐదు రకాల స్కాలర్‌షిప్‌లు ఇస్తున్నాం

టీడీపీ ఎంపీ తెన్నేటి కృష్ణప్రసాద్ ప్రశ్నకు కేంద్రం సమాధానం

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దేశంలో ఎస్టీ విద్యార్థులకు ఐదు రకాల స్కాలర్‌షిప్పులను కేంద్ర ప్రభుత్వం అందిస్తున్నట్లు గిరిజన వ్యవహారాల మంత్రి జువెల్ ఓరం తెలిపారు. గత ఐదేళ్లలో రాష్ట్రంలో ఎస్టీ విద్యార్థులు ఎంత మంది స్కాలర్‌షిప్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నారు? ఎంత మందికి మంజూరు చేశారని చిత్తూరు ఎంపీ తెన్నేటి కృష్ణప్రసాద్ లోక్‌సభలో లిఖితపూర్వక ప్రశ్న అడిగారు. 9, 10 తరగతి విద్యార్థులకు ప్రీ మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్, ఇంటర్ ఉన్నత చదువులు చదివే విద్యార్థులకు పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్, ఎంఫిల్, పీహెచ్‌డీ చేసే విద్యార్థులకు జాతీయ ఫెలోషిప్, విదేశాల్లో చదివే వారికి నేషనల్ ఓవర్సీస్ స్కాలర్‌ను అందిస్తున్నట్టు మంత్రి తెలిపారు.

ఫ్యాక్టరీల్లో ప్రమాదాలపై సమీక్షించకపోవడం విచారకరం

సీఎం చంద్రబాబుకు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు లేఖ

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఫ్యాక్టరీ ప్రమాదాలపై సీఎం చంద్రబాబు ఇప్పటి వరకు సమీక్ష నిర్వహించకపోవడం విచారకరమని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు పేర్కొన్నారు. తక్షణం కార్మిక శాఖపై సమీక్ష చేపట్టి, ప్రమాదాల నివారణకు చర్యలు చేపట్టాలని, దీనికి కారణమైన యాజమాన్యాల మీద చర్యలు తీసుకోవాలని సీఎంకు రాసిన లేఖను శ్రీనివాసరావు గురువారం మీడియాకు విడుదల చేశారు. ప్రమాదం జరిగినప్పుడు సానుభూతి తెలిపి, ఆర్థిక సాయం ప్రకటించి ప్రభుత్వం చేతులు దులుపుకుంటోందని, ఇది న్యాయ సమ్మతం కాదన్నారు. ఫార్మా కంపెనీల్లో సోషల్ ఆడిట్ తక్షణమే నిర్వహించి, ప్రమాదాలు జరగకుండా నివారించాలని డిమాండ్ చేశారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు నేపథ్యంలో దళిత క్రిస్టియన్లను ఎస్సీలుగా గుర్తిస్తూ చట్టం చేయాలని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కోరారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు హోదా ఇచ్చే విషయంలో దాఖలైన పిల్‌పై రాతపూర్వకమైన హామీ లేనందున దీన్ని వ్యాజ్యంగా తీసుకోలేమని హైకోర్టు బెంచ్ చెప్పడం న్యాయం కాదని శ్రీనివాసరావు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

రహదారుల అభివృద్ధికి సహకరించండి

మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి ఎంపీ కలిశెట్టి అప్పలనాయుడు వినతి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: విజయనగరం పార్లమెంట్ నియోజకవర్గ పరిధిలోని మూడు ప్రాంతాల్లో రహదారుల అభివృద్ధికి సహకరించాలని ఎంపీ కలిశెట్టి అప్పలనాయుడు రోడ్లు, జాతీయ రహదారుల శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీని కోరారు. ఈమేరకు గురువారం పార్లమెంట్‌లో కేంద్రమంత్రిని కలిసి వినతిపత్రాన్ని అందజేశారు. నెల్లిమర్ల జంక్షన్ నుంచి రణస్థలం వెళ్లే రహదారి, విజయనగరం నుంచి కొట్టూరు వరకు ఎన్‌హెచ్–16ను నాలుగు లేన్ల రహదారిగా అభివృద్ధి చేయాలని, రామభద్రపురం నుంచి రాయగడ వరకు నాలుగు లేన్ల రహదారిని అభివృద్ధి చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు.

రాష్ట్ర 'మానవ హక్కుల కమిషన్' నియామకానికి దరఖాస్తుల ఆహ్వానం

సాక్షి, అమరావతి: కర్నూలులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర మానవ హక్కుల కమిషన్ చైర్ పర్సన్, ఒక సభ్యుడు (జ్యుడీషియల్) మరో సభ్యుడు (నాన్ జ్యుడీషియల్)నియామకానికి అర్హులైన అభ్యర్థుల నుంచి దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నట్లు సాధారణ పరిపాలన శాఖ (రాజకీయ) కార్యదర్శి ఎస్.సురేశ్ కుమార్ గురువారం తెలిపారు. ఏపీ మానవ హక్కుల కమిషన్ చట్టం 1993 లోని సెక్షన్ 21లోని సబ్ సెక్షన్ 2 ప్రకారం కమిషన్ చైర్‌పర్సన్‌గా దరఖాస్తు చేసే వారు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా లేదా న్యాయమూర్తిగా పనిచేసి ఉండాలని తెలిపారు. మానవ హక్కుల కమిషన్ సభ్యులు (జ్యుడీషియల్) గా దరఖాస్తు చేసే వారు హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగానూ లేదా రాష్ట్రంలో జిల్లా న్యాయమూర్తిగా కనీసం 7 సంవత్సరాల అనుభవం కలిగి ఉండాల్సి ఉంటుందని ఆయన తెలియజేశారు. నాన్ జ్యుడీషియల్ సభ్యుడు నియామకానికి మానవ హక్కులకు సంబంధించిన విషయాల్లో పరిజ్ఞానం లేదా ఆచరణాత్మక అనుభవం కలిగి ఉండాల్సి ఉంటుందని పేర్కొన్నారు. సభ్యుల పదవీకాలం మూడు సంవత్సరాలు గానీ లేదా డెబ్బై సంవత్సరాల వయస్సు వచ్చే వరకు ఏది ముందుగా అయితే అంత వరకూ ఆ పదవిలో కొనసాగేందుకు అర్హులు. 15.03.2024 నాటి మునుపటి నోటిఫికేషన్ ప్రకారం దరఖాస్తు చేసుకున్న వారు కూడా ప్రస్తుత ఈ నోటిఫికేషన్ ప్రకారం మళ్లీ దరఖాస్తు చేసుకోవాలని తెలిపారు.

వక్ఫ్ బోర్డు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా అర్హత లేని వ్యక్తి

ముస్లిం సంఘాల నేతలు నాగుల్ మీరా, అయూబ్‌ఖాన్ విమర్శ

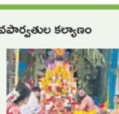
సాక్షి, అమరావతి: హైకోర్టులో ఏపీ వక్ఫ్ బోర్డు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా అర్హత లేని షేక్ ఖాజాబాషాను నియమించారని ముస్లిం సంఘాల నాయకులు ఆగ్రహం వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఏపీ లా ఆఫీసర్స్ (నియామకం, సర్వీస్ షరతులు) నియమాలకు విరుద్ధంగా షేక్ ఖాజాబాషాను వక్ఫ్ బోర్డు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా నియమించిన రాష్ట్ర మైనార్టీ సంక్షేమ శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని ముస్లిం హక్కుల పరిరక్షణ సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు షేక్ నాగుల్ మీరా గురువారం ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. పది సంవత్సరాల అనుభవం కలిగిన వారిని స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా నియమించాల్సి ఉందని, కేవలం మూడేళ్ల అనుభవం కలిగిన ఖాజాబాషాను ఎలా నియమించారని ప్రశ్నించారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఖాజాబాషాను వక్ఫ్ బోర్డు స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా నియమించడానికి పెద్ద ఎత్తున నగదు చేతులు మారిందని నాగుల్‌మీరా ఆరోపించారు. అదేవిధంగా వక్ఫ్ బోర్డు తరపున స్టాండింగ్ కౌన్సిల్‌గా ఖాజాబాషాకు ఏమాత్రం అర్హత లేదని, తక్షణమే ఆయన్ను తొలగించాలని జాతీయ మైనారిటీస్ కమిషన్ రాష్ట్ర మాజీ సలహాదారుడు ఎం.అర్షద్ అయూబ్‌ఖాన్ మరో ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు. ఈ విషయమై గురువారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, న్యాయశాఖ అధికారులకు, రాష్ట్ర అడ్వొకేట్ జనరల్‌కు, హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్‌కు ఫిర్యాదు చేసినట్లు ఆయన తెలిపారు.

ఆధ్యాత్మిక సమాచారం

అప్పన్న సన్నిధిలో వేద వర్ధన తీర్థ స్వామీజీ

సింహాచలం: శ్రీ వరాహ లక్ష్మీ నృసింహస్వామిని ఉడిపిలోని శిరూర్ మఠానికి చెందిన వేద వర్ధన తీర్థ స్వామీజీ గురువారం దర్శించుకున్నారు. ఆయనకు ఆలయ అర్చకులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతం పలికారు. అంతరాలయంలో ఆయన పేరిట అర్చకులు పూజలు నిర్వహించారు. వేద ఆశీర్వచనం అనంతరం ఆలయ సాంప్రదాయం ప్రకారం ప్రసాదం, జ్ఞాపిక, శేషవస్త్రాన్ని ఏఈవో అందించారు.

వైభవంగా శివపార్వతుల కల్యాణం

సిద్దవటం : మండలంలోని మాధవరం–1 గ్రామ పంచాయతీలోని ఎస్‌కేఆర్ నగర్‌లో వెలసిన శ్రీ కోదండరామ స్వామి ఆలయంలో గురువారం నిత్యపూజేశ్వర శివ పార్వతుల ఉత్సవమూర్తులకు వైభవంగా కల్యాణోత్సవాన్ని నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా శివ పార్వతుల ఉత్సవమూర్తులను అలంకరించి వేదికపైకి చేర్చారు. ప్రత్యేక పూజలనంతరం వేదపండితుల కల్యాణ క్రతువును జరిపించారు. రాత్రి ఉత్సవమూర్తులను పల్లకిలో ఉంచి గ్రామంలో ఊరేగించారు. మహిళలు ఆలయంలో స్వామి వారికి కాయాకర్పూరాలను సమర్పించి పూజలు చేశారు. భక్తులకు జనసేన నాయకుడు అతికారి క్రిష్ణ అన్నదాన కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు.

అప్పన్నకు విశేషంగా ఆర్జిత సేవలు

సింహాచలం: శ్రీ వరాహ లక్ష్మీనృసింహ స్వామికి గురువారం ఆర్జిత సేవలు విశేషంగా జరిగాయి. ఉదయం 7 గంటల నుంచి స్వర్ణపుష్పార్చన ఘనంగా నిర్వహించారు. ఆలయ కల్యాణమండపంలో వేదికపై స్వామివారి ఉత్సవమూర్తులు గోవిందరాజస్వామి, శ్రీదేవి, భూదేవిలను అధిష్ఠింపజేశారు. విష్వక్సేనపూజ, పుణ్యాహవచనం జరిపారు. 108 స్వర్ణ సంపెంగలతో అష్టోత్తరశతనామావళి పూజ నిర్వహించారు. ఆలయ సూపరింటెండెంట్ త్రిమూర్తులు ఏర్పాట్లు పర్యవేక్షించారు. కాగా...వరాహ లక్ష్మీనృసింహస్వామికి నిత్యకల్యాణం వైభవంగా జరిగింది. ఆలయ కల్యాణమండపంలో వేదికపై స్వామివారి ఉత్సవమూర్తులను కొలువుంచి కల్యాణాన్ని శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించారు.

విద్యా సమాచారం

నేడు నన్నయ్యలో స్పాట్ అడ్మిషన్స్

రాజానగరం: ఆదికవి నన్నయ వర్సిటీలో ప్రస్తుత విద్యా సంవత్సరానికిగాను ఎంఏ, ఎం.కామ్, ఎంపీఈడీ, ఎమ్మెస్సీ కోర్సుల్లో ఖాళీగా ఉన్న సీట్లను భర్తీ చేసేందుకు శుక్రవారం (ఈ నెల 29న) స్పాట్ అడ్మిషన్లు జరుగనున్నాయి. ఏపీ పీజీ సెట్ రాయకపోయినా, రాసి అర్హత పొందకపోయినా ఈ స్పాట్ అడ్మిషన్స్‌లో పీజీలో చేరేందుకు అవకాశం ఉంది. డిగ్రీలో ఓసీ, బీసీ అభ్యర్థులు 50 శాతం, ఎస్సీ, ఎస్టీ అభ్యర్థులు 45 శాతం పైబడిన మార్కులతో ఉత్తీర్ణతను పొందవలసి ఉంది. ఈ స్పాట్ అడ్మిషన్ల ద్వారా పీజీలో చేరేవారికి ఎటువంటి రాయితీలు వర్తించవు.

ముగిసిన ఇంటర్ వర్సిటీ మహిళల వెయిట్ లిఫ్టింగ్ పోటీలు

- ఓవరాల్ చాంపియన్‌గా శివాజీ యూనివర్సిటీ
- రన్నరప్‌గా ఏయూ.. స్ట్రాంగ్ ఉమన్‌గా ఏఎన్‌యూ లిఫ్టర్ రేణుక

ఏఎన్‌యూ: ఆచార్య నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ విభాగం ఆధ్వర్యాన ఈ నెల 26వ తేదీ నుంచి నిర్వహిస్తున్న సౌత్, వెస్ట్ జోన్ అంతర్ విశ్వవిద్యాలయాల మహిళల వెయిట్‌లిఫ్టింగ్ పోటీలు గురువారం ముగిశాయి. పోటీల్లో ఓవరాల్ టీం చాంపియన్‌షిప్‌ను కొల్హాపూర్ శివాజీ యూనివర్సిటీ కైవసం చేసుకుంది. విశాఖపట్నంలోని ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ రన్నర్స్‌గా నిలిచింది. కేరళలోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కాలికట్ మూడో స్థానం పొందింది. పోటీల నిర్వాహక కార్యదర్శి ప్రొఫెసర్ పీపీఎస్ పాల్‌కుమార్ ఫలితాలను ప్రకటించారు. బెస్ట్ లిఫ్టర్‌గా యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ముంబైకి చెందిన లిఫ్టర్ సౌమ్య దాల్వి నిలిచింది. ఆచార్య నాగార్జున యూనివర్సిటీ లిఫ్టర్ టి.రేణుక స్ట్రాంగ్ ఉమెన్ కేటగిరి అవార్డును సొంతం చేసుకుంది.

కాంపిటీషన్ లా పై వర్క్‌షాప్

విశాఖ విద్య: ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం డాక్టర్ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ కాలేజ్ ఆఫ్ లాలో గురువారం 'కాంపిటీషన్ లా–తాజా సవరణలు' అనే అంశంపై వర్క్‌షాప్ నిర్వహించారు. చెన్నై నుంచి జాయింట్ డైరెక్టర్(లా)–రీజినల్ ఇన్‌చార్జి, కాంపిటీషన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా(దక్షిణ రీజన్) కె.పి.ఆనంద్ ప్రసంగిస్తూ కాంపిటీషన్ లాలో జరిగిన తాజా సవరణలపై విస్తృతమైన, సమగ్ర వివరణ ఇచ్చారు. సవరణల వల్ల వ్యాపార, న్యాయ రంగాల్లో కలిగే ప్రభావాలను ఉదాహరణల ద్వారా వివరించారు.

సాక్షి ప్లస్
శుక్రవారం : 29-11-2024

ఐటీ కాంతుల్లేని దివిటీ..పల్లి!

ఏడాదిన్నర క్రితం మహబూబ్‌నగర్ శివారు దివిటిపల్లిలో ప్రారంభం • జీ ప్లస్ 4 భవనం, మౌలిక సదుపాయాలకు రూ.50 కోట్లు ఖర్చు

మొదట్లో 9 ఐటీ కంపెనీలు వచ్చినా.. ప్రస్తుతం రెండింటికే పరిమితం • మొత్తం లక్ష చదరపుటడుగుల విస్తీర్ణంలో 32 కంపెనీలకు అవకాశం

రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం మారడంతో వెనక్కి వెళ్లిన ఏడు కంపెనీలు • 'సాక్షి' బృందం పరిశీలనలో పలు అంశాలు వెలుగులోకి..

మహబూబ్‌నగర్ మున్సిపాలిటీ: మహబూబ్‌నగర్ శివారు దివిటిపల్లిలో ఏడాదిన్నర క్రితం నిర్మించిన ఐటీ టవర్ ప్రస్తుతం నామమాత్రంగా కొనసాగుతోంది. దీనికి రూ.కోట్లు వెచ్చించి.. స్థానికులకు ఉపాధి, ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించాలని అప్పటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చినా ఆశించిన ఫలితాలు దక్కడం లేదు.. దీనికి ప్రధాన కారణం ఐటీ కంపెనీలు ఇక్కడికి రాకపోవడమేనని తెలుస్తోంది.. వాస్తవ పరిస్థితులను తెలుసుకునేందుకు 'సాక్షి'బృందం గురువారం ఐటీ టవర్‌కు వెళ్లగా వివిధ అంశాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి.

అధునాతనంగా నిర్మించిన ఐటీ టవర్

ఎన్‌హెచ్-44కు అతి సమీపంలో ఉన్నా..

జాతీయ రహదారి (ఎన్‌హెచ్-44)కి అతి సమీపంలోని దివిటిపల్లిలో ఐజీ గ్రీన్ కారిడార్ కోసం 2019లోనే 377 ఎకరాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సేకరించింది. ఇందులో సుమారు రూ.50 కోట్లతో నాలుగు ఎకరాలలో (జీ ప్లస్4) ఐటీ టవర్‌కు తెలంగాణ ఇండస్ట్రియల్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ (టీజీఐఐసీ) ఆధ్వర్యంలో అంకురార్పణ జరిగింది. **ఇందులో మొత్తం లక్ష చదరపుటడుగుల విస్తీర్ణం**లో.. నాలుగు అంతస్తుల భవనాన్ని అన్ని హంగులతో అత్యాధునిక పద్ధతిలో నిర్మించారు. ఒక్కొక్క అంతస్తులో 25 వేల చదరపు అడుగుల స్థలాన్ని ఎనిమిది ఐటీ కంపెనీల చొప్పున ఉండేలా వదిలారు. దీనికి 2023 మే 6న బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వ హయాంలో.. అప్పటి ఐటీ, మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ ఎంతో ఆర్భాటంగా ప్రారంభించారు. ఇక్కడ మొత్తం 32 ఐటీ కంపెనీల కోసం అన్ని మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించారు. ఎన్‌హెచ్-44 చేరడానికి ప్రత్యేక **రోడ్లతో పాటు 24 గంటల ఇంటర్‌నెట్, విద్యుత్ సర**ఫరా, తాగునీటి సౌకర్యం ఉంది. ఈ భవనం చుట్టూ లాన్‌లో పచ్చదనంతో ఆహ్లాదకర వాతావరణం.. ఆపై వాహనాల పార్కింగ్ కోసం విశాల స్థలం ఏర్పాటు చేశారు. ఉద్యోగుల కోసం ప్రత్యేకంగా క్యాంటీన్‌ను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. ప్రారంభంలో తొమ్మిది ఐటీ కంపెనీలు ఏర్పాటు చేయగా ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాకు చెందిన సుమారు 300 మంది ఉద్యోగులు పనిచేసేవారు. అందరికీ శిక్షణ పేరిట **నెలకు రూ.15 వేల** నుంచి రూ.20 వేల వరకు ఆయా సంస్థల నిర్వాహకులు నియమించుకున్నారు.

కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చాక కంపెనీలు వెనక్కి..

గత ఏడాది డిసెంబర్‌లో జరిగిన శాసనసభ ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడంతో ఈ ఏడాది జనవరి నుంచి మార్చి వరకు ఏడు కంపెనీలు ఎలాంటి కారణాలు చెప్పకుండానే ఇక్కడి నుంచి హైదరాబాద్‌కు తరలిపోయాయి. వీటిలో జువెన్ టెక్నాలజీ, హెచ్‌ఆర్‌ఎస్, ఇ-గ్రోవ్ సిస్టమ్స్, ఇంటిట్యూస్, ఫోర్ **ఓక్స్, ఐటీవర్షన్-360,** అర్బాన్ టెక్ ఉన్నాయి. **ఇప్పుడు** కేవలం రెండు ఐటీ **సంస్థలు** మాత్రమే ఉండగా **44** మంది ఉద్యోగులే **మి**గిలారు. వీటిలో **గ్లో**బల్ లాజిక్ (రెండో అంతస్తు) సంస్థను అప్పట్లో 75 మంది ఉద్యోగులతో ప్రారంభించారు. ఇక్కడ ప్రస్తుతం 18 మంది మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు. మరో సంస్థ ముల్లర్ డాట్ కనెక్ట్ పేరిట మూడో అంతస్తులో 26 మంది ఉద్యోగులతో కొనసాగుతోంది. వీరందరూ జిల్లాకేంద్రంతో పాటు జడ్చర్ల పట్టణంలో నివసిస్తూ.. ఆయా కంపెనీలు ఏర్పాటు చేసిన క్యాబ్‌లలో ఐటీ టవర్‌కు వచ్చి పనిచేసి వెళ్తున్నారు. తమ కంపెనీ ఉద్యోగులు, ఉత్పత్తులపై 'సాక్షి'బృందానికి వివరించేందుకు నిర్వాహకులు నిరాకరించడం గమనార్హం. లోపలికి ఎవరికీ ప్రవేశం లేదని వారు చెప్పుకొచ్చారు. కనీసం ఉద్యోగుల ఫోన్ నంబర్లు అయినా ఇవ్వలేదు.

దివిటిపల్లిలోని మహబూబ్‌నగర్ ఐటీ టవర్ లోగో

లోపల ఐటీ సంస్థల కోసం అత్యాధునిక గదులు

హైదరాబాద్‌కు తరలిపోయినా.. ఐటీ టవర్‌లో కనిపిస్తున్న ఇ-గ్రోవ్ సిస్టమ్స్ బోర్డు

భారీగా నిధులు.... సిబ్బంది నియామకాలు

ఏడాది కాలంలో వైద్యారోగ్యశాఖలో పలు మార్పులు

సాక్షి, హైదరాబాద్

- రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ కింద 2014 నుంచి 2023 అక్టోబర్ వరకు నెలకు సగటున రూ.52 కోట్లు ఖర్చు చేస్తే, 2023 డిసెంబర్ నుంచి 2024 డిసెంబర్ వరకూ నెలకు సగటున రూ.76 కోట్లు ప్రభుత్వం వెచ్చించింది.
- రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ ఉచిత వైద్య పరిమితిని రూ.5 లక్షల నుంచి రూ.10 లక్షలకు పెంచింది. 11 సంవత్సరాలుగా పెండింగ్ ఉన్న ఆరోగ్యశ్రీ చికిత్సల ధరల పెంపు సమస్యను 6 నెలల్లో పరిష్కరించింది.
- ఆరోగ్యశ్రీ పరిధిలోకి వచ్చే 1,375 వైద్య చికిత్సల ధరలను సుమారు 20 శాతం వరకూ పెంచింది.
- కొత్తగా 163 రకాల చికిత్సలను ఆరోగ్య శ్రీ పరిధిలోకి తీసుకురావడంతో ఆరోగ్యశ్రీ చికిత్సల సంఖ్య 1,835కి పెరిగింది.
- కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన అనతికాలంలోనే ఆరోగ్యశాఖలో 7,750 పోస్టులను భర్తీ చేసింది.
- మెడికల్ అండ్ హెల్త్ సర్వీసెస్ రిక్రూట్‌మెంట్ బోర్డు(ఎంహెచ్‌ఎస్‌ఆర్‌బీ) ద్వారా మరో 6,494 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ప్రస్తుతం ఈ పోస్టుల భర్తీ ప్రక్రియ కొనసాగుతోంది.
- మరో 607 అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ పోస్టులు, 1,690 సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ (స్పెషలిస్ట్) పోస్టులు, 308 ఫార్మసిస్ట్ (ఆయుష్) పోస్టుల భర్తీకి త్వరలోనే ఎంహెచ్‌ఎస్‌ఆర్‌బీ నోటిఫికేషన్లు ఇవ్వనున్నది.
- ప్రభుత్వం ఏర్పడిన 8 నెలల కాలంలోనే 8 ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీలను, హాస్టళ్లను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చింది.
- ఒక్కో కాలేజీలో 50 సీట్ల చొప్పున, మొత్తం 400 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి రాగా, మొత్తం సంఖ్య 4,090కి పెరిగింది.
- కొడంగల్‌లో 50 ఎంబీబీఎస్ సీట్లతో మెడికల్ కాలేజీ, 50 సీట్ల కెపాసిటీతో ఫిజియోథెరపీ కాలేజీ, 30 సీట్ల కెపాసిటీతో పారామెడికల్ కాలేజీల ఏర్పాటుకు అనుమతులు జారీ.
- కొడంగల్‌లో 50 పడకల హాస్పిటల్‌ను 220 పడకల ఆస్పత్రిగా అప్‌గ్రేడ్ చేసింది.
- మంచిర్యాలలో 600 బెడ్ల సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ నిర్మాణానికి మంత్రులు శంకుస్థాపన చేశారు.
- ఉస్మానియా, గాంధీ, కాకతీయ మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థుల కోసం రూ. 204.85 కోట్లతో కొత్త హాస్టల్ బిల్డింగ్‌లు మంజూరు.
- 16 నర్సింగ్, 28 పారామెడికల్ కాలేజీలు అందుబాటులోకి..
- ఒక్కో పారామెడికల్ కాలేజీలో 60 సీట్ల చొప్పున, 28 కాలేజీల్లో ఏడాదికి 1,680 మంది విద్యార్థులు పారామెడికల్ కోర్సులను అభ్యసించబోతున్నారు.
- రూ.2 వేల కోట్లతో గోషామహల్‌లోని 32 ఎకరాల్లో కొత్త ఉస్మానియా ఆసుపత్రి నిర్మాణానికి పూర్తయిన భూబదలాయింపు ప్రక్రియ
- రాష్ట్రంలో కొత్తగా 16 డయాలసిస్ సెంటర్ల మంజూరు. ఇప్పటికే ఉన్న 20 డయాలసిస్ సెంటర్లలో అదనంగా 89 డయాలసిస్ మిషన్లు పేషెంట్లకు అందుబాటులోకి..
- డయాలసిస్ పేషెంట్ల సర్జరీలకు సుమారు రూ.33 కోట్లతో వాస్క్యులర్ సెంటర్ల మంజూరు.
- రూ.లక్షల ఖరీదైన ఐవీఎఫ్ సేవలను ఉచితంగా గాంధీ ఆస్పత్రిలో అందుబాటులోకి. త్వరలో పేట్లబుర్జు దవాఖాన, సుల్తాన్‌బజార్ మెటర్నిటీ హాస్పిటల్, వరంగల్ ఎంజీఎంలోనూ ఐవీఎఫ్ సెంటర్లు ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయం.
- రోడ్డు ప్రమాదాలు, ఇతర ఎమర్జన్సీ సమయాల్లో బాధితుల కోసం ప్రతి 30 కిలోమీటర్లకు ఒకటి చొప్పున 74 ట్రామా కేర్ సెంటర్ల ఏర్పాటు
- ఆరోగ్యశ్రీ కింద ఉచితంగా ఆర్గాన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ సర్జరీలు, ప్రభుత్వ దవాఖాన్లలో ఆర్గాన్ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ సర్జరీల ప్రతిపాదన.
- 136 నూతన 108 అంబులెన్స్‌లలో గిరిజన ప్రాంతాలకు 45 కేటాయించాలని నిర్ణయం. మిగతా వాటిని మండలాలు, జాతీయ, రాష్ట్ర రహదారుల ప్రాంతాలకు కేటాయింపు

60 శాతం పెన్షన్‌పై క్యాట్ ధర్మాసనం వ్యాఖ్యలు

- సుప్రీంకోర్టు తీర్పులో జోక్యం చేసుకోలేమని వెల్లడి
- పలువురు అధికారులు దాఖలు చేసిన పిటిషన్ కొట్టివేత

అప్పుడు అంగీకరించి.. ఇప్పుడు అభ్యంతరమా?

సాక్షి, హైదరాబాద్: పదవీ విరమణ సమయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ప్రయోజనం పొందేటప్పుడు 60 శాతం పెన్షన్ నిబంధనలకు అంగీకరించి, ఆ తర్వాత అభ్యంతరం తెలపడం సరికాదని కేంద్ర పరిపాలన ట్రిబ్యునల్ (క్యాట్) ధర్మాసనం పేర్కొంది. ఇలాంటి కేసుల్లో సుప్రీంకోర్టు నిర్దేశించిన నిబంధనలను, చట్టాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉందని, హైకోర్టుల ఆదేశాలను మాత్రమే ప్రస్తావిస్తే ప్రయోజనం లేదని స్పష్టంచేసింది. సుప్రీంకోర్టు అన్ని అంశాలను పరిశీలించిన తర్వాతే 15 ఏళ్ల నిర్ణయం సరైందే అని తీర్పు చెప్పిందని.. అందులో ఇప్పుడు జోక్యం చేసుకోలేమని తేల్చిచెప్పింది.

ఒకేసారి ఇచ్చి.. దశలవారీగా కోత

ప్రస్తుత నిబంధన ప్రకారం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు పదవీ విరమణ సమయంలో ప్రభుత్వాలు ఏకమొత్తంగా కొంత సొమ్మును చెల్లిస్తున్నాయి. ఆ తర్వాత వారికి వచ్చే పెన్షన్ నుంచి 15 ఏళ్లపాటు (ఉద్యోగికి 75 ఏళ్లు వచ్చేవరకు) ప్రతి నెలా వారి మొత్తం పెన్షన్‌లో 40 శాతం కోత పెట్టి రికవరీ చేసుకొంటున్నాయి. ఈ 15 ఏళ్లపాటు ఉద్యోగులకు 60 శాతమే పెన్షనే ఇస్తున్నాయి. అయితే, తాము పొందిన మొత్తాన్ని వడ్డీతో కలిపి రికవరీ చేయడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని.. కానీ, 12 ఏళ్లలోపు మొత్తం సొమ్ము రికవరీ అయినప్పుడు సమస్య వస్తోందని అటవీ శాఖకు చెందిన రిటైర్డ్ ప్రిన్సిపల్ చీఫ్ కన్జర్వేటర్‌లతోపాటు మరికొందరు క్యాట్‌లో పిటిషన్ వేశారు. దీనిపై డా.లతా బస్వరాజ్ పట్నే (న్యాయ), షాలినీ మిశ్రా (అడ్మినిస్ట్రేటివ్) బెంచ్ విచారణ చేపట్టింది. పదవీ విరమణ సమయంలో పొందుతున్నది లోన్ కాదని.. 15 ఏళ్ల 60 శాతం పెన్షన్‌కు అంగీకరిస్తేనే ముందుగా పెద్ద మొత్తం పొందుతారని పేర్కొంది. ఇప్పుడు ఆ నిబంధనను సవాల్ చేయడం సరికాదంటూ పిటిషన్‌ను కొట్టివేసింది.

రవాణా శాఖలో జేటీసీ, డీటీసీ పదోన్నతులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: రవాణా శాఖలో ఖాళీగా ఉన్న జేటీసీ, డీటీసీ పోస్టులను ప్రభుత్వం భర్తీ చేసింది. పదోన్నతులు కల్పిస్తూ గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. జాయింట్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కమిషనర్లుగా మామిండ్ల చంద్ర శేఖర్ గౌడ్, శివ లింగయ్యలు, డిప్యూటీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కమిషనర్లుగా రవీందర్ కుమార్, వాణి, సదానందం, కిషన్, సురేష్ రెడ్డి లకు పదోన్నతి లభించింది. పదోన్నతులు పొందిన అధికారులు గురువారం రవాణా శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ ను కలిసి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

ఆర్టీసీలో..: ఆర్టీసీలో ఖాళీగా ఉన్న టిడిపి పోస్టులను ఎండీ సజ్జనార్ భర్తీ చేశారు. ప్రస్తుతం సికింద్రాబాద్ రీజినల్ మేనేజర్ గా ఉన్న ఖుశ్రోష ఖాన్ ను కరీంనగర్ జోన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ గా నియమించారు. హైదరాబాద్ ఆర్ఎం గా ఉన్న వరప్రసాద్ ను ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ గా నియమస్తూ సంస్థ అడ్మిన్ బాధ్యతలు అప్పగించారు. చేశారు ఆర్టీసీ రీజినల్ మేనేజర్లుగా ఉన్న సంతోష్ కుమార్ జ్యోత్స్న, రాజులను రీజినల్ మేనేజర్లుగా నియమిస్తూ మహబూబ్ నగర్ నిజామాబాద్, కరీంనగర్ రీజియన్ల బాధ్యతలు అప్పగించారు.

గురువారం రాజ్‌భవన్‌లో గవర్నర్ జిష్ణుదేవ్ వర్మను మర్యాదపూర్వకంగా కలిసిన 75, 76వ బ్యాచ్‌ల తెలంగాణ కేడర్ ట్రైనీ ఐపీఎస్‌లు. చిత్రంలో తెలంగాణ పోలీసు అకాడమీ డైరెక్టర్ అభిలాష బిస్త్

జ్యోతిరావు పూలేకి సీఎం నివాళి

సాక్షి, హైదరాబాద్: మహాత్మా జ్యోతిరావు పూలే వర్ధంతి సందర్భంగా జూబ్లీహిల్స్‌లోని తన నివాసంలో ముఖ్యమంత్రి ఎ.రేవంత్ రెడ్డి నివాళులర్పించారు. కార్యక్రమంలో సీఎం సలహాదారు వేం నరేందర్ రెడ్డి, టూరిజం కార్పొరేషన్ చైర్మన్ పటేల్ రమేష్ రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విద్యా కమిషన్ పర్యటన ప్రారంభం

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర విద్యా కమిషన్ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జరపనున్న పర్యటనలను గురువారం ప్రారంభించింది. ఈ పర్యటనలు డిసెంబర్ 7 వరకు జరుగుతాయని సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి. వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వ విద్యా సంస్థలను కమిషన్ పరిశీలిస్తుంది. కమిషన్ చైర్మన్ ఆకునూరి మురళి నేతృత్వంలో జరిగే ఈ పర్యటనలో కమిషన్ సభ్యులు ప్రొఫెసర్ విశ్వేశ్వర్, వెంకటేశ్, జ్యోత్స్న పాల్గొంటున్నారు. పర్యటన విజయవంతం కావడానికి అవసరమైన ఏర్పాట్లను చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతి కుమారి.. అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. జిల్లా కలెక్టర్లు కమిషన్ బృందానికి అవసరమైన లాజిస్టిక్స్, భద్రతను అందించాలని ఆదేశించారు.

'మోసాల ఉత్సవాలు జరపండి'

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రైతు విజయోత్సవాలకు బదులు.. రైతు మోసాల ఉత్సవాలు జరపాలని బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి రాణి రుద్రమ ఎద్దేవా చేశారు. ఏడాది పాలనలో రైతులను దగా చేసి, రైతు పండుగ పేరిట మూడు రోజుల విజయోత్సవాలు జరపాలని నిర్ణయించడంపై ఆమె ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వరంగల్ డిక్లరేషన్‌లో ఇచ్చిన 9 హామీల్లో.. ఏ ఒక్కటీ అమలు చేయకుండా.. మోసం చేసిన కాంగ్రెస్ సర్కారుకు విజయో త్సవాలు జరిపే అర్హత లేదని మండిపడ్డారు. ఆమె గురువారం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ రైతులకు ఏం ఒరగబెట్టారని సంబరాలకు సిద్ధమయ్యారని ప్రశ్నించారు.

కాంగ్రెస్ ఏలుబడిలో సంక్షోభ హాస్టళ్లు

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాంగ్రెస్ ఏలుబడిలో సంక్షేమ హాస్టళ్లన్నీ.. సంక్షోభ హాస్టళ్లుగా మారిపోయాయని బీజేపీ ప్రధాన కార్యదర్శి కాసం వెంకటేశ్వర్లు ఆరోపించారు. ఆయన గురువారం విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ఫుడ్ పాయిజన్ ఘటనలపై హైకోర్టు మొట్టికాయలు వేస్తే తప్ప కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం స్పందించలేదన్నారు. కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చాక.. వివిధ గురుకులాల్లో 51 మంది విద్యార్థులు చనిపోయారని, 23 మంది విద్యార్థులు బలవన్మరణం, పదిమంది అనుమానాస్పద స్థితిలో మరణించారని వివరించారు. 38 గురుకులాల్లో ఫుడ్ పాయిజన్ కేసులు నమోదైతే.. నలుగురు విద్యార్థులు ఫుడ్ పాయిజన్‌తో, 14 మంది అనారోగ్యంతో చనిపోవడం పరిస్థితి తీవ్రతను తెలియజేస్తోందన్నారు.

పదేళ్ల తర్వాత ప్రజాపాలన

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో పదేళ్ల తరువాత ప్రజలు మెచ్చిన పాలన సాగుతోందని, ఇది ముమ్మాటికీ ప్రజా పాలనని టీపీసీసీ ప్రధాన కార్యదర్శి పున్న కైలాశ్ నేత అన్నారు. ఆయన గాంధీభవన్‌లో గురువారం పార్టీ నేత చరణ్ కౌశిక్ యాదవ్‌తో కలిసి విలేకరులతో మాట్లాడారు. బీఆర్‌ఎస్ పదేళ్ల పాలన, ఏడాది రేవంత్‌రెడ్డి ప్రజాపాలనపై చర్చకు తాము సిద్ధమని సవాల్ చేశారు. పదేళ్లలో ఎక్కడ నిరసన తెలిపినా అక్రమంగా అరెస్టు చేశారని, ఇప్పుడు ప్రజాస్వామ్యయుతంగా నిరసనలు తెలుపుతున్నారని స్పష్టం చేశారు. కేటీఆర్ ఇంట్లో బుధవారం రాత్రి పది గంటలకు విద్యార్థి నాయకులతో సమావేశమై.. ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు తెచ్చే కుట్రలపై చర్చించారని ఆయన ఆరోపించారు. నీచ రాజకీయాలకు వ్యూహరచన చేస్తున్నారని విమర్శించారు. -

ఢిల్లీ మద్యం కేసు విచారణ వాయిదా

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీ మద్యం కుంభకోణం కేసు విచారణ మరోసారి వాయిదా పడింది. చార్జ్‌షీట్ సరిగా లేదని ఎమ్మెల్సీ కవిత తరుపు న్యాయవాది మోహిత్‌రావు న్యాయస్థానానికి తెలిపారు. దీంతో ఈ కేసు విచారణ వేస్తున్నట్లు న్యాయమూర్తి కావేరీ బావేజా తెలిపారు. గురువారం ఢిల్లీ రౌస్ అవెన్యూ కోర్టు న్యాయమూర్తి కావేరి బావేజా కేసు విచారణ చేపట్టారు. కవిత వర్చువల్‌గా విచారణకు హాజరయ్యారు. కవిత తరఫున న్యాయవాది మాట్లాడుతూ, సీబీఐ దాఖలు చేసిన చార్జిషీట్ సరిగాలేదని న్యాయమూర్తి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. చార్జిషీట్ సరిచేసి మరోసారి న్యాయస్థానానికి, ప్రతివాదులకు అందజేయాలని సీబీఐని న్యాయమూర్తి ఆదేశిస్తూ తదుపరి విచారణను డిసెంబర్ 6కు వాయిదా వేశారు.

యూజీసీ మార్గదర్శకాల మేరకు అడ్మిషన్లు

లా కోర్సుల్లో ప్రవేశాలపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించిన హైకోర్టు

సాక్షి, హైదరాబాద్: న్యాయ విద్య కోర్సుల్లో అడ్మిషన్ల ప్రక్రియను యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యూజీసీ), బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా (బీసీఐ) మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా చేపట్టాలని హైకోర్టు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది. నిర్దేశించిన కేలెండర్ ప్రకారం అడ్మిషన్లు చేపట్టేందుకు చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలని స్పష్టం చేసింది. అడ్మిషన్లకు సంబంధించిన కేసులో ఇరు పార్టీలు దీనికి అంగీకరించడంతో పిటిషన్‌పై విచారణను ముగించింది. ఎల్‌ఎల్‌బీ, ఎల్‌ఎల్‌ఎం కోర్సుల్లో కౌన్సెలింగ్ ప్రక్రియను జూలైలోపు పూర్తి చేయడం లేదని, దీంతో తరగతుల ప్రారంభం తీవ్ర ఆలస్యం అవుతోందని హైదరాబాద్‌కు చెందిన న్యాయవాది భాస్కర్‌రెడ్డి హైకోర్టులో పిల్ దాఖలు చేశారు. తొలుత ఈ పిటిషన్‌పై సీజే నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. అయితే, బీసీఐ నుంచి గుర్తింపు పొందని కాలేజీల జాబితాలో నల్సార్ కూడా ఉందన్న ప్రస్తావన రావడంతో ఆ వర్సిటీకి చాన్స్‌లర్‌గా ఉన్న తాను విచారణ జరపడం సమంజసం కాదని సీజే అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ పిల్‌పై విచారణను జస్టిస్ సుజోయ్‌పాల్, జస్టిస్ నామవరపు రాజేశ్వర్‌రావు ధర్మాసనానికి బదిలీ చేశారు. పార్టీ ఇన్ పర్సన్‌గా పిటిషనర్, ప్రభుత్వం తరఫున ఏఏజీ ఇమ్రాన్‌ఖాన్ వాదనలు వినిపించారు. ఈ ఏడాదికి న్యాయ విద్య కోర్సుల అడ్మిషన్ల ప్రక్రియ ముగియడంతో వచ్చే సంవత్సరం నుంచి యూజీసీ, బీసీఐ మార్గదర్శకాలు పాటించాలని సర్కార్‌ను ధర్మాసనం ఆదేశించింది. దీనికి ఇరు పార్టీలు అంగీకరించాయి.

39.51 లక్షల ఇళ్ల డేటా కంప్యూటరీకరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: సామాజిక, ఆర్థిక, విద్యా, ఉద్యోగ, రాజకీయ, కుల గణన సర్వే వివరాల కంప్యూటరీకరణ ప్రక్రియ వేగవంతమైంది. గురువారం నాటికి 39,51,469 నివాసాల సమాచారాన్ని కంప్యూటర్లలో నిక్షిప్తం చేశారు. అత్యధికంగా ములుగు జిల్లాకు సంబంధించి 82.5 శాతం కంప్యూటరీకరణ పూర్తి కాగా, యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లాలో 74.2 శాతం, సిద్దిపేట జిల్లాలో 64.5 శాతం, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 60.60 శాతం కంప్యూటరీకరణ పూర్తయింది. సర్వే కూడా దాదాపు పూర్తి కావచ్చింది. ఇంకా 6,59,839 నివాసాల సమాచారాన్ని సేకరించాల్సి ఉందని రాష్ట్ర పౌరసంబంధాల శాఖ గురువారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిధిలో 81.5 శాతం సర్వే పూర్తయింది. ఇక్కడ 4,54,240 నివాసాల సమాచారాన్ని సేకరించాల్సి ఉంది.

● ప్రభాస్

ప్రభాస్ లాంటి కొడుకు కావాలి

- జరీనా వాహబ్

''నాకు మరో జన్మంటూ ఉంటే ప్రభాస్‌లాంటి కొడుకు కావాలని కోరుకుంటాను'' అన్నారు సీనియర్ నటి జరీనా వాహబ్. వైజాగ్‌లో పుట్టి పెరిగిన జరీనా వాహబ్ హిందీ నటుడు, నిర్మాత ఆదిత్య పాంచోలిని వివాహం చేసుకున్నారు. తెలుగులో 'గాజుల కిష్టయ్య, అమర ప్రేమ, హేమా హేమీలు, రక్త చరిత్ర 2, విరాట పర్వం' వంటి చిత్రాల్లో నటించారామె.

తాజాగా కొరటాల శివ దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'దేవర' సినిమాలో హీరో ఎన్టీఆర్ తల్లిగా నటించారు జరీనా. ప్రస్తుతం ప్రభాస్ హీరోగా మారుతి దర్శకత్వం వహిస్తున్న 'ది రాజా సాబ్' చిత్రంలో కీలక పాత్రలో నటిస్తున్నారు.

తాజాగా ఆమె ఓ హిందీ చానల్‌కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో మాట్లాడుతూ– ''నేను ప్రస్తుతం ప్రభాస్‌తో 'ది రాజాసాబ్' సినిమాలో నటిస్తున్నాను. తనలాంటి గొప్ప వ్యక్తిని నేను ఇప్పటివరకు ఏ ఇండస్ట్రీలోనూ చూడలేదు. నేనొక స్టార్ హీరో అనే భావన ఉండదు. సెట్‌లో ప్రతి ఒక్కరి గురించి ఆలోచిస్తాడు. అందర్నీ సమానంగా చూస్తాడు. ఎవరైనా ఆకలితో ఉన్నారని తెలిస్తే ఇంటికి ఫోన్ చేసి 40–50 మందికి భోజనాలు తెప్పిస్తాడు. తను నిజమైన డార్లింగ్. మరో జన్మంటూ ఉంటే నాకు ఇద్దరు కొడుకులు ఉండాలి. అందులో తప్పకుండా ప్రభాస్‌లాంటి కొడుకు కావాలని కోరుకుంటాను'' అంటూ ప్రభాస్‌పై ప్రశంసలు కురిపించారామె. ప్రభాస్ హీరోగా, నిధీ అగర్వాల్, మాళవికా మోహనన్, రిద్ధీ కుమార్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న 'ది రాజా సాబ్' సినిమాని పీపుల్ మీడియా ఫ్యాక్టరీపై టీజీ విశ్వప్రసాద్ నిర్మిస్తున్నారు. 2025 ఏప్రిల్ 10న ఈ చిత్రం విడుదల కానుంది. ఈ మూవీకి సంగీతం: తమన్.

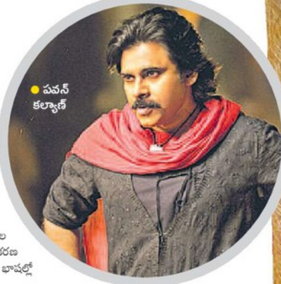

వర్షం నాకు చాలా ప్రత్యేకం

- త్రిష

'నా కెరీర్‌లో 'వర్షం' సినిమా చాలా ప్రత్యేకం' అన్నారు హీరోయిన్ త్రిష. ఇటీవల ఓ టీవీ షోలో తల్లి ఉమతో కలిసి పాల్గొన్నారు త్రిష. 'మీ కెరీర్‌లో బాగా ఇబ్బంది పడిన సినిమా ఏంటి?' అంటూ త్రిషని ప్రశ్నించారు యాంకర్. ఇందుకు ఆమె సమాధానం ఇస్తూ–''నా కెరీర్‌లో 'వర్షం' మూవీ చాలా స్పెషల్. అలాగే ఎక్కువ ఇబ్బంది పడ్డ సినిమా కూడా అదే. నా కెరీర్ ఆరంభంలో 'వర్షం' సినిమా కోసం ఎంతో కష్టపడ్డాను. ఈ చిత్రం కోసం దాదాపు 45 రోజులు వర్షంలో షూటింగ్ చేశాం. ఆ సమయంలో తడవడంతో జలుబు, జ్వరంతో ఇబ్బంది పడ్డాను. ఒక దశలో సినిమా మానేసి వెళ్లిపోవాలనిపించింది. అయితే ఆ చిత్రం ఘనవిజయం సాధించడంతో నా కష్టం మరచిపోయాను. తెలుగులో నాకు బ్రేక్ ఇచ్చిన సినిమా 'వర్షం'' అని పేర్కొన్నారు. ఇదిలా ఉంటే... త్రిష సోలో హీరోయిన్‌గా తెలుగు చిత్రపరిశ్రమకు పరిచయమైన డైరెక్ట్ చిత్రం 'వర్షం'. తరుణ్ హీరోగా తమిళ్, తెలుగు భాషల్లో తెరకెక్కిన 'నీ మనసు నాకు తెలుసు' (2003) చిత్రంలో శ్రియ ఓ హీరోయిన్ కాగా త్రిష మరో కథానాయికగా నటించారు. ప్రభాస్ హీరోగా శోభన్ దర్శకత్వం వహించిన 'వర్షం' చిత్రంలో సోలో హీరోయిన్‌గా నటించారు త్రిష. 2004 సంక్రాంతి కానుకగా జనవరి 14న రిలీజైన ఈ సినిమా బ్లాక్‌బస్టర్‌గా నిలిచింది. 'వర్షం'తో సూపర్‌హిట్ జోడీ అనిపించుకున్న ప్రభాస్–త్రిష ఆ తర్వాత 'పౌర్ణమి' (2006), 'బుజ్జిగాడు' (2008) వంటి చిత్రాల్లో నటించారు. ఇక 'వర్షం' తర్వాత తెలుగులో త్రిష బిజీ హీరోయిన్ అయ్యారు. ఆ చిత్రం తర్వాత తెలుగులో చిరంజీవి, బాలకృష్ణ, నాగార్జున, వెంకటేశ్, మహేశ్‌బాబు, పవన్ కల్యాణ్, రవితేజ, గోపీచంద్, నితిన్, సిద్ధార్థ్ వంటి హీరోలకి జోడీగా నటించారు త్రిష. రెండు దశాబ్దాల కెరీర్‌లో తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళం, హిందీ భాషల్లో నటించిన త్రిష ఇప్పటికీ బిజీ హీరోయిన్‌గా దూసుకెళుతున్నారు. అలాగే యువ హీరోయిన్లకు సైతం గట్టి పోటీ ఇస్తున్నారు. ప్రస్తుతం త్రిష నటిస్తున్న తెలుగు చిత్రం 'విశ్వంభర'. ఈ మూవీలో చిరంజీవికి జోడీగా నటిస్తున్నారామె. 'స్టాలిన్' (2006) సినిమా తర్వాత చిరంజీవి–త్రిష కలిసి నటిస్తున్న చిత్రం ఇదే. వచ్చే ఏడాది వేసవిలో 'విశ్వంభర' విడుదల కానుందని టాక్. అదే విధంగా ప్రస్తుతం పలు తమిళ, మలయాళ సినిమాల్లోనూ నటిస్తూ బిజీగా ఉన్నారు త్రిష.

తుది దశలో హరిహర వీరమల్లు

● పవన్ కల్యాణ్

పవన్ కల్యాణ్ టైటిల్ రోల్‌లో నటిస్తున్న తాజా చిత్రం 'హరిహర వీరమల్లు'. ఈ చిత్రంలో నిధీ అగర్వాల్ కథానాయికగా నటిస్తున్నారు. బాబీ డియోల్, అనుపమ్ ఖేర్, నాజర్, రఘుబాబు ఈ చిత్రంలోని ఇతర కీలక పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. జ్యోతికృష్ణ దర్శకత్వంలో ఏ.ఎం. రత్నం సమర్పణలో మెగా సూర్య ప్రొడక్షన్స్ పతాకంపై ఎ.దయాకర్ రావు నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా రెండు భాగాలుగా విడుదల కానుంది. 'హరి హర వీరమల్లు పార్ట్ 1: స్వార్డ్ వర్సెస్ స్పిరిట్' సినిమా మార్చి 28న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ తుది దశకు చేరుకుందని, త్వరలోనే విజయవాడలో కొత్త షెడ్యూల్‌ను ప్రారంభిస్తాం అని మేకర్స్ తెలిపారు. పవన్ కల్యాణ్‌తో పాటు రెండొందల మంది ఆర్టిస్టులు ఈ షెడ్యూల్‌లో పాల్గొంటారని, ఈ షెడ్యూల్‌తో ఈ సినిమా చిత్రీకరణ పూర్తవుతుందని కూడా మేకర్స్ వెల్లడించారు. తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, హిందీ, కన్నడ భాషల్లో రిలీజ్ కానున్న ఈ సినిమాకు సంగీతం: ఎమ్ఎమ్ కీరవాణి.

'96' సీక్వెల్ సిద్ధం

● '96'లో త్రిష, విజయ్ సేతుపతి

తమిళ బ్లాక్‌బస్టర్ ఫిల్మ్ '96'కు సీక్వెల్ త్వరలోనే సెట్స్‌పైకి వెళ్లనుందన్న టాక్ కోలీవుడ్‌లో బలంగా వినిపిస్తోంది. విజయ్ సేతుపతి, త్రిష హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన రొమాంటిక్ డ్రామా '96'. సి. ప్రేమ్‌కుమార్ దర్శకత్వంలో నందగోపాల్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2018లో విడుదలై, బ్లాక్‌బస్టర్‌గా నిలిచింది. ఈ సినిమాకు సీక్వెల్ తీయాలని సి.ప్రేమ్‌కుమార్ ఎప్పటి నుంచో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. '96' సీక్వెల్ స్క్రిప్ట్‌పై వర్క్ చేస్తూనే ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఈ స్క్రిప్ట్ పనులు దాదాపు పూర్తయ్యాయని, వచ్చే ఏడాది ప్రారంభంలోనే '96' సినిమా సీక్వెల్ సెట్స్‌పైకి వెళ్లనుందని కోలీవుడ్ భోగట్టా. అలాగే '96'లో హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన విజయ్ సేతుపతి, త్రిష సీక్వెల్‌లోనూ నటిస్తారని, ఆల్రెడీ షూటింగ్ కాల్షీట్స్ కూడా కేటాయించారని, త్వరలోనే ఈ సినిమా గురించి అధికారిక ప్రకటన రానుందని ప్రచారం సాగుతోంది. మరోవైపు తమిళ '96' సినిమా తెలుగులో 'జాను'గా రీమేక్ అయ్యింది. ఈ సినిమాకు సి.ప్రేమ్‌కుమారే దర్శకత్వం వహించారు. ఈ చిత్రంలో శర్వానంద్, సమంత హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన సంగతి గుర్తుండే ఉంటుంది.

ఒసేయ్ అరుంధతి!

● 'వెన్నెల' కిశోర్, మోనికా, కమల్ కామరాజు

'వెన్నెల' కిశోర్, మోనికా చౌహాన్, కమల్ కామరాజు, 'చిత్రం' శ్రీను ప్రధాన పాత్రల్లో రూపొందిన చిత్రం 'ఒసేయ్ అరుంధతి'. విక్రాంత్ కుమార్ దర్శకత్వం వహించారు. పద్మ నారాయణ ప్రొడక్షన్స్‌పై ప్రణయ్ రెడ్డి గూడూరు నిర్మించిన ఈ సినిమా విడుదలకు సిద్ధంగా ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో 'ఒసేయ్ అరుంధతి' టీజర్‌ను విడుదల చేశారు. ప్రణయ్ రెడ్డి గూడూరు మాట్లాడుతూ– ''ఫ్యామిలీ కామెడీ థ్రిల్లర్‌గా 'ఒసేయ్ అరుంధతి' నిర్మించాం. త్వరలో మా సినిమా విడుదల తేదీని ప్రకటిస్తాం'' అన్నారు. విక్రాంత్ కుమార్ మాట్లాడుతూ– ''ఓ మధ్యతరగతి కుటుంబానికి చెందిన అరుంధతి పిల్లాడితో పాటు ఇంటి బాధ్యతలను చూసుకుంటూ ఉంటుంది. ఓసారి సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతం చేయాలనుకుంటుంది. అయితే అనుకోకుండా ఆమెకు ఓ సమస్య వస్తుంది. ఆ సమస్య నుంచి తనని తాను కాపాడుకుంటూ ఇంటి పరువును ఎలా కాపాడుకుంది? అనేదే 'ఒసేయ్ అరుంధతి' చిత్రకథ. కుటుంబ సమేతంగా చూడదగ్గ చిత్రమిది'' అన్నారు.

దేవా... కాస్త ముందుగానే...

● 'దేవా'లో షాహిద్ కపూర్

అనుకున్న సమయానికంటే ముందుగానే 'దేవా' థియేటర్స్‌లోకి వస్తున్నాడు. షాహిద్ కపూర్ టైటిల్ రోల్‌లో నటించిన యాక్షన్ చిత్రం 'దేవా'. ఈ చిత్రంలో పూజా హెగ్డే హీరోయిన్‌గా నటించారు. మలయాళ దర్శకుడు రోషన్ ఆండ్రూని హిందీలో దర్శకుడిగా పరిచయం చేస్తూ, జీ స్టూడియోస్ పతాకంపై సిద్ధార్థ్‌రాయ్ కపూర్ ఈ సినిమాను నిర్మించారు. కాగా 'దేవా' సినిమాను గత ఏడాదే రిలీజ్ చేయాలని అనుకున్నారు... కానీ కుదర్లేదు. దీంతో 2025 ఫిబ్రవరి రిలీజ్‌ను ప్లాన్ చేసుకున్నారు. కానీ ఇప్పుడు అనుకున్న సమయానికంటే ముందుగానే... అంటే జనవరి 31నే 'దేవా' సినిమాను రిలీజ్ చేస్తున్నట్లు చిత్రయూనిట్ ప్రకటించింది. ఓ హై ప్రొఫైల్ కేసును పరిశోధిస్తున్న దేవా అనే పోలీసాఫీసర్ ఎలాంటి సవాళ్లను ఎదుర్కొన్నాడు? ఈ క్రమంలో ఓ జర్నలిస్టు దేవాకు ఏ విధంగా సహాయం చేసింది? అన్నది ఈ సినిమా కథనం. ఈ చిత్రంలో జర్నలిస్టు పాత్రలో పూజా హెగ్డే నటించారు.

బోల్డ్ వీక్

తెగించిన వాడికి తెడ్డే అన్నట్టు బిగ్ బాస్ ఆఖరి దశకు చేరుకునే సమయంలో బాగా బోల్డ్ కంటెంట్‌తో ముందుకు వెళుతోంది. ఈ వారమంతా నామినేషన్స్ దగ్గర నుండి ఎలిమినేషన్ వరకు ఈ బోల్డ్ కంటెంట్‌తోనే నడిచిందని చెప్పవచ్చు. ముందుగా ఈ వారం చివరి చీఫ్ కంటెండర్ కోసం జరిగిన పోటీలో పార్టిసిపెంట్స్ పదజాలం బాగా బోల్డ్‌గా నడిచింది. ముఖ్యంగా చీఫ్ కంటెండర్‌గా గెలిచిన రోహిణి, అదే ఎన్నిక కోసం పోటీ పడిన విష్ణుల మధ్య జరిగిన సంభాషణంతా సాలిడ్ బోల్డ్. విష్ణు ఓపెన్‌గా రోహిణి క్యారెక్టర్‌పై నింద వేస్తే, రోహిణి ఏకంగా విష్ణుని నువ్వు ఒకరిని ఇష్టపడి, వారు దొరక్క ఇంకొకరి కోసం ప్రయత్నించావని తీవ్రంగా ఆరోపించింది. ఓ రకంగా ఇటువంటి టీవి బుల్లితెరలో అదీ తెలుగు ఎంటర్‌టైన్మెంట్ మీడియాలో చాలా కొత్త అని చెప్పవచ్చు. ప్రేక్షకుల పరంగా పరమ చెత్త అని చెప్పవచ్చు. నాలుగు గోడల మధ్య ఆవేశపడితే ఇంటి గుట్టవుతుంది, అదే లక్షలాది ప్రేక్షకుల మధ్య అసభ్యంగా మాట్లాడితే అదే గుట్టు రట్టవుతుంది. ఈ విషయం కంటెస్టెంట్స్‌కు తెలిసినా తెలియకపోయినా బిగ్ బాస్‌కు మాత్రం తెలుసు. ఎందుకంటే అదే బిగ్ బాస్‌కు లాభదాయకం కాబట్టి. ఇక వారాంతం ఎపిసోడ్‌లో కంటెస్టెంట్లు ఇతర కంటెస్టెంట్లపై కంప్లైంట్లను ఓ చక్కటి ఆట రూపేణా చూపడం కొంతవరకు బావుంది. ఈ వారం యష్మి ఎలిమినేట్ అవడం అటు కంటెస్టెంట్లకు ఇటు యష్మికి ఏమాత్రం బాధ కలిగించలేదన్నది వాస్తవం. యష్మి వెళ్తూ, వెళ్తూ బిగ్ బాంబ్ రూపేణా గౌతమ్‌ను నేరుగా నామినేట్ చేసింది. ఈ వారం ఓ విషయమైతే చెప్పుకోవాలి... హౌస్‌లో గ్రూపిజం సరిగ్గా ఉందో లేదో కానీ బయట సోషల్ మీడియాలో మాత్రం బిగ్ బాస్‌పై కుల, ప్రాంత, మత తత్వాలతో కొట్టుకుచస్తున్నారు కొందరు అమాయక సోషలోళ్లు. ఏ సంబంధం లేని వారి కోసం తమ విలువైన టైమ్ వెచ్చించి, అర్థం లేని కార్యక్రమం కోసం తమ జీవితాలను వ్యర్థం చేసుకుంటున్న సోషలోళ్లూ... మీకు హాట్సాఫ్. దీనికంతటికీ కారణజన్ముడు ఆ బిగ్ బాస్ మహానుభావుడని వేరే చెప్పాలా.

- ఇంటూరు హరికృష్ణ

● అనన్యా పాండే

ఆ తర్వాతే అన్నీ అర్థమవుతాయి

'మనం ఇష్టపడే వారి కోసం ఎంత మారినా పర్వాలేదనిపిస్తుంది' అంటున్నారు హీరోయిన్ అనన్యా పాండే. విజయ్ దేవరకొండ హీరోగా పూరి జగన్నాథ్ దర్శకత్వం వహించిన 'లైగర్' సినిమాతో తెలుగుకి పరిచయమయ్యారీ నార్త్ బ్యూటీ. 2022 ఆగస్టు 25న ఈ చిత్రం విడుదలైంది. 'లైగర్' తర్వాత తెలుగులో మరో సినిమా చేయలేదామె. అయితే హిందీలో మాత్రం వరుసగా సినిమాలు చేస్తున్నారు. తాజాగా ఆమె ఓ ఇంటర్వ్యూలో రిలేషన్‌షిప్ గురించి ఆసక్తికర వ్యాఖ్యలు చేశారు. ''గతంలో నేను రిలేషన్‌షిప్‌లో ఉన్నాను. ఎదుటి వ్యక్తి కోసం నేనెంతగానో మారాను. చాలా విషయాల్లో రాజీపడ్డాను. రిలేషన్‌షిప్ ప్రారంభమైనప్పుడు ఎదుటి వ్యక్తి మెప్పు పొందడం, వారి దృష్టిని ఆకర్షించడం కోసం ఏదైనా చేయాలనిపిస్తుంది. మనం ఎంత మారినా ఫర్వాలేదనిపిస్తుంది. అయితే మనం మారుతున్నామనే విషయం ఆరంభంలో మనకు అర్థం కాదు. ఇది సహజంగానే ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది. ప్రేమలో ఉన్నప్పుడు లోపాలు తెలియవు. ఏదీ మనకు సమస్యగా అనిపించదు. ఆ బంధం నుంచి మనం బయటకు వచ్చినప్పుడే అన్నీ అర్థం అవుతాయి. రిలేషన్‌షిప్‌లో నేను నిజాయతీగా ఉంటాను. ఎదుటి వ్యక్తి నుంచీ అంతే నిజాయతీ లభిస్తే బాగుంటుంది. ఇద్దరు వ్యక్తుల మధ్య నమ్మకం ఉంటేనే ఏ బంధమైనా బలపడుతుంది. నాకు కాబోయే వ్యక్తి సింప్లిసిటీగా, నన్ను అర్థం చేసుకునే వాడై ఉండాలి'' అని తెలిపారు అనన్యా పాండే. ఇదిలా ఉంటే నటుడు ఆదిత్యరాయ్ కపూర్‌తో అనన్య ప్రేమలో ఉన్నట్లు గతంలో వార్తలు చక్కర్లు కొట్టాయి. అయితే ఇటీవల వీరిద్దరూ విడిపోయినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో రిలేషన్‌షిప్ గురించి ఆమె చేసిన వ్యాఖ్యలు బాలీవుడ్‌లో వైరల్‌గా మారాయి. కాగా ప్రస్తుతం 'శంకరా' అనే సినిమాలో నటిస్తున్నారు అనన్యా పాండే. ఈ చిత్రంలో అక్షయ్ కుమార్ హీరోగా నటిస్తున్నారు.

అందుకే తిరస్కరించాను!

''ది రాయల్స్' సిరీస్‌లో ఇషాన్ కట్టర్ తల్లి పాత్రలో నేను నటించాల్సి ఉంది. అయితే నాకు చెప్పిన కథకి, ఫైనల్ స్క్రిప్ట్‌కి సంబంధం లేదనిపించింది... అందుకే 'ది రాయల్స్' అవకాశాన్ని తిరస్కరించాను'' అని చెప్పారు బాలీవుడ్ నటి మల్లికా శెరావత్. రాజ్ శాండిల్య దర్శకత్వం వహించిన తాజా చిత్రం 'విక్కీ విద్యా కా వో వాలా వీడియో'. గత నెల 11న విడుదలైన ఈ సినిమాలో చందా రాణి అనే పాత్రలో తనదైన నటనతో అలరించారు మల్లికా శెరావత్. తాజాగా ఓ ఇంటర్వ్యూలో ఆమె మాట్లాడుతూ– ''ఇషాన్ కట్టర్ లీడ్ రోల్‌లో 'ది రాయల్స్' సిరీస్‌ని రూపొందించాలని నెట్‌ఫ్లిక్స్ సంస్థ భావించింది. ఇందులో ఇషాన్ తల్లి పాత్రలో నటించమని మేకర్స్ నన్ను సంప్రదించారు. నా పాత్ర, కథ ఎంతో నచ్చడంతో చేయాలని నిర్ణయించుకున్నాను. అయితే ఫైనల్‌గా స్క్రిప్ట్ పేపర్ మీదకు వచ్చేసరికి ఎన్నో మార్పులు జరిగాయి. చెప్పిన దానికి, రాసిన దానికి సంబంధం లేదనిపించింది. దీంతో వాళ్లు నన్ను మోసం చేశారనిపించి, నేను చేయనని తిరస్కరించాను'' అని తెలిపారు. అలాగే తన వ్యక్తిగత విషయం గురించి కూడా ఆమె స్పందిస్తూ– ''గతంలో నేను ఓ వ్యక్తితో ప్రేమలో ఉన్నాను. అయితే అది బ్రేకప్ అయింది. ప్రస్తుతానికి సింగిల్‌గానే ఉన్నాను. వివాహంపై నాకు భిన్నమైన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మంచి మనసు ఉన్న వ్యక్తిని భర్తగా పొందడం కష్టమే. నా ఆరోగ్యంపట్ల నేనెప్పుడూ జాగ్రత్తగా ఉంటాను. చెడు వ్యసనాలకు దూరంగా ఉంటాను. అలాగే మంచి భోజనం తింటా, సమయానికి నిద్రపోతా'' అని తెలిపారు మల్లికా శెరావత్.

● మల్లికా శెరావత్

సాక్షి ప్లస్
శుక్రవారం । 29-11-2024

బిజినెస్ రీల్

మజగావ్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్‌తో బీఈఎంఎల్ జోడీ

న్యూఢిల్లీ: సముద్ర పరిశ్రమకు సాంకేతికతలను అభివృద్ధి చేసేందుకు మజగావ్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్‌తో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నట్లు ప్రభుత్వ రంగ బీఈఎంఎల్ బుధవారం తెలిపింది. మెరైన్ రంగంలోకి తన నైపుణ్యాన్ని విస్తరించే అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోవాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్టు వివరించింది. ఒప్పందంలో భాగంగా ప్రత్యేకంగా సముద్ర సంబంధ వ్యూహాత్మక యంత్రాల రూపకల్పన, తయారీకి సాంకేతిక మద్దతును అందిస్తామని బీఈఎంఎల్ వెల్లడించింది. వినూత్న సాంకేతికతలు, వ్యవస్థల అభివృద్ధి, పరీక్ష, ధృవీకరణను సులభతరం చేస్తూ బీఈఎంఎల్ పరిశోధన బృందానికి ప్రత్యేక సౌకర్యాలను మజగావ్ డాక్ షిప్‌బిల్డర్స్ అందుబాటులో ఉంచుతుంది.

టెక్ మహీంద్రా, అమెజాన్ వెబ్ సర్వీసెస్ భాగస్వామ్యం

న్యూఢిల్లీ: ఐటీ సంస్థ టెక్ మహీంద్రా తాజాగా అమెజాన్ వెబ్ సర్వీసెస్‌తో (ఏడబ్ల్యూఎస్) ఒక

వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాన్ని ప్రకటించింది. జనరేటివ్ ఆర్టిఫీషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ సాంకేతికతలను ఉపయోగించడం ద్వారా టెలికం నెట్‌వర్క్‌లను రూపాంతరం చేసే లక్ష్యంతో ఈ ఒప్పందం కుదిరింది. అధునాతన ఏఐ పరిష్కారాలను వినియోగించి నెట్‌వర్క్ సామర్థ్యాన్ని, కస్టమర్ అనుభవాలను మెరుగుపరచడానికి ఇరు సంస్థలు కృషిచేస్తాయి. కమ్యూనికేషన్ సర్వీస్ ప్రొవైడర్లు, ఎంటర్‌ప్రైజ్ కస్టమర్ల కోసం రూపొందించిన అటానమస్ నెట్‌వర్క్స్ ఆపరేషన్స్ ప్లాట్‌ఫామ్‌ను అభివృద్ధి చేయడానికి అమెజాన్ వెబ్ సర్వీసెస్‌తో టెక్ మహీంద్రా బహుళ-సంవత్సరాల వ్యూహాత్మక సహకార ఒప్పందంపై సంతకం చేసింది.

వేవ్‌టెక్ హీలియంలో రిలయన్స్‌కు 21% వాటాలు

న్యూఢిల్లీ: అమెరికాకు చెందిన హీలియం గ్యాస్ అన్వేషణ, ఉత్పత్తి సంస్థ వేవ్‌టెక్ హీలియంలో (డబ్ల్యూహెచ్ఐ) 21 శాతం వాటాలు కొనుగోలు చేసినట్లు రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ వెల్లడించింది. ఇందుకోసం 12 మిలియన్ డాలర్లు వెచ్చించినట్లు వివరించింది. 2021లో ఏర్పాటైన డబ్ల్యూహెచ్ఐ .. 2024 నుంచి వాణిజ్య కార్యకలాపాలు ప్రారంభించింది. శాస్త్రీయ పరిశోధనలు, ఏరోస్పేస్, ఎలక్ట్రానిక్స్, ఫైబర్ ఆప్టిక్స్ మొదలైన విభాగాల్లో హీలియంను ఉపయోగిస్తారు. ఏఐ, డేటా సెంటర్లు పెరుగుతున్న నేపథ్యంలో సెమీకండక్టర్ల తయారీ కోసం హీలియం డిమాండ్ గణనీయంగా పెరుగుతుందనే అంచనాలు ఉన్నాయి.

జిందాల్ వరల్డ్ వైడ్ బంపర్ ఫలితాలు

లాభంలో 35 శాతం వృద్ధి

హైదరాబాద్: టెక్స్‌టైల్ ఫ్యాబ్రిక్స్ తయారీ సంస్థ జిందాల్ వరల్డ్ వైడ్ లిమిటెడ్ సెప్టెంబర్‌తో ముగిసిన త్రైమాసికంలో బలమైన పనితీరు చూపించింది. ఆదాయం క్రితం ఏడాది ఇదే కాలంతో పోల్చి చూసినప్పుడు 46 శాతం పెరిగి రూ.570 కోట్లకు దూసుకుపోయింది. వ్యాపార కార్యకలాపాలు సాధారణ స్థితికి చేరుకోవడం, దేశ విదేశీ మార్కెట్ల నుంచి ఫినిష్డ్ ఫ్యాబ్రిక్‌కు డిమాండ్ పెరగడం అనుకూలించినట్టు తెలిపింది. ఎబిట్డా 38 శాతం వృద్ధితో 48 కోట్లుగా నమోదైంది. నికర లాభం సైతం 35 శాతం పెరిగి 17.3 కోట్లకు చేరుకుంది. క్రితం ఏడాది ఇదే కాలంలో లాభం రూ.12.8 కోట్లుగా ఉంది. ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం సెప్టెంబర్ వరకు తొలి ఆరు నెలల కాలానికి ఆదాయం 32 శాతం పెరిగి 1,058 కోట్లుగా నమోదైంది. నికర లాభం 34 శాతం వృద్ధితో 35.4 కోట్లకు చేరింది.

బీఎస్ఈలో జిందాల్ వరల్డ్‌వైడ్ షేరు 2 శాతం పెరిగి రూ.324 వద్ద ముగిసింది.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

29-11-2024

విశాఖ	585-00
చిత్తూరు	603-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	595-00
విజయవాడ	600-00
రిటైల్ ధర (డజను)	84.00
హైదరాబాద్	595-00
వరంగల్	597-00
రిటైల్ ధర	6.55

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్ఈ	7,210
ఎన్ఎస్ఈ	1,16,894
ఎన్ఎస్ఈ(డెరివేటివ్స్)	4,30,725
ఎఫ్ఐఐ	- 11,7556
డీఐఐ	+ 8,718

ముడిచమురు... (బ్యారెల్)

నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	68.97	$ 68.72
బ్రెంట్	72.68	$ 72.03

గోద్రేజ్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ రూ.7,500 కోట్ల పెట్టుబడులు

- కొత్త వ్యాపారాల్లోకి ప్రవేశం
- గ్రీన్ హైడ్రోజన్, ఇంధన స్టోరేజీ, రీసైకిల్ పట్ల ఆసక్తి
- మీడియాకు వెల్లడించిన జంషెడ్ గోద్రేజ్

ముంబై: జంషెడ్ గోద్రేజ్ ఆధ్వర్యంలోని గోద్రేజ్ ఎంటర్‌ప్రైజెస్ గ్రూప్ (జీఈజీ) రానున్న మూడేళ్లలో వివిధ వ్యాపారాల్లో రూ.7,500 కోట్లు ఇన్వెస్ట్ చేయనున్నట్టు ప్రకటించింది. ప్రస్తుత తయారీ సామర్థ్యాల విస్తరణ, మార్కెటింగ్, పరిశోధన, అభివృద్ధి (ఆర్‌అండ్‌డీ), టెక్నాలజీపై వ్యయం చేయనున్నట్టు తెలిపింది. గోద్రేజ్ గ్రూప్ ఇటీవలే పరస్పర అంగీకారంతో రెండు గ్రూపులుగా విడిపోవడం తెలిసిందే. ఆది గోద్రేజ్, నాదిర్ గోద్రేజ్ ఆధ్వర్యంలో గోద్రేజ్ ఇండస్ట్రీస్ గ్రూప్, జంషెడ్ గోద్రేజ్ ఆధ్వర్యంలో జీఈజీ గ్రూప్ వేరయ్యాయి. లాక్‌లు (తాళాలు), రిఫ్రిజిరేటర్లు, కన్స్యూమర్ డ్యూరబుల్ గూడ్స్, ఫర్నిచర్ తదితర వ్యాపారాల్లో జీఈజీ కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తోంది. ఇంజనీరింగ్, ఇన్‌ఫ్రా, ఏరోస్పేస్ రంగంలోనూ వ్యాపారాలు నిర్వహిస్తోంది. గోద్రేజ్ గ్రూప్ రెండుగా విడిపోయినప్పటికీ వినియోగదారుల పరంగా ఎలాంటి మార్పుల్లేవని జంషెడ్ గోద్రేజ్ మీడియాకు తెలిపారు. వ్యాపారాల వృద్ధికి కొత్త విభాగాలను గుర్తించినట్టు చెప్పారు. గ్రీన్ హైడ్రోజన్, ఇంధన స్టోరేజీ, నిర్మాణ రంగ మెటీరియల్స్ రీసైక్లింగ్ తమ గ్రూప్‌నకు భవిష్యత్ వృద్ధి విభాగాలుగా ఉంటాయని చెప్పారు. ఇందులో భాగంగా యూఎస్‌కు చెందిన రెండు స్టార్టప్‌లలో ఇన్వెస్ట్ చేసినట్టు తెలిపారు. ఇవి మినహా ఇతర కొత్త వ్యాపార ప్రణాళికలేవీ లేవన్నారు. ఇంజనీరింగ్, డిజైన్ ఆధారిత దిగ్గజ గ్రూప్‌గా జీఈజీని మార్చడం తమఉద్దేశ్యమని సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ నైరికా హోల్కర్ తెలిపారు. జంషెడ్ గోద్రేజ్ సోదరి స్మితాకృష్ణ కుమార్తెనే హోల్కర్. 2032 నాటికి గ్రూప్ ఆదాయంలో సగం మేర గ్రీన్ ఉత్పత్తుల ద్వారానే వస్తుందన్నారు. ప్రస్తుతం గ్రూప్ వార్షిక టర్నోవర్ రూ.16,000 కోట్లుగా ఉండగా, ఇందులో రూ.10,000 కోట్లు కన్స్యూమర్ వ్యాపారాల నుంచి, మిగిలిన రూ.6,000 కోట్లు 13 ఇతర వ్యాపారాల నుంచి సమకూరుతున్నట్టు చెప్పారు. ఈ టర్నోవర్‌ను రూ.20,000 కోట్లకు తీసుకెళ్లనున్నట్టు తెలిపారు.

మూడు క్లస్టర్లుగా గ్రూపు వ్యాపారం

వ్యాపారాలను మూడు క్లస్టర్లుగా విభజిస్తున్నట్టు జంషెడ్ గోద్రేజ్ తెలిపారు. "కన్స్యూమర్ ఫస్ట్ వ్యాపారం కింద గృహోపకరణాలు, లాక్‌లు ఉంటాయి. నేషన్ ఫస్ట్ కింద ఏరోస్పేస్, అడ్వాన్స్‌డ్ ఇంజనీరింగ్ తదితర వ్యాపారాలు, ఫ్యూచర్ ఫస్ట్ కిందకు గ్రీన్ హైడ్రోజన్, జింక్-మాంగనీస్ బ్యాటరీ, రీసైకిల్డ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ మెటీరియల్స్ వస్తాయి"అని వివరించారు. కంపెనీ వృద్ధి ప్రణాళికల్లో బ్యాటరీ స్టోరేజీ కూడా ఉన్నట్టు చెప్పారు. "నేడు ప్రపంచంలో అధిక శాతం బ్యాటరీలు లిథియం ఐయాన్ లేదా సోడియం ఐయాన్ ఆధారితమైనవి. మేము వీటికి భిన్నమైన జింక్, మాంగనీస్ కెమిస్ట్రీపై దృష్టి సారించాం. ఇందుకు సంబంధించి ఏర్పాటు చేసిన పైలట్ ప్లాంట్ ఇప్పటికే పని మొదలు పెట్టింది. బ్యాటరీ స్టోరేజీ ద్వారా దేశ ఇంధన పరివర్తనలో కీలక పాత్ర పోషించనున్నాం"అని వెల్లడించారు. జీఈజీ గ్రూప్ పరిధిలో పెద్ద వ్యాపారాలున్నప్పటికీ ఒక్క లిస్టెడ్ కంపెనీ లేకపోవడం గమనార్హం. సమీప భవిష్యత్తులోనూ ఇందులో మార్పు ఉండదని జంషెడ్ గోద్రేజ్ స్పష్టం చేశారు. బలమైన వ్యాపారాలు కావడంతో, నగదు ప్రవాహాలు కూడా మెరుగ్గా ఉన్నాయంటూ.. దీంతో పెట్టుబడులకు కావాల్సిన నిధులను అంతర్గతంగానే సమకూర్చుకోగలమని చెప్పారు. అందుకే నిధుల కోసం ప్రజల ముందుకు వెళ్లాల్సిన అవసరం ఏర్పడలేదన్నారు. ఇప్పటి వరకు అయితే గ్రూప్ కంపెనీలకు సంబంధించి ఐపీవో ప్రణాళికల్లేవని స్పష్టం చేశారు.

సెయిల్‌తో జాన్ కాకెరిల్ అవగాహన ఒప్పందం

న్యూఢిల్లీ: ఉక్కు దిగ్గజం సెయిల్‌తో ఇండస్ట్రియల్ ఇంజినీరింగ్ సంస్థ జాన్ కాకెరిల్ ఇండియా (జేసీఐఎల్) అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. దేశీయంగా ఉక్కు పరిశ్రమకు సంబంధించి అధునాతన సొల్యూషన్స్‌ను సంయుక్తంగా ఆవిష్కరించేందుకు ఇది ఉపయోగపడనుంది. ఎంవోయూ ప్రకారం ఇరు సంస్థలు పర్యావరణహిత విధానాలను ప్రోత్సహిస్తూ ఇనుము, ఉక్కు తయారీకి వినూత్న విధానాలను అన్వేషిస్తాయి. తయారీ ప్రక్రియల్లో హరిత హైడ్రోజన్ వినియోగించడం, సెయిల్ భవిష్యత్ ప్రాజెక్టుల్లో జాన్ కాకెరిల్ ప్రాసెసింగ్ టెక్నాలజీలను ఉపయోగించడం వంటి అంశాలను పరిశీలిస్తాయి.

గూగుల్‌పై విచారణకు సీసీఐ ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ: ప్లే స్టోర్‌లో రియల్ మనీ గేమింగ్ యాప్‌ల నమోదుకు సంబంధించి అన్యాయమైన వ్యాపార పద్ధతులను అవలంభించిన ఆరోపణల నేపథ్యంలో గూగుల్, దాని అనుబంధ సంస్థలపై కాంపిటీషన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సీసీఐ) గురువారం విచారణకు ఆదేశించింది. 60 రోజుల్లోగా విచారణ పూర్తి చేసి సమగ్ర నివేదికను సమర్పించాలని డైరెక్టర్ జనరల్‌ను ఆదేశించింది. గూగుల్ తన ఆధిపత్య స్థానాన్ని దుర్వినియోగం చేసిందని, ఎంపిక చేసిన గేమింగ్ వర్గాలకు అనుకూలంగా వ్యవహరిస్తోందని.. తద్వారా పోటీని వక్రీకరించిందని ఆరోపిస్తూ వింజో గేమ్స్ చేసిన ఫిర్యాదు ఆధారంగా సీసీఐ ఈ విచారణకు ఆదేశించింది.

మళ్లీ రూ.90,000 స్థాయికి వెండి

గురువారం రూ.4,900 డౌన్

న్యూఢిల్లీ: వెండి ధర పెరుగుదల ఒక్క రోజుకు పరిమితమైంది. దేశ రాజధానిలో గురువారం కేజీ వెండి ధర ఒకేరోజు రూ.4,900 పడిపోయి రూ.90,900కు పడిపోయింది. స్టాకిస్టులు, రిటైలర్ల భారీ అమ్మకాలు, కాయిన్ మార్కెట్ బలహీనత దీనికి ప్రధాన కారణం. వెండి కేజీ ధర న్యూఢిల్లీ స్పాట్ మార్కెట్‌లో బుధవారం ఒకేరోజు రికార్డు స్థాయిలో రూ.5,200 పెరిగి రూ.95,800కు చేరిన

సంగతి తెలిసిందే. వెండి ధర ఒకేరోజు ఈ స్థాయిలో ఎగయడం ఒక రికార్డు. తద్వారా ఈ మెటల్ ధర రెండు వారాల తర్వాత తిరిగి రూ.95,000పైకి చేరింది. ఇక 99.9 స్వచ్ఛత బంగారం 10 గ్రాముల ధర రూ.100 తగ్గి రూ.78,700కు చేరింది. అనిశ్చితి అంతర్జాతీయ పరిస్థితుల్లో పసిడి, వెండి ధరలు అనిశ్చితికి గురికావచ్చన్నది నిపుణుల అంచనా.

డాక్టర్ రెడ్డీస్ ఇమ్యునో-ఆంకాలజీ ఔషధం

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: ఫార్మా రంగ సంస్థ డాక్టర్ రెడ్డీస్ ల్యాబొరేటరీస్.. పునరావృతమయ్యే లేదా మెటాస్టాటిక్ నాసోఫారింజియల్ కార్సినోమా చికిత్స కోసం భారత్‌లో తొలిసారిగా టోరిపాలిమాబ్ అనే ఇమ్యునో-ఆంకాలజీ ఔషధాన్ని విడుదల చేసింది. నాసోఫారింజియల్ కార్సినోమా అనేది తల, మెడ క్యాన్సర్‌కు సంబంధించింది. ఇది గొంతు పైభాగంపై చోటుచేసుకుంటుంది. తరువాతి తరం ప్రోగ్రామ్డ్ సెల్ డెత్ ప్రొటీన్ 1 (పీడీ-1) అయిన టోరిపాలిమాబ్ సంప్రదాయ చికిత్సతో పోలిస్తే అత్యుత్తమ ఫలితాలను ప్రదర్శించిందని రెడ్డీస్ వెల్లడించింది. భారత్‌లో జైటోర్వి బ్రాండ్ పేరుతో ఈ ఔషధాన్ని మార్కెట్ చేయనున్నట్లు తెలిపింది. ఇమ్యునో-ఆంకాలజీ అనేది ఒక క్యాన్సర్ చికిత్స విధానం. ఇది క్యాన్సర్‌ను నిరోధించడానికి, నియంత్రించడానికి, తొలగించడానికి రోగనిరోధక వ్యవస్థ శక్తిని ఉపయోగిస్తుంది. చైనా, యూఎస్ తర్వాత ఈ ఔషధం అందుబాటులోకి వచ్చిన మూడవ దేశం భారత్ కావడం విశేషం.

ఏకైక ఇమ్యునో-ఆంకాలజీ..

పునరావృతమయ్యే లేదా మెటాస్టాటిక్ నాసోఫారింజియల్ కార్సినోమా చికిత్సకై యూఎస్ ఫుడ్, డ్రగ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ (యూఎస్ఎఫ్‌డీఏ), యూరోపియన్ మెడిసిన్స్ ఏజెన్సీ (ఈఎంఏ), మెడిసిన్స్, హెల్త్‌కేర్ ప్రొడక్ట్స్ రెగ్యులేటరీ ఏజెన్సీ (ఎంహెచ్‌ఆర్ఏ) వంటి ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న వివిధ నియంత్రణ సంస్థలు ఆమోదించిన ఏకైక ఇమ్యునో-ఆంకాలజీ ఔషధం ఇదేనని డాక్టర్ రెడ్డీస్ తెలిపింది. టోరిపాలిమాబ్ కోసం 2023లో కంపెనీ షాంఘై జున్షి బయోసైన్సెస్‌తో లైసెన్స్, వాణిజ్యీకరణ ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. దీని ప్రకారం భారత్, దక్షిణాఫ్రికా, బ్రెజిల్, లాటిన్ అమెరికాతో సహా 21 దేశాల్లో టోరిపాలిమాబ్‌ను అభివృద్ధి చేయడానికి, అలాగే వాణిజ్యీకరించడానికి డాక్టర్ రెడ్డీస్ ప్రత్యేక హక్కులను పొందింది. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్, ఇతర తొమ్మిది దేశాల్లో అందుబాటులోకి తేవడానికి లైసెన్స్ పరిధి విస్తరణకు సైతం ఈ ఒప్పందం అనుమతిస్తుందని కంపెనీ వివరించింది.

సముద్ర గర్భ మైనింగ్ వేలం ప్రారంభం

విక్రయానికి 13 మైన్స్

న్యూఢిల్లీ: సముద్ర గర్భ ప్రాంతాల్లో ఖనిజ నిక్షేపాల వేలం మొదటి రౌండ్‌ను ప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. వీటిలో 13 మైన్స్‌ను విక్రయానికి ఉంచడం జరిగింది. ఈ మైన్స్‌లో మూడు సున్నపు మట్టి, మూడు నిర్మాణ ఇసుక, ఏడు పాలీమెటాలిక్ నాడ్యూల్స్-క్రస్ట్‌లు ఉన్నాయి. సముద్రగర్భ ఖనిజ వనరుల అన్వేషణ విషయంలో భారత్ పురోగతిని ఈ కేటాయింపులు సూచిస్తాయని సంబంధిత వర్గాలు పేర్కొన్నారు. ఈ ఖనిజాలు మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి, హైటెక్ తయారీ, గ్రీన్ ఎనర్జీ పరివర్తనకు కీలకం కావడం గమనార్హం. వేలానికి సిద్ధమైన ఆఫ్‌షోర్ ప్రాంతాలలో ప్రాదేశిక జలాలు, కాంటినెంటల్ షెల్ఫ్, ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి, దేశంలోని ఇతర సముద్ర మండలాలు ఉన్నాయి.

ఖనిజ సంపద పటిష్టతను సూచిస్తోంది: మంత్రి కిషన్ రెడ్డి

వేలం ప్రారంభ కార్యక్రమంలో బొగ్గు, గనుల శాఖ మంత్రి జీ కిషన్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ, ఈ ఆఫ్‌షోర్ బ్లాకుల అన్వేషణ వల్ల దేశంలోని ఖనిజ సంపద మరింత పటిష్టం అవుతుందని తెలిపారు. భారతదేశంలో కీలకమైన ఖనిజాల కోసం డిమాండ్ పెరుగుతోందని వివరించారు. లిథియం డిమాండ్ ఎనిమిది రెట్లు పెరుగుతుందని తాము ఆశిస్తున్నట్లు తెలిపారు. భారత్ త్వరలో క్రిటికల్ మినరల్స్ మిషన్‌ను ప్రారంభించనున్నట్లు వెల్లడించారు.

భాగస్వాముల కోసం అన్వేషణ: వీఎల్ కాతా రావు

ఖనిజ అన్వేషణ, అభివృద్ధి విభాగంలో భాగస్వాముల కోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నట్లు గనుల శాఖ కార్యదర్శి వీఎల్ కాంతారావు ఈ సందర్భంగా తెలిపారు. ఖనిజాలపై పరిశోధన- అభివృద్ధిపై కూడా దృష్టి సారించినట్లు తెలిపారు. సముద్ర గర్భ మైనింగ్ వేలం ప్రక్రియ ప్రారంభం నేపథ్యంలో దేశ, విదేశాల్లో రెండు మూడు రోడ్‌షోలు చేయడానికి తాము సిద్ధమవుతున్నట్లు వెల్లడించారు. గనుల అదనపు కార్యదర్శి సంజయ్ లోహియా మాట్లాడుతూ, ఆఫ్‌షోర్ మినరల్ బ్లాక్‌లను విజయవంతంగా వేలం వేయడానికి అవసరమైన అన్ని నిబంధనలను పూర్తి చేసినట్లు చెప్పారు. ఆఫ్‌షోర్ ప్రాంతాలలో మైనింగ్‌ను చేపట్టే చర్యలు తీసుకోవడమే మనకు సవాలు అని ఆయన పేర్కొంటూ, అయితే ఆయా చర్యల్లో విజయవంతం అవుతామన్న భరోసాను వ్యక్తం చేశారు. కోబాల్ట్, నికెల్, రేర్ ఎర్త్ ఎలిమెంట్స్, పాలీమెటాలిక్ నాడ్యూల్స్ వంటి అధిక డిమాండ్ నేపథ్యంలో దిగుమతులపై ఆధారపడటాన్ని తగ్గించడానికి అలాగే సప్లై చైన్‌ను స్థిరీకరించడానికి భారత్ విభిన్న ఖనిజ వనరులను అభివృద్ధి చేయాలని గనుల మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది.

గ్లోబల్ లీడర్‌గా ఎదగడమే లక్ష్యం

ఆఫ్‌షోర్ ఏరియాస్ మినరల్ (డెవలప్‌మెంట్ అండ్ రెగ్యులేషన్) యాక్ట్, 2002ను పార్లమెంటు గత ఏడాది ఆగస్టులో సవరించింది. ఆఫ్‌షోర్ ప్రాంతాలలో ఖనిజ బ్లాకుల కేటాయింపు విధానంగా వేలాన్ని తప్పనిసరి చేసింది. వనరుల అన్వేషణ-వెలికితీత కోసం ఉత్పత్తి లీజులు, మిశ్రమ లైసెన్స్‌ల మంజూరును క్రమబద్ధీకరణ వంటి చర్యలను తీసుకోడానికి ప్రభుత్వాన్ని ఈ సవరణ అనుమతిస్తుంది. భారత్ సముద్రగర్భంలో ఖనిజాల అన్వేషణలో అడుగుపెట్టినప్పుడు, దాని పారిశ్రామిక-గ్రీన్ ఎనర్జీ రంగాలను పెంపొందించడమే కాకుండా కీలకమైన ఖనిజాలలో గ్లోబల్ లీడర్‌గా తన స్థానాన్ని పొందడం కూడా లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

చర్చల దశలోనే టెస్లా, స్టార్‌లింక్ పెట్టుబడులు

మీడియాతో వాణిజ్య శాఖ మంత్రి పియూష్ గోయల్

న్యూఢిల్లీ: భారత్‌లో అమెరికన్ టెక్ బిలియనీర్ ఎలన్ మస్క్ నేతృత్వంలోని టెస్లా, స్టార్‌లింక్ పెట్టుబడులకు సంబంధించి ఇంకా ఎటువంటి చర్చ జరగలేదని వాణిజ్య, పరిశ్రమల మంత్రి పియూష్ గోయల్ తెలిపారు. ఇక్కడ జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ, రెండు అంశాలూ వేర్వేరు మంత్రిత్వ శాఖలు నిర్వహిస్తున్నందున, ఏమి జరుగుతుందో తనకు వ్యక్తిగతంగా తెలియదని అన్నారు. "నాకు తెలిసినంత వరకు మేము ఎటువంటి చర్చలు జరపలేదు'అని టెస్లా-స్టార్‌లింక్ పెట్టుబడుల అవకాశాలపై అడిగిన ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు. " ఈ రెండు విభాగాలూ వేర్వేరు మంత్రిత్వ శాఖలు నిర్వహణలో ఉన్నాయి. భారీ పరిశ్రమల మంత్రిత్వ శాఖ ఆటోమొబైల్స్‌ను చూస్తుంది. స్టార్‌లింక్ అంశాలను అంతరిక్ష శాఖ నిర్వహిస్తుంది. కాబట్టి, ఏమి జరుగుతుందో నాకు వ్యక్తిగత పరిజ్ఞానం లేదు'' అని వాణిజ్యమంత్రి స్పష్టం చేశారు.

నేపథ్యం ఇదీ...

ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో మస్క్ చివరి క్షణంలో తన భారత్ పర్యటనను రద్దు చేసుకున్నారు. 'టెస్లాలో కీలక బాధ్యతలు నిర్వహించాల్సిన తక్షణ అవసరం ఉందంటూ పర్యటనకు కారణంగా చెప్పారు. నిజానికి ఈ సమావేశంలో ఆయన ప్రధాని నరేంద్రమోదీతో సమావేశం కావాల్సి ఉంది. భారత్‌లో టెస్లా తయారీ యూనిట్‌ను స్థాపించడానికి ప్రణాళికలు, బిలియన్ల డాలర్ల పెట్టుబడులపై చర్చలు, భారతదేశంలో టెస్లా ఎలక్ట్రిక్ కార్లను విక్రయించడంపై విధాన ప్రకటన వంటి అంశాలు మస్క్ పర్యటనలో భాగమని అప్పట్లో వార్తలు వచ్చాయి. కేవలం ఎలక్ట్రిక్ కార్లు మాత్రమే కాకుండా, ఆయన తన శాటిలైట్ ఇంటర్నెట్ వ్యాపారం స్టార్‌లింక్ కోసం భారతీయ మార్కెట్‌పై కూడా దృష్టి సారించినట్లు సమాచారం. స్టార్‌లింక్ భారతదేశంలో సేవలకు లైసెన్స్ పొందడానికి అన్ని నిబంధనలను పాటించాల్సి ఉంటుందని కేంద్ర టెలికం మంత్రి జ్యోతిరాదిత్య సింధియా ఈ నెల ప్రారంభంలో తెలిపారు. శాటిలైట్ ఇంటర్నెట్ సర్వీస్ ప్రొవైడర్ సేవల ప్రారంభానికి తగిన అన్ని అనుమతులనూ పొందే ప్రక్రియలో ఉందని, వారు ప్రక్రియను పూర్తి చేసిన తర్వాత లైసెన్స్ పొందుతారని మంత్రి చెప్పారు.

అంతేకాకుండా ఈ ఏడాది మార్చిలో విద్యుత్-వాహన విధానాన్ని ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. కనీసం 500 మిలియన్ డాలర్ల పెట్టుబడితో భారతదేశంలో తయారీ యూనిట్లను స్థాపించే కంపెనీలకు దిగుమతి సుంకం రాయితీలను అందించాలన్నది ఈ విధానంలో కీలక అంశం. టెస్లా వంటి ప్రధాన ప్రపంచ సంస్థలను ఆకర్షించే లక్ష్యంతో ఈ చర్య తీసుకోవడం జరిగింది.

ఈవీ ప్యాసింజర్ కార్ల తయారీ విభాగాలను ఏర్పాటు చేసే కంపెనీలు 35,000 అమెరికా డాలర్లు, అంతకంటే ఎక్కువ ధర కలిగిన వాహనాలపై 15 శాతం తక్కువ కస్టమ్స్/ దిగుమతి సుంకంతో పరిమిత సంఖ్యలో కార్లను దిగుమతి చేసుకోవడానికి పాలసీ అనుమతించింది. ప్రభుత్వం ఆమోద పత్రం జారీ చేసిన తేదీ నుండి ఐదు సంవత్సరాల వ్యవధిలో ఉంటాయని పాలసీ వివరించింది.

వినియోగించుకోకపోతే.. సింగిల్ విండో క్లియరెన్స్ సిస్టమ్ మూత

సింగిల్ విండో క్లియరెన్స్ సిస్టమ్‌ను ఉపయోగించాలని, లేకుంటే ఈ పథకాన్ని మూసివేసే అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని కేంద్ర మంత్రి పియూష్ గోయల్ మరో కార్యక్రమంలో పరిశ్రమకు స్పష్టం చేశారు.నేషనల్ సింగిల్ విండో సిస్టమ్ (ఎన్ఎస్‌డబ్ల్యూఎస్) అనేది వ్యాపార అవసరాలకు అనుగుణంగా దరఖాస్తులు, ఆమోదాలకు పరిశ్రమ వినియోగించుకునే విధంగా అభివృద్ధి చేసిన ఒక డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫామ్. 32 కేంద్ర శాఖలు, 29 రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నుండి అనుమతుల కోసం తగిన అప్లికేషన్ సేవలను అందిస్తుంది. ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్‌పై డీపీఐఐటీ-సీఐఐ జాతీయ సదస్సులో ఆయన మాట్లాడుతూ, "ఎన్ఎస్‌డబ్ల్యూఎస్ అవసరమా? లేదా అనే అంశంపై ఎంపిక ఇప్పుడు మీ (పరిశ్రమ) వద్ద ఉంది. మీకు దానిపై ఆసక్తి లేదని మీరు భావిస్తే... సింగిల్ విండో క్లియరెన్స్ సిస్టమ్‌ను మూసివేయడానికి వెనకాడబోము. కేంద్రం దాని కోసం చాలా డబ్బు ఖర్చు చేస్తోంది'' అని అన్నారు. ఎన్ఎస్‌డబ్ల్యూఎస్ పరిపూర్ణంగా ఉండకపోవచ్చని, అయితే దానిని మెరుగుపరచడానికి పరిశ్రమ నుండి వచ్చే సూచనలను అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని కూడా మంత్రి తెలిపారు. జన్ విశ్వాస్ 2.0 బిల్లు గురించి మాట్లాడుతూ, పరిశ్రమకు రెట్రాస్పెక్టివ్ ప్రయోజనాలను (గతానికి వర్తించే విధంగా) అందించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందని చెప్పారు. భారత్‌లో వ్యాపారాలకు సంబంధించి ఎప్పటికప్పుడు తగిన సూచనలు, సలహాలు చేయడానికి, ఆయా విభాగాల్లో మరింత మెరుగుదలకు సూచనలు, సలహాలు పొందానికి సీఐఐ ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ (ఈఓడీబీ)- రెగ్యులేటరీ అఫైర్స్ పోర్టల్‌ను మంత్రి ఈ సందర్భంగా ప్రారంభించారు.

ట్రంప్ 'భారత్ స్నేహితుడే' / సంబంధాల్లో ఎలాంటి సమస్య లేదు

అమెరికా అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన డొనాల్డ్ ట్రంప్ భారత్‌కు మిత్రుడని, భారత్-అమెరికా మధ్య స్నేహం చిగురించి మరింతగా వృద్ధి చెందుతుందని గోయల్ అన్నారు. భారత్-అమెరికా భాగస్వామ్యంలో ఎలాంటి సమస్యలను తాను ఊహించడం లేదని పేర్కొన్న ఆయన, వాషింగ్టన్‌లో కొత్త పరిపాలనలో అమెరికాతో భారత్ సంబంధాలు మరింత బలపడతాయన్న విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నేతృత్వంలోని 10 సంవత్సరాల ప్రభుత్వ పాలనలో వివిధ కార్యక్రమాలు సంస్కరణలపై మీడియాతో మాట్లాడుతూ, టెస్లా- స్టార్‌లింక్ పెట్టుబడి ప్రణాళికలు, ల్యాప్‌టాప్ దిగుమతి విధానం, యూరోపియన్ యూనియన్ 'ఏకపక్ష' గ్రీన్ ఎకానమీ నిబంధనల వంటి పలు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పారు. ట్రంప్ తన ఎన్నికల ప్రచారంలో మాట్లాడుతూ, భారత్‌సహా అన్ని ప్రధాన దేశాలలో విదేశీ ఉత్పత్తులపై అత్యధిక సుంకాలను విధిస్తున్నాయని విమర్శించారు. అధికారంలోకి వస్తే, పరస్పర పన్నును ప్రవేశపెడతానని తెలిపారు. కాగా, నేడు ప్రపంచంలో అత్యంత ప్రజాదరణ పొందిన నాయకుడైన ప్రధాని మోదీ భారతదేశ అంతర్జాతీయ సంబంధాలను గతంలో కంటే మెరుగ్గా నిర్వహిస్తున్నట్లు గోయల్ ఈ సందర్భంగా అన్నారు. మోదీ నేతృత్వంలో అమెరికాతో భారతదేశ సంబంధాలు ప్రతి సంవత్సరం మెరుగవుతున్నాయని అన్నారు.

ల్యాప్‌టాప్ దిగుమతి విధానంపై కొత్త మార్గదర్శకాలు

భారత్ ల్యాప్‌టాప్ దిగుమతి విధానంపై కొత్త మార్గదర్శకాలు ఎలక్ట్రానిక్స్ -ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖలో ఇంకా చర్చల దశలో ఉన్నాయని వాణిజ్య మంత్రి తెలిపారు.

300 చట్టాలు డీక్రిమినలైజ్..

300కుపైగా చట్టాలను డీక్రిమనలైజ్ (నేరపూరిత చర్యల జాబితా నుంచి బయటకు) చేసే విషయాన్ని కేంద్రం పరిశీలిస్తోందని మంత్రి తెలిపారు.

పోరాడి ఓడిన సాకేత్ జోడీ

చెంగ్డూ (చైనా): ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ గ్రాండ్‌స్లామ్ టెన్నిస్ టోర్నీ మెయిన్ 'డ్రా'లో చోటు కోసం నిర్వహిస్తున్న ఆసియా పసిఫిక్ వైల్డ్ కార్డు ప్లే ఆఫ్ టోర్నీలో భారత ఆటగాళ్లకు మిశ్రమ ఫలితాలు ఎదురయ్యాయి. పురుషుల డబుల్స్ విభాగంలో భారత డేవిస్‌కప్ జట్టు సభ్యుడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్లేయర్ సాకేత్ మైనేని పోరాటం సెమీఫైనల్లో ముగిసింది. గురువారం జరిగిన డబుల్స్ సెమీఫైనల్లో సాకేత్-ముకుంద్ శశికుమార్ (భారత్) జోడీ 7-6 (7/4), 6-7 (3/7), 8-10తో 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో సెటా వతనాబె-టకెరు యుజికి (జపాన్) జంట చేతిలో పోరాడి ఓడిపోయింది. ఒక గంటా 52 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఈ మ్యాచ్‌లో సాకేత్-ముకుంద్ ద్వయం ఎనిమిది ఏస్‌లు సంధించి, రెండు డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేసింది. మరో సెమీఫైనల్లో జీవన్ నెడుంజెళియన్-విజయ్ సుందర్ ప్రశాంత్ (భారత్) జోడీ 6-2, 6-4తో జిజియాన్ యాంగ్-బావోలు జెంగ్ (చైనా) ద్వయంపై గెలిచి ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లింది. జీవన్-విజయ్... వతనాబె-యుజికి జోడీల మధ్య జరిగే ఫైనల్ మ్యాచ్ విజేతకు ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ పురుషుల డబుల్స్ మెయిన్ 'డ్రా'లో నేరుగా పోటీపడేందుకు వైల్డ్ కార్డు లభిస్తుంది.

రిత్విక్ జంటకు నిరాశ

సాక్షి, హైదరాబాద్: మయా ఓపెన్ ఏటీపీ చాలెంజర్-100 టెన్నిస్ టోర్నీ పురుషుల డబుల్స్ విభాగంలో హైదరాబాద్ ప్లేయర్ బొల్లిపల్లి రిత్విక్ చౌదరీ కథ ముగిసింది. పోర్చుగల్‌లో జరుగుతున్న ఈ టోర్నీలో రిత్విక్ చౌదరీ-శ్రీరామ్ బాలాజీ (భారత్) జంట క్వార్టర్ ఫైనల్లో వెనుదిరిగింది. 'సబనోవ్ బ్రదర్స్' ఇవాన్-మాతెజ్ (సెర్బియా)లతో గురువారం జరిగిన క్వార్టర్ ఫైనల్లో టాప్ సీడ్ రిత్విక్-బాలాజీ 6-3, 2-6, 6-10తో 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో ఓడిపోయింది. 83 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఈ మ్యాచ్‌లో రిత్విక్-బాలాజీ ఐదు ఏస్‌లు సంధించి, నాలుగు డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శుభారంభం

బెంగాల్‌పై 6-1 గోల్స్ తేడాతో ఘనవిజయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: జాతీయ సబ్ జూనియర్ మహిళల హాకీ చాంపియన్‌షిప్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ జట్టు శుభారంభం చేసింది. సికింద్రాబాద్‌లోని దక్షిణ మధ్య రైల్వే స్పోర్ట్స్ కాంప్లెక్స్‌లో గురువారం జరిగిన గ్రూప్ 'హెచ్' లీగ్ మ్యాచ్‌లో ఆంధ్రప్రదేశ్ 6-1 గోల్స్ తేడాతో బెంగాల్ జట్టును ఓడించింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ తరఫున మునిపల్లి నాగ నందిని (22వ, 43వ నిమిషాల్లో) రెండు గోల్స్ చేయగా... పరికి లక్ష్మి (15వ నిమిషంలో), చిల్లూరు నాగతేజ (38వ నిమిషంలో), కెప్టెన్ కుప్పా తులసీ (46వ నిమిషంలో), రాగుల నాగమణి (60వ నిమిషంలో) ఒక్కో గోల్ సాధించారు. బెంగాల్ జట్టుకు శ్రేష్ట ఛటర్జీ (43వ నిమిషంలో) ఏకైక గోల్ అందించింది. గురువారమే జరిగిన ఇతర లీగ్ మ్యాచ్‌ల్లో గత ఏడాది రన్నరప్ జార్ఖండ్ 5-0తో ఛత్తీస్‌గఢ్ జట్టుపై, ఉత్తరాఖండ్ 3-1తో రాజస్తాన్ జట్టుపై, కర్ణాటక 5-0తో జమ్మూ కశ్మీర్ జట్టుపై, ఒడిశా 5-0తో హిమాచల్ ప్రదేశ్ జట్టుపై గెలిచాయి. గుజరాత్, పంజాబ్ జట్ల మధ్య మ్యాచ్ 2-2తో 'డ్రా'గా ముగిసింది. జార్ఖండ్, ఒడిశా, ఉత్తరప్రదేశ్ జట్లు క్వార్టర్ ఫైనల్ బెర్త్‌లు ఖరారు చేసుకున్నాయి.

15న బెంగళూరులో డబ్ల్యూపీఎల్ వేలం

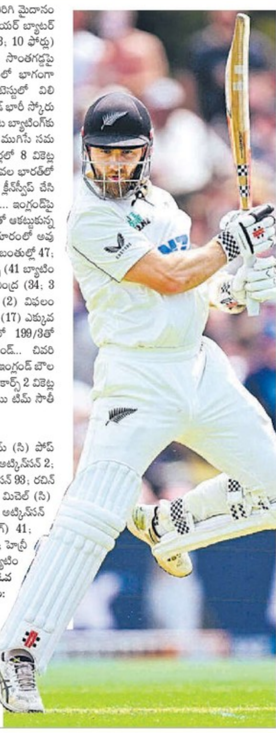
ముంబై: మహిళల ప్రీమియర్ లీగ్ (డబ్ల్యూపీఎల్)కు సంబంధించిన క్రికెటర్ల మినీ వేలం వచ్చే నెల 15న బెంగళూరులో నిర్వహించనున్నారు. వచ్చే సీజన్ ఫిబ్రవరి-మార్చి నెలలో జరుగుతుంది. ఐదు ఫ్రాంచైజీల మొత్తం బడ్జెట్ రూ. 15 కోట్లు. గత సీజన్ రూ. 13.5 కోట్ల కంటే కొంచెం పెరిగింది. ఒక్కో ఫ్రాంచైజీ వద్ద తక్కువ మొత్తమే ఉన్నప్పటికీ పలువురు స్టార్ క్రికెటర్లు వేలానికి రానున్నారు. ఇంగ్లండ్ కెప్టెన్ హీథెర్ నైట్, న్యూజిలాండ్ పేసర్ లీ తహుహు, వెస్టిండీస్ ఆల్‌రౌండర్ డియాండ్ర డాటిన్ తదితర టాప్ స్టార్లు వేలంలో ఉన్నారు.

వీరితో పాటు భారత్‌కు చెందిన స్నేహ్ రాణా, పూనమ్ యాదవ్, వేద కృష్ణమూర్తిలు కూడా వేలంలోకి వచ్చారు. గత రెండు సీజన్లు (2023, 2024)గా రన్నరప్‌తో సరిపెట్టుకుంటున్న ఢిల్లీ క్యాపిటల్స్ ఫ్రాంచైజీ చేతిలో అందరికంటే కనిష్టంగా రూ.2.5 కోట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. గుజరాత్ జెయింట్స్ చేతిలో గరిష్టంగా రూ. 4.4 కోట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి. డిఫెండింగ్ చాంపియన్ రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు (ఆర్‌సీబీ) వద్ద రూ. 3.25 కోట్లున్నాయి. వేలానికి ముందు ఫ్రాంచైజీల మధ్య జరిగే బదిలీలకు సంబంధించిన గడువు ఈ నెలలో ముగియగా... ఒక్క డ్యానీ వ్యాట్ (ఇంగ్లండ్) బదిలీ జరిగింది. యూపీ వారియర్స్ నుంచి ఆర్‌సీబీ ఆమెను కొనుక్కుంది.

విలియమ్సన్ సెంచరీ మిస్

న్యూజిలాండ్ 319/8 ● ఇంగ్లండ్‌తో తొలి టెస్టు

క్రైస్ట్‌చర్చ్: గాయం నుంచి కోలుకొని తిరిగి మైదానంలో అడుగు పెట్టిన న్యూజిలాండ్ సీనియర్ బ్యాటర్ కేన్ విలియమ్సన్ (197 బంతుల్లో 93; 10 ఫోర్లు) చక్కటి ఇన్నింగ్స్‌తో ఆకట్టుకున్నాడు. సొంతగడ్డపై ఇంగ్లండ్‌తో మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా గురువారం ప్రారంభమైన తొలి టెస్టులో విలియమ్సన్ రాణించడంతో న్యూజిలాండ్ భారీ స్కోరు నమోదు చేసుకుంది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన న్యూజిలాండ్ తొలి రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 83 ఓవర్లలో 8 వికెట్ల నష్టానికి 319 పరుగులు చేసింది. ఇటీవల భారత్‌లో భారత్‌పై 3 మ్యాచ్‌ల టెస్టు సిరీస్‌ను క్లీన్‌స్వీప్ చేసి చరిత్ర సృష్టించిన న్యూజిలాండ్ జట్టు... ఇంగ్లండ్‌పై అదే జోరు కనబర్చింది. కళాత్మక ఆటతో ఆకట్టుకున్న విలియమ్సన్ శతకానికి 7 పరుగుల దూరంలో అవుటయ్యాడు. కెప్టెన్ టామ్ లాథమ్ (54 బంతుల్లో 47; 6 ఫోర్లు) వేగంగా ఆడగా.. గ్లెన్ ఫిలిప్స్ (41 బ్యాటింగ్; 4 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్), రచిన్ రవీంద్ర (34; 3 ఫోర్లు) ఫర్వాలేదనిపించారు. కాన్వే (2) విఫలం కాగా.. డారిల్ మిచెల్ (19), బ్లండెల్ (17) ఎక్కువ సేపు నిలువలేకపోయారు. ఒకదశలో 199/3తో పటిష్ట స్థితిలో నిలిచిన న్యూజిలాండ్... చివరి సెషన్‌లో ఐదు వికెట్లు కోల్పోయింది. ఇంగ్లండ్ బౌలర్లలో షోయబ్ బషీర్ 4... అట్కిన్సన్, కార్స్ 2 వికెట్ల చొప్పున పడగొట్టారు. ఫిలిప్స్‌తో పాటు టిమ్ సౌతీ (10 బ్యాటింగ్) క్రీజులో ఉన్నాడు.

స్కోరు వివరాలు

న్యూజిలాండ్ తొలి ఇన్నింగ్స్: లాథమ్ (సి) పోప్ (బి) కార్స్ 47; కాన్వే (సి అండ్ బి) అట్కిన్సన్ 2; విలియమ్సన్ (సి) క్రాలీ (బి) అట్కిన్సన్ 93; రచిన్ రవీంద్ర (సి) క్రాలీ (బి) బషీర్ 34; మిచెల్ (సి) బ్రూక్ (బి) కార్స్ 19; బ్లండెల్ (సి) అట్కిన్సన్ (బి) బషీర్ 17; ఫిలిప్స్ (బ్యాటింగ్) 41; నాథన్ స్మిత్ (సి) రూట్ (బి) బషీర్ 3; హెన్రీ (సి) డకెట్ (బి) బషీర్ 18; సౌతీ (బ్యాటింగ్) 10; ఎక్స్‌ట్రాలు 35; **మొత్తం (83 ఓవర్లలో 8 వికెట్లకు) 319. వికెట్ల పతనం:** 1-4, 2-62, 3-130, 4-199, 5-227, 6-246, 7-252, 8-298. **బౌలింగ్:** వోక్స్ 16-4-54-0; అట్కిన్సన్ 18-2-61-2; కార్స్15-0-57-2; స్టోక్స్ 13-1-59-0; బషీర్ 20-1-69-4; బెథెల్ 1-0-5-0.

వెస్టిండీస్ మహిళల జట్టు కెప్టెన్‌గా హేలీ మాథ్యూస్

సెయింట్ జాన్స్: వచ్చే నెలలో భారత్‌లో పర్యటించే వెస్టిండీస్ మహిళల జట్టును శుక్రవారం ప్రకటించారు. ఆల్‌రౌండర్ హేలీ మాథ్యూస్ నేతృత్వంలోని 15 మందితో కూడిన ఈ జట్టు భారత్‌లో పరిమిత ఓవర్ల సిరీస్‌లలో పాల్గొంటుంది. ముందుగా నవీ ముంబైలోని డీవై పాటిల్ స్టేడియంలో డిసెంబర్ 15 నుంచి మూడు టి20 మ్యాచ్‌ల సిరీస్ జరుగుతుంది. అనంతరం వడోదర ఇంటర్నేషనల్ క్రికెట్ స్టేడియంలో వన్డే సిరీస్ 22న మొదలవుతుంది. ఐసీసీ మహిళల చాంపియన్‌షిప్‌లో భాగంగా వన్డే సిరీస్ జరుగుతుండటంతో ఇరు జట్లకు పాయింట్లు కీలకం కానున్నాయి. 2016లో చివరిసారిగా భారత పర్యటనకు వచ్చిన కరీబియన్ జట్టు 3-0తో టి20 సిరీస్‌ను గెలుచుకోగా, ఆతిథ్య భారత్ 3-0తో వన్డే సిరీస్‌ను కైవసం చేసుకుంది. సీనియర్ ఆల్‌రౌండర్, మాజీ కెప్టెన్ స్టెఫానీ టేలర్ గాయంతో ఈ పర్యటనకు గైర్హాజరు కానుంది.

వెస్టిండీస్ మహిళల జట్టు: హేలీ మాథ్యూస్ (కెప్టెన్), షెమైన్ క్యాంప్‌బెల్, ఆలియా అలెన్, షమీలియా కానెల్, నెరిసా, డియాండ్రా డాటిన్, అఫీ ఫ్లెచర్, షబిక గజ్నబీ, చినెల్లి హెన్రీ, జైదా జేమ్స్, కియానా జోసెఫ్, మాండీ మంగ్రూ, అష్మిని మునిసర్, కరిష్మా, రషాదా విలియమ్స్.

నిత్య, శివానిలకు పసిడి పతకాలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: జాతీయ స్కూల్‌గేమ్స్ సమాఖ్య (ఎస్‌జీఎఫ్‌ఐ) స్విమ్మింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో తెలంగాణ స్విమ్మర్ల పసిడి పతకాల వేట కొనసాగుతోంది. రాజ్‌కోట్‌లో జరుగుతున్న ఈ టోర్నీలో గురువారం తెలంగాణ స్విమ్మర్లు కర్రా శివాని, నిత్య సాగిశ్రీ బంగారు పతకాలను సొంతం చేసుకున్నారు. అండర్-14 బాలికల బ్యాక్‌స్ట్రోక్ ఈవెంట్ ఫైనల్లో శివాని 2 నిమిషాల 33.36 సెకన్లలో అందరికంటే వేగంగా గమ్యానికి చేరి విజేతగా నిలిచింది. శివాని గచ్చిబౌలి స్టేడియంలోని తెలంగాణ స్పోర్ట్స్ అథారిటీ స్విమ్మింగ్‌పూల్‌లో కోచ్ ఆయుశ్ యాదవ్ వద్ద శిక్షణ తీసుకుంటోంది. అండర్-17 బాలికల బ్యాక్‌స్ట్రోక్ ఈవెంట్ ఫైనల్లో నిత్య సాగిశ్రీ 2 నిమిషాల 27.95 సెకన్లతో అగ్ర స్థానాన్ని దక్కించుకుంది. నిత్య హైదరాబాద్‌లోని జియాన్ స్పోర్ట్స్ స్విమ్మింగ్ అకాడమీలో కోచ్ జాన్ సిద్ధిఖీ వద్ద శిక్షణ తీసుకుంటోంది. మరో రెండు రోజులపాటు కొనసాగే ఈ టోర్నీలో ఇప్పటి వరకు తెలంగాణ స్విమ్మర్లు పది పతకాలు సాధించారు.

స్వర్ణ విజేతను ప్రోత్సహించే తీరిదేనా?

- హిమాచల్ సర్కారును తలంటిన సుప్రీం కోర్టు
- కబడ్డీ ప్లేయర్ పూజ ఠాకూర్‌కు వెంటనే ఉద్యోగం ఇవ్వాలని ఆదేశం

న్యూఢిల్లీ: ఆసియా క్రీడల్లో (2014)లో స్వర్ణ పతక విజేత పట్ల హిమాచల్ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వ్యవహరించిన తీరును సుప్రీం కోర్టు తప్పుబట్టింది. పూజ ఠాకూర్ అనే క్రీడాకారిణి ఇంచ్‌వాన్ (దక్షిణ కొరియా) ఆసియా క్రీడల్లో పసిడి పతకం నెగ్గిన భారత కబడ్డీ జట్టు సభ్యురాలు. అయితే స్పోర్ట్స్ కోటా కింద గ్రేడ్-1 ఉద్యోగానికి అర్హురాలైన ఆమెకు ఎక్సైజ్-టాక్సేషన్ ఆఫీసర్ ఉద్యోగం ఇచ్చినట్లే ఇచ్చి నియామకం మాత్రం జరపలేదు. దీని కోసం ఏళ్ల తరబడి హిమాచల్ సీఎం కార్యాలయం చుట్టూ ఆమె తిరుగుతోంది. జూలై 2015 నుంచి ఆమె చేస్తున్న పోరాటానికి స్పందించిన రాష్ట్ర హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి... ఆమెను ఎక్సైజ్-టాక్సేషన్ ఆఫీసర్‌గా నియమించాలని తీర్పు ఇచ్చారు. అయినా సరే నియామకం జరపకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టులో అప్పీలు చేసింది. శుక్రవారం విచారణ సందర్భంగా జస్టిస్ అభయ్ ఎస్ ఓకా, జస్టిస్ అగస్టిన్ జార్జ్ మాసిలతో కూడిన ద్విసభ్య బెంచ్ వెంటనే ఆమెను ప్రభుత్వ ఉద్యోగంలో నియమించాలని ఆదేశించింది. 'క్రీడాకారులకు మీరిచ్చే ప్రోత్సాహం ఇదేనా? ముఖ్యమంత్రి ప్రకటనలు, హామీలు కాదు... ఆచరణాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. ఓ చాంపియన్ క్రీడాకారిణి పట్ల మీరు వ్యవహరించిన తీరు గర్హనీయం' అని తీర్పు సందర్భంగా బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి తీర్పును యథాతథంగా అమలు చేయాలని... ఇందులో జోక్యం చేసుకోలేమని సుప్రీం కోర్టు తెలిపింది. ఇన్నేళ్లయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూజ ఠాకూర్ నియామకానికి సంబంధించి ఏ చర్యలు చేపట్టకపోవడంపై సర్వోన్నత న్యాయస్థానం అసంతృప్తి వ్యక్తం చేసింది. జూలై 2015 నుంచే సినియారిటీ సహా ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల సర్వీస్ రూల్స్‌కు లోబడి పొందే అన్ని ప్రయోజనాలకు ఆమె అర్హురాలని సుప్రీం బెంచ్ తీర్పులో వెల్లడించింది.

కమ్రాన్ సెంచరీ: పాక్‌దే సిరీస్

మూడో వన్డేలో జింబాబ్వే పరాజయం

బులవాయో: తొలి వన్డేలో జింబాబ్వే చేతిలో అనూహ్య పరాజయం ఎదుర్కొన్న పాకిస్తాన్ జట్టు... ఆ తర్వాత తిరిగి పుంజుకొని వరుసగా రెండు మ్యాచ్‌ల్లో సంపూర్ణ ఆధిపత్యం కనబరిచి సిరీస్‌ను పట్టేసింది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా గురువారం జరిగిన ఆఖరి వన్డేలో పాకిస్తాన్ జట్టు 99 పరుగుల తేడాతో జింబాబ్వేను ఓడించి 2-1తో సిరీస్‌ను కై వసం చేసుకుంది. టాస్ గెలిచి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన పాకిస్తాన్ నిర్ణీత 50 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి 303 పరుగులు చేసింది. కెరీర్‌లో ఏడో వన్డే ఆడుతున్న కమ్రాన్ గులామ్ (99 బంతుల్లో 103; 10 ఫోర్లు, 4 సిక్సర్లు) తొలి సెంచరీతో అదరగొట్టాడు. అబ్దుల్లా షఫీక్ (50; 5 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్) అర్ధ శతకం చేశాడు. కెప్టెన్ రిజ్వాన్ (37; 4 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్), సయీమ్ అయూబ్ (31; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), సల్మాన్ ఆఘా (30; 3 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) తయ్యబ్ తాహిర్ (29 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు) రాణించారు. జింబాబ్వే బౌలర్లలో సికందర్ రజా, రిచర్డ్ నగరవా చెరో రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో జింబాబ్వే 40.1 ఓవర్లలో 204 పరుగులకు ఆలౌటైంది. కెప్టెన్ క్రెయిగ్ ఎర్విన్ (63 బంతుల్లో 51; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) హాఫ్ సెంచరీతో పోరాడినా ఫలితం లేకపోయింది. ఆల్‌రౌండర్ సికందర్ రజా (16) ఎక్కువసేపు నిలవలేకపోగా... బెనెట్ (37; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) కాస్త పోరాడాడు. పాకిస్తాన్ బౌలర్లలో సయీమ్ అయూబ్, హారీస్ రవూఫ్, అబ్రార్ అహ్మద్, జమాల్ 2 వికెట్ల చొప్పున పడగొట్టారు. కమ్రాన్ గులామ్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్', సయీమ్ అయూబ్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద సిరీస్' అవార్డులు దక్కాయి. ఇరు జట్ల మధ్య ఆదివారం తొలి టి20 జరగనుంది.

యు ముంబాపై తెలుగు టైటాన్స్ గెలుపు

నోయిడా: స్టార్ రెయిడర్లు ఆశిష్ కుమార్, విజయ్ చెరో 10 పాయింట్లతో విజృంభించడంతో ప్రొ కబడ్డీ లీగ్‌లో తెలుగు టైటాన్స్ జట్టు మళ్లీ గెలుపు బాట పట్టింది. గత మ్యాచ్‌లో గుజరాత్ జెయింట్స్ చేతిలో ఓడిన టైటాన్స్... గురువారం జరిగిన పోరులో 41-35 పాయింట్ల తేడాతో మాజీ చాంపియన్ యు ముంబాపై ఘనవిజయం సాధించింది. అటు రెయిడింగ్, ఇటు డిఫెన్స్‌లో ఆకట్టుకున్న తెలుగు టైటాన్స్ జట్టు ప్రత్యర్థిని మూడుసార్లు ఆలౌట్ చేసి సత్తా చాటగా... యు ముంబా జట్టు టైటాన్స్‌ను ఒకేసారి ఆలౌట్ చేయగలిగింది. తాజా లీగ్‌లో ఇప్పటి వరకు 14 మ్యాచ్‌లాడిన తెలుగు టైటాన్స్ 9 విజయాలు, 5 పరాజయాలతో 48 పాయింట్లు సాధించి రెండో స్థానానికి ఎగబాకింది. మరోవైపు 14 మ్యాచ్‌ల్లో 8 విజయాలు, 5 పరాజయాలు, ఒక 'టై'తో 46 పాయింట్లతో ఉన్న యు ముంబా మూడో స్థానంలో నిలిచింది. మరో మ్యాచ్‌లో యూపీ యోధాస్ 33-29తో జైపూర్ పింక్ పాంథర్స్‌పై గెలుపొందింది. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌ల్లో తమిళ్ తలైవాస్‌తో హరియాణా స్టీలర్స్ (రాత్రి 8 గంటలకు), గుజరాత్ జెయింట్స్‌తో పుణేరి పల్టన్ (రాత్రి 9 గంటలకు) తలపడతాయి.

భారత క్రికెట్‌కు సిద్ధార్థ్ కౌల్ వీడ్కోలు

న్యూఢిల్లీ: పంజాబ్‌కు చెందిన పేస్ బౌలర్ సిద్ధార్థ్ కౌల్ భారత క్రికెట్‌కు వీడ్కోలు పలికాడు. టీమిండియా తరఫున 3 వన్డేలు, 3 టి20లు ఆడిన సిద్ధార్థ్ గురువారం తన నిర్ణయాన్ని ప్రకటించాడు. భారత క్రికెట్ నుంచి రిటైర్మెంట్ తీసుకోవడంతో ప్రపంచ లీగ్‌లలో సిద్ధార్థ్ కౌల్ పాల్గొనవచ్చు. 2008లో విరాట్ కోహ్లి, రవీంద్ర జడేజాతో కలిసి అండర్-19 ప్రపంచకప్ గెలిచిన భారత జట్టులో సభ్యుడైన సిద్ధార్థ్ కౌల్... పదేళ్ల ఎదురుచూపు తర్వాత టీమిండియాలో చోటు దక్కించుకున్నా ఎక్కువ కాలం కొనసాగలేకపోయాడు. 34 ఏళ్ల సిద్ధార్థ్ ఐపీఎల్‌లో రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు, ఢిల్లీ డేర్‌డెవిల్స్, కోల్‌కతా నైట్ రైడర్స్, సన్‌రైజర్స్ హైదరాబాద్ జట్లకు ప్రాతినిధ్యం వహించాడు. పంజాబ్ తరఫున 88 ఫస్ట్‌క్లాస్ మ్యాచ్‌లాడిన సిద్ధార్థ్ 297 వికెట్లు పడగొట్టాడు. విజయ్ హజారే ట్రోఫీలో అత్యధిక వికెట్లు (155) తీసిన బౌలర్‌గా కౌల్ రికార్డుల్లోకి ఎక్కాడు.

విన్నర్స్ ట్రోఫీతో 8 జట్ల కెప్టెన్లు

యువ ఆటగాళ్ల ఆసియా సమరం

నేటి నుంచి ఏసీసీ అండర్-19 ఆసియా కప్

- అమాన్ సారథ్యంలో టీమిండియా సిద్ధం
- ఉదయం గం. 10:30 నుంచి సోనీ స్పోర్ట్స్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

దుబాయ్: ఆసియా క్రికెట్ కౌన్సిల్ (ఏసీసీ) అండర్-19 ఆసియా కప్ 11వ ఎడిషన్‌కు రంగం సిద్ధమైంది. యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ (యూఏఈ) వేదికగా శుక్రవారం నుంచి ప్రారంభం కానున్న ఈ టోర్నీలో 8 జట్లు రెండు గ్రూప్‌లుగా విడిపోయి లీగ్ కమ్ నాకౌట్ పద్ధతిలో పోటీ పడుతున్నాయి. పాకిస్తాన్, యూఏఈ, జపాన్‌తో కలిసి భారత జట్టు గ్రూప్ 'ఎ' నుంచి బరిలోకి దిగుతుండగా... శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, అఫ్గానిస్తాన్, నేపాల్ గ్రూప్ 'బి'లో ఉన్నాయి. ఈ టోర్నీలో మొత్తం 15 మ్యాచ్‌లు నిర్వహిస్తారు. బంగ్లాదేశ్ డిఫెండింగ్ చాంపియన్‌గా ఉంది. శుక్రవారం బంగ్లాదేశ్‌తో అఫ్గానిస్తాన్... శ్రీలంకతో నేపాల్ తలపడతాయి. దుబాయ్, షార్జాలలో మ్యాచ్‌లు నిర్వహిస్తారు. ఇప్పటి వరకు ఏసీసీ ఆసియా కప్‌ను 10 సార్లు నిర్వహించగా... అందులో ఎనిమిదిసార్లు భారత జట్టు చాంపియన్‌గా నిలిచింది. డిసెంబర్ 8న జరగనున్న తుది పోరుతో టోర్నమెంట్ ముగుస్తుంది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో తగిన గుర్తింపు సాధించేందుకు ఆటగాళ్లకు ఈ టోర్నీ ఎంతో ఉపయోగపడనుంది. గతంలో అండర్-19 స్థాయిలో మెరుపులు మెరిపించి... ఆ తర్వాత గ్లోబల్ స్టార్స్‌గా ఎదిగిన ప్లేయర్లు ఎందరో ఉన్నారు. ప్రస్తుతం యువ భారత జట్టుకు మొహమ్మద్ అమాన్ సారథ్యం వహిస్తుండగా... కిరణ్ చోర్మలే వైస్ కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించనున్నాడు. టోర్నీలో భాగంగా భారత జట్టు శనివారం తమ తొలి పోరులో పాకిస్తాన్ జట్టుతో తలపడనుంది. అనంతరం డిసెంబర్ 2న జపాన్‌తో, 4న ఆతిథ్య యూఏఈతో మ్యాచ్‌లు ఆడుతుంది. గ్రూప్ దశ ముగిశాక రెండు గ్రూపుల్లో తొలి రెండు స్థానాల్లో నిలిచిన జట్లు సెమీఫైనల్‌కు చేరుకుంటాయి.

భారత అండర్-19 జట్టు: మొహమ్మద్ అమాన్ (కెప్టెన్), కిరణ్ చోర్మలే (వైస్ కెప్టెన్), ఆయుశ్ మాత్రే, వైభవ్ సూర్యవంశీ, ఆంద్రే సిద్ధార్థ్, కేపీ కార్తికేయ, ప్రణవ్ పంత్, హార్దిక్ రాజ్, నిఖిల్ కుమార్, హర్‌వంశ్ సింగ్, అనురాగ్, ఇనాన్, సమర్థ్ నాగరాజ్, యుధాజిత్ గుహ, చేతన్ శర్మ.

దక్షిణ కొరియాలో రికార్డు స్థాయిలో మంచుకురిసింది. గత 120 ఏళ్లలో కేవలం మూడు సార్లు మాత్రమే ఇంతటి భారీ స్థాయిలో మంచు కురిసిందని అధికారులు తెలిపారు. గియోన్గి ప్రావిన్స్ రాజధాని సువోన్ నగరంలో గురువారం కనిపించిన దృశ్యమిదీ..

రష్యా వైమానిక దళానికి చెందిన సు-34 బాంబర్ విమానం ఇటీవల ఉక్రెయిన్‌లోని గుర్తు తెలియని ప్రాంతంలోని లక్ష్యంపైకి బాంబును జార విడిచింది. ఆ ఫొటోను రష్యా రక్షణ శాఖ గురువారం విడుదల చేసింది.

అమెరికా వస్తువులపై ప్రతీకార సుంకాలు

ట్రంప్ బెదిరింపు నేపథ్యంలో కెనడా యోచన

ఒట్టావా: కెనడా దిగుమతులపై అధిక పన్నుల భారం వేస్తానని కాబోయే అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో కెనడా సైతం దీటుగా స్పందించడంపై దృష్టి సారించింది. అమెరికా వస్తువులపై ప్రతీకార సుంకాలు విధించాలనే విషయాన్ని పరిశీలిస్తోంది. దక్షిణ, ఉత్తర సరిహద్దుల గుండా మాదకద్రవ్యాలు, వలసదారుల అక్రమచొరబాట్లను నిలువరించకపోతే అటు మెక్సికో, అటు కెనడా దిగుమతులపై ఏకంగా 25 శాతం సుంకాలు విధిస్తామని ట్రంప్ అమెరికా ఎన్నికల ప్రచారంవేళ ఓటర్లకు వాగ్దానాలు చేయడం తెల్సిందే. ఈ నేపథ్యంలో అమెరికాతో వాణిజ్యం బలోపేతంపై ఉపప్రధాని, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి క్రిస్టినా ఫ్రీలాండ్, అంతర్గత వ్యవహారాలు, ఇతర శాఖల మంత్రులు, అమెరికాలో కెనడా రాయబారి కిస్టెన్ హిల్‌మ్యాన్‌లతో కెనడా ప్రధాని జస్టిన్ ట్రూడో గురువారం అత్యవసరంగా సమావేశమయ్యారు. అమెరికాతో వాణిజ్యాన్ని కొనసాగిస్తూ అధిక పన్నులు మోపడంపై చర్చించారు. ఐక్య ఫ్రంట్‌ను ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉందని ఆయన నొక్కి చెప్పారు. అయితే కెనడాను మెక్సికోను ఒకే గాటిన కట్టడం అన్యాయమని మంత్రులు జస్టిన్ వద్ద ప్రస్తావించారు. కెనడా నుంచి వలసలను తగ్గించడానికి, వనరులను అందించడానికి, ట్రంప్ పరిపాలనతో కలిసి పనిచేయడానికి సిద్ధమేనని ఈ సందర్భంగా ట్రూడో అన్నారు. మాదక ద్రవ్యాలు తమ దేశం సమస్య కాదని, సుంకాలు రెండు దేశాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతాయని కెనడా మంత్రులు అభిప్రాయపడ్డారు. అమెరికాకు దిగుమతి అవుతున్న చాలా ఉత్పత్తులు కెనడా నుంచే వస్తున్నాయి. ప్రతిరోజూ దాదాపు రూ.22,000 కోట్ల విలువైన వస్తుసేవలు కెనడా నుంచి అమెరికాకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి. అమెరికా ముడిచమురు అవసరాల్లో 60 శాతం కెనడానే తీరుస్తోంది. 85 శాతం అమెరికా విద్యుత్ ఉపకరణాలు కెనడా నుంచే వస్తున్నాయి. 34 అత్యంత విలువైన ఖనిజధాతువులు, లోహాలు కెనడా నుంచి దిగుమతి అవుతున్నాయి.

ప్రతీకార సుంకాల పరిశీలన..

అమెరికా నుంచి దిగుమతి అయ్యే కొన్ని రకాల ఉత్పత్తులపై ప్రతీకార సుంకాలను విధించే అవకాశాలను కెనడా పరిశీలిస్తోందని సీనియర్ అధికారి ఒకరు గురువారం వెల్లడించారు. ఎలాంటి పరిస్థితినైనా ఎదుర్కోవడానికి కెనడా సిద్ధమవుతోందని, ప్రతీకారంగా ఏ వస్తువులపై సుంకాలు విధించాలనే విషయంపై చర్చిస్తోందని ప్రభుత్వ అధికారి ఒకరు చెప్పారు. అయితే ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదన్నారు. ట్రంప్ తన మొదటి పదవీకాలంలో అధిక సుంకాలు విధించినప్పుడు, ఇతర దేశాలు ప్రతీకార సుంకాలతో ప్రతిస్పందించాయి. గతంలోనూ 2018లో కెనడా నుంచి దిగుమతి అయిన స్టీల్, అల్యూమినియంపై అమెరికా అదనపు పన్నులు విధించింది. దీనికి ప్రతికారంగా కెనడా సైతం అమెరికా నుంచి దిగుమతి అయ్యే ఉత్పత్తులపై వేలకోట్ల పన్నులను ముక్కుపిండి వసూలుచేసింది.

మెక్సికోతో ట్రంప్ చర్చలు

మెక్సికో అధ్యక్షురాలు క్లాడియా షీన్‌బామ్‌తో అద్భుతమైన చర్చ జరిగిందని ట్రంప్ బుధవారం చెప్పారు. ''వలసదారులు అమెరికా దక్షిణ సరిహద్దు గుండా లోపలికి అక్రమంగా చొరబడకుండా ఇకపై మెక్సికో సమర్థవంతంగా అడ్డుకోనుంది. ఈ చర్యలు తక్షణం అమల్లోకి వస్తాయి. ఈ చర్యలు అమెరికా చేపడుతున్న అక్రమ ఆక్రమణ నిరోధక కార్యక్రమాలకు ఎంతగానో దోహదపడుతుంది. క్లాడియా షీన్‌బామ్‌కు ధన్యవాదాలు''అని ట్రంప్ పోస్ట్‌చేశారు. ''అమెరికాలోకి భారీగా మాదకద్రవ్యాల అక్రమ రవాణాను అడ్డుకునేందుకు చేపట్టాల్సిన ఉమ్మడి చర్యలపై క్లాడియాతో చర్చించా''అని ట్రంప్ పేర్కొన్నారు. అయితే ఈ భేటీ తర్వాత అమెరికా అధిక పన్నుల భారం నుంచి మెక్సికోకు ఉపశమనం లభిస్తుందో లేదో తెలియరాలేదు. ట్రంప్ అధ్యక్షుడయ్యాక తీసుకునే నిర్ణయాలపై ఇది ఆధారపడి ఉంటుంది.

ట్రంప్ కేబినెట్ నామినీలకు బాంబు బెదిరింపులు

వాషింగ్టన్: కాబోయే అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తన మంత్రివర్గ సభ్యులుగా నామినేట్ చేస్తున్న పలువురు నేతలు, ప్రముఖులకు బాంబు బెదిరింపులు వచ్చాయి. రక్షణ, గృహనిర్మాణం, వ్యవసాయం, కార్మిక శాఖల మంత్రులతోపాటు పలువురు విభాగాలకు అధిపతులుగా ట్రంప్ ఎంపిక చేసిన తొమ్మిది మందికీ ఈ బెదిరింపులు వచ్చాయి. ఐక్యరాజ్యసమితిలో అమెరికా రాయబారిగా ఎంపికైన రిపబ్లికన్ నాయకురాలు ఎలీస్ స్టెఫానిక్ సైతం బెదిరింపులను ఎదుర్కొన్న వారిలో ఉన్నారు. బాంబుతో పేల్చేస్తామని తమ ఇంటికి బెదిరింపు ఫోన్‌కాల్ వచ్చిందని ఎలీస్ చెప్పారు. థ్యాంక్స్ గివింగ్ కోసం వాషింగ్టన్ డీసీ నుంచి న్యూయార్క్‌కు భర్త, కుమారుడితో కలిసి కారులో వెళ్తుండగా ఆమెకు ఈ బెదిరింపు సందేశం అందింది. రక్షణ మంత్రిగా నామినేట్ అయిన పీట్ హెగ్సెత్‌కు సైతం బెదిరింపు సందేశం వచ్చింది. పర్యావరణ పరిరక్షణ ఏజెన్సీ అడ్మినిస్ట్రేటర్‌గా ట్రంప్ నామినేట్ చేసిన లీ జెల్డిన్, వ్యవసాయ మంత్రిగా నామినేట్ అయిన బ్రూక్ రోలిన్స్‌కూ బుధవారం ఉదయం బెదిరింపు కాల్స్ వచ్చాయి. గృహనిర్మాణ శాఖ మంత్రిగా ఎంపికైన స్కాట్ టర్నర్, కార్మిక మంత్రిగా ఎంపికైన లోరీ చావెజ్ డెర్మర్‌కు బెదిరింపులు వచ్చాయి. ఇటీవల అమెరికా అటార్నీ జనరల్ పదవి నామినేషన్ నుంచి చివరి నిమిషంలో తప్పుకున్న ఫ్లోరిడా రిపబ్లికన్ నాయకుడు మాట్ గేట్జ్‌ను, వాణిజ్య మంత్రి నామినేట్ అయిన హోవార్డ్ లుట్నిక్‌ను ఆగంతకులు లక్ష్యంగా చేసుకున్నారు. గేట్జ్ స్థానంలో ఎంపికైన పామ్ బోండీతో పాటు శ్వేతసౌధం చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్ సూజీ వైల్స్, సీఐఏ డైరెక్టర్‌గా నామినేట్ అయిన జాన్ రాట్‌క్లిఫ్‌కు బెదిరింపులు వచ్చాయి. అధికార రిపబ్లికన్ పార్టీ నేతలతోపాటు విపక్ష డెమొక్రాట్లకూ బాంబు బెదిరింపు కాల్స్ రావడం గమనార్హం .ఈ ఘటనలను అధ్యక్షుడు బైడెన్‌కు వివరించినట్లు వైట్‌హౌస్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ట్రంప్ బృందంతో ఫెడరల్ లా ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ సంప్రదింపులు జరుపుతోందని, అమెరికా పార్లమెంట్ భద్రతాబలగాలతో కలిసి పరిస్థితిపై సమీక్ష జరుపుతున్నామని శ్వేతసౌధం వెల్లడించింది.

మా ప్రధాని అరెస్టు వారెంట్‌ను రద్దు చేయండి

అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టును ఆశ్రయించిన ఇజ్రాయెల్

టెల్ అవీవ్: యుద్ధ నేరాల కేసులో ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని బెంజమిన్ నెతన్యాహును అరెస్టు చేయాలంటూ జారీ అయిన అరెస్ట్‌వారెంట్‌పై అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టును ఇజ్రాయెల్ ఆశ్రయించింది. తీర్పు వచ్చే వరకు ప్రధాని నెతన్యాహు, మాజీ రక్షణ మంత్రి గాలెంట్‌పై అరెస్టు వారెంట్లను నిలిపివేయాలని గురువారం న్యాయస్థానాన్ని ఇజ్రాయెల్ కోరింది. తమ అభ్యర్థనపై నిర్ణయం వెలువడేదాకా వారెంట్ అమలును నిలుపుదల చేయాలని వేడుకుంది. గాజా స్ట్రిప్‌లో యుద్ధం చేస్తూ వేలాది మంది అమాయక పాలస్తీనియన్ల మరణానికి కారణమవుతూ ఇజ్రాయెల్ యుద్ధ నేరాలకు పాల్పడుతోందని, అందుకే నెతన్యాహు, మాజీ రక్షణ మంత్రి గాలెంట్‌పై అరెస్ట్ వారెంట్ జారీ చేస్తున్నట్లు అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టు ప్రకటించడం తెల్సిందే. హమాస్ సైనిక విభాగ సారథి మొహమ్మద్ డెయిఫ్‌పైనా ఇదే తరహాలో అరెస్టు వారెంట్ జారీ చేసింది. అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టు అధికార పరిధి, అరెస్టు వారెంట్ల చట్టబద్ధతను తాము సవాలు చేసినట్లు ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని కార్యాలయం ఒక ప్రకటనలో తెలిపింది. ఈ అభ్యర్థనను కోర్టు తిరస్కరిస్తే, ఇజ్రాయెల్ ప్రభుత్వం పట్ల అంతర్జాతీయ క్రిమినల్ కోర్టు, ఐక్యరాజ్య సమితి ఎంత పక్షపాత ధోరణితో వ్యవహరిస్తుందో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న ఇజ్రాయెల్ మిత్రదేశాలకు అర్థమవుతుందని వ్యాఖ్యానించింది. 2023 అక్టోబర్ 8 నుంచి 2024 మే 20 వరకు మానవాళికి వ్యతిరేకంగా చేసిన యుద్ధ నేరాలకు సంబంధించి బెంజమిన్ నెతన్యాహు, యోవ్ గాలెంట్‌లపై అరెస్టు వారెంట్లు జారీచేశారు. ఈ చర్యను నెతన్యాహు, ఇతర ఇజ్రాయెల్ రాజకీయ నాయకులు తీవ్రంగా ఖండించారు. అమెరికా, ఫ్రాన్స్‌లు నెతన్యాహుకు మద్దతు పలికాయి. వారెంట్ల జారీని తప్పుబట్టాయి. మిత్రదేశాలైన బ్రిటన్, కెనడా మాత్రం కోర్టు నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉంటామని ప్రకటించడం విశేషం. ఈ నేపథ్యంలో హేగ్‌లోని అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం యూదుల పట్ల వివక్ష చూపిస్తోందని నెతన్యాహు ఆరోపించారు.

ఢిల్లీలో ఈడీ బృందంపై దాడి

ఒక అధికారికి గాయాలు

న్యూఢిల్లీ: సైబర్ క్రైంకు సంబంధించిన మనీ లాండరింగ్ కేసులో సోదాలకు వెళ్లిన ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్(ఈడీ) అధికారులపై దాడి జరిగిందని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. ఢిల్లీలోని ఓ ఫాంహౌస్‌లో తనిఖీల సందర్భంగా జరిగిన దాడిలో ఒక అధికారి గాయపడ్డారని వెల్లడించాయి. ప్రథమ చికిత్స అనంతరం ఆయన యథా ప్రకారం తనిఖీల్లో పాల్గొన్నారని చెప్పాయి. నైరుతి ఢిల్లీలోని కపుషెరా పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలోని బజ్వాసన్ ప్రాంతంలో చార్టెర్డ్ అకౌంటెంట్ (సీఏ) అశోక్ కుమార్ శర్మకు చెందిన ఫాంహౌస్‌లో చోటుచేసుకున్న ఈ ఘటనపై పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. ఇందుకు సంబంధించి అశోక్ కుమార్ శర్మ బంధువు యశ్‌ను పోలీసులు అదుపులోకి తీసుకున్నారు. అధికారులపై దాడిలో శర్మ కూడా పాల్గొన్నట్లు అధికారులు తెలిపారు. పీవైవైపీఎల్ అనే యాప్ ద్వారా శర్మ, యశ్ మరికొందరు సీఏలు ముఠాగా ఏర్పడి ఇతరుల బ్యాంకు అకౌంట్ వివరాలను తెలుసుకోవడం, క్యూఆర్ కోడ్ చీటింగ్, పార్ట్‌టైం ఉద్యోగాల పేరుతో మోసం వంటి నేరాలకు పాల్పడుతున్నారు.

ఢిల్లీలో పేలుడు.. ఒకరికి గాయాలు

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీలోని రోహిణి ప్రాంతంలో ఉన్న పీవీఆర్ ప్రశాంత్ విహార్ వద్ద గురువారం సంభవించిన పేలుడులో ఒకరు గాయపడ్డారు. పార్కు వద్ద ఉన్న స్వీట్ దుకాణం వద్ద తక్కువ తీవ్రత కలిగిన పేలుడు సంభవించిందని అధికారులు తెలిపారు. అక్టోబర్ 20న ఇదే ప్రాంతంలో జరిగిన పేలుడులో సీఆర్‌పీఎఫ్ స్కూలు ప్రహరీ దెబ్బతిందని గుర్తు చేశారు. గురువారం ఉదయం 11.45 ప్రాంతంలో జరిగిన పేలుడు కారణంగా త్రీ వీలర్ డ్రైవర్ చేతన్ కుష్వాహా(28) స్వల్పంగా గాయపడ్డాడన్నారు. పేలుడుతో ఆ ప్రాంతంలో భారీగా పొగ అలుముకోవడంతో జనం ఆందోళన చెందారన్నారు. దర్యాప్తు చేపట్టామని చెప్పారు.

ఇటీవలి ఉప ఎన్నికల్లో కేరళలోని వయనాడ్ లోక్‌సభ స్థానం నుంచి ఘన విజయం సాధించిన ప్రియాంకా గాంధీ గురువారం పార్లమెంట్‌లో ఎంపీగా ప్రమాణం చేశారు. ఈ సందర్భంగా పార్లమెంట్ వెలుపల సోదరుడు, ఎంపీ రాహుల్ గాంధీ ఇలా ఆమెను సరదాగా సెల్‌ఫోన్‌తో ఫొటోలు తీస్తూ కనిపించారు

ఇస్కాన్‌పై నిషేధానికి బంగ్లాదేశ్ హైకోర్టు నో

ఢాకా: బంగ్లాదేశ్‌లోని అంతర్జాతీయ కృష్ణ చైతన్య సంఘం(ఇస్కాన్) దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతోందంటూ నిషేధం కోరుతూ దాఖలైన పిటిషన్‌ను బంగ్లాదేశ్ హైకోర్టు గురువారం కొట్టేసింది. దేశద్రోహం ఆరోపణలపై హిందూ సాధువు చిన్మయ్ కృష్ణదాస్ బ్రహ్మచారి అరెస్ట్, తదనంతర పరిణామాలపై వార్తపత్రికల్లో వచ్చిన కథనాలను సుప్రీంకోర్టులో ప్రముఖ న్యాయవాది మొహమ్మద్ మునీరుద్దీన్ సమర్పించినప్పటికీ హైకోర్టు ఇస్కాన్‌పై నిషేధానికి నిరాకరించింది. సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది మొనియుజ్జమాన్ తదితరులు దాఖలుచేసిన పిటిషన్‌ను జస్టిస్ ఫరా మొహబూబ్, జస్టిస్ దెబాశిష్ రాయ్ చౌదరీల హైకోర్టు ధర్మాసనం విచారించింది. కృష్ణదాస్‌ను కోర్టులో హాజరుపరిచేందుకు తరలిస్తున్న సమయంలో ఛట్టోగ్రామ్‌లో జరిగిన ఘర్షణలు, గాయపడిన అసిస్టెంట్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్(పీపీ) సైఫుల్ ఇస్లాం మరణం తదితరాలను ప్రభుత్వ లాయర్లు ప్రస్తావించారు. ఇస్కాన్ మద్దతుదారులు, పోలీసుల మధ్య ఘర్షణలు, వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో మైనారిటీ హిందువులపై దాడులకు సంబంధించిన నివేదికను అటార్నీ జనరల్ మొహమ్మద్ అసదుజ్జమాన్ హైకోర్టుకు సమర్పించారు. వీటిని పరిశీలించిన కోర్టు ఇస్కాన్‌పై నిషేధం అక్కర్లేదని తేల్చిచెప్పింది. ''ఉద్రిక్తతలను సద్దుమణిగేలా చేస్తూ ప్రభుత్వం తన కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తిస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో ఈ అంశంలో కోర్టు జోక్యం చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు''అని జడ్జి మహబూబ్ అన్నారు. పీపీ హత్య, ఇస్కాన్ ఆగడాలలతో 33 మందిని అరెస్ట్‌చేశామని, ఈ నేపథ్యంలో ఇస్కాన్‌పై నిషేధం విధించాలంటూ అదనపు అటార్నీ జనరల్ అనీక్ ఆర్ హఖ్, డిప్యూటీ అటార్నీ జనరల్ అసదుద్దీన్ చేసిన వాదనలను హైకోర్టు తోసిపుచ్చింది. ''శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. ప్రజల ప్రాణాలు, ఆస్తులకు రక్షణగా నిలబడాలి'అని కోర్టు ఆదేశించింది. తీర్పును ఇస్కాన్ బంగ్లాదేశ్ స్వాగతించింది. ''మత, సంక్షోభానికి దారితీసే ఎలాంటి కార్యకలాపాల్లో ఇస్కాన్ బంగ్లాదేశ్ భాగస్వామిగా లేదు. ఐక్యత, మత సామరస్యం గురించి మాత్రమే ఇస్కాన్ ప్రబోధిస్తుంది. తాజా ఘటనలతో ఇస్కాన్‌కు ముడిపెడుతూ చేస్తున్న ఆరోపణల్లో నిజం లేదు. మా సంస్థ ప్రతిష్టను దిగజార్చేందుకు ఇతరులు చేస్తున్న కుట్ర ఇది''అని ఇస్కాన్ బంగ్లాదేశ్ అధ్యక్షుడు సత్యరంజన్ బారోయ్, ప్రధాన కార్యదర్శి చారుచంద్ర దాస్ బ్రహ్మచారి మీడియా సమావేశంలో అన్నారు. మరోవైపు కృష్ణదాస్‌ను వెంటనే విడుదలచేయాలని ఢిల్లీలో ప్రవాసజీవితం గడుపుతున్న బంగ్లాదేశ్ పదవీచ్యుత ప్రధాని షేక్ హసీనా డిమాండ్‌చేశారు. తీర్పును నిరసిస్తూ మాజీ ప్రధాని ఖలీదా జియాకు చెందిన బంగ్లాదేశ్ నేషనలిస్ట్ పార్టీ లాయర్ల విభాగమైన జాతీయతాబాది అయిన్‌జీబీ ఫోరమ్ సభ్యులు గురువారం సుప్రీంకోర్టు బార్ వద్ద ఆందోళనకు దిగారు.

కాల్పుల విరమణ ఉల్లంఘన లెబనాన్‌పై ఇజ్రాయెల్ వైమానిక దాడి

బీరుట్: హెజ్‌బొల్లా సాయుధ సంస్థ బుధవారం కుదిరిన కాల్పుల విరమణ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ తమపైకి రాకెట్లను ప్రయోగించేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తోందని ఆరోపించిన ఇజ్రాయెల్ గురువారం లెబనాన్‌లో వైమానిక దాడి జరిపింది. ఇజ్రాయెల్, హెజ్‌బొల్లాల మధ్య కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం అమల్లోకి వచ్చిన కొన్ని గంటల్లోనే ఈ పరిణామం చోటుచేసుకుంది. దక్షిణ లెబనాన్‌లో సురక్షిత ప్రాంతాల నుంచి ఇళ్లకు తిరిగి వస్తున్న వారిపై దాడి జరిపామని ఇజ్రాయెల్ తెలిపింది. అయితే, దాడిలో ఇద్దరు గాయపడినట్లు లెబనాన్ ప్రభుత్వ వార్తా సంస్థ తెలిపింది. కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం అమలవుతున్నట్లు విశ్వాసం కుదిరితే దశల వారీగా బలగాలను ఉపసంహరించుకుంటామని ఇజ్రాయెల్ పేర్కొంది. దక్షిణ సరిహద్దుల నుంచి ఇజ్రాయెల్ బలగాలు వెనక్కి మళ్లితేనే తమ బలగాలను ఉపసంహరించుకుంటామని లెబనాన్ ప్రభుత్వ తెలిపింది.

ప్రశ్నోత్తరాలు...

విద్యార్థి వీసా ఫీజును ఆస్ట్రేలియా భారీగా పెంచింది

న్యూఢిల్లీ: ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వం అంతర్జాతీయ విద్యార్థుల వీసా ఫీజును భారీగా పెంచిందని కేంద్రం తెలిపింది. గురువారం రాజ్యసభలో విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ సహాయ మంత్రి కీర్తి వర్ధన్ సింగ్ ఒక ప్రశ్నకు ఈ మేరకు లిఖిత పూర్వకంగా సమాధానమిచ్చారు. ప్రస్తుతం 710 ఆస్ట్రేలియా డాలర్లు(సుమారు రూ.39 వేలు)గా ఉన్న వీసా ఫీజును ఏకంగా 1,600 డాలర్ల (రూ.88 వేల)కు పెంచిందని, వచ్చే ఏడాది జులై ఒకటో తేదీ నుంచి అమలు కానుందని మంత్రి చెప్పారు. ఈ చర్య భారత్ సహా ఇతర దేశాల విద్యార్థులకు పెనుభారంగా మారనుందన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో వీసా ఫీజు పెంపును పునఃపరిశీలించాలంటూ ఆస్ట్రేలియా అధికారులను కోరామని ఆయన వివరించారు.

పోక్సో కోర్టుల్లో 1.80 లక్షల కేసుల పరిష్కారం

న్యూఢిల్లీ: లైంగిక వేధింపుల నుంచి చిన్నారులకు రక్షణ కల్పించే పోక్సో చట్టం అమలుకు ఏర్పాటైన ప్రత్యేక కోర్టులు ఇప్పటి వరకు 1.80 లక్షల కేసుల్ని పరిష్కరించాయని కేంద్రం తెలిపింది. మహిళా శిశు అభివృద్ధి శాఖ సహాయ మంత్రి సావిత్రీ ఠాకూర్ గురువారం రాజ్యసభలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఈ విషయం తెలిపారు. ఇవి కేసులను త్వరత్వరగా పరిష్కరిస్తున్నాయన్నారు. 2019-20 సంవత్సరాల్లో దేశ వ్యాప్తంగా పోక్సో కోర్టులు 272 ఉండగా ప్రస్తుతం 408 పనిచేస్తున్నాయన్నారు. అత్యధికంగా యూపీలో ఏర్పాటైన 74 పోక్సో ప్రత్యేక కోర్టులు 40 వేల కేసుల్ని పరిష్కరించాయన్నారు. ఛండీగఢ్, మణిపూర్, ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రాల్లో ఇవి ఏర్పాటు కావాల్సి ఉందని వివరించారు.

దిగువ కోర్టుల్లో 5 వేల పోస్టులు ఖాళీ

న్యూఢిల్లీ: దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న సబార్డినేట్, జిల్లా కోర్టుల్లో కలిపి మొత్తం 5,245 పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయని కేంద్రం తెలిపింది. అదేవిధంగా, మొత్తం 25 హైకోర్టుల్లో కలిపి మంజూరైన 1,114 మంది జడ్జీలకు గాను 364 పోస్టులను భర్తీ చేయాల్సి ఉందని గురువారం న్యాయశాఖ మంత్రి అర్జున్ రామ్ మేఘ్వాల్ రాజ్యసభలో తెలిపారు. ప్రధాన న్యాయమూర్తితో కలిపి సుప్రీంకోర్టులో ఉండాల్సిన 34 మంది జడ్జీలకు గాను రెండు పోస్టులు ప్రస్తుతం ఖాళీ అయ్యాయని వివరించారు. అఖిల భారత జ్యుడీషియల్ సర్వీస్ ఏర్పాటు ప్రతిపాదనపై 2012 నుంచి ఎలాంటి కదలికా లేదని చెప్పారు.

జడ్జీల ఆస్తి వివరాల వెల్లడి తప్పనిసరి కాదు

న్యూఢిల్లీ: సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టుల న్యాయమూర్తులు తమ ఆస్తుల వివరాలను అందించడాన్ని తప్పనిసరి చేస్తూ చట్టం తీసుకువచ్చే ఉద్దేశం లేదని కేంద్రం తెలిపింది. న్యాయశాఖ మంత్రి అర్జున్ రామ్ మేఘ్వాల్ గురువారం రాజ్యసభలో ఒక ప్రశ్నకు ఈ మేరకు సమాధానమిచ్చారు. 2023లో న్యాయవ్యవస్థ సంస్కరణలపై ఏర్పాటైన పార్లమెంటరీ స్టాండింగ్ కమిటీ ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లోని జడ్జీలు తమ ఆస్తుల వివరాలను సమర్పించడం తప్పనిసరి చేయాలని ప్రతిపాదించింది. అయితే, ఉన్నత న్యాయస్థానాల్లో పనిచేసే జడ్జీలు తమ ఆస్తుల వివరాలను వెల్లడించడం స్వచ్ఛందంగానే జరగాలని సుప్రీంకోర్టు 2009లో నిర్ణయించిందని ఆయన గుర్తు చేశారు.

సెప్టిక్ ట్యాంకులను శుభ్రం చేస్తూ 1,248 మంది మృతి

న్యూఢిల్లీ: సెప్టిక్ ట్యాంకులు, మురుగు కాల్వలను శుద్ధి చేసే క్రమంలో 1993 నుంచి జరిగిన ప్రమాదాల్లో 1,248 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లు కేంద్రం తెలిపింది. అత్యధికంగా తమిళనాడులో 253 మంది, ఆ తర్వాత గుజరాత్‌లో 183 మంది, యూపీలో 133, ఢిల్లీలో 116 మంది మృతి చెందారని వెల్లడించింది. సామాజిక న్యాయం, సాధికారిత శాఖ సహాయ మంత్రి రాందాస్ అథవాలె గురువారం రాజ్యసభలో ఒక ప్రశ్నకు ఈ మేరకు సమాధానమిచ్చారు. సెప్టిక్ ట్యాంకులను, మురుగు కాల్వలను మనుషులతో శుభ్రం చేయించడం చట్ట రీత్యా నేరమని, ఇలాంటివి చేయించిన వారికి రెండేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష, రూ.లక్ష జరిమానా పడుతుందన్నారు.

కెనడాలో నిఘా నీడన భారత దౌత్యాధికారులు

న్యూఢిల్లీ: కెనడాలోని వాంకూవర్‌లో ఉన్న భారత కాన్సులేట్ సిబ్బందిపై అక్కడి అధికారులు నిఘా వేసి ఉంచారని కేంద్రం తెలిపింది. గురువారం రాజ్యసభలో విదేశాంగ శాఖ సహాయ మంత్రి కీర్తి వర్ధన్ సింగ్ ఒక ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఈ విషయం వెల్లడించారు. ఆడియో, వీడియో నిఘా ఉంచినట్లు కెనడా అధికారులు వాంకూవర్‌లోని భారత కాన్సులేట్ అధికారులకు తెలిపారని ఆయన అన్నారు. మన అధికారుల వ్యక్తిగత ఫోన్ సంభాషణలను సైతం వారు వింటున్నారన్నారు. రెండు దేశాల మధ్య సంబంధాలు సజావుగా సాగాలంటే ప్రాదేశిక సమగ్రత, సార్వభౌమత్వాలను పరస్పరం గౌరవించుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని మంత్రి చెప్పారు. కెనడా వైఖరి దౌత్య నిబంధనలు, సంప్రదాయాలను ఉల్లంఘించేలా ఉందన్నారు. మన దౌత్య సిబ్బందికి రక్షణ కల్పించే విషయమై కెనడా ప్రభుత్వంతో ఎప్పటికప్పుడు చర్చిస్తున్నామన్నారు.

ప్రపంచమంతటా భారత సంస్కృతీ సౌరభాలు: మోదీ

న్యూఢిల్లీ: ప్రపంచవ్యాప్తంగా భారతీయ సంస్కతితీ సౌరభాలు వెల్లివిరుస్తున్నాయని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ హర్షం వ్యకం చేశారు. ఇతర దేశాల్లో మన సంస్కృతి ప్రతిధ్వనిస్తోందని పేర్కొన్నారు. వివిధ దేశాల్లో తాను పర్యటించిన సమయంలో అక్కడ ప్రదర్శించిన భారతీయ సంస్కృతి కళారూపాలకు సంబంధించిన జ్ఞాపకాలను మోదీ గురువారం 'ఎక్స్'లో పోస్టుచేశారు. తాను ఏ దేశానికి వెళ్లినా అక్కడ భారతీయ చరిత్ర, సంప్రదాయాలు, సంస్కృతి పట్ల ప్రజల్లో అంతులేని ఉత్సాహాన్ని గమనించానని, అది తనకు ఎంతో సంతోషం కలిగించిందని తెలిపారు. ఆస్ట్రియాలో వందేమాతరం ఆలాపన, పోలాండ్, రష్యాలో గార్బా నృత్యప్రదర్శన, భూటాన్‌లో దాండియా రాస్, సింగపూర్‌లో భరతనాట్యం, లావోస్, బ్రెజిల్‌లో రామాయణ ప్రదర్శన, భూటాన్‌లో ఆలపించిన భారతీయ జానపద గీతాలను మోదీ 'ఎక్స్'లో పంచుకున్నారు.

లష్కరే ఉగ్రవాదిని భారత్‌కు అప్పగించిన రువాండా

ఇంటర్ పోల్ సాయంతో ఎన్ఐఏ, సీబీఐల ఆపరేషన్

న్యూఢిల్లీ: బెంగళూరులో హింసాత్మక కార్యకలాపాలకు పథకం రచిస్తున్నాడనే ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఓ ఉగ్రవాదిని ఆఫ్రికా దేశం రువాండా భారత్‌కు అప్పగించింది. ఇంటర్ పోల్ సాయంతో ఎన్ఐఏ, సీబీఐల ఉమ్మడి ఆపరేషన్ ఫలితంగా పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా పనిచేసే లష్కరే తోయిబాకు చెందిన సల్మాన్ రెహ్మాన్ ఖాన్‌ను గురువారం భారత్‌కు తీసుకువచ్చారు. పోక్సో కేసులో సల్మాన్ రెహ్మాన్ ఖాన్ 2018-22 మధ్యన జైలు జీవితం గడిపాడు. అనంతరం లష్కరే ఉగ్రవాది టి.నసీర్ ప్రభావంతో ఇతడు ఉగ్రబాట పట్టాడు. దేశంలో ఉగ్రవాద వ్యాప్తికి కుట్ర పన్నాడనే ఆరోపణలపై ఇతడిపై బెంగళూరులోని హెబ్బాళ పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఎన్ఐఏ 2023లో ఫిర్యాదు చేసింది. బెంగళూరులో రెహ్మాన్‌తో సంబంధం ఉన్న ఉగ్ర మాడ్యూల్ గుట్టును పోలీసులు రట్టు చేయడంతో ఇతడు దేశం నుంచి పరారయ్యాడు. ఎన్ఐఏ వినతి మేరకు ఇంటర్ పోల్ సాయంతో సీబీఐ రెహ్మాన్‌పై రెడ్ నోటీస్ జారీ చేసింది. రువాండా అధికారులు ఇతడిని దేశ రాజధాని కిగాలిలో ఇటీవల అదుపులోకి తీసుకున్నారు. సమాచారం అందుకున్న ఎన్ఐఏ అధికారులు కిగాలి నుంచి రెహ్మాన్‌ను గురువారం ఢిల్లీకి తీసుకువచ్చారని సీబీఐ తెలిపింది.

దశరాజ యుద్ధానికి కారణమైన పురోహితుడు?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ హిస్టరీ

వైదిక నాగరికత - 2

తొలి వేద కాలంలో ఆర్యులు ప్రధానంగా సప్త సింధూ ప్రాంతానికే పరిమితమయ్యారు. తూర్పున యమునా నదిని దాటి విస్తరించలేదు. అందుకే తొలివేద కాలానికి చెందిన రుగ్వేదంలో సింధూ, దాని ఐదు ఉపనదులతోపాటు సరస్వతిని అధికంగా ప్రస్తావించారు. కానీ మలివేద కాలానికి ఆర్యులు యమునను దాటి గంగామైదాన ప్రాంతానికి విస్తరించారు. ఈ భౌగోళిక విస్తరణతో పాటే మలివేద కాలం నాటికి ఆర్యుల ఆర్థిక,సామాజిక, రాజకీయ, మత వ్యవస్థల్లో అనేక మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి.

వైదిక నాగరికత లక్షణాలు

సామాజిక వ్యవస్థ: ఆర్యులు భారతదేశంలో వర్ణ వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టారు. సమాజాన్ని నాలుగు వర్ణాలుగా విభజించారు. ఇందులో మొదటి మూడు వర్ణాలైన బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యులను ద్విజులుగా పరిగణించారు. నాలుగో వర్ణమైన శూద్రులు రుగ్వేద కాలం చివరలో కనిపిస్తారు. అయితే ఈ వర్ణ వ్యవస్థ అంత కఠినంగా లేదు. ఏ వర్ణం వారైనా ఏ వృత్తినైనా చేపట్టవచ్చు. వర్ణాంతర వివాహాలు అధికంగానే జరిగేవి. అయితే అనులోమ వివాహాల సంఖ్య అధికంగా ఉంది. ఆనాటి సమాజంలో పైన పేర్కొన్న నాలుగు వర్ణాలతోపాటు దస్యులు అనే మరొక వర్గం కూడా ఉంది. వీరు ఆర్యుల చేతిలో ఓడిపోయిన స్థానిక ప్రజలు. వాస్తవంగా 'వర్ణం' అనే పదానికి రంగు అని అర్థం. నలుపు వర్ణంలో ఉన్న స్థానిక ప్రజలను సూచించేందుకు దీన్ని వాడారు. నాటి సమాజంలో స్త్రీలకు గౌరవప్రదమైన స్థానం ఉండేది. పాలనా సభల్లో కూడా మహిళలకు ప్రాతినిధ్యం ఉంది. స్త్రీలు భర్తతోపాటు యజ్ఞయాగాది క్రతువుల్లో పాల్గొనేవారు. తమ జీవిత భాగస్వామిని ఎంపిక చేసుకోవడంలోనూ స్వేచ్ఛ ఉండేది. వీరికి విద్యా హక్కు కూడా ఉండేది. ఉన్నత విద్యను అభ్యసించిన 20 మంది మహిళా మేధావుల ప్రస్తావన రుగ్వేదంలో కనిపిస్తోంది. బాల్య వివాహాలు, సతీ సహగమనం వంటి దురాచారాలకు తావు లేదు. వితంతు పునర్వివాహాలకు, నియోగ వివాహాలకు అవకాశముండేది. అపాల, విశ్వవర, ఘోష మొదలైన బ్రహ్మవాదినులు.. జీవితాంతం వివాహం లేకుండా విద్యార్జనకే తమ జీవితాలను అంకితం చేసినట్లు తెలుస్తోంది. రుగ్వేదంలోని చాలా శ్లోకాలను మహిళలే రచించారని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. బృహదారణ్యక ఉపనిషత్‌లో గార్గి అనే బ్రహ్మవాదినికి యజ్ఞవల్క్య మహర్షికి మధ్య జరిగిన తాత్విక చర్చల ప్రస్తావన ఉంది.

మలివేద కాలం నాటికి చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థ బాగా స్థిరపడింది. వర్ణ వ్యవస్థ కఠినంగా మారింది. దీనికితోడు వర్ణాశ్రమ ధర్మ సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించారు. దీని ప్రకారం జీవితాన్ని బ్రహ్మచర్యం, గృహస్థం, వానప్రస్థం, సన్యాసం అనే నాలుగు దశలుగా విభజించారు. ఒకే వర్ణానికి చెందిన వారి మధ్య మాత్రమే వివాహాలను అనుమతించేవారు. గోత్ర సంప్రదాయం అమల్లోకి వచ్చింది. ఒకే గోత్రానికి చెందిన వారి మధ్య వివాహాలను అనుమతించేవారు కాదు. వర్ణాంతర వివాహాలు నిషేధించినా అవి ఆగలేదు. అందుకే వర్ణ సంకర సిద్ధాంతాన్ని రూపొందించారు. ఈ కాలంలోనే అష్ట వివాహ పద్ధతి ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. ఇందులో బ్రహ్మ, దైవ, ఆర్ష, ప్రజాపత్య, గాంధర్వ, అసుర, రాక్షస, పైశాచ అనే 8 రకాల పద్ధతులున్నాయి. వీటిలో గాంధర్వ, రాక్షస వివాహాలకు క్షత్రియులను అనుమతించారు. వర్ణాంతర వివాహాల వల్ల సమాజంలో అనేక మిశ్రమ కులాలు వచ్చి చేరాయి. రుగ్వేద కాలంతో పోలిస్తే స్త్రీల గౌరవ మర్యాదలు క్షీణించాయి. వారిపై అనేక రకాలైన ఆంక్షలను విధించారు. స్త్రీలకు సంబంధించి అనేక సామాజిక దురాచారాలు ప్రారంభమయ్యాయి. బాల్య వివాహాలు, సతీ సహగమనం, వితంతు వివాహాలను నిషేధించారు. వేదాధ్యయనం చేసే అవకాశం స్త్రీలకు లేదు. పున్నామ నరకాన్ని తప్పించేవాడు అని పుత్ర సంతానానికి ప్రాధా న్యం పెరిగింది. సభ, సమితి వంటి వాటిలోనూ స్త్రీలకు సభ్యత్వం లేకుండా పోయింది.

ఆర్థిక వ్యవస్థ: రుగ్వేద ఆర్యుల ప్రధాన వృత్తి పశుపోషణ. కాబట్టి గోవులకు అమిత ప్రాధాన్యతనిచ్చారు. రుగ్వేదంలో 'గోవ్' అనే పదాన్ని 176సార్లు ప్రస్తావించారు. వీరి సంపదకు మూలం పశువులే. కాబట్టి పశువుల దొంగతనాలను ఘోరాపరాధంగా పరిగణించేవారు. ఈ నేరానికి కఠినమైన శిక్షలుండేవి. ఆ కాలంలో 'పాణిలు' అనేవారు పశువుల దొంగతనాలకు పాల్పడేవారు. పశు సంపదను రక్షించడం రాజన్ ముఖ్య విధి. కాబట్టి రాజన్‌ను 'గోప, గోపతి' అనే పేర్లతో పిలిచేవారు. సంపన్నమైన వ్యక్తిని 'గోమత్ అనేవారు. 'గవిష్టి' అంటే గోవుల కోసం చేసే యుద్ధం లేదా గోవుల కోసం వెదకడం అని అర్థం. ఈ విధంగా వీరి ఆర్థిక వ్యవస్థలో సమస్త పదాలు గోవులతో ముడిపడి ఉండడాన్ని బట్టి చూస్తే పశువులు రుగ్వేదార్యుల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ముఖ్య స్థానం ఆక్రమించినట్లు తెలుస్తోంది. పశుపోషణ తర్వాత ఆర్యుల ప్రధాన వృత్తి వ్యవసాయం. ఇంకా స్థిర జీవనం ఏర్పడనందున వ్యవసాయాన్ని పరిమితంగానే చేపట్టారు. వీరి ముఖ్య పంటలు గోధుమ, బార్లీ. తొలివేద కాలంలో అనేక రకాల చేతివృత్తుల వారు ఉన్నారు. చేతివృత్తుల్లో రథాలను తయారు చేసే రథకారులకు (వడ్రంగులు) ప్రముఖ స్థానముండేది.

ఇంకా ఇతర వృత్తుల్లో వస్త్రాలు, కుండలు, చర్మ వస్తువుల తయారీ మొదలైనవి పేర్కొనదగినవి. లోహాన్ని 'ఆయాస్' అని పిలిచారు. లోహ వస్తువులను తయారు చేసేవారిని 'కర్మార' అనేవారు. ఆ కాలంలో రాగి లేదా కంచును అధికంగా ఉపయోగించారు. తొలివేద కాలంలో పరిమిత స్థాయిలో వ్యాపార, వాణిజ్యాలు జరిగాయి. రుగ్వేదంలో 'నిష్క' అనే నిర్దిష్ట విలువ కలిగిన బంగారు ఆభరణం గురించి ప్రస్తావన ఉంది. దీన్ని నాణెంగా ఉపయోగించారని కొందరి అభిప్రాయం. అయినప్పటికీ వాణిజ్యం ప్రధానం వస్తు మార్పిడి పద్ధతిలోనే జరిగేది. వేదాల్లో 'ఫణి' అనే అనార్య జాతికి చెందిన వ్యాపారస్థుల ప్రస్తావన ఉంది.

మలివేద కాలానికి ఆర్యుల ఆర్థిక జీవనంలో పెనుమార్పులు సంభవించాయి. దీనికి ప్రధాన కారణం వీరు సప్త సింధూ నుంచి ప్రపంచంలోనే అత్యంత సారవంతమైన గంగా మైదానానికి విస్తరించడమే. ఈ విస్తరణకు ఇనుప పరిజ్ఞానం తోడై ఆర్యుల ఆర్థిక వ్యవస్థ వ్యవసాయాధార ఆర్థిక వ్యవస్థగా మారడానికి కారణమైంది. ఇనుమును వీరు 'కృష్ణ ఆయా' లేదా 'శ్యామ ఆయా' అని పిలిచారు. ఇనుప నాగళ్ల ఉపయోగం ప్రారంభమైంది. శతపథ బ్రాహ్మణంలో వివిధ రకాలైన వ్యవసాయ కార్యకలాపాల గురించిన ప్రస్తావన ఉంది. గోధుమ, బార్లీతోపాటు వరి ప్రధాన పంటగా రూపొందింది. ఈ వ్యవసాయాభివృద్ధి వల్ల ఆర్యుల సంచార జీవితం అంతమై స్థిర జీవనం ప్రారంభమైంది. తొలివేద కాలంతో పోలిస్తే వృత్తుల సంఖ్య కూడా పెరిగింది. లోహకారులకు ప్రాధాన్యం పెరిగింది. ఈ అభివృద్ధి అంతా కలిసి చిన్న చిన్న పట్టణాలు ఏర్పడటానికి దారి తీసింది. మలివేద గ్రంథాల్లో కనిపించే 'నగరం' అనే పదాన్ని ఈ పట్టణాలకు సంకేతంగా భావించవచ్చు. అయితే వాస్తవంగా పట్టణాలు ఏర్పడింది మాత్రం మలివేద యుగం చివరలో మాత్రమే. మలివేద గ్రంథాల్లో పేర్కొన్న కొన్ని ముఖ్య పట్టణాలు.. కాశీ, కౌశాంబి, వైదేహ, అయోధ్య, హస్తినాపూర్, ఇంద్రప్రస్థ మొదలైనవి. విస్తృత వ్యవసాయం, స్థిరమైన జీవన విధానం, పట్టణ జీవితం, చేతి వృత్తులు ఇవన్నీ కలిసి వ్యాపార వాణిజ్యాల అభివృద్ధికి దోహదపడ్డాయి. దీంతో వ్యాపార నిర్వహణకు వ్యాపారస్తులు 'శ్రేణులు' లేదా 'గణ'లుగా ఏర్పడ్డారు. రుగ్వేద కాలపు నిష్కతోపాటు అనేక రకాలైన నాణేలు వచ్చాయి. అవి.. శతమాన, క్రిష్ణాల, సువర్ణ, హిరణ్య పిండ మొదలైనవి. బృహదారణ్యక ఉపనిషత్‌లో 'పడ' అనే నాణెం ప్రస్తావన ఉంది. అయితే వాస్తవంగా ఇవన్నీ నిర్ణీత విలువ కలిగిన ఆభరణాలు మాత్రమే. అసలైన నాణేలు వాస్తవంగా క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దంలో ప్రారంభమయ్యాయి. అవే విద్ధాంక నాణేలు. అధర్వణ వేదం సంతల గురించి, అక్కడి సందడిని గురించి ప్రస్తావిస్తోంది. ఈ కాలంలో వడ్డీ వ్యాపారం కూడా ఒక వృత్తిగా గుర్తింపు పొందింది. వడ్డీ వ్యాపారిని 'కుసిదిన్' అని పిలిచేవారు.

రాజకీయ వ్యవస్థ: రుగ్వేద కాలంలో పూర్తిస్థాయి రాచరిక వ్యవస్థ ఏర్పడలేదు. పాలక వర్గాలను రాజన్య అని పిలిచేవారు. ఈ వర్గాల నుంచే రాజన్‌ను ఎన్నుకునేవారు. రాజన్‌ను రాజుగా కంటే తెగ నాయకుడిగా పరిగణించడమే సబబుగా ఉంటుంది. రాజన్ ముఖ్య విధి ప్రజలను కాపాడడంతోపాటు వారి ప్రధాన సంపద అయిన గోవులను దొంగిలింపకుండా కాపాడటం. దీని కోసం గూఢచారులను నియమించేవారు. ఇంకా పురోహితుడు, సేనాపతి, ప్రజాపతి మొదలైన వారు రాజుకు సహాయకులుగా ఉండేవారు. 'ప్రజాపతి' ముఖ్య విధి గడ్డి మైదానాల పర్యవేక్షణ. రుగ్వేద కాలంలో వశిష్ఠుడు, విశ్వామిత్రుడు ప్రసిద్ధి చెందిన పురోహితులు. దశరాజ యుద్ధానికి వీరు పరోక్ష కారకులు. రుగ్వేద కాలంలో కుటుంబాన్ని 'కుల' అన్నారు. కుటుంబ పెద్దను 'కులప' అని పిలిచేవారు. కొన్ని కులాల కలయికతో ఏర్పడేదే గ్రామం. దీనికి 'గ్రామణి' అధిపతిగా ఉండేవాడు. కొన్ని గ్రామాల సమూహాన్ని 'విస్' అనేవారు. దీనికి విస్పతి అధిపతిగా ఉండేవాడు. ఇలాంటి విస్‌ల సముదాయంతో 'జన' లేదా 'తెగ' ఏర్పడుతుంది. దీని నాయకుడే 'రాజన్'. అయితే రుగ్వేద కాలంలో రాజన్ అధికారం అపరిమితమైంది కాదు. సభ, సమితి, విధాత, గణ అనే ప్రజా సభలు రాజన్ అధికారాన్ని నియంత్రించేవి. రుగ్వేదంలో బలి, భాగ అనే పన్నుల ప్రస్తావన ఉంది. ఇవి వాస్తవంగా పన్నులు కావు. 'బలి' అనేది ప్రజలు రాజుకు ఇచ్చే కానుక. 'భాగ' అనేది యుద్ధంలో కొల్లగొట్టిన సంపదలో రాజు వాటా.

మలివేద కాలానికి ఆర్యులు స్థిర జీవనానికి అలవాటు పడ్డారు. కాబట్టి రుగ్వేద కాలం నాటి తెగల ఆధారిత పాలనా వ్యవస్థ స్థానంలో ప్రదేశం ఆధారిత పాలనా వ్యవస్థ ఏర్పడింది. వీటినే 'జనపదాలు' అంటారు. ఈ కాలంలో రాజన్ కేవలం గోవులను రక్షించే గోపతి మాత్రమే కాదు.. సుశిక్షిత సైన్యాన్ని కలిగి ఉండి పక్క రాజ్యాలను ఆక్రమించే స్థాయికి ఎదిగాడు. దీనికోసం రాజసూయ, అశ్వమేధ, వాజపేయ వంటి యజ్ఞ, యాగాలూ ప్రారంభమయ్యాయి. రాజుపై నియంత్రణాధికారమున్న సభలు క్షీణించి సభ, సమితులు మాత్రమే మిగిలాయి. అవి కూడా నామమాత్రపు సలహా మండళ్లుగా మారిపోయాయి. దీనివల్ల సభలతో ఎంపికయ్యే రాజన్ పదవి వంశపారంపర్య పదవిగా మారిపోయింది. ఈ కాలంలో రాజుకు సహాయ సహకారాలు అందించేందుకు 'ద్వాదశ రత్నిన్' అనే మంత్రి మండలి ఏర్పడింది. వీరిలో ప్రధాన పురోహితుడు, పట్టమహిషి, సేనాని, సూత, సంగ్రహిత్రి, భాగదుఘ, అక్షావాప, గోవికర్తన, గ్రామణి మొదలైనవారు సభ్యులుగా ఉండేవారు. బలి, భాగ అనేవి పూర్తిస్థాయి పన్నులుగా మారాయి. వాటి వసూలుకు బాగదుఘ అనే అధికారి ఉండేవాడు. అయినప్పటికీ ఈ కాలానికి పూర్తిస్థాయి అధికార యంత్రాంగం మాత్రం ఏర్పడలేదు.

మత వ్యవస్థ: రుగ్వేద కాలపు ఆర్యులు ప్రకృతి శక్తులను అర్థం చేసుకోలేకపోవడంతో వాటికి దైవత్వాన్ని ఆపాదించారు. మానవ రూపమిచ్చి పూజించారు. రుగ్వేదంలో మొత్తం 33 మంది దేవతల ప్రస్తావన ఉంది. వీరందరిలో అతిముఖ్య దైవం ఇంద్రుడు లేదా పురంధరుడు. ఇతడు యుద్ధ దేవత. రెండో ముఖ్య దైవం అగ్ని. ఇతడిని మానవులకు, దేవతలకు మధ్య వారధిగా భావించారు. వరుణుడు ప్రకృతిని క్రమబద్ధీకరించే దేవత. ఇంకా సోమ, ఉషస్, అదితి, పృథ్వీ, అరణ్యాని మొదలైన దేవతల ప్రస్తావన ఉంది. వీరి పూజా విధానంలో భక్తికి ప్రాధాన్యముండేది. భక్తి శ్లోకాలను ఆలపించడం, కానుకలను సమర్పించడం ద్వారా దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. తమకు ప్రీతిపాత్రమైన సోమ, సుర అనే పానీయాల్ని నైవేద్యంగా సమర్పించేవారు. వీరు ప్రధానంగా సంతానం, పశు సంపద కోసం దేవతలను ప్రార్థించారు.

మలివేద కాలానికి రుగ్వేదపు ప్రధాన దేవతల ప్రాధాన్యత తగ్గిపోయింది. ఇంద్రుడు, అగ్ని వంటి దేవతల స్థానాన్ని త్రిమూర్తులు ఆక్రమించారు. రుగ్వేదపు ప్రధాన దేవతలు అష్టదిక్పాలకులుగా మారిపోయారు. సృష్టికర్త అయిన ప్రజాపతి ప్రధాన దేవతగా, రుద్రుడు, విష్ణువు మొదలైనవారు ఇతర ముఖ్య దేవతలుగా అవతరించారు. ఈ కాలంలో వచ్చిన మరొక ముఖ్యమైన మార్పు వర్ణాల వారీగా దేవతలు ఏర్పడటం. ఈ విధంగా ఏర్పడిన దేవతే 'పుషాన్' అనే శూద్రుల దేవత. ఆర్యుల పూజా విధానంలోనూ మార్పులు సంభవించాయి. భక్తి ప్రాధాన్యత తగ్గి యజ్ఞయాగాలు, బలిదానాలకు ప్రాధాన్యత పెరిగింది. విపరీతమైన జంతు బలుల వల్ల పశు సంపదకు పెద్ద నష్టం వాటిల్లింది. మోక్ష మార్గం సంక్లిష్టం, వ్యయభరితం అవడమే కాకుండా శూద్రులు, స్త్రీలు వంటి కొన్ని వర్గాలకు మోక్ష మార్గాన్ని నిరాకరించారు. మలివేద కాలంలో మత వ్యవస్థలో చోటు చేసుకున్న ఈ పరిణామాలన్నీ కలిసి వైదిక యుగం చివరినాటికి అంటే క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దం నాటికి వైదిక మతంపై తిరుగుబాటుగా అనేక మత ఉద్యమాలు రావడానికి కారణమయ్యాయి.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. వేద కాలం నాటి 'పాణిలు' అంటే?
   1) నాణేలు 2) సైనిక వర్గం
   3) వ్యాపారులు 4)పశువుల దొంగలు
2. రుగ్వేదంలో వ్యవసాయదారుడిని ఏ పేరుతో సూచించారు?
   1) కినాస 2) శూద్ర 3) క్షేత్రక 4) కర్షక
3. వీటిలో తప్పుగా జతపర్చిన దాన్ని గుర్తించండి?
   1) గోఘన - అతిథి 2) దౌహిత్రి - కూతురు
   3) గోప - పశుకాపరి 4) గవిష్టి - యుద్ధం
4. వీరిలో పురోహితుల దైవం?
   1) ఇంద్రుడు 2) అగ్ని
   3) వరుణుడు 4) సూర్యుడు
5. వైదిక యుగంలోని ఏ సభలను ప్రజాపతి (బ్రహ్మ) పుత్రికలుగా భావిస్తారు?
   1) సభ, సమితి 2) సమితి, విధాత
   3) విధాత, గణ 4) గణ, పరిషత్
6. వేద కాలంలో ఏ వృత్తి వారికి ఉపనయనం ధరించే అర్హతను కల్పించారు?
   1) స్వర్ణకారులు 2) రథకారులు
   3) చర్మకారులు 4) లోహకారులు
7. వీటిలో సరైన జతను గుర్తించండి?
   1) కులాల-కుండలు తయారు చేసేవారు
   2) నిషాద - చేపలు పట్టేవారు
   3) కైవర్త - బుట్టలు అల్లేవారు
   4) వేణ - వేటాడేవారు
8. కింద ఇచ్చిన జాబితాల నుంచి సరైన సమాధానాన్ని గుర్తించండి?

జాబితా -1	జాబితా-2
ఎ) సూత	1) మంగలి
బి) దౌహిత్రి	2) వధించరానిది(ఆవు)
సి) గోఘన	3) రథకారుడు
డి) అఘన్య	4) కూతురు
ఇ) వాప్త	5) అతిథి

కోడ్స్: ఎ బి సి డి ఇ కోడ్స్: ఎ బి సి డి ఇ
1 5 4 1 2 3 2 3 4 5 2 1
3 3 4 1 2 5 4 1 2 3 4 5

9. దశరాజ యుద్ధానికి కారకుడైన పురోహితుడు?
   1) దుర్వాసుడు 2) విశ్వామిత్రుడు
   3) యజ్ఞవల్క్య 4) సుదాసు
10. వైదిక యుగ పాలనా విభాగాలను సరైన ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చండి?
   1) రాష్ట్ర, జన, విశ్, గ్రామ, కుల
   2) జన, రాష్ట్ర, గ్రామ, కుల, విశ్
   3) కుల, గ్రామ, విశ్, జన, రాష్ట్ర
   4) కుల, గ్రామ, విశ్, రాష్ట్ర, జన

సమాధానాలు

1) 4; 2) 1; 3) 3; 4) 2; 5) 1; 6) 2; 7) 1; 8) 2; 9) 2; 10) 3.

స్వరంబు కంటే పరంబైన స్వరంబునకు..

టెట్/డీఎస్సీ ప్రత్యేకం

తెలుగు - కంటెంట్ (ఎస్ఏ/ఎల్‌పీ)

సంధులు - వ్యాకరణ పరిభాషలు

డీఎస్సీ అభ్యర్థులు శ్రద్ధగా చదవాల్సిన వ్యాకరణాంశాలు సంధులు, వ్యాకరణ పరిభాషలు. వీటిపై ఎక్కువ ప్రశ్నలు రావచ్చు. స్కూల్ అసిస్టెంట్స్, లాంగ్వేజ్ పండిట్స్ అభ్యర్థులందరూ వీటిని తప్పకుండా అధ్యయనం చేయాలి. **సంధులు:** I. సంస్కృత సంధులు, II. తెలుగు సంధులు.

సంస్కృత సంధులు

1. సవర్ణదీర్ఘ సంధి 2. గుణ సంధి
3. వృద్ధి సంధి 4. యణాదేశ సంధి
5. జశ్త్వ సంధి 6. శ్చుత్వ సంధి
7. అనునాసిక సంధి 8. విసర్గ సంధి
9. పరసవర్ణ సంధి 10. పరరూప సంధి

II. **తెలుగు సంధులు:**

1. ఉత్వ సంధి 2. ఇత్వ సంధి
3. అత్వ సంధి 4. యడాగమ సంధి
5. టుగాగమ సంధి 6. రుగాగమ సంధి
7. దుగాగమ సంధి 8. నుగాగమ సంధి
9. ద్విరుక్తటకార సంధి 10. సరళాదేశ సంధి
11. గ, స, డ, ద, వా దేశ సంధి
12. ఆమ్రేడిత సంధి 13. పుంప్వాదేశ సంధి
14. త్రిక సంధి 15. పడ్వాది సంధి
16. ప్రాంతాది సంధి 17. లు, ల, నల సంధి

సంధులకు సంబంధించి ఒక పదాన్నిచ్చి దాన్ని సరిగా విడదీయమని అడుగుతారు. లేదా విభజించిన రూపాన్నిచ్చి సరిగా కలుపమని అడుగుతారు. సంధి సూత్రాలు రాయాల్సిన అవసరం లేకపోయినా అవగాహన కోసం సూత్రాలు తెలుసుకోవడం మంచిది.

సంస్కృత సంధులు

1. సవర్ణదీర్ఘ సంధి

అ-ఇ-ఉ-ఋలకు అవే అచ్చులు పరమైనా వాటి దీర్ఘాలు ఏకాదేశమవడాన్ని సవర్ణ దీర్ఘ సంధి అంటారు.

ఉదా: రామ + ఆజ్ఞ = రామాజ్ఞ
మహి + ఈశుడు = మహీశుడు
గురు + ఉపదేశం = గురూపదేశం
పితృ + ఋణం = పితౄణం

2. గుణ సంధి: అకారానికి ఇ-ఉ-ఋలు పరమైతే క్రమంగా ఏ-ఓ-అర్‌లు ఏకాదేశ మవడాన్ని గుణసంధి అంటారు.

ఉదా: సూర్య + ఉదయం = సూర్యోదయం
మహా + ఈశ్వరుడు = మహేశ్వరుడు
ఇతర + ఇతర = ఇతరేతర
రాజ + ఋషి = రాజర్షి

3. వృద్ధి సంధి: అకారానికి ఏ, ఐలు పరమైతే ఐకారాన్ని; ఓ, ఔలు పరమైతే ఔకారాన్ని; ఋ, ౠలు పరమైతే ఆర్ ఏకాదేశమవడాన్ని వృద్ధి సంధి అంటారు. ఐ, ఔలను వృద్ధులు అంటారు.

ఉదా: భువన + ఏక = భువనైక
అఖండ + ఐశ్వర్యం = అఖండైశ్వర్యం
పాప + ఓఘం = పాపౌఘం
పరమ + ఔషధం = పరమౌషధం
ఋణ + ఋణం = ఋణార్ణం

4. యణాదేశ సంధి: ఇ-ఉ-ఋలకు అసవర్ణాచ్చులు పరమైతే క్రమంగా య-వ-రలు ఆదేశమవడాన్ని యణాదేశ సంధి అంటారు. ''ఇకోయణచిః'' : ఇక్కులకు (ఇ-ఉ-ఋ) యణ్ణులు (య-వ-ర) పరమవుతున్నందు వల్ల ఇది యణాదేశ సంధి.

ఉదా: జయంతి + ఉత్సవం = జయంత్యుత్సవం
హిందూ + ఆర్యులు = హింద్వార్యులు
పితృ + ఆర్జితం = పిత్రార్జితం

5. జశ్త్వ సంధి: క-చ-ట-త-పలకు అచ్చులు కానీ, హ-య-వ-ర-లు కానీ, వర్గ తృతీయ చతుర్థ పంచమాక్షరాలు కానీ, పరమైతే గ, జ, డ, ద, బలు ఆదేశమవడాన్ని జశ్త్వసంధి అంటారు.

ఉదా: తత్ + అరణ్య భూములు = తదరణ్య భూములు
అచ్ + అంతం = అజంతం
వాక్ + ఈశుడు = వాగీశుడు
కకుప్ + అంతం = కకుబంతం
సత్ + భావం = సద్భావం

6. శ్చుత్వ సంధి: సకారత వర్గాలకు శకారచ వర్గాలు పరమైనప్పుడు శకారచ వర్గాలే ఆదేశమవడాన్ని శ్చుత్వ సంధి అంటారు.

(సకార-త థ ద ధ న) (త వర్గం)
(శకార - చ ఛ జ ఝ ఞ) (చ వర్గం)
తపస్ + శమము = తపశ్శమము
(స్(స)+శ= శ్శ)
సత్+చరిత్ర=సచ్చరిత్ర(త్ (త) - చ= చ్చ)
సత్+జనుడు= సజ్జనుడు(త్ (త)+జ= జ్జ)
విద్యుత్+శక్తి=విద్యుచ్ఛక్తి(త్ (త)+ శ=చ్ఛ)

7. అనునాసిక సంధి: వర్గ ప్రథమాక్షరాలకు (క-చ-ట-త-ప)'న, మ' అనునాసికాలు పరమైనప్పుడు ఆయా వర్గానునాసికాలు వికల్పంగా రావడాన్ని అనునాసిక సంధి అంటారు. మయాది ప్రత్యయాలకు నిత్యముగా వస్తాయి.

ఉదా: వాక్ + మయం = వాఙ్మయం
(క-ఙ=నిత్యం)
జగత్ + నాటకం = జగన్నాటకం
= జగద్నాటకం (వికల్పం)
(అనునాసికం రానప్పుడు వర్గ తృతీయాక్షరం (త-ద-వికల్పం)
మృట్ + మయం = మృణ్మయం,
మృడ్మయం (టకు అనునాసికం రానప్పుడు డకారం వికల్పం)

8. విసర్గ సంధి: అకారం పూర్వముందున్న విసర్గకు వర్గ తృతీయ, చతుర్థ, పంచమాక్షరాలు అ-హ-య-వ-ర-లలు పరమైనప్పుడు విసర్గ - ఓకారంగా మారుతుంది. (వర్గ తృతీయాక్షరాలు- గ, జ, డ, బ, లు వర్గ చతుర్థాక్షరాలు (ఘ, ఝ, ఢ, ధ, భ, లు)

వర్గ పంచమాక్షరాలు: ఙ- ఞ- ణ- న-మ్ (అనునాసికాలు) హ-య-వ-ర-లలు పరమైనప్పుడు మాత్రమే విసర్గ ఓకారంగా మారుతుంది. కొన్నిసార్లు రేఫ వస్తుంది.

ఉదా: అయః + మయం = అయోమయం
(యః + మ = ఓ)
ఇతః + అధికం = ఇతోధికం (తః+అ = ఓ)
చతుః + ఆత్మ = చతురాత్మ
(తుః + ఆ = 'ర' కారం వచ్చింది)
తపః ఫలము = తపఃఫలం (ఫ కారం వర్గ ద్వితీయాక్షరమైనందు వల్ల విసర్గలో మార్పు లేదు).

9. పర సవర్ణ సంధి: పదాంతం ముందున్న 'త' కారానికి లకారం పరమైనప్పుడు 'ల'కారమే ఆదేశంగా రావడాన్ని పర సవర్ణ సంధి అంటారు. (త్ - తకారానికి లకారం వస్తే 'ల్ల' కారం వస్తుంది)

ఉదా: భగవత్ + లీల = భగవల్లీల
(త్ + ల = ల్ల)
ఉత్ + లేఖనం = ఉల్లేఖనం (త్+లే = ల్లే)
విద్యుత్ + లత = విద్యుల్లత (త్ + ల = ల్ల)
సుహృత్ + లాభం = సుహృల్లాభం
(త్ + లా = ల్లా)

10. పరరూప సంధి: హల్లుల్లోని అకారానికి అకారం పరమైతే రెండో పదంలోని మొదటి అచ్చు ఏకాదేశమవుతుంది. దీన్ని పరరూపసంధి అంటారు.

ఉదా: సార + అంగము = సారంగము
(ర్ + అ = రకారంలోని అకారానికి 'అ' కారం పరమై రకారానికి దీర్ఘం వచ్చింది)
సీమ + అంతము = సీమంతము
(మ్ + అకారానికి అకారం పరమై అకార దీర్ఘం వచ్చింది)

తెలుగు సంధులు

1. ఉత్వ సంధి: ఉత్తునకచ్చుపరమైనప్పుడు సంధి నిత్యముగా వస్తుంది (హ్రస్వమైన ఉకారానికి మాత్రమే ఇది వర్తిస్తుంది)

ఉదా: రాముడు + అతడు = రాముడతడు (డులోని ఉ కారానికి అకారం పరమై అకారం నిత్యంగా వచ్చింది)

- ప్రథమేతర విభక్తి శత్రర్థక చువర్ణంబులందున్న ఉకారానికి సంధి వైకల్పికం అవుతుంది.
- ప్రథమా విభక్తి కాకుండా ఇతర విభక్తుల్లో శత్రర్థకమైన 'చున్' ప్రత్యయంలోని ఉకారానికి సంధి వైకల్పికమని అర్థం.
- వైకల్పికమంటే ఒకసారి సంధి జరిగిన రూపం, మరోసారి సంధి జరగని రూపం సిద్ధిస్తుంది.

ఉదా: నన్నున్ + అడిగె = నన్నడిగె
(సంధి జరిగిన రూపం)
నన్నునడిగె (సంధి జరగని రూపం)

2. ఇత్వ సంధి: ఇత్తునకు సంధి వైకల్పికం. ఏమ్యాదుల్లో ఇత్తునకు సంధి వైకల్పికం (ఏమి, మరి, అది, అవి, ఇది, ఇవి, కాన్) మొదలైనవి ఏమ్యాదులు.

ఉదా: ఏమి + అంటివి:
ఏమంటివి, (సంధి జరిగిన) ఏమియంటివి (సంధి జరుగని)

- మధ్యమ పురుష క్రియలందిత్తునకు సంధి నిత్యం.

ఉదా: చూచితిరి + ఇపుడు = చూచితిరిప్పుడు

- క్వార్థంబైన ఇత్తునకు సంధి లేదు. భూతకాలిక అసమాపక క్రియ క్వార్థంబు

ఉదా: వచ్చి + ఇచ్చి = వచ్చియిచ్చి (సంధి లేనందువల్ల యడాగమ రూపం)

3. అత్వ సంధి: అత్తునకు సంధి బహుళం.

- బహుళమంటే నిత్యం, నిషేధం, వైకల్పికం, అన్యవిధం అనే నాలుగు కార్యాలు ఉంటాయి.

నిత్యంగా జరిగేవి

ఉదా: రామ + అయ్య = రామయ్య (నిత్యం)

సంధి జరగని నిషేధ రూపం

ఉదా: దూత + ఇతడు = దూతయితడు
(యడాగమ రూపం)

వైకల్పికంగా జరగడం: సంధి జరిగిన రూపం, సంధి జరగని యడాగమ రూపం రెండూ వస్తాయి.

ఉదా: మేన + అల్లుడు = మేనల్లుడు
(సంధి జరిగిన రూపం)
మేనయల్లుడు (సంధి జరుగని యడాగమ రూపం)

అన్యవిధం: సూత్రంలో సూచించని విధంగా కొన్ని హల్లులు వచ్చి చేరతాయి.

ఉదా: తామర + ఆకు = తామరపాకు
పుగాగమం అన్య విధంగా వచ్చి చేరింది.

4. యడాగమ సంధి: సంధి లేని చోట స్వరంబు కంటే పరంబైన స్వరంబునకు యడాగమంబగు. సంధి జరిగే అవకాశం లేనప్పుడు పర స్వరానికి ముందు 'య్' కారం ఆగమంగా వచ్చి చేరుతుంది.

ఉదా: వెల + (య్) ఆలు = వెలయాలు
మా + (య్) అమ్మ = మాయమ్మ

5. టుగాగమ సంధి: కర్మధాయంలో ఉత్తునకు అచ్చు పరమైనప్పుడు టుగాగమంబగుతుంది.

వివరణ: నామవాచక, విశేషణాలకు సంబంధించిన సమాసం కర్మధారయ సమాసం. ఇందులో పరస్వరానికి ముందు 'ట్' కారం ఆగమంగా వస్తుంది.

ఉదా: కఱకు+ (ట్) అమ్ము = కఱకుటమ్ము

- కర్మధారయమున పేర్వాది శబ్దాలకు అచ్చు పరమైనప్పుడు టుగాగమంబువిభాషనగు.

పేర్వాదులు: పేరు, పొదరు, చిగురు, తలిరు.

ఉదా: పేరు + ఉరము = పేరుటురము
(టుగాగగం రానప్పుడు)

6. రుగాగమ సంధి: కర్మధారయంబున 'పేరాది' శబ్దాలకు 'ఆలు'శబ్దం పరమైనప్పుడు రుగాగమంబగు.

పేరాది శబ్దాలు: పేద, బీద, ముగ్ధ, కొమ, జవ, మనుమ, ఐదవ మొదలైనవి.

ఉదా: పేద (ర్) + ఆలు = పేదరాలు
పరస్వరానికి ముందు 'ర్' కారం చేరి పేదరాలు రూపం వచ్చింది.
మనుమ(ర్) + ఆలు = మనుమరాలు

- కర్మధారయంబున తత్సమ పదాలకు 'ఆలు' శబ్దం పరమైనప్పుడు అత్వంబునకు ఉత్వంబు రుగాగమవుతుంది.
(**తత్సమ శబ్దాలు:** ధీర, గుణవంత, ధనవంత, సంపన్న, గంభీర, ధైర్యవంత మొదలైనవి)

ఉదా: ధీర + ఆలు = ధీరు+ ర్ + ఆలు
= ధీరురాలు
గుణవంత + ఆలు =
గుణవంతు + ర్ +ఆలు= గుణవంతురాలు

7. దుగాగమ సంధి: నీ-నా-తన శబ్దాలకు ఉత్తర పదంబు పరమైనప్పుడు దుగాగమంబు విభాషనగు.

ఉదా: నా + (దు) విభుడు = నాదువిభుడు
(సంధి జరిగిన రూపం)
నా విభుడు (సంధి జరగని రూపం)
తన + (దు) కోపం = తనదు కోపం
(సంధి జరిగిన రూపం)
తన కోపం (సంధి జరగని రూపం)

8. నుగాగమ సంధి: ఉదంత తద్ధర్మార్థ విశేషణానికి అచ్చుపరమైనప్పుడు నుగామమంబగు.

తద్ధర్మార్థకాలు: భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలాల్లో జరిగే క్రియలు. హ్రస్వమైన ఉకారం చివర ఉన్న తద్ధర్మార్థక క్రియలకు అచ్చుపరమైతే నుగాగమం వస్తుందని సూత్రార్థం.

ఉదా: చేయు + (న్) ఎడ = చేయునెడ
వ్రాయు + (న్) అది = వ్రాయునది

- షష్ఠీ తత్పురుష సమాస మందలి ఉకార, ఋకారంబులకు అచ్చుపరమైనప్పుడు నుగాగమంబగు.

ఉదా: రాజు + (న్) ఆనతి = రాజునానతి
చెరువు + (న్) ఉదకం = చెరువునుదకం

9. ద్విరుక్తటకార సంధి: కుఱు, చిఱు, కడు, నడు, నిడు శబ్దముల 'ఱ, డ'లకు అచ్చు పరమైనప్పుడు ద్విరుక్తటకారం ఆదేశమవుతుంది.

ఉదా: కు (ఱు) (ట్ట్)+ ఉసురు = కుట్టుసురు
చిఱు + (ట్ట్) ఎలుక = చిట్టెలుక
కడు + (ట్ట్) ఎదురు = కట్టెదురు
నడు + (ట్ట్) ఇల్లు = నట్టిల్లు
నిడు + ఊర్పు = నిట్టూర్పు

వివరణ: ద్విరుక్తటకారమంటే ద్విత్వటకారమని అర్థం. ద్విత్వటకారం ఆదేశంగా వచ్చి ఈ రూపాలు వచ్చాయి.

10. సరళాదేశ సంధి: ద్రుత ప్రకృతికం మీది పరుషాలకు సరళములగు.

ఉదా: పూచెను + కలువలు, పూచెను గలువలు: పరుషమైన కకారం సరళంగా (గ) మారింది.

- ఆదేశ సరళాలకు ముందున్న ద్రుతానికి బిందు సంశ్లేషణలు విభాషనగు. పూచెను + గలువలు -పూచెంగలువలు;పూచెగ్గలువలు: పూచెనుగలువలు, పూచెగలువలు అనే నాలుగు రూపాలు వస్తాయి. సమాసములందు స్వత్వ సంశ్లేషణ రూపాలుండవు. అర సున్నా రూపం మరో సూత్రంతో నిషేధానికి గురైంది. 'పూచెంగలువలు'అనే ఒక్క రూపం మాత్రమే మిగులుతుంది.

11. గ, స, డ, ద, వా దేశ సంధి:

1. ప్రథమం మీది పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు బహుళముగానగు. ప్రథమావిభక్తిలో ఉన్న పదాలకు పరమైన పదాల్లో ఉన్న పరుషాలకు (కచటతపలకు క్రమంగా గ, స, డ, వలు) బహుళంగా వస్తాయి.

ఉదా: వాడు + కొట్టె = వాడు గొట్టె
అపుడు + చనియె = అపుడుసనియె

2. ద్వంద్వ సమాసాల్లో పదాలపై పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు ప్రాయికంగా వస్తాయి.

ఉదా: తల్లి + తండ్రి = తల్లిదండ్రులు

3. తెనుగుల మీది సాంస్కృతిక పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు రావు. తెలుగు పదాలకు పరంగా వచ్చిన తత్సమ పదాల్లోని పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు రావు.

ఉదా: వాడు + కంసారి = వాడు కంసారి
వీడు + చక్రపాణి = వీడు చక్రపాణి
(ఈ ఉదాహరణలో క, చ అనే పరుషాలకు గ,స,లు రాలేదు)

12. ఆమ్రేడిత సంధి:

1. అచ్చునకు ఆమ్రేడితం పరమైనప్పుడు సంధి తరచుగానగు. ద్విరుక్తం పదరూపం ఆమ్రేడితం. ఒక పదాన్ని రెండుసార్లు ఉచ్చరించినప్పుడు రెండోసారి ఉచ్చరించినదాన్ని ఆమ్రేడితమంటారు.

ఉదా: ఔర + ఔర (ఆమ్రేడితం) ఔరౌర
ఆహా + ఆహా = ఆహాహా

2. ఆమ్రేడితం పరమైనప్పుడు కడాదుల తొలి అచ్చు మీది వర్ణంబులకెల్లా అదంతంబగు ద్విరుక్తటకారంబగు (**కడాదులు:** కడ, చివర, తుద, మొదలు, తెరువు, నడుమ మొదలైనవి)

ఉదా: క(డ)ట్ట + కడ = కట్టకడ
చివ(ట్ట)ర + చివర = చిట్టచివర
కడాదుల్లో తొలి అచ్చు తర్వాత వర్ణాలన్నింటికీ లోపం వచ్చి వాటి స్థానంలో అదంతమైన ద్విత్వట్టకారం వచ్చింది.

3. అందదుకు ప్రభృతులు యథా ప్రయోగంబుగా గ్రాహ్యములు.

ఉదా: అందుకు + అదుకు = అందదుకు
చెర + చెర = చెచ్చెర లాంటి రూపాలు యథావిధిగా గ్రహించవచ్చని చిన్నయ సూరి అభిప్రాయం.

13. పుంప్వాదేశ సంధి: కర్మధారయమందలి ము వర్ణానికి 'పుంపు'లగు ము వర్ణానికి 'పువర్ణం' బిందు పూర్వక పువర్ణం (ంపు) రెండు రూపాలు వస్తాయి.

ఉదా: సరసము + మాట = 1. సరసపు మాట
2. సరసంపు మాట
విరసము + వచనం = 1. విరసపు వచనం
2. విరసంపు వచనం

14. త్రిక సంధి:

1. ఆ, ఈ, ఏ అనే సర్వనామాలను త్రికములు అంటారు. **ఉదా:** ఆ + కన్య
2. త్రికంబు మీది అసంయుక్త హల్లునకు ద్విత్వం బహుళంగా వస్తుంది.
   ఉదా: ఆ + క్కన్య
3. ద్విరుక్తంబగు హల్లు పరమైనప్పుడు ఆచ్ఛికంబగు దీర్ఘం హ్రస్వం అవుతుంది.

ఉదా: ఆ + క్కన్య = అక్కన్య మూడు సూత్రాలతో - అక్కన్య రూపం వస్తుంది.

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

మహారత్న హోదా ఉన్న కంపెనీలు ఏవి?

భారత పారిశ్రామిక రంగం

మహారత్నాలు

ఏడాదికి సరాసరి 25 వేల కోట్ల టర్నోవర్, 5 వేల కోట్ల ప్రాఫిట్ ఉన్న ప్రభుత్వ రంగ కంపెనీలను మహారత్నాలుగా ప్రకటిస్తారు. 2009 డిసెంబర్ నుంచి కంపెనీలకు మహారత్న హోదా ఇస్తున్నారు. ఈ హోదా ఉన్న పరిశ్రమలు నికర విలువలో 15శాతం వరకు స్వేచ్ఛగా నిర్ణయాలు తీసుకోవచ్చు. ఉదా।। వ్యాపార ఒప్పందాలు, అదనపు సిబ్బంది నియామకాలు, యంత్రాల కొనుగోలు మొదలైన విషయాల్లో స్వేచ్ఛగా నిర్ణయాలు తీసుకోవచ్చు. ప్రస్తుతం ఈ హోదా ఉన్న పరిశ్రమలు ఏడు. అవి..

1. కోల్ ఇండియా లిమిటెడ్ (సీఐఎల్)
2. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఐఓసీఎల్)
3. నేషనల్ థర్మల్ పవర్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఎన్‌టీపీసీ)
4. ఆయిల్ అండ్ నేచురల్ గ్యాస్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఓఎన్‌జీసీ)
5. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఎస్ఏఐఎల్)
6. గ్యాస్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (జీఏఐఎల్)
7. భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ లిమిటెడ్ (బీహెచ్‌ఈఎల్)

నవరత్నాలు

ఏడాదికి సరాసరి 10 వేల కోట్ల టర్నోవర్, 1000 కోట్ల ప్రాఫిట్ ఉన్న ప్రభుత్వ పరిశ్రమలను నవరత్నాలుగా ప్రకటిస్తారు. వీటిని 1997 జులై నుంచి గుర్తిస్తున్నారు. ఈ హోదా ఉన్న పరిశ్రమలు నికర విలువలో 15శాతం వరకు స్వేచ్ఛగా నిర్ణయాలు తీసుకోవచ్చు.

నవరత్న హోదా ఉన్న కంపెనీలు..

1. భారత్ ఎలక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్ (బీఈఎల్)
2. భారత్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (బీపీసీఎల్)
3. కంటెయినర్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (సీసీఐఎల్)
4. ఇంజనీర్స్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఈఐఎల్)
5. హిందూస్థాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్ (హెచ్ఏఎల్)
6. హిందూస్థాన్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (హెచ్‌పీసీఎల్)
7. మహానగర్ టెలిఫోన్ నిగమ్ లిమిటెడ్ (ఎంటీఎన్ఎల్)
8. నేషనల్ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఎన్ఎండీసీ)
9. నేషనల్ అల్యూమినియం కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఎన్ఏఎల్‌సీఓ)
10. నైవేలీ లిగ్నైట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఎన్ఎల్‌సీఎల్)
11. ఆయిల్ ఇండియా లిమిటెడ్(ఓఐఎల్)
12. పవర్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (పీఎఫ్‌సీఎల్)
13. పవర్ గ్రిడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (పీజీసీఐఎల్)
14. రాష్ట్రీయ ఇస్పాత్ నిగమ్ లిమిటెడ్ (ఆర్ఐఎన్ఎల్)
15. రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఆర్ఈసీఎల్)
16. షిప్పింగ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ (ఎస్‌సీఐఎల్)
17. నేషనల్ బిల్డింగ్స్ కన్‌స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (ఎన్‌బీసీసీ)

దేశంలోని వివిధ సంస్థలు వాటి ప్రధాన కార్యాలయాలు

1. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్-ముంబై
2. ఇండియన్ పెట్రో కెమికల్స్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్- వడోదర
3. ఇండియన్ రేర్ ఎర్త్స్ లిమిటెడ్ - అల్వే
4. నేషనల్ ఫిజికల్ లేబొరేటరీ - న్యూఢిల్లీ
5. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓషనోగ్రఫీ -పనాజీ
6. నేషనల్ కెమికల్ లేబొరేటరీ - పుణే
7. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ బయాలజీ - కోల్‌కతా
8. సెంట్రల్ గ్లాస్ అండ్ సిరామిక్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ - జోధ్‌పూర్
9. సెంట్రల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫర్ కాటన్ రీసెర్చ్ - నాగపూర్
10. సెంట్రల్ ప్లాంటేషన్ క్రాప్స్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ - కాసర్‌గఢ్
11. సెంట్రల్ సాయిల్ అండ్ వాటర్ కన్జర్వేషన్ రీసెర్చ్ అండ్ ట్రైనింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ -డెహ్రాడూన్
12. కాటన్ టెక్నలాజికల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ - ముంబై
13. నేషనల్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఫర్ గ్రౌండ్ నట్ -జునాగఢ్
14. అటమిక్ ఎనర్జీ కమిషన్ -ముంబై
15. నేషనల్ ఎన్విరాన్‌మెంట్ ఇంజనీరింగ్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ - నాగపూర్
16. ఇండియన్ గ్రాస్‌లాండ్ అండ్ ఫాడేర్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ - ఝాన్సీ
17. ఆంత్రోపాలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా - కోల్‌కతా
18. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఆక్యుపేషనల్ హెల్త్ - అహ్మదాబాద్

మాదిరి ప్రశ్నలు

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ జాగ్రఫీ

1. రెండో పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో స్థాపించని ఇనుము-ఉక్కు కర్మాగారం?
   1) భిలాయ్ 2) దుర్గాపూర్
   3) రూర్కెలా 4) బొకారో
2. హిందూస్థాన్ ఫొటోఫిల్మ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఎక్కడ ఉంది?
   1) అజ్మీర్ 2) ఉదకమండలం
   3) ముస్సోరీ 4) బెంగళూరు
3. దేశంలో అతి పురాతన పరిశ్రమ?
   1) ఇనుము- ఉక్కు కర్మాగారం
   2) అల్యూమినియం కర్మాగారం
   3) నూలు పరిశ్రమ
   4) పంచదార పరిశ్రమ
4. శివకాశీ దేనికి ప్రసిద్ధి?
   1) అగ్గిపుల్లలు 2) ఆటబొమ్మలు
   3) లక్క 4) కాగితం
5. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (సెయిల్) కేంద్ర కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?
   1) ముంబై 2) కోల్‌కతా
   3) న్యూఢిల్లీ 4) భోపాల్
6. ఫిరోజాబాద్‌లో కేంద్రీకృతమైన పరిశ్రమ?
   1) సిమెంట్ పరిశ్రమ
   2) రాగి పరిశ్రమ
   3) ఇనుము-ఉక్కు పరిశ్రమ
   4) గాజు పరిశ్రమ
7. హెవీ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ ఎక్కడ ఉంది?
   1) విశాఖపట్నం 2) రాంచీ
   3) శ్రీనగర్ 4) బెంగళూరు
8. ఎలక్ట్రానిక్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్ ఎక్కడ ఉంది?
   1) మద్రాస్ 2) బెంగళూరు
   3) హైదరాబాద్ 4) న్యూఢిల్లీ
9. రిషికేష్ దేనికి ప్రసిద్ధి?
   1) ఎరువులు
   2) సూక్ష్మజీవి నాశకాలు
   3) ఫొటోఫిల్మ్‌లు
   4) ఉన్ని దుస్తులు
10. రూర్కెలా కర్మాగారం ఏ నది ఒడ్డున ఉంది?
    1) భద్రా నది 2) సువర్ణరేఖ నది
    3) దామోదర్ నది 4) బ్రాహ్మిణి నది
11. స్పాంజ్ ఐరన్ ఉత్పత్తి జరిగే ప్రదేశం?
    1) విశాఖపట్నం 2) భద్రావతి
    3) పాల్వంచ 4) బళ్లారి
12. ఎలక్ట్రిక్ రైలు ఇంజన్ల తయారీ పరిశ్రమ ఎక్కడ ఉంది?
    1) పెంబర్తి 2) పెరంబదూర్
    3) వారణాసి 4) చిత్తరంజన్
13. గోల్డెన్ ఫైబర్ అని దేన్ని పిలుస్తారు?
    1) జనుము 2) సింథటిక్
    3) పట్టు 4) ఉన్ని
14. 1919లో ఇండియన్ ఐరన్ స్టీల్ కంపెనీని ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
    1) కర్ణాటకలోని భద్రావతి
    2) బెంగాల్‌లోని బర్న్‌పూర్
    3) తమిళనాడులోని సేలం
    4) ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని విశాఖ తీరం
15. దేశంలో మొదటి యాంటీ బయోటిక్ పరిశ్రమను ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
    1) పింప్రి 2) సింద్రి
    3) రాణికేట్ 4) రాణిపేట
16. దేశంలో మొదటి ప్రభుత్వ రంగ చమురు శుద్ధి కర్మాగారం ఏది?
    1) దిగ్బాయ్ 2) గౌహతి
    3) ముంబై 4) విశాఖపట్నం
17. మొట్ట మొదటి సిమెంట్ పరిశ్రమను దేశంలో ఎక్కడ ఎప్పుడు నిర్మించారు?
    1) మహారాష్ట్ర (1912)
    2) గుజరాత్ (1912)
    3) ఆంధ్రప్రదేశ్ (1905)
    4) చెన్నై (1904)
18. దేశంలో మొట్టమొదటి ఉన్ని వస్త్ర పరిశ్రమను ఎక్కడ నెలకొల్పారు?
    1) పోర్టుగ్లాస్టర్ 2) లాల్‌ఇమ్లీ
    3) రిష్రా 4) హౌరా
19. భారత్‌లో జనపనార మిల్లులు ఎక్కువగా ఉన్న

రాష్ట్రం?
    1) ఉత్తరప్రదేశ్ 2) బిహార్
    3) పశ్చిమబెంగాల్ 4) జార్ఖండ్
20. మొట్టమొదటి ఉన్ని వస్త్రాగారం ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
    1) కాన్పూర్ 2) లక్నో
    3) ధరివాల్ 4) శ్రీనగర్
21. విమానాల పరికరాలు, విడిభాగాలు ఎక్కడ తయారవుతాయి?
    1) హైదరాబాద్ 2) కోల్‌కతా
    3) లక్నో 4) గోవా
22. దుర్గాపూర్ ఇనుము-ఉక్కు కర్మాగారం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
    1) ఒడిశా 2) జార్ఖండ్
    3) మధ్యప్రదేశ్ 4) పశ్చిమ బెంగాల్
23. భిలాయ్ ఇనుము-ఉక్కు కర్మాగారాన్ని ఏ దేశ సహకారంతో నిర్మించారు?
    1) యూఎస్ఏ 2) యూఎస్ఎస్ఆర్
    3) యూకే 4) జర్మనీ
24. స్టీల్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియాను ఎప్పుడు స్థాపించారు?
    1) 1961 2) 1973
    3) 1971 4) 1959
25. హిందూస్థాన్ ఫొటోఫిల్మ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ ఎక్కడ ఉంది?
    1) నాగపూర్ 2) ముంబై
    3) ఊటీ 4) బెంగళూరు
26. 'భారత హెవీ ప్లేట్స్ అండ్ వెస్సెల్స్'ను ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
    1) పాల్వంచ 2) బెంగళూరు
    3) భోపాల్ 4) విశాఖపట్నం
27. రక్షణ సామగ్రిని ఉత్పత్తి చేసే ప్రాగాటూల్స్ ఎక్కడ ఉంది?
    1) సికింద్రాబాద్ 2) భోపాల్
    3) రూప్ నారాయణ్‌పూర్
    4) హరిద్వారా
28. కిందివాటిలో మహారత్న హోదా లేని సంస్థ ఏది?
    1) ఎన్‌టీపీసీ 2) బీహెచ్‌ఈఎల్
    3) హెచ్ఏఎల్ 4) ఓఎన్‌జీసీ
29. నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఓషనోగ్రఫీ ఎక్కడ ఉంది?
    1) ఆల్వే 2) పనాజీ
    3) జోధ్‌పూర్ 4) నాగపూర్
30. నేషనల్ రీసెర్చ్ సెంటర్ ఫర్ గ్రౌండ్ నట్ ఎక్కడ ఉంది?
    1) వడోదర 2) కోల్‌కతా
    3) జునాగఢ్ 4) పుణే
31. భారతదేశ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు ఏ సంవత్సరం నుంచి నవరత్న హోదా ప్రకటిస్తున్నారు?
    1) 2009 2) 1991
    3) 2007 4) 1997
32. అల్యూమినియం కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాను ఎక్కడ స్థాపించారు?
    1) జాయక్ నగర్ 2) వార్‌బోర్న్
    3) చెన్నై 4) భిలాయ్
33. దేశంలో మొట్ట మొదటి ఎరువుల పరిశ్రమ ను ఎక్కడ ప్రారంభించారు?
    1) రామగుండం 2) రాణిపేట
    3) తాల్చేర్ 4) పానిపట్
34. విశ్వేశ్వరయ్య ఐరన్ అండ్ స్టీల్ లిమిటెడ్ ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
    1) ఛత్తీస్‌గఢ్ 2) కేరళ
    3) పశ్చిమబెంగాల్ 4) కర్ణాటక
35. దేశంలో మొదటి కాగిత పరిశ్రమను ఎక్కడ ఏర్పాటు చేశారు?
    1) అహ్మదాబాద్ 2) రిష్రా
    3) సేరంపూర్ 4) చిత్తరంజన్

సమాధానాలు

1) 4; 2) 2; 3) 3; 4) 1;
5) 3; 6) 4; 7) 2; 8) 3;
9) 2; 10) 4; 11) 3; 12) 4;
13) 1; 14) 2; 15) 1; 16) 2;
17) 4; 18) 2; 19) 3; 20) 1;
21) 3; 22) 4; 23) 2; 24) 2;
25) 3; 26) 4; 27) 1; 28) 3;
29) 2; 30) 3; 31) 4; 32) 1;
33) 2; 34) 4; 35) 3.

What is Miloni's overall percentage?

MODEL QUESTIONS

BANK EXAMS

QUANTITATIVE APTITUDE

1. The length of a rectangle is three-fifth the side of a square. The radius of a circle is equal to side of the square. The circumference of the circle is 132 cm. What is the area of the rectangle if the breadth of the rectangle is 8 cm.?
   a) 112.4 sq.cm.
   b) 104.2 sq.cm.
   c) 100.8 sq.cm
   d) 114.0 sq.cm.
   e) None of these
2. Five- ninth of a number is equal to twenty five percent of second number. Second number is equal to one-fourth of third number. The value of third number is 2960. What is 30 percent of first number?
   a) 88.8 b) 99.9 c) 66.6
   d) 77.7 e) None of these
3. The respective ratio between present age of Manoj and Wasim is 3:11. Wasim is 12 years younger than Rehana. Rehana's age after 7 years will be 85 years. What is the present age of Manoj's father who is 25 years older than Manoj?
   a) 43 years b) 67 years
   c) 45 years d) 69 years
   e) None of these.
4. Dinesh's monthly income is four times Suresh's monthly income. Suresh's monthly income is twenty percent more than Jyothi's monthly income. Jyothi's monthly income is Rs.22,000/. What is Dinesh's monthly income?
   a) Rs. 1,06,500/- b) Rs. 1,05,600/-
   c) Rs. 1,04,500/- d) Rs. 1,05,400/-
   e) None of these
5. Smallest side of a right angled triangle is 8 cm less than the side of a square of perimeter 56 cm. Second largest side of the right angled triangle is 4 cm less than the length of rectangle of area 96 sq.cm. and breadth 8 cm. What is the largest side of the right angled triangle?
   a) 20cm b) 12cm c) 10cm
   d) 15cm e) None of these
6. The ratio between the adjacent angles of a parallelogram is 7:8 respectively. Also the ratio between the angles of quadrilateral is 5:6:7:12. What is the sum of the smaller angle of parallelogram and second largest angle of the quadrilateral?
   a) 168° b) 228° c) 156°
   d) 224° e) None of these
7. Raju runs 1250 meters on Monday and Friday. Other days he runs 1500 meters except Sunday(He does not run on Sunday). How many kilometers will he run in 3 weeks (first day starting from Monday)?
   a) 12.5kms b) 20.5 kms
   c) 8.5 kms d) 25.5 kms
   e) None of these
8. The sum of nine consecutive odd numbers of set-A is 621. What is the sum of different set of six consecutive even numbers whose lowest number is 15 more than the lowest number of set-A?
   a) 498 b) 468 c) 478
   d) 488 e) None of these
9. In a school there are 250 students out of whom 12 percent are girls. Each girl's monthly fee is Rs. 450/- and each boy's monthly fee is 24 percent more than a girl. What is the total monthly fee of a girl and boys together?
   a) Rs. 1,36,620/- b) Rs. 1,36,260/-
   c) Rs. 1,32,660/- d) Rs. 1,32,460/-
   e) None of these
10. The average speed of a train is $\frac{10}{7}$ times the average speed of a car. The car covers a distance of 588 kms in 6 hours. How much distance will the train cover in 13 hours?
    a) 1750kms b) 1760kms
    c) 1720kms d) 1820kms
    e) None of these
11. What would be the cost of laying a carpet on a floor which has, its length and breadth in the respective ratio of 32:21 and where its perimeter is 212 feet, if the cost per square foot of laying the carpet is Rs. 2.5?
    a) Rs. 6,720/- b) Rs.5,420/-
    c) Rs. 7,390/- d) Rs. 7,890/-
    e) None of these.
12. The simple interest accrued on a amount at the end of five years at 12.5 p.c.p.a is Rs. 1,575/-, what is the amount?
    a) Rs. 2,050/-
    b) Rs. 2,550/-
    c) Rs. 2,250/-
    d) Rs.2,520/-
    e) None of these
13. A 260 meters long train crosses a platform thrice its length in 80 seconds. What is the speed of the train in Kms/hour?
    a) 52.4 b) 46.8 c) 35.1
    d) 64.1 e) None of these
14. If the cost of 8 erasers and 5 sharpeners is Rs.31/-, what will be the cost of 24 erasers and 10 sharpeners?
    a) Rs.62/- b) Rs.84/-
    c) Rs.78/- d) Rs.80/-
    e) Cannot be determined
15. In how many different ways can the letters of the word 'PRETTY' be arranged?
    a) 120 b) 36 c) 360
    d) 720 e) None of these
16. A boat while travelling upstream covers a distance of 18 kms. at the speed of 3 Kms/hr. whereas while travelling downstream it covers the same distance at the speed of 9 kms/hr. what is he speed of the boat in still waters?
    a) 3 kms/hr b) 5 kms/hr
    c) 7kms/hr d) 8 kms/hr
    e) None of these
17. What is the area of a circle whose circumference is 132cms.?
    a) 1562 sq.cms. b) 1386 sq.cms.
    c) 1434 sq.cms. d) 1643 sq.cms.
    e) None of these
18. Shreya's bought an article and sold it for 125% percent of its cost price. What was the cost price of the article, if Shreyas sold it for Rs.30,750/-?
    a) Rs.24,600/- b) Rs.24,640/-
    c) Rs.24,250/- d) 23,200/-
    e) None of these
19. The ages of Mira Tina and Sania are in the ratio of 6:4:7 respectively. If the sum of their ages is 34 years, what is Sania's age?
    a) 12 years b) 10 years
    c) 18 years d) 20 years
    e) None of these
20. A basket contains three red and four green balls. If four balls are drawn at random from the basket, what is the probability that two are red and two are green?
    a) $\frac{4}{7}$ b) $\frac{2}{7}$ c) $\frac{18}{35}$
    d) $\frac{3}{14}$ e) None of these

Direction (Q. 21-25): Each of the questions given below consists of a question and two statements numbered I and II given below. You have to decide whether the data provided in the statements is sufficient to answer the question Read both the statements and

Give answer (a): If the data in the statement I alone is sufficient to answer the question, while the data in statement II alone is not sufficient to answer the question.

Give answer (b): If the data in the statement II alone is sufficient to answer the question, while the data in statement I alone is not sufficient to answer the question

Give answer (c): If the data statement I alone or in statement II alone is sufficient to answer the question.

Give answer (d): if the data in both the statements I and II is not sufficient to answer the question.

Give answer (e): If the data in both statements I and II together is necessary to answer the question.

21. What is the product of X and Y?
    I) Y=X–28 II) –42 –12=X
22. What is the rate of interest % p.(a).?
    I) An amount double itself in five years at simple interest.
    II) Simple interest of Rs.1,600/- is obtained in two years on an amount of Rs.4,000/-
23. In how many hours an A alone complete the piece of work?
    I) B alone can complete the piece of work in 28 hours.
    II) A,B and C together can complete the piece of work in 18 hours.
24. What will Anjali's age be five years from now?
    I) Anjali's present age is twice Tosha's present age.
    II) Tosha who is half Anjali's present age, was 21 years old five years ago.
25. What is the perimeter of the square?
    I) The measure of one of its side is 10 cms.
    II) The measure of its diagonal is 10 cms.

Direction (Q. 26-30): Study the following table carefully to answer the questions that follow:

Percentage of marks obtained by five students in three subjects

Subject (Max. Marks)	Maths (150)	Science (100)	English (50)
Student			
Miloni	94	83	74
Satish	72	88	68
Rachana	86	75	66
Purab	90	61	82
Mansi	68	67	72

26. What are the total marks obtained by Satish in all the subjects together?
    a) 230 b) 232 c) 228
    d) 226 e) None
27. What are the average marks obtained by all the students in Maths?
    a) 137 b) 123 c) 127
    d) 132 e) None
28. What is Miloni's overall percentage in the exam?
    a) 75 b) 79 c) 87
    d) 85 e) None
29. What is the respective ratio of marks obtained by Purab in Science and English together to the marks obtained by Rachana in the same subjects?
    a) 17:18 b) 11:13
    c) 15:19 d) 21:23
    e) None
30. How many students have highest scored more than one subject?
    a) None b) One c) Three
    d) Two e) Four

(Q.31-35): Study the table carefully to answer the questions that follow-

Product of People	Total No.	Percentage of People		
		Men	Women	Children
A	46280	35	25	40
B	45540	25	35	40
C	32240	25	55	20
D	60430	20	50	30
E	36230	10	20	70
F	53990	40	40	20

31. What is the total number of children selecting Product E?
    a) 27172 b) 25361
    c) 23413 d) 21781
    e) None
32. What is the average number of women selecting all the Products together?
    a) 20859 b) 18765
    c) 19076 d) 17383
    e) None
33. What is the respective ratio of total number of women selecting Product A to those selecting Product D?
    a) 1:3 b) 42:51
    c) 2314:6043
    d) 413:678
    e) None
34. Number of children selecting Product C forms what percent of those selecting Product B? (rounded of to two digits after decimal)
    a) 35.40 b) 287.10
    c) 59.71 d) 185.40
    e) None
35. Total number of men selecting Product F forms approximately what percent of the total number of people selecting all the Products together?
    a) 19 b)14 c) 3
    d) 23 e) 8

KEY

1) c; 2) b; 3) a; 4) b;
5) c; 6) a; 7) d; 8) e;
9) b; 10) d; 11) a; 12) d;
13) b; 14) e; 15) c; 16) e;
17) b; 18) a; 19) e; 20) c;
21) e; 22) c; 23) d; 24) b;
25) c; 26) a; 27) b; 28) c;
29) a; 30) a; 31) b; 32) d;
33) c; 34) a; 35) e.